ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Gymnázium – brána ke vzdělání

Školní vzdělávací program

Gymnázia Česká Třebová zpracovaný podle RVP ZV

Gymnázium, Česká Třebová, Tyršovo náměstí 970

Obsah

Gymnázium – brána ke vzdělání 1
1. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ PODLE RVP ZV 6
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 9
Podmínky školy 9
Charakteristika žáků 9
Charakteristika pedagogického sboru 9
Nabídka volnočasových aktivit 10
Dlouhodobé projekty 10
Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery 10
Vztah školy k veřejnosti 11
Vlastní hodnocení školy 11
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP 16
3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY 16
3.2. ZÁKLADNÍ RYSY ŠVP 16
3.3. PROFIL ABSOLVENTA ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU GYMNÁZIUM – BRÁNA KE VZDĚLÁNÍ 16
3.4. ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ 17
3.5. ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY 17
3.6. ORGANIZACE A METODY VÝUKY 17
3.7. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 18
3.8. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH 20
3.9. NÁZVY PŘEDMĚTŮ A JEJICH ZKRATKY 26
3.10. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT 27
4. UČEBNÍ PLÁN 32
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH 35
5.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace 35
5.1.1. Název vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 35
Vzdělávací obsah: Český jazyk a literatura, 1. ročník osmiletého gymnázia 37
Vzdělávací obsah: Český jazyk a literatura, 2. ročník osmiletého gymnázia 46
Vzdělávací obsah: Český jazyk a literatura, 3. ročník osmiletého gymnázia 56
Vzdělávací obsah: Český jazyk a literatura, 4. ročník osmiletého gymnázia 65
5.1.2. Název vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK 78
Vzdělávací obsah: Anglický jazyk, 1. ročník osmiletého gymnázia 80
Vzdělávací obsah: Anglický jazyk, 2. ročník osmiletého gymnázia 83
Vzdělávací obsah: Anglický jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia 86
Vzdělávací obsah: Anglický jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia 89
5.1.3. Název vyučovacího předmětu: ŠPANĚLSKÝ JAZYK 92
Vzdělávací obsah: Španělský jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia 94
Vzdělávací obsah: Španělský jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia 101
5.1.4. Název vyučovacího předmětu: FRANCOUZSKÝ JAZYK 108
Vzdělávací obsah: Francouzský jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia 111
Vzdělávací obsah: Francouzský jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia 122
5.1.5. Název vyučovacího předmětu: NĚMECKÝ JAZYK 131
Vzdělávací obsah: Německý jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia 133
Vzdělávací obsah: Německý jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia 135
5.1.6. Název vyučovacího předmětu: RUSKÝ JAZYK 138
Vzdělávací obsah: Ruský jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia 140
Vzdělávací obsah: Ruský jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia 149
5.1.7. Název vyučovacího předmětu: DRAMATICKÁ VÝCHOVA 159

Vzdělávací obsah: Dramatická výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 161
5.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Matematika a její aplikace ... 165
5.2.1. Název vyučovacího předmětu: MATEMATIKA ... 165
Vzdělávací obsah: Matematika, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 167
Vzdělávací obsah: Matematika, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 169
Vzdělávací obsah: Matematika, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 171
Vzdělávací obsah: Matematika, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 173
5.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informatika ... 176
5.3.1. Název vyučovacího předmětu: INFORMATIKA ... 176
Vzdělávací obsah: Informatika, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 178
Vzdělávací obsah: Informatika, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 181
Vzdělávací obsah: Informatika, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 184
Vzdělávací obsah: Informatika, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 187
5.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost ... 192
5.4.1. Název vyučovacího předmětu: DĚJEPIS ... 192
Vzdělávací obsah: Dějepis, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 194
Vzdělávací obsah: Dějepis, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 197
Vzdělávací obsah: Dějepis, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 201
Vzdělávací obsah: Dějepis, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 205
5.4.2. Název vyučovacího předmětu: OBČANSKÁ VÝCHOVA ... 210
Vzdělávací obsah: Občanská výchova, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 213
Vzdělávací obsah: Občanská výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 217
Vzdělávací obsah: Občanská výchova, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 220
Vzdělávací obsah: Občanská výchova, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 225
5.4.3. Název vyučovacího předmětu: GLOBÁLNÍ VÝCHOVA ... 231
Vzdělávací obsah: Globální výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 233
5.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda ... 236
5.5.1. Název vyučovacího předmětu: FYZIKA ... 236
Vzdělávací obsah: Fyzika, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 238
Vzdělávací obsah: Fyzika, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 241
Vzdělávací obsah: Fyzika, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 245
Vzdělávací obsah: Fyzika, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 250
5.5.2. Název vyučovacího předmětu: CHEMIE ... 254
Vzdělávací obsah: Chemie, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 256
Vzdělávací obsah: Chemie, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 260
5.5.3. Název vyučovacího předmětu: BIOLOGIE ... 263
Vzdělávací obsah: Biologie, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 266
Vzdělávací obsah: Biologie, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 269
5.5.4. Název vyučovacího předmětu: ZDRAVÍ ČLOVĚKA ... 273
Vzdělávací obsah: Zdraví člověka, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 275
5.5.5. Název vyučovacího předmětu: GEOLOGIE ... 282
Vzdělávací obsah: Geologie, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 284
5.5.6. Název vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS ... 287
Vzdělávací obsah: Zeměpis, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 289
Vzdělávací obsah: Zeměpis, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 291
Vzdělávací obsah: Zeměpis, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 294
Vzdělávací obsah: Zeměpis, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 296
5.5.7. Název vyučovacího předmětu: CHEMICKO-BIOLOGICKÁ PRAKTIKA ... 299
Vzdělávací obsah: Chemicko-biologická praktika, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 301
5.5.8. Název vyučovacího předmětu: FYZIKÁLNĚ-MATEMATICKÁ PRAKTIKA ... 303
Vzdělávací obsah: Fyzikálně-matematická praktika, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 305

5.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura ... 307
5.6.1. Název vyučovacího předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA ... 307
Vzdělávací obsah: Výtvarná výchova, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 310
Vzdělávací obsah: Výtvarná výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 315
Vzdělávací obsah: Výtvarná výchova, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 319
Vzdělávací obsah: Výtvarná výchova, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 323
5.6.2. Název vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA ... 326
Vzdělávací obsah: Hudební výchova, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 328
Vzdělávací obsah: Hudební výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 334
Vzdělávací obsah: Hudební výchova, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 340
Vzdělávací obsah: Hudební výchova, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 346
5.6.3. Název vyučovacího předmětu: SBOROVÝ ZPĚV ... 352
Vzdělávací obsah: Sborový zpěv, 1.–4. ročník osmiletého gymnázia ... 354
5.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví ... 356
5.7.1. Název vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA ... 356
Vzdělávací obsah: Tělesná výchova, 1. ročník osmiletého gymnázia ... 358
Vzdělávací obsah: Tělesná výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia ... 363
Vzdělávací obsah: Tělesná výchova, 3. ročník osmiletého gymnázia ... 367
Vzdělávací obsah: Tělesná výchova, 4. ročník osmiletého gymnázia ... 369
5.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce ... 373
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLE ... 374
6.1.1. Hodnocení žáků v předmětu Český jazyk a literatura ... 375
6.1.2. Hodnocení žáků v předmětu Anglický jazyk ... 376
6.1.3. Hodnocení žáků v předmětu Další cizí jazyk ... 376
6.1.5. Hodnocení žáků v předmětu Dramatická výchova ... 377
6.1.6. Hodnocení žáků v předmětu Matematika ... 377
6.1.7. Hodnocení žáků v předmětu Informatika ... 378
6.1.8. Hodnocení žáků v předmětu Dějepis ... 379
6.1.9. Hodnocení žáků v předmětu Občanská výchova ... 380
6.1.10. Hodnocení žáků v předmětu Globální výchova ... 380
6.1.11. Hodnocení žáků v předmětu Fyzika ... 381
6.1.12. Hodnocení žáků v předmětu Chemie ... 382
6.1.13. Hodnocení žáků v předmětu Biologie ... 383
6.1.14. Hodnocení žáků v předmětu Zdraví člověka ... 383
6.1.15. Hodnocení žáků v předmětu Geologie ... 384
6.1.16. Hodnocení žáků v předmětu Zeměpis ... 385
6.1.17. Hodnocení žáků v předmětu Chemicko-biologická praktika ... 386
6.1.18. Hodnocení žáků v předmětu Fyzikálně-matematická praktika ... 386
6.1.19. Hodnocení žáků v předmětu Výtvarná výchova ... 387
6.1.20. Hodnocení žáků v předmětu Hudební výchova ... 388
6.1.21. Hodnocení žáků v předmětu Sborový zpěv ... 388
6.1.22. Hodnocení žáků v předmětu Tělesná výchova ... 389

PŘÍLOHY (vedeno jako zvláštní dokument)

1. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ PODLE RVP ZV

Název:

Gymnázium – brána ke vzdělání

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

Údaje o škole

Název:	**Gymnázium, Česká Třebová, Tyršovo náměstí 970**
Adresa školy:	560 02 Česká Třebová, Tyršovo náměstí 970
IČ:	49314670
IZO:	049314670
RED-IZO:	600013022
Číslo jednací:	GYCT/427/2022/Re-Me
Právní forma:	Příspěvková organizace
Obory vzdělání:	79-41-K/41 – Gymnázium 79-41-K/81 – Gymnázium
Vzdělávací program:	osmileté studium
Forma vzdělávání:	denní
Ředitel školy:	Mgr. Josef Menšík, email: Josef.Mensik@gymnct.cz
E-mail:	skola@gymnct.cz
Web:	www.gymnct.cz
Telefon:	465 519 500 – sekretariát školy 465 519 501 – ředitel školy
Zřizovatel:	Pardubický kraj Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice
Telefon:	466 026 111
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2022 (aktualizováno 1. 9. 2026)
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Dana Zahálková, email: Dana.zahalkova@gymnct.cz

Podpis ředitele: Razítko školy

Zkratky používané v textu

ADK	Adaptační kurz
AIDS	Syndrom získaného selhání imunity (Acquired Immune Deficiency Syndrome)
AMAVET	Asociace pro mládež, vědu a techniku
AŠSK	Asociace školních sportovních klubů
Bluetooth	Standard pro bezdrátovou komunikaci
BOZ	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CD	Kompaktní disk (Compact Disc)
C.V.	Životopis (Curicullum Vitae)
ČR	Česká republika
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
DVD	Digital Versatile Disc (dříve Digital Video Disc)
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
El.	Elektrický
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
GLOBE	Program environmentální výchovy
GPRS	Služba umožňující přenos dat a připojení k internetu (případně jiným sítím) pro uživatele GSM mobilních telefonů (General Packet Radio Service)
GSM	Globální systém pro mobilní komunikaci (Global System for Mobile Communications) – standard pro mobilní telefony 2. generace
HW	Hardware
ICT	Informační a komunikační technologie
IEEE 802.11b	wi-fi standard s dalšími doplňky pro lokální bezdrátové sítě
IVP	Individuální vzdělávací plán
LVK	Lyžařský výcvikový kurz
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NATO	Organizace Severoatlantické smlouvy (North Atlantic Treaty Organization)
OSN	Organizace spojených národů
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dítěte
PC	Osobní počítač (Personal Computer)
PDA	Osobní digitální asistent (Personal Digital Assistant)
PDF	Přenosný formát dokumentů (Portable Document Format)
PLPP	Plán pedagogické podpory
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SEV	Středisko ekologické výchovy
SOČ	Středoškolská odborná činnost – soutěž
SPC	Speciálně pedagogické centrum
SŠ	Střední škola
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
SW	Software
ŠPZ	Školské poradenské zařízení
ŠTJ	Projekt Škola trochu jinak
ŠVP	Školní vzdělávací program
T/F	Pravda/nepravda (True/False)
Tv	Tělesná výchova
USA	Spojené státy americké (United States of America)
USB	Univerzální sériová sběrnice (Universal Serial Bus)

VDT	Využití digitálních technologií
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
Wi-Fi	Označení standardů pro bezdrátovou komunikaci v počítačových sítích
ZOZ	Zdravotně orientovaná zdatnost
ZŠ	Základní škola
ŽP	Životní prostředí

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Česká Třebová má více než stoletou tradici. Bylo založeno v roce 1909 a sídlí v historické, velkoryse architektonicky řešené budově s přilehlým sportovním areálem.

Gymnázium je v okolí výjimečné rozsahem nabízených jazyků a počtem mezinárodních kontaktů. Škola podporuje ekologickou výchovu a získala ocenění Ekoškola Pardubického kraje.

Škola poskytuje všeobecné vzdělávání ve dvou oborech vzdělání. Je to střední vzdělávání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání 79-41-K/81 – Gymnázium (osmileté studium) a střední vzdělávání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání 79-41-K/41 – Gymnázium (čtyřleté studium).

V současné době jsou na škole 4 třídy studia čtyřletého a 8 tříd studia osmiletého. Zkušenosti z minulých let ukazují, že takováto struktura – vždy po jedné třídě v ročníku příslušného typu studia – odpovídá poptávce a reálné situaci v regionu. Škola musí čelit konkurenci sousedních gymnázií (Litomyšl, Ústí nad Orlicí, Lanškroun, Svitavy).

Podmínky školy

Škola sídlí v historické budově, jejíž stavba byla dokončena v roce 1913. Více než sto let byla budova majetkem obce a stala se významným symbolem společenského a historického rozvoje města Česká Třebová. Počínaje rokem 2015 přešel objekt do vlastnictví Pardubického kraje. Budova školy poskytuje velmi dobré prostorové podmínky pro stávající potřebu gymnázia.

Škola disponuje několika odbornými učebnami s odpovídajícím vybavením včetně počítačů a datových projektorů (učebna biologie, fyziky, dějepisu, výtvarné výchovy, zeměpisu), třemi laboratořemi (biologie, chemie, fyziky), chovatelským koutkem, specializovanou učebnou hudební výchovy, školní knihovnou a dvěma učebnami pro výuku výpočetní techniky. Pro potřeby výuky dále slouží čtyři učebny s interaktivními tabulemi. Žáci mají také možnost využívat studovnu s počítači. Třídy jsou vybaveny novým nábytkem. Všechny kabinety jsou vybaveny počítači, připojeny k počítačové síti a pracovníci mají neomezený přístup k internetu. Internet je volně přístupný i žákům. Škola má celoplošné internetové pokrytí.

Škola má dvě tělocvičny, posilovnu, dvě venkovní hřiště s odpovídajícím sociálním zázemím, atletickou dráhu s umělým povrchem a umělou horolezeckou stěnu. V roce 2019 byly na pozemku školní zahrady vybudovány jezírko a skalka, venkovní posezení a stojany na kola. Vedení školy se snaží o pokrytí hřišť umělým povrchem – to ale závisí na finančních možnostech vlastníka objektu.

Škola nemá vlastní jídelnu. Žáci se stravují v jídelně SŠ technické a dopravní Gustava Habrmana Česká Třebová. Jídelna nabízí každý den tři druhy jídel.

Škola je bezbariérová.

Charakteristika žáků

Kapacita školy je 372 žáků. Ředitelství školy má snahu, aby ve škole bylo po jedné třídě osmiletého studia a po jedné třídě čtyřletého studia. Do primy přicházejí především žáci z České Třebové a nejbližšího okolí. Ve čtyřletém oboru studují i žáci z okolních měst. Žáci mohou řešit svoje problémy prostřednictvím studentského parlamentu.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný, je stabilizován a neměl by tedy v nejbližší době měnit zásadně své složení. Pozitivní je vcelku vysoký počet mladých učitelů. Ve škole působí výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů. Na zpracování ŠVP, na vyhodnocování jeho jednotlivých částí a na případných úpravách se podílejí všichni členové pedagogického sboru.

Nabídka volnočasových aktivit

K mimoškolním aktivitám patří řada zájmových kroužků. Při škole pracují kroužky chovatelský, hudebně dramatický, kroužky jazykové a kroužek programování. Středoškolský sportovní klub zajišťuje sportovní mimoškolní činnost nejen našich žáků, ale i dalších zájemců. Příznivci zpěvu se mohou uplatnit v pěveckém sboru.

V průběhu roku škola pořádá akce jako školní akademie, majáles, sportovní dny, návštěvy divadel a další kulturní akce.

Žáci mají k dispozici pro vlastní přípravu učebnu s neomezeným přístupen k internetu. Byla zřízena studovna, slouží jim také žákovská knihovna, jejíž fond se snažíme doplňovat a rozšiřovat.

Dlouhodobé projekty

Škola má dlouhodobé kontakty se školami v zahraničí (Norsko, Slovensko), byla navázána spolupráce s gymnáziem v jihoněmeckém Balingenu a Lyceem A. Banfi v italském Vimercate. Tato spolupráce umožňuje pravidelné žákovské výměny, které jsou ovšem závislé na aktivním přístupu a zájmu žáků. Realizujeme jazykové zájezdy žáků do Anglie, Německa a Francie.

V roce 2015 se Gymnázium Česká Třebová stalo oficiální partnerskou školou Univerzity Hradec Králové. Studentům a pedagogům českotřebovského gymnázia jsou tak pravidelně nabízeny odborné aktivity, jež zahrnují přednášky z různých společenskovědních, přírodovědných a technických oborů, odborné exkurze na jednotlivých fakultních pracovištích i konzultace při účasti na odborných studentských soutěžích.

Škola čerpá od října 2025 až do roku 2028 finanční prostředky z Operačního programu Jan Amos Komenský Osobní rozvoj na gymnáziu Česká Třebová (Šablony). Projekt je zaměřen na kombinaci následujících témat: personální podpora, osobnostně profesní rozvoj pedagogů, společné vzdělávání žáků a studentů, podpora extrakurikulárních aktivit, aktivity rozvíjející IT apod. Cílem projektu byl rozvoj v oblastech, které škola určila jako prioritní pro svůj rozvoj a budoucí směřování, mj. zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích.

Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Školská rada dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, funguje od 1. 1. 2006 v základním tříčlenném složení. Vedle ní máme funkční Radu zákonných zástupců žáků, kterou seznamujeme s prospěchem žáků, základními dokumenty školy, změnami ve výuce, plánovanými školními akcemi atp. Tato rada plní funkci zpětné vazby – reflektujeme její připomínky a návrhy ke zlepšení chodu školy. Schůzky rady se konají spolu s třídními schůzkami 2x ročně (listopad, duben).

Základní údaje o chodu školy lze získat na webových stránkách školy. Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím webových stránek školy, pomocí aplikace Bakaláři – průběžná elektronická klasifikace, elektronická třídní kniha, funkce Komens, nebo na třídních schůzkách, případně osobně při individuálních konzultacích. Zákonní zástupci jsou s učiteli v telefonickém i e-mailovém kontaktu, který umožňuje operativní řešení výchovných a výukových problémů.

V roce 1993 byl založen Spolek Gymnázia Česká Třebová, který podporuje propagaci školy, pomáhá s organizováním akcí pro veřejnost, podporuje realizaci adaptačních, lyžařských výcvikových a sportovních kurzů a oceňuje úspěšné žáky.

Škola má možnost spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou a se střediskem výchovné péče MIMÓZA.

Na odborné úrovni škola spolupracuje s odbory městského úřadu, s městským muzeem a městskou knihovnou.

Vztah školy k veřejnosti

Škola organizuje pro veřejnost Den otevřených dveří, zve pravidelně veřejnost na prezentaci výsledků dlouhodobých projektů, na žákovská divadelní představení a na školní akademie. Škola také pořádá majáles.

Gymnázium propaguje svou činnost na burze středních škol a aktuální informace o aktivitách žáků podává prostřednictvím webových stránek školy a města, Školského portálu Pardubického kraje a Facebooku.

Při informování veřejnosti (zejména pak zájemců o studium na naší škole) o aktuálních událostech, o akcích školy a o studijní nabídce spolupracujeme také s regionálními médii (Českotřebovský zpravodaj, regionální televizní stanice OIK, Orlický deník, Český rozhlas Pardubice).

Cenná je výrazná podpora místních firem, které podporují drobnějšími částkami či hmotnými dary řadu celoškolních akcí. Velmi dobře se v posledních letech rozvíjí také spolupráce s některými firmami z regionu, např. firmou CONTIPRO, která podporuje zejména zájemce o studium chemie a biologie, firmou RIETER, která se zaměřila na podporu úspěšných studentů technických oborů.

Vlastní hodnocení školy

V procesu vlastního hodnocení škola získává nezávislé informace o jednotlivých oblastech hodnocení. Získané informace vyhodnocuje a průběžně realizuje nápravu objevených problémů. Autoevaluace tedy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy na škole.

Hlavní oblasti hodnocení jsou následující:

- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- klima školy
- výsledky vzdělávání žáků
- uplatnění absolventů na trhu práce
- řízení školy a kvalita personální práce
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy.

Oblast hodnocení – Podmínky vzdělávání

Cíl	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Objektivně posoudit vnější a vnitřní podmínky vzdělávání	Demografické podmínky	Pozorování	1x ročně
	Ekonomické podmínky	Ekonomická analýza (rozpočet školy, dotace kraje a města)	2x za rok
	Prostorové a materiální podmínky	Technologická analýza Inventarizace	1x ročně
	Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život žáků	Kontrola dodržování předpisů BOZP a požárních předpisů	1x ročně
	Personální podmínky	Výroční zpráva o činnosti školy	1x ročně
	Spokojenost žáků a pedagogů	Třídní schůzky a hospitační pohovor	Průběžně

Oblast hodnocení – Průběh vzdělávání

Cíl	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Posoudit, zda žáci dosahují výsledků odpovídajících jejich individuálním možnostem	Úroveň výuky, metodická práce učitelů	Hospitace a rozbory hodin Učitelský dotazník Úspěšnost žáků (soutěže, maturity, přijímací zkoušky)	Průběžně
	Plnění vzdělávacího obsahu ŠVP	Hospitace a rozbory hodin Dohled vedoucími předmětových komisí	Průběžně
	Zpětná vazba žáků a maturantů	Žákovský dotazník Portfolio žáků Pohovor výchovného poradce s žáky a maturanty	1x ročně

Oblast hodnocení – Klima školy

Cíl	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Zjistit, jak jsou žáci, jejich zákonní zástupci a další zainteresované strany spokojeni s kvalitou poskytovaného vzdělávání a s prostředím školy	Individuální přístup k žákům Nabídka volitelných předmětů Prostředí školy	Žákovský dotazník Rozhovor Výroční zpráva o činnosti školy Jednání studentského parlamentu Dokumentace školy	Průběžně
	Informovanost zákonných zástupců (jejich účast na třídních schůzkách a akcích školy) Zájem uchazečů o studium	Diskuse na třídních schůzkách (prezenční listiny) Zápisy z jednání Školské rady a Rady zákonných zástupců Den otevřených dveří, školní akademie	Průběžně
	Aktivní spolupráce školy s dalšími subjekty (městský úřad, krajský úřad, firmy a podnikatelé)	Jednání Školské rady a Rady zákonných zástupců Jednání na třídních schůzkách	2x za rok

Oblast hodnocení – Výsledky vzdělávání žáků

Cíl	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Posoudit, jakých výsledků žáci dosahují	Pololetní hodnocení (klasifikace)	Statistika tříd a předmětů Kritéria klasifikace	2x za rok
	Úspěchy žáků v soutěžích	Výsledkové listiny soutěží	Průběžně
	Výsledky maturitních zkoušek	Statistika maturitních zkoušek	1x ročně
	Úspěšnost přijetí na vysoké školy	Statistika	1x ročně
	Kulturní úroveň žáků	Pozorování	Průběžně

Oblast hodnocení – Uplatnění absolventů na trhu práce

Cíl	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Posoudit uplatnění absolventů na trhu práce	Výběr povolání žádaných na trhu práce v rámci projektového dne	Výsledky dotazníku Úřadu práce	1x ročně
	Úspěšnost přijetí žáka na střední školu	Statistika výchovného poradce	1x ročně
	Výsledky maturitních zkoušek	Statistika maturitních zkoušek	1x ročně
	Úspěšnost přijetí žáka na vysoké školy	Statistika výchovného poradce	1x ročně

Oblast hodnocení – Řízení školy a kvalita personální práce

Cíl	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Posoudit kvalitu manažerské a personální práce vedení školy	Komunikace vedení školy s pedagogickým sborem	Diskuse a zápisy z porad	Průběžně
		Jednání Školské rady	2x za rok
	Stabilita pedagogického sboru Vyvážený podíl mužů a žen v pedagogickém sboru, věkové složení sboru	Dokumentace školy	1x ročně

Oblast hodnocení – Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Posoudit odborný růst pedagogických pracovníků	Plánování DVPP vedením školy Organizační podmínky DVPP	Plán personálního rozvoje	Září
	Ekonomické podmínky DVPP	Roční rozpočet DVPP	Únor
	Kvalifikace, odbornost Znalost moderních metodických postupů, využití poznatků ve výuce Zvyšující se kvalita výuky	Osobní evidence DVPP Certifikáty Hospitace Doklady o studiu	Průběžně

Oblast hodnocení – Úroveň výsledků práce školy

Cíl	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Získat objektivní obraz školy na veřejnosti	Spokojenost a uplatnění absolventů Úspěšní, veřejně známí absolventi	Portfolio školních úspěchů Výroční zpráva o činnosti školy	1x ročně
		Školní Facebook	Průběžně
	Propagace školy v médiích	Portfolio školních úspěchů	1x ročně
		Články o úspěších školy Školní Facebook Prezentace na webu školy Prezentace pedagogů na webu školy	Průběžně
	Školní aktivity Akce pro veřejnost	Návštěvnost webu školy a školního Facebooku Projektové dny	Průběžně
		Den otevřených dveří Školní akademie Majáles	1x ročně
	Materiální a personální zázemí, technické vybavení	Vyhodnocení plánu rozvoje školy	1x za 5 let

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Čtyřletý i osmiletý vzdělávací program na Gymnáziu Česká Třebová má všeobecné zaměření. V tomto zaměření jsou zastoupeny předměty přírodovědné, humanitní i jazykové přibližně rovnoměrně. Ve výuce jsou žáci připravováni na vysokoškolské studium a další uplatnění v běžném životě, stejně jako na nutnost celoživotního vzdělávání. Tomu odpovídá i ŠVP, který akceptuje potřebu globálního vzdělávání. Žákům umožňujeme profilovat se již během studia.

Naše škola je výjimečná rozsahem nabízených cizích jazyků, širokou nabídkou volitelných předmětů a rozsahem mezinárodních kontaktů. Žáci s nejlepšími výsledky v anglickém jazyce mají možnost zakončit studium mezinárodně platnou zkouškou FCE. Příprava na tuto zkoušku je žákům poskytnuta zdarma. Žáci si mohou prohlubovat jazykové znalosti také formou Nepovinné anglické konverzace nebo formou Konverzace z anglického, německého, francouzského, španělského nebo ruského jazyka.

3.2. ZÁKLADNÍ RYSY ŠVP

Tento školní vzdělávací program je koncipován pro zajištění základního vzdělání pro první čtyři ročníky studijního oboru 79-41-K/81 – Gymnázium (osmileté studium). V průběhu tohoto období dokončí žáci základní školní docházku.

Školní vzdělávací program je zpracován tak, aby vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a které tvoří jeho základní strategii.

Cílem ŠVP je vést žáky k vytváření objektivních názorů na realitu v souvislostech místních, národních, celosvětových a k odpovědnosti za své názory a činy. K tomu napomáhá výuka jazyků, dějin, základů přírodních a společenských věd. Neodmyslitelnou součástí je péče nejen o psychickou, ale také o fyzickou kondici a zdravý životní styl.

Všeobecný základ, umožňující žákům pokračovat dále na gymnáziu nebo na jiné střední škole, je podpořen více hodinami cizích jazyků a matematiky a volitelnými předměty s důrazem na znalost moderních technologií, pomáhá rozvíjet osobnost žáka a posiluje jeho studijní aktivitu. Dále žákům umožňuje, aby od základních znalostí postupně dokázali dojít k samostatným závěrům, od jednotlivostí k celku, aby se naučili samostatně rozhodovat se a učit se. Snahou je hodnotit zejména jejich osobní úspěch a prospěšnost pro práci týmu.

V současnosti je vysokoškolské studium i následný výkon profesí založen na týmové práci. ŠVP je realizován tak, aby si všichni žáci osvojili nejen potřebné znalosti, ale i schopnost spolupráce v týmu a našli si své místo v kolektivu. Na druhé straně ŠVP podporuje individualitu a schopnosti žáků, umožňuje sebepochopení, sebehodnocení a seberealizaci. Žáci s komunikačními problémy jsou v průběhu studia povzbuzováni a mohou se realizovat alternativní formou. Důraz je kladen na výjimečné individuální schopnosti. Žákům převážně extrovertním je umožněna prezentace v rámci projektových dnů, Dramatické výchovy a Globální výchovy. ŠVP nabízí žákům možnost podílet se na mezinárodních programech a jejich zapojením do mezinárodních žákovských výměn rozšiřovat jazykové schopnosti.

3.3. PROFIL ABSOLVENTA ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU GYMNÁZIUM – BRÁNA KE VZDĚLÁNÍ

Žák, tj. absolvent tohoto ŠVP, je připraven k pokračování ve studiu na střední škole a dosáhl pomocí výchovných a vzdělávacích strategií těchto klíčových kompetencí:

1. V kompetenci k učení dosahuje absolvent schopnosti organizování vlastního učení a sebehodnocení, je schopen přednést a obhájit výsledky své práce.
2. V kompetenci k řešení problémů dosahuje absolvent schopnosti vytvářet hypotézy a metody jejich ověření, vyvozovat závěry a nacházet souvislosti mezi obory.
3. V kompetenci komunikativní dosahuje absolvent schopnosti jasného písemného i ústního sdělení vhodnými formami. Dokáže naslouchat a argumentovat.
4. V kompetenci sociální a personální dosahuje absolvent schopnosti pracovat v týmu v různých rolích, zhodnotit své schopnosti a role.
5. V kompetenci občanské dosahuje absolvent schopnosti zodpovědného jednání.
6. V kompetenci pracovní dosahuje absolvent schopnosti plánování práce a samostatného rozhodování v pracovním postupu a schopnosti výběru dalšího studijního a pracovního zaměření.
7. V kompetenci digitální dosahuje absolvent schopnosti efektivního využívání digitálních aplikací a zná bezpečnostní rizika spojená s životem v digitálním světě.

3.4. ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

Přijímací řízení je upraveno zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 671/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Ke vzdělávání jsou přijímáni uchazeči z 5. tříd ZŠ, kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí. Potvrzení o zdravotní způsobilosti není vyžadováno.

Od školního roku 2011–2012 bylo všem středním školám zřizovaným Pardubickým krajem doporučeno konat jednotné přijímací zkoušky (viz příloha č. 1).

Přihlášky se podávají do 1. března příslušného kalendářního roku přímo škole. Termín přijímacích zkoušek je stanoven v souladu s vyhláškou č. 671/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o organizaci přijímacího řízení ve středních školách.

Podrobná kritéria pro přijímací řízení jsou vždy zveřejňována na webových stránkách školy (www.gymnct.cz) pro oba vzdělávací programy (osmiletý i čtyřletý).

3.5. ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY

Organizace a průběh maturitní zkoušky jsou upraveny zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (§ 77–82), a školním vzdělávacím programem pro gymnázium.

Podoba maturitní zkoušky platná v aktuálním školním roce je součástí příloh k ŠVP. (viz příloha č. 2).

Více aktuálních informací o nové podobě maturit lze získat na webových stránkách https://maturita.cermat.cz/ nebo na webových stránkách školy www.gymnct.cz.

3.6. ORGANIZACE A METODY VÝUKY

Organizaci a průběh středního vzdělávání upravuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Volba metod výuky odpovídá strategiím k dosažení jednotlivých klíčových kompetencí. Seznam metod je uveden v příloze č. 10.

Výuka probíhá v 45minutových intervalech (vyučovacích hodinách) nebo v dvouhodinových blocích. Součástí výuky jsou odborné vzdělávací exkurze, programy EVVO, besedy, přednášky, práce na projektech, laboratorní práce a sportovní dny. V průběhu školního roku jsou realizovány 2 společné projektové dny pro všechny třídy. V 1. ročníku je realizován adaptační kurz, ve 2. ročníku lyžařský výcvikový kurz. Každoročně je aktualizován plán EVVO, který je uveden v příloze č. 17.

3.7. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, kterých má žák dosáhnout základním vzděláním, tj. do konce 4. ročníku osmiletého gymnázia. Učitelé zajišťují dosažení klíčových kompetencí vhodnou volbou vzdělávacích strategií. V průběhu studia žáci ve výuce splní veškeré požadavky stanovené standardy pro základní vzdělávání (viz příloha č. 3).

Cílem všech vzdělávacích a výchovných strategií je dovést žáka do fáze, kdy je optimálně připravený na další studium i na praktický život v co nejširším spektru oborů lidské činnosti. Základem společných postupů výchovy je pozitivní vztah mezi vyučujícím a žákem vybudovaný na důvěře a smyslu pro řád, pro povinnosti a respektování práv obou stran.

Formy a metody výuky jsou voleny optimálně (s ohledem na vytváření klíčových kompetencí) pro daný předmět a danou látku.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení kompetencí. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.

Kompetence k učení

Ve výuce používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové kompetence k učení:

Seznamujeme žáky s různými metodami učení a podporujeme samostatnou práci v hodinách s prostorem pro zhodnocení výsledků práce jako nácviku organizování vlastního učení.

Podporujeme individualitu a specializaci žáků možnostmi přednesení a obhájení vlastní práce, výzkumu a referátů.

Poskytujeme přehled informací pro kategorizování a klasifikaci učiva (zápisy formou přehledů a tabulek, práce s informacemi, internetové referáty), vedeme žáky k uspořádání zápisů.

Vysvětlujeme ve výuce odborné termíny v jejich jazykových souvislostech, vedeme žáky k analyzování a vyvozování souvislostí historických, geografických a společenských.

Formou individuálních výzkumů vedeme žáky k samostatným zápisům pozorování a vyvozování závěrů.

Vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů, prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe.

Kompetence k řešení problémů

Ve výuce používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové kompetence k řešení problémů:

Vedeme žáky formou problémových otázek a problémové výuky k citlivosti na vnímání problémů, jejich formulování, posouzení a řešení.

Vedeme žáky k práci s literaturou a internetovými zdroji, jejich analýze, vyvozování závěrů a jejich porovnávání se závěry spolužáků.

Poskytujeme ve výuce prostor pro samostatné řešení problémových úloh a rozborem postupu rozvíjíme učení metod analýzy a řešení problémů.

Umožňujeme ověřovat teorii řešení problémů a její aplikování v podobných situacích.

Vedeme systematicky k samostatnému vytváření hypotéz, k vyvozování a formulování závěrů laboratorních prací a k rozborům problémových úloh, formou prezentace prací a jejich obhajoby podporujeme samostatnost žáků.

Kompetence komunikativní

Ve výuce používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové kompetence komunikativní:
Vedeme žáky k slohově správné tvorbě referátů a zápisů pokusů, poskytujeme prostor k nácviku ústních prezentací a slovně hodnotíme pokroky v ústním projevu.
Vedeme žáky ke kultivované diskusi (argumentace, posouzení) formou nácviku.
Poskytujeme žákům ve výuce rozmanitý textový, obrazový a audiovizuální materiál, učíme je jejich analýze, shrnutí a porovnání (záznam, výtah, dramatizace).
Využíváme e-learningovou výuku a práci v mezinárodních projektech pro podporu komunikace.
Formou rozborů prezentací, týmových prací, komunikace a chování vedeme k tvorbě přátelské atmosféry ve třídě a ve škole.

Kompetence sociální a personální

Ve výuce používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové kompetence sociální a personální:
Vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu, umožňujeme jim podílet se na organizaci pravidel týmové práce a výběru role (skupinová výuka, simulační hra, prezentace).
Vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce v týmu (analyzování, uspořádání týmové práce, vzájemné vyučování).
Vedeme žáky k vnímání a rozboru diskuse a prezentace (simulační rozhovor).
Podporujeme individualitu žáka a umožňujeme mu prezentovat výjimečné stránky jeho osobnosti prostřednictvím předmětu Dramatická výchova a projektů.
Poskytujeme prostor a metody pro sebehodnocení (portfolio), aby žáci dokázali hodnotit a zdůvodnit jednání své i ostatních lidí.

Kompetence občanské

Ve výuce používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové kompetence občanské:
Vedeme žáky k pochopení pojmů a podmínek fyzického a psychického zdraví, podporujeme ve výuce nácvik dovedností diskuse a argumentace, vedeme k analyzování příčin odlišností etnik, minorit, mužů a žen, vychováváme k empatii (prostřednictvím metod dramatizace, volného psaní).
Vedeme žáky k pochopení a zdůvodnění vzniku a nutnosti zákonů a společenských norem v návaznosti na přírodní zákonitosti a ochranu zdraví.
Vytváříme u žáků algoritmy pro aplikaci bezpečného jednání v krizových situacích nácvikem první pomoci a simulací krizových situací.
Vytváříme u žáků pozitivní vztah k místním, regionálním a státním přírodním památkám (exkurze, referáty), aby dokázali vysvětlit a obhájit význam památek.
Vytváříme u žáků vědomí významu sportovních aktivit, aby dokázali porovnat své dovednosti s normou.
Vedeme žáky k pochopení ekologických a environmentálních souvislostí v lokálních i globálních podmínkách (projektová výuka) a k vlastnímu vyjadřování názorů k této problematice.

Kompetence pracovní

Ve výuce používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové kompetence pracovní:

Umožňujeme žákům formou laboratorních a terénních prací a exkurzí seznámení s různými pracovními podmínkami a vedeme je tak k plánování práce a samostatnému rozhodování.
Vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel BOZP, dodržování pravidel a zákonů.
Stimulujeme žáky k zodpovědnému výběru povolání – profilace – podporou analyzování vědních oborů a vlastních schopností.
Formou projektů a simulačních her vedeme žáky k samostatné přípravě podnikatelského záměru od definování přes plánování, analýzu až k jeho obhájení.

Kompetence digitální

Ve výuce používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové kompetence digitální:
Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních aplikací tak, aby je mohli využít při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. Žáky upozorňujeme na bezpečnostní rizika spojená s životem v digitálním světě. Učíme žáky kritickému hodnocení digitálního obsahu, ověřování důvěryhodnosti zdrojů. Při výuce žákům umožňujeme využívat kombinaci různých formátů elektronických dokumentů. Žáky vedeme k prezentaci výsledků své práce v digitální podobě. Vytváříme u žáků vědomí významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, učíme žáky kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání.

3.8. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola vychází vstříc žákům s diagnostikovanými specifickými poruchami učení. Situace těchto žáků je řešena ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků, s orgány péče o dítě, s pedagogicko-psychologickou poradnou či s odborníky z jiných resortů.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, na vyrovnání podmínek u přijímacího řízení ke vzdělávání na střední škole a na úpravy podmínek při ukončování vzdělávání. Podpůrná opatření spočívají v poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit na základě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy.

Pokud u žáka s potřebou podpůrných opatření 1. stupně nepostačuje přímá podpora učitelem nebo jiným pedagogickým pracovníkem (individualizace výuky) a pokud obtíže žáka vyžadují

součinnost více pedagogických pracovníků, je vytvářen PLPP. Zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje výchovný poradce za pomoci třídního učitele a učitelů konkrétních vyučovacích předmětů. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, aby mohly být stanoveny např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce dohlíží na tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP a na dodržování závazných ustanovení právních předpisů. Dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje potřebné společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, poskytuje dle potřeby metodickou podporu, zprostředkovává případnou komunikaci s „vnějšími" sociálními partnery a institucemi (např. PPP, SPC, OSPOD, lékař). PLPP má elektronickou i písemnou podobu na formuláři, který je k dispozici u výchovného poradce. Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Výchovný poradce zajišťuje archivaci PLPP po celou dobu pobytu žáka ve škole.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. Dále jsou uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, o časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, o úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, o případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

IVP sestavuje výchovný poradce za pomoci třídního učitele a učitelů konkrétních vyučovacích předmětů. Při jeho sestavování spolupracují výchovný poradce a třídní učitel se zákonnými zástupci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo se zletilým žákem se speciálními vzdělávacími potřebami. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, aby mohly být stanoveny např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce dohlíží na tvorbu, realizaci a vyhodnocení IVP a na dodržování závazných ustanovení právních předpisů. Výchovný poradce ve spolupráci s pověřeným učitelem organizuje potřebné společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, poskytuje dle potřeby metodickou podporu, zprostředkovává případnou komunikaci s „vnějšími" sociálními partnery a institucemi (např. PPP, SPC, OSPOD, lékař). IVP má elektronickou i písemnou podobu na formuláři, který je k dispozici u výchovného poradce. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Konkretizovaný obsah IVP musí být v souladu s doporučením školského poradenského zařízení. Ředitel školy určí termín, dokdy bude návrh IVP zpracován, nejpozději však do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. Může být doplňován a upravován v průběhu školního roku podle potřeb žáka. Výchovný poradce zajišťuje archivaci IVP po celou dobu pobytu žáka ve škole.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem a po získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. Naplňování IVP sleduje a průběžně vyhodnocuje výchovný poradce ve spolupráci s pověřeným pracovníkem školského poradenského zařízení. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou ve stanovených termínech (nejméně jednou ročně). Výchovný poradce o naplňování IVP ve stanovených termínech informuje ředitele školy a zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka.

S IVP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny. IVP dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka podle IVP.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským poradenským zařízením a na základě informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně. Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se školským poradenským zařízením. Škola ve spolupráci se ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Školské poradenské zařízení vyhodnotí poskytování podpůrných opatření ve lhůtě jím stanovené, nejdéle však do 1 roku od vydání doporučení. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory jsou na naší škole využívána pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zejména tato podpůrná opatření:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků;
- metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi;
- využívání různých forem hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému;
- důraz na přiměřenost vyučování, logickou organizaci a srozumitelnost předkládaného učiva;
- vnitřní diferenciace a individualizace výuky;
- respektování pracovního tempa žáků, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů;
- střídání forem a činností během výuky;
- úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Identifikace nadání je dlouhodobý proces, během kterého jde především o pozorování žáků při školní práci, rozbor výsledků práce, hodnocení testů a úloh, rozhovory s žákem a jeho

zákonným zástupcem. Pomoc při zjišťování nadání a mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření.

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Podpůrná opatření spočívají v poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření pro nadané a mimořádně nadané žáky se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do čtyř stupňů. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až čtvrtého stupně lze uplatnit na základě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pouze s doporučením školského poradenského zařízení a na základě vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy. Ve středním vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů. Ve středním vzdělávání povolí ředitel školy individuální vzdělávací plán žákovi na základě potvrzení, že žák je sportovním reprezentantem České republiky ve sportovním odvětví, vydaného sportovní organizací zastupující toto sportovní odvětví v České republice.

PLPP zahrnuje zejména popis vzdělávacích potřeb nadaného a mimořádně nadaného žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje výchovný poradce za pomoci třídního učitele a učitelů konkrétních vyučovacích předmětů. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, aby mohly být stanoveny např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce dohlíží na tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP a na dodržování závazných ustanovení právních předpisů. Dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje potřebné společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, poskytuje dle potřeby metodickou podporu, zprostředkovává případnou komunikaci s „vnějšími“ sociálními partnery a institucemi (např. PPP). PLPP má elektronickou i písemnou podobu na formuláři, který je k dispozici u výchovného poradce. Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem vzdělávacích potřeb nadaného a mimořádně nadaného žáka. Výchovný poradce zajišťuje archivaci PLPP po celou dobu pobytu žáka ve škole.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až čtvrtého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

IVP obsahuje závěry doporučení školského poradenského zařízení; závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost; údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi; vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek; seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů; určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka; personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka; určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.

IVP sestavuje výchovný poradce za pomoci třídního učitele a učitelů konkrétních vyučovacích předmětů. Při jeho sestavování spolupracují výchovný poradce a třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného nebo se zletilým mimořádně nadaným žákem. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, aby mohly být stanoveny např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce dohlíží na tvorbu, realizaci a vyhodnocení IVP a na dodržování závazných ustanovení právních předpisů. Výchovný poradce ve spolupráci s pověřeným učitelem organizuje potřebné společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, poskytuje dle potřeby metodickou podporu, zprostředkovává případnou komunikaci s „vnějšími“ sociálními partnery a institucemi (např. PPP). IVP má elektronickou i písemnou podobu na formuláři, který je k dispozici u výchovného poradce. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Konkretizovaný obsah IVP musí být v souladu s doporučením školského poradenského zařízení. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole Ředitel školy určí termín, dokdy bude návrh IVP zpracován, nejpozději však do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. Může být doplňován a upravován v průběhu školního roku podle potřeb žáka. Výchovný poradce zajišťuje archivaci IVP po celou dobu pobytu žáka ve škole.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem a po získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. Naplňování IVP sleduje a průběžně vyhodnocuje výchovný poradce ve spolupráci s pověřeným pracovníkem školského poradenského zařízení. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou ve stanovených termínech (nejméně jednou ročně). Výchovný poradce o naplňování IVP ve stanovených termínech informuje ředitele školy a zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka.

S IVP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny. IVP dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka podle IVP.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo

zákonného zástupce žáka. (Bližší informace v kapitole Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, s. 22.)

Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Žáci se účastní předmětových olympiád, soutěží, včetně celostátních a mezinárodních kol, Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež Pardubického kraje. Zapojují se do projektů, např. GLOBE, Les ve škole. Nabízíme žákům širokou nabídku volitelných a nepovinných vyučovacích předmětů a zájmových aktivit, umožňujeme jim účast na výuce ve vyšším ročníku. Zadáváme jim specifické úkoly spojené s vyhledáváním informací z jiných informačních zdrojů.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s řadou institucí. Patří mezi ně například Asociace pro mládež, vědu a techniku AMAVET, Pardubický kraj, Město Česká Třebová, Městské muzeum Česká Třebová či Univerzita Hradec Králové. Zájemci u studium fyziky, biologie a chemie se pravidelně účastní vzdělávacího programu FYBICH, který organizuje holding CONTIPRO, nejtalentovanější žáci matematiky, fyziky a programování jsou ve svém snažení podporováni společností RIETER CZ. Řada gymnazistů je zároveň žáky Základní umělecké školy Česká Třebová a členy místních sportovních oddílů.

Podle doporučení školského poradenského zařízení jsou na naší škole využívána pro nadané a mimořádně nadané žáky tato podpůrná opatření:

- obohacování učiva nad rámec ŠVP podle charakteru žákova nadání;
- metody práce, které respektují míru nadání žáka a jeho specifika;
- důraz na individualizaci výuky;
- stimulace procesů objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb;
- při hodnocení zohlednění akcelerovaného vývoje žáka v práci s učivem.

3.9. NÁZVY PŘEDMĚTŮ A JEJICH ZKRATKY

Název předmětu	**Zkratka**
Český jazyk a literatura	Čj
Anglický jazyk	Aj
Španělský jazyk	Šj
Francouzský jazyk	Fj
Německý jazyk	Nj
Ruský jazyk	Rj
Matematika	M
Informatika	It
Dějepis	D
Občanská výchova	Ov
Fyzika	F
Chemie	Ch
Biologie	Bi
Zdraví člověka	Zč
Geologie	Ge
Zeměpis	Z
Výtvarná výchova	Vv
Hudební výchova	Hv
Tělesná výchova	Tv
Globální výchova	Gv
Dramatická výchova	Dv
Fyzikálně-matematická praktika	Fmp
Chemicko-biologická praktika	Chbp
Sborový zpěv	Sz

3.10. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata nejsou vyučována jako samostatný předmět, ale jsou včleněna do jednotlivých předmětů jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů, dále do programu adaptačního kurzu, lyžařského výcvikového kurzu a projektu Škola trochu jinak. Průřezová témata jsou realizována formami: skupinová a hromadná výuka, vycházka, exkurze, beseda, samostatná práce žáků (domácí úkoly, tvorba prezentací, projekty, seminární práce) apod.

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**				
OKRUH **ROČNÍK**	**I**	**II**	**III**	**IV**
Kulturní diference	Čj	Aj	Čj	Čj
	D	D	Šj	Šj
	Sz	Sz	Aj	Nj
	Vv	Vv	Rj	Aj
	Hv	Hv	Fj	Fj
			D	Hv
			Zč	Vv
			Vv	Rj
			Sz	Sz
			Hv	
Lidské vztahy	Čj	Tv	Čj	Čj
	Aj		Šj	Šj
			Fj	Fj
			Nj	Nj
			Zč	Rj
			F	
			Aj	
			Rj	
Etnický původ	D	D	Fj	Fj
	Sz	Sz	Šj	Rj
	Vv	Vv	Sz	Šj
	Hv	Hv	D	D
	ŠTJ	Gv	Zč	Čj
			Vv	Vv
			Hv	Hv
				Sz
Multikulturalita	Aj	Aj	Aj	Ov
	Sz	Sz	Rj	Šj
	Hv	Hv	Šj	Čj
		Gv	Fj	Fj
		D	Sz	Aj
			Hv	D
				Rj
				Hv
				Sz
Princip sociálního smíru a solidarity			Aj	Aj

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**				
OKRUH **ROČNÍK**	**I**	**II**	**III**	**IV**
Rozvoj schopností poznávání	Čj	Čj	Čj	Čj
	M	Dv	Šj	Šj
	F	F	Fj	Fj
	Tv	LVK	Nj	Nj
	ADK	ŠTJ	M	Rj
			Ov	Ge
			Ch	Ch
			Zč	M
			Tv	Tv
			Rj	
Sebepoznání a sebepojetí	Čj	Čj	Čj	Čj
	Aj	Aj	Aj	Šj
	Tv	Dv	Zč	Rj
		ŠTJ	Ov	Fj
			Tv	Nj
			Rj	ŠTJ
			Šj	
			Fj	
Seberegulace a sebeorganizace	Čj	Čj	Čj	Čj
	Aj	Dv	Ov	Tv
	Tv	Tv	Tv	ŠTJ
	ADK	Aj		It
		LVK		
		ŠTJ		
Psychohygiena		Aj	Zč	ŠTJ
		Dv		
Kreativita	Čj	Čj	Čj	Čj
	Sz	F	Aj	Sz
	It	Dv	Sz	It
	Vv	Vv	Vv	Vv
	Hv	Hv	Hv	Hv
		Aj		
		Sz		
		ŠTJ		
Poznávání lidí	Čj	Čj	Čj	Tv
	Aj	Dv	Ov	ŠTJ
		Tv	Aj	
		LVK	Zč	
			Tv	
Mezilidské vztahy	Aj	Tv	Ov	D
	Tv	Dv	Aj	Tv
	D	LVK	D	
			Tv	
Komunikace	Čj	Čj	Čj	Čj
	Tv	Tv	Šj	Šj

	ADK	Dv	Fj	Fj
		ŠTJ	Nj	Nj
			Zč	Rj
			Tv	Tv
			Rj	
			Aj	
Kooperace a kompetice	Sz	F	Ch	It
	Vv	Sz	Sz	Ge
	Hv	Vv	Vv	Vv
	Tv	Hv	Hv	Hv
	ADK	Tv	Tv	Tv
		LVK		Sz
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj	Dv	Čj	Čj
	M	Gv	Aj	M
		F		
		Tv		
		LVK		
Hodnoty, postoje, praktická etika	Tv	Gv	Ov	It
	ADK			Aj

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – **VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**				
OKRUH ROČNÍK	**I**	**II**	**III**	**IV**
Občanská společnost a škola	Ov		Aj	Aj
	ADK		Šj	Šj
			Rj	Fj
			Fj	Nj
			Nj	
Občan, občanská společnost a stát	Ov	Ov	Ov	Ov
			D	D
			Ch	Ch
			Zč	Čj
			Aj	
			ŠTJ	
Formy participace občanů v politickém životě	Ov	Ov		D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D	Ov	D	Ov
				D

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**				
OKRUH **ROČNÍK**	**I**	**II**	**III**	**IV**
Evropa a svět nás zajímá	Čj	Čj	Čj	Čj
	D	Z	Aj	Ov
	Sz	Sz	Fj	Fj
	Hv	Hv	Hv	Šj
		Gv	Šj	D
			Rj	Sz
			Sz	Aj
				Hv
				Rj
				Z
Objevujeme Evropu a svět	D	Čj	Čj	D
		Z	Šj	Šj
		D	Fj	Fj
			Z	Nj
			Nj	Rj
			Rj	
Jsme Evropané	D	D	D	D
	F	Z	Z	Aj
	Bi	Gv	Ch	Z
	Hv	Hv	Hv	Hv

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**				
OKRUH **ROČNÍK**	**I**	**II**	**III**	**IV**
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Tv	Čj	Čj
	F	M	Aj	Aj
		Gv	Zč	Ch
				Chbp
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Čj	Nj	Nj
		F		
		Tv		
		ŠTJ		
Stavba mediálních sdělení		Aj		Čj
		ŠTJ		
Vnímání autora mediálních sdělení		Čj	Nj	
		Aj	Aj	
		ŠTJ		
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj	Aj	Aj	Aj
	D	D	D	D
		ŠTJ		
Tvorba mediálního sdělení	It	Bi		Čj
		Gv		It
Práce v realizačním týmu		Gv		It
		Bi		Aj

				Čj

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**				
OKRUH ROČNÍK	**I**	**II**	**III**	**IV**
Ekosystémy	D	D	Ch	Aj
	Z	Bi	Zč	
	Bi	ŠTJ		
	ADK			
Základní podmínky života	D	Bi	Ch	D
	F	F	F	Ch
	Bi			F
	ŠTJ			Ge
				Chbp
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj	Gv	Ch	Ch
	D	D	D	D
	Bi	Aj	F	Aj
		F	Z	Chbp
		ŠTJ		Ge
Vztah člověka k prostředí	Aj	Gv	Ch	Chbp
	ADK	Z	Zč	D
		Bi	D	Ch
		Aj	F	

4. UČEBNÍ PLÁN

		Ročník	1.	2.	3.	4.		
Vzdělávací oblasti	**Vzdělávací obory**	**Povinné předměty**					**Celková povinná časová dotace**	**Disponibilní časová dotace**
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	Český jazyk a literatura	5	4	4	4	**17**	2
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	4	4	3	3	**14**	2
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk			3	3	**6**	0
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	5	4	**18**	3
Informatika		Informatika*	2	1	1	2	**6**	0,25
Člověk a společnost	**Dějepis**	Dějepis	2	2	2	2	**8**	
	Výchova k občanství	Občanská výchova**	1	1	1	1	**4**	1
Člověk a příroda	**Fyzika**	Fyzika	2	2	2	2	**8**	2
	Chemie	Chemie			2	2	**4**	1
	Přírodopis	Biologie	2	2			**4**	2
		Zdraví člověka***			2		**2**	0,75
		Geologie				2	**2**	
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	1	1	**6**	
Umění a kultura	**Hudební výchova**	Hudební výchova	1	1	1	1	**4**	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	**6**	1
Člověk a zdraví	**Výchova ke zdraví**	Občanská výchova**						0,25
		Zdraví člověka***						0,25
		Tělesná výchova****						0,5
	Tělesná výchova	Tělesná výchova****	3	3	3	2	**11**	0,5
Člověk a svět práce		Informatika*						
		Občanská výchova**						
		Fyzikálně-matematická praktika*****				1	**0,5**	0,25
		Chemicko-biologická praktika*****					**0,5**	0,25
		Celkem	**30**	**29**	**31**	**31**	**121**	**17**
Volitelné předměty		Globální výchova******		1			**1**	1
		Dramatická výchova						
		Celkem vše	**30**	**30**	**31**	**31**	**122**	**18**
Nepovinný předmět		Sborový zpěv	1	1	1	1	–	–

Poznámky k učebnímu plánu:
Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací.
Předměty označené hvězdičkami (*) integrují více vzdělávacích oborů.

Jazyk a jazyková komunikace (4 hodiny z disponibilní časové dotace)

- Český jazyk a literatura – v 1. ročníku je jedna vyučovací hodina týdně dělená na skupiny; **z disponibilní časové dotace jsou použity 2 hodiny pro realizaci oboru Český jazyk a literatura**
- Anglický jazyk – předmět je chápán jako první cizí jazyk a je povinný pro všechny žáky; všechny hodiny jsou dělené na skupiny zpravidla po 15 žácích; **z disponibilní časové dotace jsou použity 2 hodiny pro realizaci oboru Cizí jazyk**
- Další cizí jazyk – výběr z předmětů Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk a Španělský jazyk; otvírají se vždy dva jazyky, o které je největší zájem; všechny hodiny jsou dělené na skupiny.

Matematika a její aplikace (3 hodiny z disponibilní časové dotace)

- Matematika – v 1. ročníku je jedna vyučovací hodina týdně dělená na skupiny; **z disponibilní časové dotace jsou použity 3 hodiny pro realizaci oboru Matematika a její aplikace**

Informatika (0,25 hodiny z disponibilní časové dotace)

- Informatika* – předmět integruje vzdělávací obor Informatika a část oboru Člověk a svět práce (okruh Využití digitálních technologií); všechny hodiny jsou dělené na skupiny; celkový počet hodin je
  6, z toho je 4 hodiny z minimální časové dotace oblasti Informatika, 1,75 hodiny z minimální časové dotace oblasti Člověk a svět práce a **0,25 hodiny z disponibilní časové dotace pro realizaci oboru Informatika**

Člověk a společnost (1 hodina z disponibilní časové dotace)

- Dějepis – předmět tvoří stejnojmenný vzdělávací obor; z disponibilní časové dotace není použita žádná hodina
- Občanská výchova** – předmět integruje vzdělávací obor Výchova k občanství, část oboru Výchova ke zdraví a část oboru Člověk a svět práce (okruh Svět práce); celkový počet hodin je 4, z toho jsou 2 hodiny z minimální časové dotace oblasti Člověk a společnost, 0,75 hodiny z minimální časové dotace oblasti Člověk a svět práce a 0,25 hodiny z disponibilní časové dotace pro realizaci oboru Výchova ke zdraví a 1 hodina z disponibilní časové dotace pro realizaci obsahu Výchova k občanství.

Člověk a příroda (5,75 hodiny z disponibilní časové dotace)

- Fyzika – předmět tvoří stejnojmenný vzdělávací obor; **z disponibilní časové dotace jsou použity 2 hodiny pro realizaci oboru Fyzika**
- Chemie – předmět tvoří stejnojmenný vzdělávací obor; **z disponibilní časové dotace je použita 1 hodina pro realizaci oboru Chemie**
- Biologie – předmět tvoří část vzdělávacího oboru Přírodopis; **z disponibilní časové dotace jsou použity 2 hodiny pro realizaci oboru Přírodopis**
- Zdraví člověka*** – předmět integruje část vzdělávacího oboru Přírodopis a část oboru Výchova ke zdraví; celkový počet hodin je 2, z toho je 1 hodina z minimální časové dotace oblasti Člověk a příroda, **0,75 hodiny z disponibilní časové dotace pro realizaci oboru Přírodopis** a 0,25 hodiny z disponibilní časové dotace pro realizaci oboru Výchova ke zdraví
- Geologie – předmět tvoří část vzdělávacího oboru Přírodopis; z disponibilní časové dotace není použita žádná hodina
- Zeměpis – předmět tvoří stejnojmenný vzdělávací obor; z disponibilní časové dotace není použita žádná hodina

Umění a kultura (1 hodina z disponibilní časové dotace)

- Hudební výchova – předmět tvoří stejnojmenný vzdělávací obor; všechny hodiny jsou dělené na skupiny zpravidla po 15 žácích; z disponibilní časové dotace není použita žádná hodina
- Výtvarná výchova – předmět tvoří stejnojmenný vzdělávací obor; všechny hodiny jsou dělené na skupiny zpravidla po 15 žácích; **z disponibilní časové dotace je použita 1 hodina pro realizaci oboru Výtvarná výchova**

Člověk a zdraví (1,5 hodiny z disponibilní časové dotace)

- Výchova ke zdraví – tento vzdělávací obor není samostatným předmětem, ale je realizován v předmětech **Občanská výchova (0,25 hodiny z disponibilní časové dotace), Zdraví člověka (0,25 hodiny z disponibilní časové dotace) a Tělesná výchova (0,5 hodiny z disponibilní časové dotace)**
- Tělesná výchova**** – předmět integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a obor Tělesná výchova; celkový počet hodin je 11, z toho 10 hodin je z minimální časové dotace oblasti Člověk a zdraví, **0,5 hodiny z disponibilní časové dotace pro realizaci oboru Tělesná výchova** a 0,5 hodiny z disponibilní časové dotace pro realizaci oboru Výchova ke zdraví

Člověk a svět práce (0,5 hodiny z disponibilní časové dotace)

- Člověk a svět práce – tento vzdělávací obor není samostatným předmětem, ale je realizován v předmětech Informatika (1,75 hodiny z minimální časové dotace), Občanská výchova (0,75 hodiny z minimální časové dotace), Fyzikálně-matematická praktika (0,25 hodiny z minimální časové dotace) a Chemicko-biologická praktika (0,25 hodiny z minimální časové dotace)
- Fyzikálně-matematická praktika***** – předmět integruje vzdělávací obory Fyzika, Matematika a její aplikace a část oboru Člověk a svět práce (okruh Práce s laboratorní technikou); předmět se vyučuje jako jednohodinový blok 1x za 14 dní; všechny hodiny jsou dělené na skupiny zpravidla po 15 žácích; 0,25 hodiny je použito z minimální časové dotace oblasti Člověk a svět práce, **0,25 z disponibilní časové dotace pro realizaci oboru Člověk a svět práce**
- Chemicko-biologická praktika***** – předmět integruje vzdělávací obory Přírodopis, Chemie a část oboru Člověk a svět práce (okruh Práce s laboratorní technikou); předmět se vyučuje jako jednohodinový blok 1x za 14 dní; všechny hodiny jsou dělené na skupiny zpravidla po 15 žácích; 0,25 hodiny je použito z minimální časové dotace oblasti Člověk a svět práce, **0,25 z disponibilní časové dotace pro realizaci oboru Člověk a svět práce**

Volitelné předměty (1 hodina z disponibilní časové dotace)

- Ve 2. ročníku si žáci volí mezi předměty Globální výchova a Dramatická výchova; **z disponibilní časové dotace je použita 1 hodina**

Nepovinný předmět

- Sborový zpěv – předmět je přístupný pro všechny žáky bez rozdílu ročníku; je realizován jednou vyučovací hodinou týdně společnou pro všechny ročníky

Průřezová témata jsou realizována zařazením do jednotlivých předmětů, ve 3 projektových dnech a v rámci adaptačního a lyžařského výcvikového kurzu.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

5.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

Oblast zahrnuje vzdělávací obory Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk realizované v předmětech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Francouzský jazyk, Německý jazyk, Španělský jazyk, Ruský jazyk, Anglická konverzace a Dramatická výchova.

5.1.1. Název vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jedná se o samostatný povinný předmět pro žáky 1.–4. ročníku osmiletého gymnázia (časová dotace v 1. ročníku je 5 hodin týdně, v 2., 3. a 4. ročníku 4 hodiny týdně). V 1. ročníku je jedna vyučovací hodina týdně dělená na skupiny. Tento předmět v sobě zahrnuje složky Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Výuka je doplněna lekcemi volitelného předmětu Dramatická výchova (časová dotace 1 hodina týdně ve 2. ročníku).

Ve všech složkách předmětu se žák učí pracovat s odbornými i uměleckými texty, poznává bohatství mateřského jazyka a předmět se stává i prostředkem esteticko-výchovného působení. V jazykové a komunikační výchově žáci získávají schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově, a to v projevech ústních i písemných. Literární výchova podává základní přehled o vývoji české a světové literatury, rozvíjí a kultivuje duchovní život žáků.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny okruhy následujících průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti), Výchova demokratického občana (okruh Občan, občanská společnost a stát), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita), Environmentální výchova (okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí), Mediální výchova (okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týdnu). Průřezová témata jsou realizována formou skupinové a hromadné výuky, exkurze. Výstupy splňují standardy pro základní vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** používáme tyto postupy:

- seznámením s různými způsoby osvojování poznatků pomáháme žákům s výběrem vhodných metod učení;
- studiem literárních a ikonických textů i prostým porozuměním odbornému textu vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich využívání v procesu učení i v praktickém životě;
- vedením k samostatnému řešení úloh učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny a znaky;
- vedeme žáky k vyvozování společenských a historických souvislostí;
- prostřednictvím diskuse vedeme žáky k hodnocení výsledků jejich práce.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** používáme tyto postupy:

- interpretací textů vedeme žáky k rozpoznávání, pochopení a formulování problémů ve škole i v životě;
- shromažďováním, tříděním a analýzou vyhledávaných informací učíme žáky kriticky myslet;
- formou problémových otázek a objasňováním pojmů rozvíjíme intelektové vědomosti a dovednosti žáků potřebné k samostatnému řešení problémů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** používáme tyto postupy:

- vytvářením ústních a písemných projevů (referátů, řečnických a stylistických cvičení) vedeme žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek;
- zapojováním žáků do diskuse poskytujeme prostor pro obhajobu vlastního názoru, rozvíjíme schopnost argumentovat;
- formou nácviku diskuse a jejím následným rozborem vedeme žáky ke kultivovanému projevu, dbáme na využívání jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** používáme tyto postupy:

- diskusí o literárních dílech a jejich analýzou učíme žáky spolupracovat v týmu, dáváme jim prostor pro organizování týmové práce;
- vedeme žáky k respektování různých názorů a ke vzájemné pomoci při řešení problému;
- zadáváním individuálních úkolů podporujeme sebedůvěru žáků;
- formou referátů nebo prezentací poskytujeme prostor pro rozvoj individuálních schopností žáků;
- vedeme žáky k individuální četbě a napomáháme tak rozvíjení jejich osobnosti.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** používáme tyto postupy:

- poznáváním literárních děl vedeme žáky k ocenění tradice naší kultury;
- analýzou literárních textů učíme žáky vcítit se do pocitů jiných lidí;
- vedeme žáky k uvědomění si odlišných pohledů na realitu, k respektování různých přístupů ke vnímání světa;
- při rozboru textů zdůrazňujeme morální vyznění uměleckých děl a oceňujeme pozitivní společenské hodnoty, které tyto texty obsahují;
- formou diskuse vedeme žáky k posouzení společenských a historických okolností vzniku literárních děl a k posouzení jejich nadčasovosti.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** používáme tyto postupy:

- nácvikem životopisu a jiných útvarů administrativního stylu seznamujeme žáky s některými podmínkami uplatnění v budoucím zaměstnání;
- vedeme žáky k užívání osvojené jazykové normy v závislosti na komunikačním záměru (např. žádost o zaměstnání, přihláška ke studiu);
- formou referátů učíme žáky samostatně pracovat s informacemi, vedeme je k plánování práce a k samostatnému rozhodování.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** používáme tyto postupy:

- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu a k jejich zpracování různými formami (např. referáty, prezentace);
- vedeme žáky k posouzení důvěryhodnosti informačních zdrojů, k jejich kritickému hodnocení a správnému zpracování;
- vedeme žáky k digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací;
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona, upozorňujeme je na nutnost uvádět bibliografické zdroje;
- vedeme žáky k práci s vhodnými internetovými aplikacemi;

Vzdělávací obsah: Český jazyk a literatura, 1. ročník osmiletého gymnázia

Komunikační a slohová výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Porozumí textu, rozliší různé typy textu, vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky textu. Ověří informace v encyklopedii či slovníku.	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Písemný projev (vlastní tvořivé psaní – komunikační žánr: výpisek)	Výpisky Výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Rozpozná oznámení, zprávu; odliší od jiného typu textu, určí hodnotící složku. Používá přímou řeč.	Čtení praktické, věcné, prožitkové Připravený mluvený projev Písemný projev (vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu)	Vypravování Zpráva Oznámení	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Rozpozná, shromáždí synonyma. Vybírá výstižná pojmenování; nevhodné výrazy vyjádří jinou formou; používá synonyma, antonyma.	Čtení praktické, vyhledávací, hodnotící, prožitkové Písemný projev (na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech) Vyjádření postoje k obsahu	Vypravování Popis	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Rozpozná spisovný a nespisovný projev; nespisovné výrazy nahradí spisovnými. Rozpozná svůj komunikační záměr.	Čtení praktické, kritické Naslouchání kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení	Rozhovor Vypravování Popis Soukromý dopis	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality)

		projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) Písemný projev (vlastní tvořivé psaní – komunikační žánr: soukromý dopis)		• Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Rozvíjí svůj mluvený projev. Sestaví krátký mluvený projev podle připravené osnovy. Rozpozná verbální a neverbální komunikaci.	Naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické Mluvený projev (komunikační normy, technika mluveného projevu, paralingvální prostředky, komunikační žánry)	Rozhovor Vypravování	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné	Porozumí textu, vyhledá hlavní informace, klíčová slova.	Čtení praktické, věcné, vyhledávací, kritické Písemný projev	Výpisky Výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium)

poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Sestaví osnovu, napíše výpisky a krátký výtah.			• Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Vytvoří osnovu textu. Sestaví text podle osnovy. Člení text do odstavců.	Čtení praktické, věcné Písemný projev	Vypravování Popis Soukromý dopis Výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Používá spisovnou slovní zásobu, vyhledává a nahrazuje nevhodná slova. Používá spisovné tvary. Orientuje se v textu, sestaví osnovu. Člení text do odstavců. Samostatně napíše jednoduché vypravování, popis, zprávu, oznámení, dopis, výpisky, výtah.	Čtení praktické, věcné, kritické Naslouchání praktické, věcné, kritické, zážitkové Mluvený projev Písemný projev	Vypravování Popis Zpráva, oznámení Soukromý dopis Výpisky, výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Jazyková výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Rozliší znělé a neznělé souhlásky. Vysvětlí spodobu znělosti. Znázorní hlavní a vedlejší slovní přízvuk. Dokáže vyslovit věty s náležitou melodií. Dokáže přečíst text s náležitým důrazem, vhodným tempem a s pauzami.	Zvuková stránka jazyka (zásady spisovné výslovnosti; modulace souvislé řeči – přízvuk slovní a větný; intonace; členění souvislé řeči – pauzy, frázování)	Zvuková stránka jazyka (Hláskosloví; Spisovná výslovnost; Slovní přízvuk; Zvuková stránka věty)	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	Znázorní ve slově slovotvorný základ, příponu a předponu. Určí kořen slova a uvede slova příbuzná. Popíše střídání hlásek při odvozování (list/lístek). Vyvodí, v jaké části slova se objevují souhláskové skupiny.	Slovní zásoba a tvoření slov (slovní zásoba a její jednotky, způsoby tvoření slov)	Stavba slova (Slovotvorný základ, přípona, předpona; Slova příbuzná; Stavba slova)	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Dokáže používat jazykové příručky. Orientuje se podle obsahu a rejstříků, dokáže vyhledat zadaná slova.	Obecné poučení o jazyce (jazyková norma a kodifikace, jazykové příručky)	Seznámení s jazykovými příručkami	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Vyjmenuje slovní druhy, porovná ohebné a neohebné. Určí slovní druhy podle významu v dané větě.	Tvarosloví (slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov)	Tvarosloví (Druhy slov; Podstatná jména; Přídavná jména; Zájmena; Číslovky; Slovesa)	

	Dokáže vyhledat v textu jména, určí u nich pád, číslo, rod a vzor. Vysvětlí zvláštnosti a uvede příklady podstatných jmen konkrétních a abstraktních; pomnožných, hromadných a látkových; obecných a vlastních. Rozliší druhy přídavných jmen; rozpozná v textu jmenné tvary a napíše je pravopisně správně. Popíše stupňování přídavných jmen; dokáže vytvořit 2. a 3. stupeň. Charakterizuje druhy zájmen a číslovek; rozpozná je v textu. Charakterizuje slovesa, rozpozná je v textu a určí osobu, číslo, čas a způsob. Dokáže vytvořit náležité spisovné tvary jmen a sloves.			
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Charakterizuje základní větné členy. Rozliší ve větě podmět a přísudek; rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem. Vyjmenuje rozvíjející větné členy a rozpozná je.	Skladba (výpověď a věta, stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí)	Skladba (Větná stavba; Základní a rozvíjející větné členy; Věta jednoduchá a souvětí; Tvoření vět)	

	Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Určí, z kolika vět se souvětí skládá; rozpozná spojovací výrazy. Dokáže vytvořit věty podle zadání.			
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Vysvětlí, proč se ve slovech objevují dvě stejné souhlásky. Dokáže doplnit „-nn-, -n-“. Zdůvodní pravopis slov se skupinami „bě–bje, vě–vje, pě, mě–mně“, s předponami „s-/se-, z-/ze, vz-/vze-“ a s předložkami „s/se, z/ze“. Vyjmenuje slova určená k zapamatování. Zdůvodní psaní „i/í, y/ý“ po obojetných souhláskách (uvede vyjmenovaná slova, rozliší významy slov – např. „slepíš/slepýš“; napíše pravopisně správně „i/í, y/ý“ v pádových koncovkách, v osobních koncovkách sloves a v příčestí). Doplní na vynechaná místa správná písmena. Správnost pravopisu si dokáže ověřit v Pravidlech.	Pravopis (lexikální, morfologický, syntaktický)	Pravopis (Zdvojené souhlásky; Skupiny „bě–bje, vě–vje, pě, mě–mně“; Předpony „s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-“, předložky „s/se, z/ze“; Psaní „i/í, y/ý“ po obojetných souhláskách; Interpunkce)	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Vysvětlí pojem „jazyk“. Rozliší jazyk spisovný a nespisovný; uvede příklady jejich užívání.	Obecné poučení o jazyce (čeština – jazyk národní, jazyk mateřský; rozvrstvení národního jazyka – spisovné a nespisovné útvary a prostředky)	Jazyk a jeho útvary	Osobnostní a sociální výchova • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci) Multikulturní výchova • Kulturní diference (člověk jako součást etnika) • Lidské vztahy (tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Literární výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Čte s porozuměním. Dokáže reprodukovat text a najít hlavní myšlenky. Stručně charakterizuje postavy. Orientuje se v textu a dokáže vyhledávat odpovědi na otázky.	Volná reprodukce přečteného textu Interpretace literárního textu	Dobrodružné příběhy Próza s dětským hrdinou	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	Připravuje si referáty a dokáže formulovat svůj názor na umělecké dílo.	Volná reprodukce textu Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	Literatura pro mládež	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Komunikace (dovednost pro sdělování verbální i neverbální) Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení: výběr slov a záběrů) • Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu – role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Porovná poezii s prózou, uvede jejich znaky. Objasní pojmy „poezie, verš, sloka, rým“.	Literární druhy a žánry a jejich představitelé Zvukové prostředky poezie – rým, rytmus, volný verš	Poezie Pohádky Báje, mýty, pověsti Bajky	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení

	Vysvětlí příčinu vzniku mýtů a bájí; uvede příklady. Vyjmenuje charakteristické rysy pohádky, pověsti; dokáže je porovnat. Dokáže najít pravdivé jádro pověsti. Uvede jména autorů a sběratelů pohádek a pověstí. Vysvětlí pojem bajka, uvede autory.	Přednes vhodných literárních textů		smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Dokáže získat další informace k učivu. Orientuje se v knihovnickém systému. Vysvětlí podstatu a cíl naučné literatury. Získané poznatky dokáže využít v jiných předmětech.	Tvořivé činnosti s literárním textem Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry Literatura umělecká a věcná (populárně-naučná)	Umělecko-naučná a naučná literatura	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Vzdělávací obsah: Český jazyk a literatura, 2. ročník osmiletého gymnázia

Komunikační a slohová výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Rozpozná různě zaměřené texty, orientuje se v nich. Zformuluje otázky. Orientuje se v různých zdrojích informací.	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Tvořivý písemný projev	Výpisky Výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Rozpozná slova slohově a citově zabarvená. Vyjádří pomocí jazykových prostředků své pocity a prožitky. Přizpůsobí svůj projev svému komunikačnímu záměru.	Čtení prožitkové, hodnotící Zážitkové naslouchání Písemný projev (na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech) Písemný projev (vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní – komunikační žánr: subjektivně zabarvený popis)	Vypravování Líčení Subjektivně zabarvený popis	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa) • Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Rozpozná, shromáždí synonyma. Vybírá výstižná pojmenování; nevhodné výrazy vyjádří jinou formou; používá synonyma, antonyma. Rozpozná odborné termíny.	Čtení praktické, vyhledávací, hodnotící Písemný projev Vyjádření postoje k obsahu Písemný projev (vlastní tvořivé psaní – komunikační žánry: žádost, objednávka, úřední dopis)	Vypravování Popis Líčení Žádost a objednávka Úřední dopis	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)

Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Rozpozná nářeční slova, slova citově a slohově zabarvená, ustálené obraty. Využívá poznatky z gramatiky.	Čtení praktické, kritické Kritické naslouchání (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) Písemný projev (vlastní tvořivé psaní – komunikační žánry: charakteristika, žádost)	Vypravování Líčení Charakteristika Žádost	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Rozvíjí svůj mluvený projev. Rozpozná a objasní podstatu verbálních a neverbálních prostředků řeči; správně vyslovuje a intonuje. Sestaví krátký mluvený projev.	Naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické Mluvený projev (komunikační normy, technika mluveného projevu, neverbální	Vypravování Popis pracovního postupu Výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)

		a paralingválnípro středky, komunikační žánry)		
Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Porovná výpisky a výtah. Podle osnovy shrne vlastními slovy obsah textu. Vybere si vhodný text a připraví výtah.	Čtení praktické, věcné, vyhledávací, kritické Naslouchání věcné Písemný projev	Výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Vytvoří osnovu textu. Rozpozná spojovací výrazy, spojuje věty do souvětí. Vytvoří samostatný projev. Člení text do odstavců.	Čtení praktické, věcné Písemný projev (vlastní tvořivé psaní – komunikační žánry: charakteristika, strukturovaný životopis)	Vypravování Popis Charakteristika Životopis Strukturovaný životopis	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Píše pravopisně i gramaticky správně. Vhodně používá spisovnou i nespisovnou vrstvu slovní zásoby; nevhodná slova nahrazuje. Shromáždí synonyma. Pojmenovává vlastnosti, děje. Člení text do odstavců. Přednese krátký mluvený projev. Samostatně napíše vypravování, popis, charakteristiku, pozvánku, žádost, životopis.	Čtení praktické, věcné, kritické, prožitkové Naslouchání praktické, věcné, kritické Mluvený projev Písemný projev (vlastní tvořivé psaní – komunikační žánry: charakteristika, pozvánka, žádost, životopis)	Vypravování Popis Charakteristika Pozvánka Žádost Životopis Výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)

		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

Jazyková výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	Definuje slovo. Vysvětlí význam věcný a mluvnický; uvede příklad. Objasní pojem sousloví; dokáže jej vyhledat v textu. Vysvětlí význam některých rčení. Vysvětlí slova jednoznačná a mnohoznačná. Charakterizuje synonyma, antonyma, homonyma; ilustruje na příkladech. Rozpozná odborné názvy v textu; uvede příklady z jiných vyučovacích předmětů. Vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby. Vysvětlí podstatu odvozování, skládání a zkracování slov; ilustruje na příkladech. Uvede např. názvy osob utvořené ze sloves, přechýlené názvy.	Slovní zásoba a tvoření slov (slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma; obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov)	Význam slov (Slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení; Slova jednoznačná a mnohoznačná; Synonyma; Odborné názvy) Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování; tvoření slov (Odvozování; Skládání slov a zkracování)	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Dokáže používat jazykové příručky. Orientuje se podle obsahu a rejstříků, dokáže vyhledat zadaná slova a pojmy. Vyloží informace uvedené u jednotlivých	Obecné poučení o jazyce (jazyková norma a kodifikace, jazykové příručky)	Práce s jazykovými příručkami (Pravidla českého pravopisu; Stručná mluvnice česká; Slovník spisovné češtiny)	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)

	slovníkových hesel, používá seznam zkratek.			
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Určí slovní druhy podle významu v dané větě. Určí mluvnické významy jmen a sloves, druhy přídavných jmen, zájmen a číslovek. Dokáže spojit dvě věty v souvětí vztažným zájmenem „jenž“ nebo „který“. Dokáže vytvořit spisovné tvary jmen a sloves; napíše je pravopisně správně. Charakterizuje podstatu rodu činného a trpného. Dokáže vytvořit tvary příčestí trpného. Převede ve větách slovesa v činném rodě do trpného rodu nebo naopak. Charakterizuje neohebné slovní druhy a správně je používá.	Tvarosloví (slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov)	Tvarosloví (Podstatná jména; Přídavná jména; Zájmena; Číslovky; Slovesa; Příslovce; Předložky; Spojky; Částice; Citoslovce)	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Vyvodí z textu podstatu vět dvojčlenných a jednočlenných; rozliší věty dvojčlenné s nevyjádřeným podmětem od vět jednočlenných; převede věty jednočlenné na dvojčlenné nebo naopak.	Skladba (výpověď a věta, stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí)	Skladba (Věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty; Druhy vět a větných ekvivalentů podle funkce; Přísudek a vedlejší věta přísudková; Podmět a vedlejší věta podmětná; Předmět	

	Vyjmenuje druhy vět podle funkce, uvede příklady. Charakterizuje základní a rozvíjející větné členy; dokáže se na ně zeptat; uvede, čím jsou vyjádřeny; rozpozná je v textu. Vyjmenuje druhy příslovečných určení a přívlastku. Rozpozná v textu věty vedlejší a určí jejich druh. Dokáže nahradit např. podmětnou část věty větou vedlejší. Rozpozná v textu několikanásobné větné členy a určí je. Dokáže vytvořit věty podle zadání.		a vedlejší věta předmětná; Příslovečné určení a vedlejší věty příslovečné; Přívlastek a vedlejší věta přívlastková; Doplněk a vedlejší věta doplňková; Větné členy několikanásobné; Tvoření vět)	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Vysvětlí na vhodných příkladech pravidla psaní velkých písmen ve jménech vlastních, zvláště v několikaslovném vlastním názvu. Dokáže doplnit „i/í, y/ý“, předložky „s/z“ a zdůvodnit pravopis. Doplní čárky v několikanásobných větných členech. Doplní čárky do souvětí.	Pravopis (lexikální, morfologický, syntaktický)	Pravopis (Psaní velkých písmen ve jménech vlastních; Procvičování pravopisu „i/í, y/ý“; Shoda přísudku s podmětem; Předložky „s/z“; Interpunkce)	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

Literární výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Čte s porozuměním. Reprodukuje přečtený text a pracuje s ním. Dokáže najít hlavní myšlenky a charakterizovat hrdiny. Dokáže vytvořit osnovu příběhu. Dokáže vystihnout užití jazykových prostředků v humoristické literatuře a satiře.	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, interpretace literárního textu Struktura literárního díla Námět a téma díla Literární hrdina Jazyk literárního díla Záznam a reprodukce hlavních myšlenek	Báje, mýty, pověsti Povídky Romány Humor a satira	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	Připravuje si referáty. Dokáže formulovat vlastní názory na umělecké dílo.	Tvořivé činnosti s literárním textem Vytváření vlastních textů	Literatura pro mládež	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Komunikace (dovednost pro sdělování verbální i neverbální) Mediální výchova • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Rozliší lyriku a epiku. Vyhledá a objasní metaforu, personifikaci, přirovnání, zvukomalbu. Vyvodí z textu znaky balady a romance, povídky a románu.	Literární druhy a žánry Jazyk literárního díla, obrazná pojmenování Přednes vhodných literárních textů	Poezie, písňové texty Balada a romance Povídka Román	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)

Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Zhlédne některé adaptace literárních děl, porovná je s předlohou. Orientuje se ve filmovém scénáři.	Tvořivé činnosti s literárním textem Dramatizace	Drama Filmový scénář	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality)
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Dokáže vyhledat informace o autorech. Připravuje si referáty a shromažďuje informace o autorech a jejich životě.	Tvořivé činnosti s literárním textem Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry Literatura faktu Publicistické žánry	Paměti a vzpomínky	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) Mediální výchova • Vnímání autora mediálních sdělení (prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení) Projekt Škola trochu jinak • Návštěva knihovny
		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

Vzdělávací obsah: Český jazyk a literatura, 3. ročník osmiletého gymnázia

Komunikační a slohová výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Porovná různé texty. Vyvodí otázky. Porovná fakta s dalšími zdroji informací.	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Mluvený projev připravený na základě poznámek Tvořivý písemný projev	Výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Vhodně přizpůsobí výběr slovní zásoby komunikační situaci, odliší různé komunikační situace. Rozpozná a napíše subjektivně zabarvený popis. Rozpozná a napíše jednoduchý výklad.	Hodnotící, zážitkové čtení Praktické, věcné čtení Písemný projev (vlastní tvořivé psaní – komunikační žánr: výklad)	Líčení Výklad	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Obohacuje svou slovní zásobu. Vhodně používá slohově a citově zabarvená slova. Rozpozná, vysvětlí a samostatně používá synonyma, antonyma, odborné termíny. Odborné termíny nahradí českými výrazy.	Čtení vyhledávací, kritické Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	Vypravování Líčení Výklad	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)

		Písemný projev (na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech)		• Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Obohacuje svou slovní zásobu. Rozpozná slova přejatá, vysvětlí jejich význam. Nahrazuje nevhodná slova vhodnějšími podle svého komunikačního záměru.	Čtení praktické, kritické, vyhledávací Věcné, kritické naslouchání Kultivovaný mluvený projev Písemný tvořivý projev	Vypravování Výklad	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Rozvíjí svůj mluvený projev. Používá neverbální prostředky řeči. Dbá na správnou výslovnost, intonaci. Zhodnotí mluvený projev spolužáka.	Naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) Mluvený projev (komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát)	Výklad Referát	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu,	Provede rozbor textu, vybere klíčová slova, hlavní myšlenky.	Čtení praktické, věcné, vyhledávací, kritické Naslouchání věcné, kritické	Výtah Výklad	Osobnostní a sociální výchova

vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Samostatně napíše výtah. Přednese krátký výklad podle odborného textu.	Mluvený projev Písemný projev		• Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Podle svého komunikačního záměru vytvoří osnovu a text. Tvoří souvětí s různými významovými vztahy.	Čtení praktické, věcné Písemný projev (vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní – komunikační žánry: charakteristika, výklad, úvaha)	Líčení Charakteristika Výklad Úvaha	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Píše pravopisně i gramaticky správně, vhodně používá všechny vrstvy slovní zásoby; nevhodné výrazy nahradí. Vyhledá termíny, vysvětlí je; navrhne české ekvivalenty cizích slov. Orientuje se v textu; formuluje hlavní myšlenky textu. Porovná různé texty. Uvede klady a zápory problému. Přednese krátký výklad. Samostatně napíše líčení, charakteristiku, jednoduchou úvahu, výklad.	Čtení praktické, věcné, kritické, prožitkové Naslouchání praktické, věcné, kritické, zážitkové Mluvený projev Písemný projev	Líčení Charakteristika Výtah Úvaha Výklad	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 3. ročníku		

Jazyková výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Vyvodí z textu, jak se liší ve výslovnosti některá slova přejatá od slov domácích.	Zvuková stránka jazyka (zásady spisovné výslovnosti)	Slova přejatá a jejich výslovnost	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	Provede rozbor slovotvorný a rozbor stavby slova. Rozpozná v textu slova přejatá; vysvětlí jejich význam. Dokáže nahradit slova přejatá domácími nebo naopak.	Slovní zásoba a tvoření slov (obohacování slovní zásoby)	Nauka o slovní zásobě (Slovní zásoba a tvoření slov; Slova přejatá)	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Objasní význam cizích slov za pomoci slovníků. Dokáže zjistit, ze kterých jazyků byla slova do češtiny přejata. Vyloží za pomoci Pravidel, jak se skloňují některá cizí jména. Zkontroluje správnost různých tvarů jmen a sloves.	Obecné poučení o jazyce (jazyková norma a kodifikace, jazykové příručky)	Práce s jazykovými příručkami a se slovníky cizích slov	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Dokáže vytvořit spisovné tvary jmen a sloves. Převede slova v závorkách do náležitého tvaru. Uvede příklady nesklonných jmen. Porovná tvary zájmena „týž“ a vzoru „mladý“.	Tvarosloví (slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov)	Tvarosloví (Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen; Skloňování obecných jmen přejatých; Skloňování cizích vlastních jmen; Skloňování zájmena „týž/tentýž“; Slovesný vid;	

	Vysvětlí pojem „slovesný vid“; rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá; doplní vidovou dvojici. Určí přítomný a minulý kmen sloves a použije je ke tvoření slovesných tvarů. Roztřídí slovesa do slovesných tříd; vyjmenuje vzory každé slovesné třídy; popíše postup, podle kterého zařadí sloveso ke správnému vzoru. Rozliší slovesné tvary knižní a hovorové.		Tvoření slovesných tvarů; Přehled slovesných vzorů)	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Rozliší věty dvojčlenné a jednočlenné. Posoudí význam vět v souvislosti s použitým záporem. Dokáže vytvořit věty podle zadání. Vyjmenuje a určí významové poměry mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu a mezi větami hlavními; uvede nejčastější spojovací výrazy. Rozpozná přístavky v textu; navrhne vložit vhodné přístavky do vět, napíše správně interpunkci.	Skladba (výpověď a věta, stavba věty a souvětí)	Skladba (Věta dvojčlenná a jednočlenná; Zápor; Základní a rozvíjející větné členy; Významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu; Přístavkový vztah; Věta jednoduchá a souvětí; Souvětí podřadné, souřadně spojené věty vedlejší; Souvětí souřadné, významový poměr mezi větami hlavními; Tvoření vět)	

	Vysvětlí pojmy „souvětí podřadné“ a „souvětí souřadné“; rozliší větu hlavní a vedlejší. Znázorní graficky stavbu věty jednoduché a souvětí, provede rozbor. Dokáže vytvořit věty a souvětí podle grafických schémat.			
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Napíše známá přejatá slova, ve kterých se píše „i“ po tvrdých souhláskách. Zdůvodní a doplní „i/í, y/ý“. Zdůvodní interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí, doplní čárky.	Pravopis (lexikální, morfologický, syntaktický)	Pravopis (Pravopis přejatých slov; Procvičování pravopisu „i/í, y/ý“; Psaní čárky ve větě jednoduché a souvětí)	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Vysvětlí pojmy „národní jazyk“, „spisovný jazyk“ a „jazyková kultura“. Vyjmenuje základní skupiny nářečí. Vysvětlí pojem „obecná čeština“. Převede text s nářečními prvky do spisovné podoby.	Obecné poučení o jazyce (rozvrstvení národního jazyka – spisovné a nespisovné útvary a prostředky; jazyk a komunikace – kultura jazyka a řeči)	Útvary českého jazyka a jazyková kultura	Osobnostní a sociální výchova • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci) Multikulturní výchova • Kulturní diference (člověk jako součást etnika) • Lidské vztahy (tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 3. ročníku		

Literární výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Interpretuje smysl díla. Dokáže vyhledat jazykové odlišnosti v památkách starší české literatury. Vysvětlí myšlenky autorů. Charakterizuje postavy, dobu a prostředí. Vyhledá básnické prostředky.	Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Struktura a jazyk literárního díla Způsoby interpretace literárních a jiných děl Literární hrdina Kompozice literárního příběhu	Česká literatura od počátků do konce 19. století	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Porovná ukázky z díla světových i českých autorů. Rozpozná základní rysy jejich individuálního stylu.	Struktura a jazyk literárního díla	Česká realistická próza Světová literatura 19. stol.	Osobnostní a sociální výchova • Poznávání lidí (chyby při poznávání lidí)
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	Diskutuje o četbě a divadelních a filmových představeních.	Tvořivé činnosti s literárním textem	Literatura pro mládež Česká a světová literatura od počátků do konce 19. století	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení: výběr slov a záběrů)
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Podle ukázky charakterizuje kroniku, ústní lidovou slovesnost, epigram, fejeton, novelu, román a jeho druhy.	Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času	Česká a světová literatura do konce 19. století	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)

	Dokáže vystihnout podstatu dramatu; rozliší komedii a tragédii. Dokáže přiřadit autory.			Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Charakterizuje a časově vymezí základní literární směry a vyjmenuje některé představitele. Charakterizuje jednotlivá vývojová období české literatury od nejstarších dob; uvede představitele a památky.	Základy literární teorie a historie Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé Přednes vhodných literárních textů	Česká a světová literatura do konce 19. století	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Zhlédne některé adaptace literárních děl a porovná je s předlohou.	Tvořivé činnosti s literárním textem	Česká a světová literatura do konce 19. století	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Dokáže vyhledat informace o autorech v knihovně nebo na internetu. Připravuje si referáty.	Tvořivé činnosti s literárním textem Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry	Česká a světová literatura do konce 19. století	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Český jazyk a literatura, 4. ročník osmiletého gymnázia

Komunikační a slohová výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Rozlišuje různé slohové postupy a útvary. Používá různé informační zdroje. Interpretuje údaje.	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Věcné naslouchání Mluvený připravený projev Tvořivý písemný projev	Výtah	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Napíše úvahu, samostatně sdělí své názory, uvede klady a zápory problému. Napíše jednoduchý proslov. Přizpůsobí svůj projev svému komunikačnímu záměru.	Čtení praktické, kritické, hodnotící Naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného	Úvaha Proslov Diskuse	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) Multikulturní výchova • Lidské vztahy (předsudky a vžité stereotypy)

		projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) Zásady dorozumívání Mluvený projev (komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, diskuse) Tvořivé psaní		
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Porovná ukázky různě zaměřených publicistických útvarů. Rozpozná manipulační záměr publicistických textů a projevů ve sdělovacích prostředcích.	Věcné, kritické čtení Kritické, hodnotící naslouchání Písemný projev (na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech)	Publicistické žánry	Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Rozliší různé styly a charakterizuje je; přiřadí typické jazykové prostředky. Vhodně využívá prvky slovní zásoby podle svého komunikačního záměru.	Čtení kritické, vyhledávací Kultivovaný mluvený projev Písemný projev (vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní)	Vypravování Popis a charakteristika Životopis, strukturovaný životopis Úvaha Publicistické žánry	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) Mediální výchova • Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)

Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Rozpozná některá přenesená pojmenování (např. metaforu, personifikaci). Používá přirovnání, rčení. Vhodně používá všechny vrstvy slovní zásoby.	Čtení praktické, kritické, vyhledávací Naslouchání kritické Písemný tvořivý projev	Vypravování umělecké Úvaha Publicistické žánry	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Rozvíjí svůj mluvený projev. V připraveném projevu používá bohatou slovní zásobu, spisovné tvary slov (i hovorové), neverbální prostředky řeči. Přednese krátký nepřipravený projev. Zhodnotí mluvený projev spolužáka.	Naslouchání praktické, věcné (soustředěné, aktivní), kritické Mluvený projev (komunikační normy, technika mluveného projevu, neverbální prostředky, komunikační žánry – připravený i nepřipravený projev)	Úvaha Proslov Diskuse	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Využívá ustálených jazykových obratů v diskusi. Formuluje stručně svůj názor. Dodržuje pravidla dialogu.	Naslouchání praktické, věcné, kritické Mluvený projev (zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu)	Diskuse	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně	Provede rozbor textu, sestaví osnovu. Samostatně napíše výtah. Přednese referát nebo výklad podle připravených poznámek.	Čtení praktické, věcné, vyhledávací, kritické Naslouchání věcné, kritické Mluvený projev Písemný projev (vlastní tvořivé psaní –	Výtah Teze Výklad	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)

připraví a s oporou o text přednese referát.		komunikační žánry: teze, výklad)		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Využívá prostředky návaznosti. Rozpozná tematickou výstavbu textu. Vytvoří souvislý text s logickou vnitřní výstavbou.	Čtení praktické, věcné, kritické Písemný projev	Vypravování Popis Životopis Úvaha Výklad Publicistické žánry	Mediální výchova • Stavba mediálních sdělení (příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství – zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií) • Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Píše pravopisně i gramaticky správně, vhodně používá všechny vrstvy slovní zásoby. Orientuje se v textu, vyhledává důležité myšlenky; rozpozná komunikační záměr autora, zaujme vlastní stanovisko k problému. Přednese krátký proslov, dbá na správnou výslovnost a intonaci. Napíše vypravování, popis, charakteristiku, životopis, úvahu, výklad.	Čtení praktické, věcné, kritické, prožitkové Naslouchání praktické, věcné, kritické, zážitkové Mluvený projev Písemný projev	Vypravování Popis a charakteristika Životopis Úvaha Výklad Proslov Publicistické žánry	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality) Mediální výchova • Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení) • Práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace

				a spolupráce v týmu; faktory ovlivňující práci v týmu)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 4. ročníku		

Jazyková výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Shrne poznatky o českých hláskách. Rozpozná, kde dochází při výslovnosti ke spodobě znělosti. Prokáže schopnost náležitě přečíst text (dbá na spisovnou výslovnost, kladení přízvuků, intonaci, důraz, tempo). Dokáže správně vyslovovat slova přejatá.	Zvuková stránka jazyka (zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, intonace, členění souvislé řeči)	Zvuková stránka jazyka (Hláskosloví; Spisovná výslovnost; Zvuková stránka věty; Výslovnost slov přejatých)	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	Provede rozbor slovotvorný a rozbor stavby slova; rozpozná slova příbuzná. Shrne poznatky o významu slova; roztřídí slova do skupin podle daných kritérií (slova jednoznačná a mnohoznačná; synonyma, antonyma, homonyma; odborné názvy domácí a cizí, ...) Rozpozná obrazný význam; objasní metaforu a metonymii; ilustruje na příkladech.	Slovní zásoba a tvoření slov (slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby; význam slova, homonyma, synonyma; obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov)	Tvoření slov (Stavba slova a tvoření slov) Význam slova (Slova jednoznačná a mnohoznačná; Synonyma, antonyma, homonyma; Odborné názvy)	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Dokáže vyhledat poučení o jazykových jevech. Prověřuje své závěry v jazykových příručkách a slovnících.	Obecné poučení o jazyce (jazyková norma a kodifikace, jazykové příručky)	Jazykové jevy a volba vhodných jazykových příruček a slovníků	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Shrne dosavadní poznatky o slovních druzích a mluvnických významech jmen a sloves. Dokáže vytvořit spisovné tvary jmen a sloves; převede slova v závorkách do náležitého tvaru. Rozpozná v textu přechodníky; rozliší přechodník přítomný a minulý (vyhledá koncovky). Dokáže nahradit vyjádření s přechodníkem jiným způsobem tak, aby se smysl vyjádření nezměnil.	Tvarosloví (slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov)	Tvarosloví (Slovní druhy; Jména, jejich druhy a tvary; Skloňování obecných jmen přejatých; Skloňování cizích vlastních jmen; Slovesa a jejich tvary; Přechodníky)	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	Navrhne nahradit některá pojmenování zájmeny nebo příslovci. Vybere vhodná příslovečná určení a doplní je do textu tak, aby na sebe věty plynule navazovaly. Použije slova nadřazená nebo podřazená, synonyma i obrazná pojmenování pro lepší návaznost vět. Užije různé spojovací výrazy v souvětí, rozhodne o jejich vhodnosti. Doplní přímou řeč k uvozovacím větám.	Obecné poučení o jazyce (jazyk a komunikace) Skladba (přímá a nepřímá řeč, stavba textu)	Stavba textová (Prostředky návaznosti v jazykových projevech: zájmena a příslovce, slova nadřazená a podřazená, synonyma, obrazná pojmenování, spojovací výrazy; Přímá řeč; Úprava a tvorba souvislého textu)	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) Mediální výchova • Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)

	Posoudí, na čem závisí volba jazykových prostředků. Rozpozná nevhodnou stylizaci vět, navrhne opravu. Dokáže vytvořit souvislý text podle zadání.			
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Shrne dosavadní poznatky o skladbě. Dokáže vyhledat větné členy holé, rozvité a několikanásobné. Rozpozná ve větě samostatný větný člen a elipsu. Charakterizuje vsuvku, uvede příklad; rozliší vsuvku od vedlejší věty. Dokáže vytvořit věty podle zadání. Znázorní graficky stavbu věty jednoduché a souvětí, provede rozbor. Dokáže vytvořit věty a souvětí podle grafických schémat. Vyjmenuje tři činitele ovlivňující pořádek slov v české větě; rozliší východisko a jádro výpovědi; objasní pojem „příklonky“, uvede příklady.	Skladba (výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, souvětí)	Skladba (Věta jednoduchá; Větné členy holé, rozvité, souřadně spojené; Samostatný větný člen, elipsa, vsuvka; Souvětí podřadné; Souvětí souřadné; Tvoření vět; Hlavní zásady českého slovosledu)	

	Rozpozná nedostatky ve slovosledu a opraví je.			
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Napíše správně slova přejatá (v případě potřeby použije Pravidla). Zdůvodní psaní „i/í, y/ý“ po obojetných souhláskách. Zdůvodní a doplní skupiny souhlásek, předpony „s-/se, z-/ze-, vz-/vze-“, skupiny „bě–bje, vě–vje, pě, mě–mně“. Rozhodne, kde se píše začáteční písmeno velké a kde malé; uvede základní pravidla. Zdůvodní interpunkci a doplní čárky do věty jednoduché i souvětí.	Pravopis (lexikální, morfologický, syntaktický)	Pravopis (Psaní slov přejatých; Psaní „i/í, y/ý“ po písmenech označujících obojetné souhlásky: vyjmenovaná slova, pravopis koncovek jmen a sloves; Skupiny souhlásek; Skupiny „bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně“; Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech; Interpunkce)	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Rozčlení slovanské jazyky na západní, východní a jižní; uvede příklady. Vyjmenuje některé jazyky neslovanské. Popíše, kdy a jak vznikl český jazyk; převede některé ukázky ze starší české literatury do současné spisovné češtiny a porovná rozdíly. Posoudí, zda se jazyk vyvíjí i v dnešní době. Vysvětlí pojmy „archaismy, historismy	Obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, slovanské jazyky – především slovenština – a jiné; jazyky menšinové; původ a základy vývoje češtiny; rozvrstvení národního jazyka)	Obecné výklady o jazyce (Jazyky slovanské; Vývoj českého jazyka; Útvary českého jazyka)	Osobnostní a sociální výchova • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Multikulturní výchova • Kulturní diference (člověk jako součást etnika) • Lidské vztahy (tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)

	a neologismy“; uvede příklady. Převede text s nářečními prvky do spisovného jazyka. Shrne dosavadní vědomosti o útvarech českého jazyka.			• Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) • Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 4. ročníku		

Literární výchova

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Shrne a upevní si získané vědomosti. Dokáže reprodukovat text a najít hlavní myšlenky, vystihnout smysl díla. Charakterizuje postavy, prostředí a dobu – zejména 1. a 2. světovou válku. Dokáže vyhledat básnické prostředky.	Reprodukce textu a hlavních myšlenek Struktura a jazyk literárního díla Interpretace literárního díla	Česká a světová literatura 20. století – téma 1. a 2. světové války	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Porovná ukázky z díla světových a českých autorů; rozpozná základní rysy jejich individuálního stylu.	Struktura a jazyk literárního díla Literární druhy a žánry, jejich představitelé	Česká a světová literatura 20. století – významné osobnosti	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	Připravuje si referáty. Dokáže ústně i písemně vystihnout dojem z uměleckého díla, diskutuje o něm. Porovná způsoby zpracování.	Tvořivé činnosti s literárním textem	Česká a světová literatura 20. století Humoristická, satirická, dobrodružná a sci-fi literatura	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality)
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	Dokáže použít znalosti základů literární teorie a vytvořit vlastní literární text – povídku, fejeton, báseň (podle svých schopností).	Tvořivé činnosti s literárním textem Kompozice literárního příběhu Vytváření vlastních textů	Vytváření vlastních uměleckých textů	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality)

Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	Dokáže využít poznatky z vlastní četby i znalosti literární teorie a následně rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní. Dokáže argumentovat a obhájit svůj názor.	Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry, jejich představitelé Interpretace literárního textu	Česká a světová literatura 20. století	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Shrne a upevní si získané vědomosti. Provede rozbor textu básnického, prozaického i dramatického; porovnává texty. Vyjmenuje významné spisovatele 20. století Z ukázky charakterizuje literaturu humoristickou, satirickou, sci-fi, dobrodružnou, detektivní.	Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času Základy literární teorie a historie Interpretace literárního textu	Česká a světová literatura 20. století	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Charakterizuje základní literární směry 20. století. Vyjmenuje některé představitele.	Základy literární historie Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé Přednes vhodných literárních textů	Česká a světová literatura 20. století	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti)
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Zhlédne některé adaptace literárních děl a porovná je s předlohou.	Tvořivé činnosti s literárním textem	Česká a světová literatura 20. století	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů

				kreativity – pružnosti nápadů, originality)
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Dokáže vyhledat informace v knihovně; orientuje se v jednotlivých typech katalogů. Vyhledá informace na internetu. Připravuje si referáty.	Tvořivé činnosti s literárním textem Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry Vytváření vlastních textů	Česká a světová literatura 20. století	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 4. ročníku		

5.1.2. Název vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Anglický jazyk je samostatný předmět a má časovou dotaci v prvním a druhém ročníku 4 hodiny týdně a ve 3. a 4. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Tomu je podřízena i výuka gramatiky. Procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů.

Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, které tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Výuka anglického jazyka probíhá v jazykové učebně, ve které je k dispozici video, DVD, televize, slovníky, časopisy a jiné cizojazyčné materiály. Je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s modelem americké angličtiny.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (okruhy Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Komunikace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika), Výchova demokratického občana (okruhy Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané), Mediální výchova (okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu) a Environmentální výchova (okruhy Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí). Průřezová témata v anglickém jazyce jsou realizována těmito formami: samostatný projekt, beseda, frontální výuka. Výstupy splňují standardy pro základní vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- seznamujeme žáky s různými metodami učení (slovní zásoby, gramatiky, reálií);
- zadáváme klasické i náročnější domácí úkoly („miniprojekty“ úměrné jejich věku);
- důsledně kontrolujeme vypracování domácích úkolů;
- vedeme žáky k vyhledávání informací v různých pramenech, k práci s různými typy slovníků, žáci materiál analyzují a zpracovávají do podoby referátů nebo písemných prací a prezentují své výsledky před spolužáky;
- podporujeme samostatnou práci a vyžadujeme od žáků, aby samostatně hodnotili své výsledky;
- žáci se zúčastňují soutěží a olympiád, při řešení úloh z učebnice a pracovních sešitů necháváme žákům prostor pro vlastní postup práce.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k řešení problémů** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k řešení problému komplexně, nastolíme problém a žáci sami řeší, přemýšlí a vyberou nejlogičtější řešení;
- spolu s žáky hledáme, navrhujeme a používáme informace, které by mohly přispět k řešení problému;
- vedeme žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu;
- zařazujeme do hodin motivační úkoly, při kterých žáci mohou projevit své znalosti a také se projevit individuálně;
- při výuce používáme pracovní sešity k individuálnímu procvičení látky.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence komunikativní** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k tomu, aby se domluvili v běžných situacích každodenního života, žáci řeší dané situace použitím slovní zásoby přiměřené jejich věkové kategorii;
- žáci získávají schopnost volně se vyjádřit předváděním dialogů z běžného života a snaží se formulovat svůj názor;
- podporujeme komunikaci s partnerskou školou;
- podporujeme dopisování v rámci EU a anglicky mluvících zemí e-mailovou formou;
- vyučující hovoří anglickým jazykem a vede žáky k jeho používání i při omluvě, žádosti apod.;
- při komunikaci používáme multimediální jazykovou učebnu.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- podporujeme práci ve dvojicích, skupinovou i týmovou práci, při níž si žáci vzájemně pomáhají při učení, projevují a uplatňují se dle svých dovedností, odhadují a hodnotí svůj přínos pro skupinu a zodpovídají za svoji práci celému kolektivu;
- vedeme žáky k tomu, aby při skupinové práci respektovali společně dohodnutá pravidla chování.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- u žáků vytváříme pozitivní vztah k místním, regionálním a státním památkám prostřednictvím projektů a samostatné práce;
- při skupinové a týmové práci vedeme žáky k tomu, aby respektovali názor druhých;
- vedeme žáky k prezentaci jejich názorů a myšlenek, k diskusi a vzájemnému naslouchání;
- zdůrazňujeme potřebnost ohleduplného a nezištného chování jednotlivců ve společnosti, využíváme k tomu konkrétních příkladů (události ve světě, mezilidské vztahy).

Pro utváření a rozvíjení **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci (překlady, tlumočení);
- žáci se učí zacházet s různými pomůckami;
- vedeme žáky k plánování jejich práce;
- učíme žáky, jak zvládat zátěžové situace vzniklé nahromaděním učiva;
- navozujeme pocit odpovědnosti za vykonanou práci.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- seznamujeme žáky s anglickými vyhledávači a vedeme je k posouzení důvěryhodnosti informačního zdroje z anglicky mluvících zemí;
- vedeme žáky k využívání online česko-anglického a anglicko-českého slovníku a k práci s vhodnými internetovými aplikacemi;
- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu a k jejich zpracování různými formami (např. referáty, prezentace);
- vedeme žáky k digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a k vytváření digitálního obsahu za použití vlastních zdrojů, např. videí nebo fotografií;
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona, upozorňujeme je na nutnost uvádět bibliografické zdroje;
- při formulování písemného vyjádření vedeme žáky k dodržování zásad typografie.

Vzdělávací obsah: Anglický jazyk, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. (Poslech s porozuměním) Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. (Poslech s porozuměním)	Samostatně sestaví jednoduchý rozhovor, vyplní formulář, jednoduše rozumí předloženému textu, samostatně hláskuje a zapíše vyhláskované sdělení, rozumí základním pokynům. Rozumí čtenému textu audiozáznamu jednoduchých konverzací.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Rozhovor, dopis, adresa, popis rodiny, telefonování, hláskování, pokyny, jednoduché vyprávění, jednoduchý dotazník/formulář, popis, průzkum	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. (Mluvení) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. (Mluvení)	Dorozumí se za použití správných vazeb a struktur v jednoduchých situacích, zformuluje jednoduché otázky. Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích. Pohovoří o probíraných tématech s využitím vizuálních pomůcek (předložený obrázek).	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, bydlení, volný čas, příroda a město, kultura, sport, péče o zdraví	Rodina, domov, škola, bydlení, volný čas, příroda a město, kultura, sport, péče o zdraví	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (naše obec) Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) • Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina/třída) • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. (Čtení s porozuměním) Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. (Čtení s porozuměním)	Vypráví samostatně na zadané téma, stručně reprodukuje obsah jednoduchého textu, napíše jednoduchou samostatnou práci na zadané téma.	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	Názvy států, národností, rodinní příslušníci, čísla, povolání, dům/byt, bydlení, základní adjektiva, barvy, třída, abeceda, vyučovací předměty, školní potřeby, pokyny, nakupování, jídlo a pití, sporty, sportovní vybavení, určování času, dny v týdnu, rutinní činnosti, volný čas a zájmová činnost, ceny, doprava, činnosti, oblečení, zvířata, části těla	Multikulturní výchova • Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) • Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní) Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní)	Tvoří samostatně jednoduché věty, obměňuje je, jednoduchou větu převede do záporu, sestrojí otázku, rozumí základním gramatickým vztahům. Napíše krátký dopis, e-mail.	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Sloveso „být“, přivlastňovací zájmena, předložky, sloveso „mít“, určitý a neurčitý člen, ukazovací zájmena, jednotné a množné číslo podstatných jmen, rozkazovací způsob, neurčitá zájmena, modální slovesa can/can´t, must/mustn´t, vazby there is/there are, přítomný čas prostý, otázka, zápor, sloveso like/don´t like, přítomný čas průběhový, věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě,	

			příslovce, příslovce četnosti Krátký dopis, jednoduchý e-mail	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Vzdělávací obsah: Anglický jazyk, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. (Poslech s porozuměním) Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. (Poslech s porozuměním)	Jednoduše okomentuje televizní program, denní program, sestaví jednoduchý rozhovor. Samostatně vyplní formulář, sestaví jednoduchý leták, rozumí základním pokynům, reprodukuje telefonní hovor, formálně i neformálně se rozloučí, samostatně sestaví kviz. Rozumí audiozáznamu jednoduchých konverzací.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Jednoduché vyprávění o prvních vzpomínkách, rozhovor, přání, blahopřání, televizní program-komentář, hodnocení, porovnávání názorů, pohlednice, pozdrav a dopis z prázdnin, plakát na party, formální, neformální loučení, jednoduchý návrh, dotazník, interview, jednoduchý leták, průzkum, telefonní rozhovor, kviz	Mediální výchova • Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na uspořádání dne) Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí (moje učení) Projekt Škola trochu jinak • Jazykový workshop
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. (Čtení s porozuměním) Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. (Čtení s porozuměním)	Zná a aktivně používá slovní zásobu daných okruhů, zná slovní druhy a základní vztahy mezi nimi, rozumí jejich funkci ve větné struktuře. Rozumí čtenému textu.	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	Měsíce, data, počasí, jídlo a pití, televizní programy, mezinárodní slova, počasí, roční doby, pocity, vlastnosti, hudba, sporty, koníčky, rodina, prázdniny, suvenýry, cestování	Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Mediální výchova • Stavba mediálních sdělení (příklady stavby mediálních sdělení) • Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení)

Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. (Mluvení) Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. (Mluvení)	Vypráví samostatně na zadané téma. Dorozumí se za použití správných vazeb a struktur v jednoduchých situacích, zformuluje jednoduché otázky. Jednoduchým způsobem hovoří o každodenních situacích, je schopen přiměřeně reagovat na běžné fráze, skutečnosti. Převypráví krátký příběh z minulosti, přítomnosti. Popíše počasí, své pocity, vyjádří preference.	Tematické okruhy – počasí, stravovací návyky, péče o zdraví, volba povolání, cestování, volný čas, sport, pocity a nálady	Počasí, stravovací návyky, péče o zdraví, volba povolání, volný čas, sport, prázdniny, cestování, pocity a nálady, bezpečnost na silnici Převyprávění příběhu z minulosti, popis počasí, sdělování pocitů	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) • Psychohygiena (dobrá organizace času) Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) • Vztah člověka k prostředí (náš životní styl)
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní) Reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní)	Tvoří samostatně jednoduché věty, obměňuje je, jednoduchou větu převede do záporu, sestrojí otázku, rozumí základním gramatickým vztahům. Napíše jednoduchou samostatnou práci na zadané téma. Vytvoří e-mail.	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Sloveso „být“ v minulém čase, předložky časové, vazba there was/were, minulý čas prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa, druhý stupeň přídavných jmen, vazba going to, sloveso „muset“, návrhy, místní předložky, přítomný čas prostý, frekvenční příslovce, How many?, přivlastňovací zájmena, apostrofy, řadové číslovky, základní adjektiva, předložky, druhý stupeň přídavných jmen, slova opačného	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů)

			významu, frekvenční příslovce, slovotvorba Jednoduchý e-mail	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

Vzdělávací obsah: Anglický jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. (Poslech s porozuměním) Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. (Poslech s porozuměním)	Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, převypráví jejich obsah, sám hovoří s využitím vizuálních podnětů (předložený obrázek). Vyplní formulář. Rozumí čtenému textu audiozáznamu jednoduchých konverzací.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Životopis, pokyny, poslech a četba jednoduchých příběhů, vyprávění o přečteném nebo slyšeném textu, rozhovor, vyplňování dotazníku, průzkum, zpráva, prezentace před třídou, telefonování	Mediální výchova • Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce) Osobnostní a sociální výchova • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci)
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. (Čtení s porozuměním) Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. (Čtení s porozuměním)	Samostatně přečte s pochopením jednoduchý novinový článek.	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	Studium, povolání, homonyma, synonyma, antonyma, příběhy a legendy, jídlo a pití, adjektiva, činnosti, péče o zdraví, sport a sportovní vybavení, části těla, příslovce, prázdninové činnosti, názvy států a národností, zvířata, stavba a tvoření slov, oblečení, popis člověka, dobrovolnické činnosti, obchody, peníze a ceny, velikosti Novinový článek Čtení webových stránek	Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu) • Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení)
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Zná a aktivně používá slovní zásobu daných okruhů, zná slovní druhy a základní vztahy mezi	Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, péče o zdraví, sport, pocity a	Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, péče o zdraví, sport, pocity a nálady, stravovací návyky,	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina/třída)

(Mluvení) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. (Mluvení) Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. (Mluvení)	nimi, rozumí jejich funkci ve větné struktuře, používá dvojjazyčný i výkladový slovník. Vypráví samostatně na zadané téma, reprodukuje obsah jednoduchého textu nebo konverzace. Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích. Sestaví jednoduché ústní sdělení související s probíranými tematickými okruhy. Dorozumí se za použití správných vazeb a struktur v jednoduchých situacích, zformuluje jednoduché otázky.	nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy	počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy Historie, legendy, prázdniny, kultura a kulturní odlišnosti, vzhled, slavné osobnosti, neziskové organizace a dobrovolníci Popis	• Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) • Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva apod.) Multikulturní výchova • Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti) • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní) Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní) Reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní)	Tvoří samostatně věty, používá správné gramatické struktury v ústním i písemném projevu, obměňuje je, rozumí základním gramatickým vztahům. Napíše samostatnou práci na zadané téma. Sestaví jednoduché písemné sdělení související s probíranými tematickými okruhy. Napíše C.V.	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Prostý čas minulý, předložky, počitatelná /nepočitatelná podstatná jména, neurčitá zájmena, modální slovesa a jejich opisy (can/can´t, must/mustn´t, have to/don´t have to), přítomný čas průběhový, stupňování adjektiv, vyjádření budoucnosti – will/going to, nepravidelný plurál	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství) • Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti) Multikulturní výchova • Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako

				nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě) • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Anglický jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. (Poslech s porozuměním) Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. (Poslech s porozuměním)	Rozumí obsahu jednodušších textů a převypráví jejich obsah. Sestaví jednoduchý telefonický rozhovor, vyplní webovou stránku. Okomentuje a převypráví rádiový program. Rozumí čtenému textu audiozáznamu jednoduchých konverzací.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Internet, webová stránka, telefonní hovor, plánování aktivit, rozhlasový program, brožura, zpráva o aktivitách, debata ve skupině, výtah z encyklopedie, novinová kritika, průvodce muzeem, vyprávění o slyšeném textu	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství) Mediální výchova • Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce)
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. (Čtení s porozuměním) Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. (Čtení s porozuměním)	Rozumí čtenému textu, vyhledá konkrétní informace.	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	Věda, science fiction, virtuální realita, počítače, internet, životní prostředí, sport, cestování, příroda, fauna, flora, hudba, móda, životní styl, bydlení, města státy, přídavná jména, americká angličtina	Multikulturní výchova • Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) • Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti) Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu) Environmentální výchova • Ekosystémy (kulturní krajina)

Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. (Mluvení) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. (Mluvení) Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. (Mluvení)	Zná a aktivně používá slovní zásobu daných okruhů, zná slovní druhy a základní vztahy mezi nimi, rozumí jejich funkci ve větné struktuře, vytvoří jiné slovní druhy. Hovoří o každodenních situacích, je schopen přiměřeně reagovat na běžné fráze a skutečnosti. Dorozumí se za použití správných vazeb a struktur v jednoduchých situacích, zformuluje jednoduché otázky.	Tematické okruhy – moderní technologie a média, příroda a město, společnost a její problémy, volba povolání, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Moderní technologie a média, internet, virtuální realita, svět zítřka, virtuální turistika, příroda a město, společnost a její problémy, volba povolání, anglicky mluvící země, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, člověk a společnost, kultura, hudba, tanec, móda, životní styl, bydlení, umění, velká a hlavní města světa, emigrace a imigrace, důležité zeměpisné údaje, tradice a zvyky	Osobnostní a sociální výchova • Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí) Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (co Evropu spojuje a co ji rozděluje) • Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní) Reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní) Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Tvoří samostatně věty, používá správné gramatické struktury v ústním i písemném projevu, obměňuje je, rozumí základním gramatickým vztahům. Napíše kritiku a článek do novin.	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Podmínkové věty (1. a 2. kondicionál), předpřítomný čas, stupňování přídavných jmen, budoucí čas, časové věty, vztažné věty, předložky časové a místní	Mediální výchova • Práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu)

(Psaní)				
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 4. ročníku		

5.1.3. Název vyučovacího předmětu: ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Španělský jazyk je samostatný povinný předmět (výběr z předmětů Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk a Španělský jazyk), jehož obsahovou náplní je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, psaní, mluvení), pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a praktických komunikačních situací, které jsou adekvátní fyzickému a mentálnímu věku žáků, korespondují s jejich zájmy, nadáním. Slouží k praktickému využití v budoucnosti, například pro studium v zahraničí, v budoucím zaměstnání, při cestování atd. Rámec výuky tvoří základy gramatiky a její pasivní a aktivní procvičování. Nedílnou součástí výuky je výklad reálií dané jazykové oblasti, aby tak žáci mohli poznat odlišnou kulturu a vývoj jiných národů a byli schopni pochopit a naučit se tolerovat kulturní rozdíly.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace), Výchova demokratického občana (okruh Občanská společnost a škola), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět). Průřezová témata jsou realizována převážně formou samostatných projektů, besed a skupinové výuky.

Španělský jazyk jako další cizí jazyk je žákům nabízen k výběru spolu s předměty Německý jazyk, Ruský jazyk a Francouzský jazyk. Počet žáků ve skupině tedy pokaždé závisí na počtu přihlášených, předpoklad však je, že by se měl pohybovat mezi 8–16 žáky. Výuka probíhá ve 3. a 4. ročníku osmiletého gymnázia v rozsahu 3 samostatných vyučovacích hodin týdně. Místem organizace výuky je běžná učebna, popřípadě jazyková učebna.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- nabízíme žákům různé metody a strategie pro efektivní studium slovní zásoby, gramatiky, reálií;
- konzultujeme a rozebíráme jejich přístup při domácí přípravě na vyučování a ve vyučovací hodině;
- vedeme žáky k samostatnému zpracování informací zadáváním doplňkových aktivit při hodině i nad rámec výuky v hodině (zadávání samostatné práce k danému konverzačnímu tématu s využitím textů, slovníků, internetu apod.);
- seznamujeme žáky pomocí příbuzných témat s rozmanitostí, kterou na sebe vážou probíraná témata z oblasti lexika, gramatiky a reálií;
- na konkrétních příkladech a situacích zdůrazňujeme praktické použití probírané látky v reálném životě.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k řešení problémů** jsou využívány následující postupy:

- využíváme modelových problémových situací, které mohou nastat v dané jazykové oblasti, a vedeme žáky k jejich zdárnému vyřešení;
- na základě známého a osvojeného učiva vedeme žáky k samostatnému prohloubení látky v dané praktické situaci;
- snažíme se žákům předvést více variant řešení, abychom poukazovali na variabilitu způsobů řešení;
- snažíme se přimět žáky ke kreativitě při řešení problémové situace.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence komunikativní** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k takovým formám projevu, které by rozvíjely jejich verbální i nonverbální projev, schopnost porozumět obsahu sdělení a plnohodnotně se orientovat ve věcné diskusi a ve světě informací;
- necháváme žáky reprodukovat informace a vytvářet na ně vlastní názor;
- nabízíme žákům dopisování se zahraničními vrstevníky;
- snažíme se je podpořit a pozitivně motivovat i v případě omylů a chyb, abychom tak zabránili komunikačním blokům a obavám z jejich budoucího řečnického výstupu;
- zadáváme žákům takovou práci, jejímž výstupem je slovní (ústní) shrnutí nebo závěr v podobě samostatné písemné práce.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu tím, že zadáváme práce, které ústí v kolektivní řešení, porovnávání argumentů a obhajobu nejlepších řešení formou asertivního jednání, naslouchání, formou věcné a racionální argumentace;
- podporujeme skupinovou práci tím, že zadáváme takové problémové situace, které vyžadují, pro svůj rozsah či obtížnost, rozdělení dílčích témat mezi členy pracovního týmu.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme potřebnost sociálních norem, ohleduplného a nezištného chování jednotlivců ve společnosti; využíváme k tomu demonstraci na konkrétních příkladech (události ve světě, mezilidské vztahy);
- snažíme se vést žáky k toleranci, pomoci druhým, empatii a smyslu pro odpovědnost tím, že rozebíráme dané modelové situace a hledáme řešení nebo rozebíráme ta řešení, ke kterým v dané situaci přistoupili;
- srovnáváme a obhajujeme vztah ke kulturnímu dědictví našeho národa a společenství národů dané jazykové oblasti.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme relaci mezi učením a praktickým využitím v pracovně právním vztahu (překlady, tlumočení, práce v dané jazykové oblasti);
- navozujeme pocit odpovědnosti za vykonanou práci;
- vedeme žáky ke zvládnutí zátěžové situace vzniklé např. nakumulováním učiva, čímž vytváříme model pro budoucí výkon povolání;
- v rámci možností a prostředků nutíme žáky k plánování, rozfázování činností a k pocitu zodpovědnosti za výsledek práce důslednou kontrolou jejich práce, prověřováním úrovně výsledku jejich práce a hodnocením a komentováním hodnocení.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu a k jejich zpracování různými formami (např. referáty, prezentace);

- seznamujeme žáky se španělskými vyhledávači a vedeme je k posouzení důvěryhodnosti informačního zdroje ze španělsky mluvících zemí;
- vedeme žáky k digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a k vytváření digitálního obsahu za použití vlastních zdrojů, např. videí nebo fotografií;
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona, upozorňujeme je na nutnost uvádět bibliografické zdroje;
- vedeme žáky k využívání online česko-španělského a španělsko-českého slovníku a k práci s vhodnými internetovými aplikacemi;
- při práci na počítači se snažíme vést žáky k používání specifických znaků španělské abecedy (ñ, ¡, ¿);
- při formulování písemného vyjádření vedeme žáky k dodržování zásad typografie.

Vzdělávací obsah: Španělský jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (Poslech s porozuměním)	Reaguje na pokyny učitele, chápe zadání cvičení v učebnici.	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí jednoduché pokyny a otázky učitele	Španělský přízvuk a intonace Jednoduché pokyny a otázky učitele	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (Poslech s porozuměním)	Zná význam běžných slov a frází, reaguje na slovní a vizuální podněty.	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata	Španělský přízvuk a intonace Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (Poslech s porozuměním)	Porozumí obsahu ústního sdělení jiné osoby a krátkých dialogů. Zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech).	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata	Španělský přízvuk a intonace Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (Mluvení)	Reprodukuje způsob španělské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky	Španělský přízvuk a intonace Výslovnost přízvučných a nepřízvučných samohlásek	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)

	Sestaví jednoduché dialogy související se životem.	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas	Nácvik výslovnosti oproti češtině zcela odlišných hlásek. Pozdravy a představování; Oslovování ve španělštině Poděkování Domov, rodina, škola, volný čas Vyjádření „mám, máš; mám rád“ Číslovky 0–20 Nepravidelná slovesa hacer, querer Slovesa se změnami e na ie a i, o na ue Vazby odlišné od češtiny	• Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje učení) • Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva apod.)
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Mluvení)	Reprodukuje způsob španělské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá. Uvede základní údaje o sobě, vyjmenuje a krátce představí členy své rodiny. Uvede, co mají rádi jeho blízcí; vyjmenuje domácí zvířata. Pojmenuje dny v týdnu, školní předměty, uvede informace o svém rozvrhu. Vyjádří vlastními slovy svůj názor na téma škola a školní předměty.	Zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Španělský přízvuk a intonace Výslovnost přízvučných a nepřízvučných samohlásek Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata Vyjádření „mám, máš; mám rád“ Číslovky 0–20 Nepravidelná slovesa hacer, querer Slovesa se změnami e na ie a i, o na ue Vazby odlišné od češtiny	

		Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata		
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (Mluvení)	Reprodukuje způsob španělské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá. Reaguje v běžných situacích včetně slušnostních frází; pozdraví, představí se, poděkuje a rozloučí se.	Zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata	Španělský přízvuk a intonace Výslovnost přízvučných a nepřízvučných samohlásek Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata Vyjádření „mám, máš; mám rád“ Číslovky 0–20 Nepravidelná slovesa hacer, querer Slovesa se změnami e na ie a i, o na ue Vazby odlišné od češtiny	
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou Přeloží jednoduché informační nápisy a orientační pokyny.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – škola, volný čas, povolání,	Španělský přízvuk a intonace Škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny)	

		kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny)		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou Přeloží či interpretuje písemné sdělení, zná význam běžných slov a frází.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny)	Španělský přízvuk a intonace Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny)	
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou Orientuje se v textu, vyhledá v něm základní informace a odpovědi na otázky.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (reálie Španělska)	Španělský přízvuk a intonace Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata Vybrané státy, jejich obyvatelé a jazyky	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)

				• Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) • Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou Správně používá běžné fráze. Vyplní krátký a přehledný formulář.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola	Španělský přízvuk a intonace Nácvik psaní slov a vět podle pravidel výslovnosti Domov, rodina, škola Nepravidelná slovesa hacer, querer Slovesa se změnami e na ie a i, o na ue	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Španělský přízvuk a intonace Nácvik psaní slov a vět podle pravidel výslovnosti	

(Psaní)	Správně používá běžné fráze. Napíše krátké sdělení o sobě, rodině, škole, o oblíbených dnech a zálibách ve volném čase.	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata	Vzkaz Dopis, psaní adresy Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata Vyjádření „mám, máš; mám rád“ Číslovky 0–20 Nepravidelná slovesa hacer, querer Slovesa se změnami e na ie a i, o na ue Vazby odlišné od češtiny	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou Správně používá běžné fráze. Používá slovník, orientuje se v gramatických přehledech. Napíše krátký dopis o sobě či blízké osobě.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Španělský přízvuk a intonace Nácvik psaní slov a vět podle pravidel výslovnosti Vzkaz Dopis, psaní adresy Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata Vyjádření „mám, máš; mám rád“ Číslovky 0–20 Nepravidelná slovesa hacer, querer	

		Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata	Slovesa se změnami e na ie a i, o na ue Vazby odlišné od češtiny	
		Prohlubování a systematizace učiva 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Španělský jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (Poslech s porozuměním)	Reaguje na pokyny učitele, chápe zadání cvičení v učebnici.	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí jednoduché pokyny a otázky učitele	Španělský přízvuk a intonace Jednoduché pokyny a otázky učitele	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (Poslech s porozuměním)	Zná význam běžných slov a frází, reaguje na slovní a vizuální podněty.	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí	Španělský přízvuk a intonace Lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (Poslech s porozuměním)	Porozumí obsahu ústního sdělení jiné osoby a krátkých dialogů. Zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech).	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí	Španělský přízvuk a intonace Lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí	

Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (Mluvení)	Reprodukuje způsob španělské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá. Sestaví jednoduché dialogy související se životem.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – jídlo, oblékání, nákupy, počasí	Španělský přízvuk a intonace Jídlo, oblékání, nákupy, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky 30–100, 200–1000; základní řadové číslovky Časování sloves; přítomný, a budoucí čas Vazby odlišné od češtiny	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě) • Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva apod.)
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Mluvení)	Reprodukuje způsob španělské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá. Uvede základní údaje o sobě, vyjmenuje a krátce představí členy své rodiny. Uvede, co mají rádi jeho blízcí; vyjmenuje domácí zvířata. Pojmenuje dny v týdnu, školní předměty, uvede informace o svém rozvrhu.	Zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Španělský přízvuk a intonace Jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky 30–100, 200–1000; základní řadové číslovky Časování sloves; přítomný a budoucí čas Vazby odlišné od češtiny	

	Vyjádří vlastními slovy svůj názor na téma škola a školní předměty.	Tematické okruhy – jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, příroda, počasí		
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (Mluvení)	Reprodukuje způsob španělské výslovnosti a melodie Zná význam běžných frází a správně je používá. Reaguje v běžných situacích včetně slušnostních frází; pozdraví, představí se, poděkuje a rozloučí se.	Zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí	Španělský přízvuk a intonace Lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky 30–100, 200–1000; základní řadové číslovky Časování sloves; přítomný a budoucí čas Vazby odlišné od češtiny	
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou. Přeloží jednoduché informační nápisy a orientační pokyny.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	Španělský přízvuk a intonace Jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky	

		Tematické okruhy – jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Přeloží či interpretuje písemné sdělení, zná význam běžných slov a frází.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí	Španělský přízvuk a intonace Jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí	
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou Orientuje se v textu, vyhledá v něm základní informace a odpovědi na otázky.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (reálie Španělska)	Španělský přízvuk a intonace Lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (reálie Španělska)	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) • Etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních

				skupinách žijících v české a evropské společnosti) • Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou Správně používá běžné fráze. Vyplní krátký a přehledný formulář.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – jídlo	Španělský přízvuk a intonace Nácvik psaní slov a vět podle pravidel výslovnosti Jídlo Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky Slovesa Vazby odlišné od češtiny	

Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou Správně používá běžné fráze. Napíše krátké sdělení o sobě, rodině, škole, o oblíbených dnech a zálibách ve volném čase.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí	Španělský přízvuk a intonace Nácvik psaní slov a vět podle pravidel výslovnosti Lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky 30–100, 200–1000; základní řadové číslovky Časování sloves; přítomný a budoucí čas Vazby odlišné od češtiny	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou a španělskou abecedou. Správně používá běžné fráze. Používá slovník, orientuje se v gramatických přehledech. Napíše krátký dopis o sobě či blízké osobě.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	Španělský přízvuk a intonace Nácvik psaní slov a vět podle pravidel výslovnosti Vzkaz Dopis Zdraví, jídlo, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce) Podstatná a přídavná jména, zájmena	

		Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – zdraví, jídlo, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce)	Číslovky 30–100, 200–1000; základní řadové číslovky Časování sloves; přítomný a budoucí čas Vazby odlišné od češtiny	
		Prohlubování a systematizace učiva 3. a 4. ročníku		

5.1.4. Název vyučovacího předmětu: FRANCOUZSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je samostatným povinným předmětem (výběr z předmětů Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk a Španělský jazyk), jehož obsahovou náplní je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, psaní, mluvení), pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a praktických komunikačních situací, které jsou adekvátní fyzickému a mentálnímu věku žáků, korespondují s jejich zájmy, nadáním a slouží k praktickému využití. Přispívá k pochopení a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných v mateřském jazyce. Poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry, přispívá ke zvýšení mobility žáka v osobním životě i dalším studiu. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí ve frankofonních zemích a odlišné kulturní tradice.

Tento předmět obsahuje základní komunikační výrazy každodenního života, základní slovní zásobu k tématům, se kterými se žák běžně setkává. Ke správné komunikaci patří i fonetický, ortografický a gramatický základ.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita) a Výchova demokratického občana (okruh Občanská společnost a škola). Průřezová témata jsou realizována převážně formou samostatných projektů, besed a skupinové výuky. Výstupy splňují standardy pro základní vzdělávání.

Výuka francouzského jazyka jako dalšího cizího jazyka je žákům nabízena k výběru spolu s předměty Německý jazyk, Ruský jazyk a Španělský jazyk. Počet žáků ve skupině tedy pokaždé závisí na počtu přihlášených, předpoklad však je, že by se měl pohybovat mezi 8–16 žáky. Výuka probíhá ve 3. a 4. ročníku osmiletého gymnázia v rozsahu 3 samostatných vyučovacích hodin týdně. Místem organizace výuky je běžná učebna, popřípadě jazyková učebna.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- nabízíme žákům různé metody a strategie pro efektivní studium slovní zásoby, gramatiky, reálií, praktických situací;
- konzultujeme a rozebíráme jejich přístup při domácí přípravě na vyučování a ve vyučovací hodině;
- vedeme žáky k samostatnému zpracování informací zadáváním doplňkových aktivit při hodině i nad rámec výuky v hodině (zadávání samostatné práce k danému konverzačnímu tématu s využitím textů, slovníků, internetu apod.);
- seznamujeme žáky pomocí příbuzných témat s rozmanitostí, kterou na sebe vážou probíraná témata z oblasti lexika, gramatiky a reálií;
- na konkrétních příkladech a situacích zdůrazňujeme praktické použití probírané látky v reálném životě.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k řešení problémů** jsou využívány následující postupy:

- využíváme modelových problémových situací, které mohou nastat v dané jazykové oblasti, a vedeme žáky k jejich zdárnému vyřešení;

- na základě známého a osvojeného učiva vedeme žáky k samostatnému prohloubení látky v dané praktické situaci;
- snažíme se žákům předvést více variant řešení, abychom poukazovali na variabilitu způsobů řešení;
- snažíme se přimět žáky ke kreativitě při řešení problémové situace.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence komunikativní** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k takovým formám projevu, které by rozvíjely jejich verbální i nonverbální projev, schopnost porozumět obsahu sdělení a plnohodnotně se orientovat ve věcné diskusi a ve světě informací;
- necháváme žáky reprodukovat informace a vytvářet na ně vlastní názor;
- nabízíme žákům dopisování se zahraničními vrstevníky;
- snažíme se je podpořit a pozitivně motivovat i v případě omylů a chyb, abychom tak zabránili komunikačním blokům a obavám z jejich budoucího řečnického výstupu;
- zadáváme žákům takovou práci, jejímž výstupem je slovní (ústní) shrnutí nebo závěr v podobě samostatné písemné práce.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu tím, že zadáváme práce, které ústí v kolektivní řešení, porovnávání argumentů a obhajobu nejlepších řešení formou asertivního jednání, naslouchání, formou věcné a racionální argumentace;
- podporujeme skupinovou práci tím, že zadáváme takové problémové situace, které vyžadují, pro svůj rozsah či obtížnost, rozdělení dílčích témat mezi členy pracovního týmu.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme potřebnost sociálních norem, ohleduplného a nezištného chování jednotlivců ve společnosti; využíváme k tomu demonstraci na konkrétních příkladech (události ve světě, mezilidské vztahy);
- snažíme se vést žáky k toleranci, pomoci druhým, empatii a smyslu pro odpovědnost tím, že rozebíráme dané modelové situace a hledáme řešení nebo rozebíráme ta řešení, ke kterým v dané situaci přistoupili;
- srovnáváme a obhajujeme vztah ke kulturnímu dědictví našeho národa a společenství národů dané jazykové oblasti.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme relaci mezi učením a praktickým využitím v pracovně právním vztahu (překlady, tlumočení, práce v dané jazykové oblasti);
- navozujeme pocit odpovědnosti za vykonanou práci;
- vedeme žáky ke zvládnutí zátěžové situace vzniklé např. nakumulováním učiva, čímž vytváříme model pro budoucí výkon povolání;
- v rámci možností a prostředků nutíme žáky k plánování, rozfázování činností a k pocitu zodpovědnosti za výsledek práce důslednou kontrolou jejich práce, prověřováním úrovně výsledku jejich práce a hodnocením a komentováním hodnocení.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k využívání online česko-francouzského a francouzsko-českého
- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu a k jejich zpracování různými formami (např. referáty, prezentace);
- seznamujeme žáky s francouzskými vyhledávači a vedeme je k posouzení důvěryhodnosti informačního zdroje z francouzsky mluvících oblastí;

- vedeme žáky k digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a k vytváření digitálního obsahu za použití vlastních zdrojů, např. videí nebo fotografií;
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona, upozorňujeme je na nutnost uvádět bibliografické zdroje;
- při práci na počítači se snažíme vést žáky k používání specifických znaků francouzské abecedy (à, è, ç, œ, ê, â apod.);
- při formulování písemného vyjádření vedeme žáky k dodržování zásad typografie.

Vzdělávací obsah: Francouzský jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (Poslech s porozuměním)	Řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů). Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost).	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí jednoduché pokyny a otázky učitele	Francouzský přízvuk a intonace Jednoduché pokyny a otázky učitele	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (Poslech s porozuměním)	Rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, dopravní prostředky, obec, povolání, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata	Francouzský přízvuk a intonace Domov - bydliště, rodina, škola, jídlo – gastronomické speciality Francie, volný čas, dopravní prostředky, obec, Paříž – základní památky, povolání, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata	

	vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost). Porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost).			
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (Poslech s porozuměním)	Zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, dopravní prostředky, obec,	Francouzský přízvuk a intonace Domov - bydliště, rodina, škola, jídlo – gastronomické speciality Francie, volný čas, dopravní prostředky, obec, Paříž – základní památky, povolání, kalendářní rok	

	každodenním tématům. Porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu).	povolání, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata	(měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (Mluvení)	Použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech. Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, nebo se na totéž zeptá) za použití	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, volný čas	Francouzský přízvuk a intonace Výslovnost francouzských souhlásek, samohlásek, polosamohlásek a samohlásek nosových Výslovnost francouzské abecedy Hláskování francouzských slov Rytmus a vázání slov ve francouzské výpovědi Poděkování Domov, rodina, škola, jídlo, volný čas Přivlastňovací zájmena: „mon, ma, ton, ta“ Zájmeno „on“ Samostatná osobní zájmena: „moi, toi“	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje učení) • Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva apod.)

	jednoduchých slovních spojení a otázek.		Identifikační otázky: „Qui est-ce?, Qu´est-ce que c´est?“ Existenciální vazba: „il y a“ Slovesa: „être, avoir, aimer, adorer, détester“ + další slovesa na –er, „vouloir: je veux, tu veux“ Číslovky 0–69 Vazby odlišné od češtiny	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Mluvení)	Představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět. Sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět. Popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, povolání,	Francouzský přízvuk a intonace Výslovnost francouzských souhlásek, samohlásek, polosamohlásek a samohlásek nosových Výslovnost francouzské abecedy Hláskování francouzských slov Rytmus a vázání slov ve francouzské výpovědi Poděkování Domov, rodina, škola, jídlo – gastronomické speciality Francie, volný čas, povolání, dopravní prostředky, obec, Paříž – základní památky, kalendářní rok (měsíce,	

		dopravní prostředky, obec, zvířata	dny v týdnu, hodiny), zvířata Přivlastňovací zájmena: „mon, ma, ton, ta“ Zájmeno „on“ Samostatná osobní zájmena: „moi, toi“ Identifikační otázky: „Qui est-ce?, Qu´est-ce que c´est?“ Existenciální vazba: „il y a“ Slovesa: „être, avoir, aimer, adorer, détester“ + další slovesa na –er, „vouloir: je veux, tu veux“ Číslovky 0–69 Vazby odlišné od češtiny	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (Mluvení)	Reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad). Odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které	Francouzský přízvuk a intonace Výslovnost francouzských souhlásek, samohlásek, polosamohlásek a samohlásek nosových Výslovnost francouzské abecedy Hláskování francouzských slov Rytmus a vázání slov ve francouzské výpovědi Poděkování	

	a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět. Zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.	nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, povolání, dopravní prostředky, obec, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata	Domov, rodina, škola, jídlo – gastronomické speciality Francie, volný čas, povolání, dopravní prostředky, obec, Paříž – základní památky, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata Přivlastňovací zájmena: „mon, ma, ton, ta“ Zájmeno „on“ Samostatná osobní zájmena: „moi, toi“ Identifikační otázky: „Qui est-ce?, Qu´est-ce que c´est?“ Existenciální vazba: „il y a“ Slovesa: „être, avoir, aimer, adorer, détester“ + další slovesa na –er, „vouloir: je veux, tu veux“ Číslovky 0–69 Vazby odlišné od češtiny	
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (Čtení s porozuměním)	Porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických	Francouzský přízvuk a intonace Grafické podoby francouzských hlásek Škola, volný čas, jídlo – gastronomické speciality Francie, dopravní	

	vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost).	okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – škola, volný čas, povolání, jídlo, dopravní prostředky, obec, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny)	prostředky, obec, Paříž – základní památky, povolání, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny)	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (Čtení s porozuměním)	Rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života. Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost).	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, povolání, dopravní prostředky, obec, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny)	Francouzský přízvuk a intonace Grafické podoby francouzských hlásek Škola, volný čas, jídlo – gastronomické speciality Francie, dopravní prostředky, obec, Paříž – základní památky, povolání, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny)	
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (Čtení s porozuměním)	Porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže,	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických	Francouzský přízvuk a intonace Grafické podoby francouzských hlásek Škola, volný čas, jídlo – gastronomické speciality	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a

	doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu). Najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem.	okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, povolání, dopravní prostředky, obec, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (reálie Francie)	Francie, dopravní prostředky, obec, Paříž – základní památky, povolání, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata Vybrané státy, jejich obyvatelé a jazyky	demokratického společenství) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) • Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) • Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní)	Zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických	Francouzský přízvuk a intonace Převedení francouzských hlásek do písemné podoby Domov, rodina, škola, obec Slovesa „faire, aller, prendre“, slovesa na -er	

	činností, které běžně vykonává.	okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, obec		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní)	Napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí. Napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí. Sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí), za použití	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, povolání, dopravní prostředky, obec, kalendářní rok (měsíce,	Francouzský přízvuk a intonace Převedení francouzských hlásek do písemné podoby Vzkaz Dopis, psaní adresy Domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, povolání, dopravní prostředky, obec, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata Přivlastňovací zájmena: „mon, ma, ton, ta“ Zájmeno „on“ Samostatná osobní zájmena: „moi, toi“ Identifikační otázky: „Qui est-ce?, Qu´est-ce que c´est?“ Existenciální vazba: „il y a“	

	základních zdvořilostních obratů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování).	dny v týdnu, hodiny), zvířata	Slovesa: „être, avoir, aimer, adorer, détester“ + další slovesa na –er, „vouloir: je veux, tu veux“ Číslovky 0–69 Vazby odlišné od češtiny	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní)	Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, povolání, dopravní prostředky, obec, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata	Francouzský přízvuk a intonace Převedení francouzských hlásek do písemné podoby Vzkaz Dopis, psaní adresy Domov, rodina, škola, jídlo, volný čas, povolání, dopravní prostředky, obec, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata Přivlastňovací zájmena: „mon, ma, ton, ta“ Zájmeno „on“ Samostatná osobní zájmena: „moi, toi“ Identifikační otázky: „Qui est-ce?, Qu´est-ce que c´est?“ Existenciální vazba: „il y a“ Slovesa: „être, avoir, aimer, adorer, détester“ + další slovesa na –er, „vouloir: je veux, tu veux“	

			Číslovky 0–69 Vazby odlišné od češtiny	
		Prohlubování a systematizace učiva 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Francouzský jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (Poslech s porozuměním)	Řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů). Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost).	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí jednoduché pokyny a otázky učitele	Francouzský přízvuk a intonace Jednoduché pokyny a otázky učitele	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (Poslech s porozuměním)	Rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – domov, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období), příroda, počasí	Francouzský přízvuk a intonace Domov – bydlení, lidské tělo, zdraví, jídlo –zvyky Francouzů + kavárny a restaurace, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období), příroda, počasí	

	k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost). Porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost).			
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (Poslech s porozuměním)	Zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – domov, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky,	Francouzský přízvuk a intonace Domov – bydlení, lidské tělo, zdraví, jídlo –zvyky Francouzů + kavárny a restaurace, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období), příroda, počasí	

	se vztahuje ke každodenním tématům. Porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu).	roční období), příroda, počasí		
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (Mluvení)	Použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech. Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, nebo se na totéž	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, oblékání, lidské tělo, zdraví, nákupy	Francouzský přízvuk a intonace Výslovnost francouzských souhlásek, samohlásek, polosamohlásek a samohlásek nosových Rytmus a vázání slov ve francouzské výpovědi Domov – bydlení, oblékání, lidské tělo, zdraví, nákupy Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky 70 –100, 200–1000; Časování sloves; přítomný a blízký budoucí čas „je voudrais“ Vazby odlišné od češtiny	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě) • Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva apod.)

	zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek.			
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Mluvení)	Představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět. Sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět. Popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, jídlo, oblékání, lidské tělo, zdraví, nákupy, příroda, počasí	Francouzský přízvuk a intonace Výslovnost francouzských souhlásek, samohlásek, polosamohlásek a samohlásek nosových Rytmus a vázání slov ve francouzské výpovědi Domov – bydlení, jídlo – zvyky Francouzů + restaurace a kavárny, oblékání, lidské tělo, zdraví, nákupy, příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky 70 –100, 200–1000; Časování sloves; přítomný a blízký budoucí čas „je voudrais“ Vazby odlišné od češtiny	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (Mluvení)	Reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí	Francouzský přízvuk a intonace Výslovnost francouzských souhlásek, samohlásek, polosamohlásek a samohlásek nosových	

	jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad). Odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět. Zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.	ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období), příroda, počasí	Rytmus a vázání slov ve francouzské výpovědi Domov – bydlení, jídlo – zvyky Francouzů + restaurace a kavárny, oblékání, lidské tělo, zdraví, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období) příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky 70 –100, 200–1000; Časování sloves; přítomný a blízký budoucí čas „je voudrais“ Vazby odlišné od češtiny	
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (Čtení s porozuměním)	Porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	Francouzský přízvuk a intonace Grafické podoby francouzských hlásek Domov – bydlení, jídlo – zvyky Francouzů + restaurace a kavárny, oblékání, nákupy	

	obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost).	Tematické okruhy – domov, jídlo, oblékání, nákupy		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (Čtení s porozuměním)	Rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života. Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost).	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období), příroda, počasí	Francouzský přízvuk a intonace Grafické podoby francouzských hlásek Domov – bydlení, jídlo – zvyky Francouzů + restaurace a kavárny, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období), příroda, počasí	
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (Čtení s porozuměním)	Porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu). Najde konkrétní informace	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, lidské tělo, zdraví,	Francouzský přízvuk a intonace Grafické podoby francouzských hlásek Domov – bydlení, lidské tělo, zdraví, jídlo - zvyky Francouzů + restaurace a kavárny, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období), příroda,	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství) Multikulturní výchova

	(např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem.	jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období), příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (reálie Francie)	počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (reálie Francie)	• Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) • Etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti) • Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní)	Zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických	Francouzský přízvuk a intonace Grafické podoby francouzských hlásek Domov - bydlení, jídlo - zvyky Francouzů + restaurace a kavárny, zdraví	

	činností, které běžně vykonává.	okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, jídlo, zdraví	Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky Slovesa Vazby odlišné od češtiny	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní)	Napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí. Napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí. Sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí), za použití	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období), příroda, počasí	Francouzský přízvuk a intonace Grafické podoby francouzských hlásek Domov – bydlení, jídlo – zvyky Francouzů + restaurace a kavárny, oblékání, lidské tělo, zdraví, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období) příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky 70 –100, 200–1000; Časování sloves; přítomný a blízký budoucí čas „je voudrais“ Vazby odlišné od češtiny	

	základních zdvořilostních obratů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování).			
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní)	Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, zdraví, jídlo, kalendářní rok (svátky, roční období), počasí	Francouzský přízvuk a intonace Grafické podoby francouzských hlásek Vzkaz Dopis Domov – bydlení, zdraví, jídlo – zvyky Francouzů + restaurace a kavárny, kalendářní rok (roční období, svátky), počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky 70 –100, 200–1000; Časování sloves; přítomný a blízký budoucí čas „je voudrais“ Vazby odlišné od češtiny	
		Prohlubování a systematizace učiva 3. a 4. ročníku		

5.1.5. Název vyučovacího předmětu: NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Německý jazyk je samostatný povinný předmět (výběr z předmětů Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk a Španělský jazyk), jehož obsahovou náplní je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, psaní, mluvení), pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a praktických komunikačních situací, které jsou adekvátní fyzickému a mentálnímu věku žáků, korespondují s jejich zájmy, nadáním a slouží k praktickému využití v budoucnosti, například pro studium v zahraničí, v budoucím zaměstnání, při cestování atd. Rámec výuky tvoří základy gramatiky a její pasivní a aktivní procvičování. Nedílnou součástí výuky je výklad reálií dané jazykové oblasti, aby tak žáci mohli poznat odlišnou kulturu a vývoj jiných národů a byli schopni pochopit a naučit se tolerovat kulturní rozdíly.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace), Mediální výchova (okruhy Vnímání autora mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality), Výchova demokratického občana (okruh Občanská společnost a škola), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Objevujeme Evropu a svět). Výuka průřezových témat se uskutečňuje formou frontální výuky, besedy a projektů. Výstupy splňují standardy pro základní vzdělávání.

Německý jazyk jako další cizí jazyk je žákům nabízen k výběru spolu s předměty Španělský jazyk, Ruský jazyk a Francouzský jazyk. Počet žáků ve skupině tedy pokaždé závisí na počtu přihlášených, předpoklad však je, že by se měl pohybovat mezi 8–16 žáky. Výuka probíhá ve 3. a 4. ročníku osmiletého gymnázia v rozsahu 3 samostatných vyučovacích hodin týdně. Místem organizace výuky je běžná učebna, popřípadě jazyková učebna.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- nabízíme žákům různé metody a strategie pro efektivní studium slovní zásoby, gramatiky, reálií;
- konzultujeme a rozebíráme jejich přístup při domácí přípravě na vyučování a ve vyučovací hodině;
- vedeme žáky k samostatnému zpracování informací zadáváním doplňkových aktivit při hodině i nad rámec výuky v hodině (zadávání samostatné práce k danému konverzačnímu tématu s využitím textů, slovníků, internetu apod.);
- seznamujeme žáky pomocí příbuzných témat s rozmanitostí, kterou na sebe vážou probíraná témata z oblasti lexika, gramatiky a reálií;
- na konkrétních příkladech a situacích zdůrazňujeme praktické použití probírané látky v reálném životě.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k řešení** problémů jsou využívány následující postupy:

- využíváme modelových problémových situací, které mohou nastat v dané jazykové oblasti, a vedeme žáky k jejich zdárnému vyřešení;
- na základě známého a osvojeného učiva vedeme žáky k samostatnému prohloubení látky v dané praktické situaci;
- snažíme se žákům předvést více variant řešení, abychom poukazovali na variabilitu způsobů řešení;
- snažíme se přimět žáky ke kreativitě při řešení problémové situace.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence komunikativní** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k takovým formám projevu, které by rozvíjely jejich verbální i nonverbální projev, schopnost porozumět obsahu sdělení a plnohodnotně se orientovat ve věcné diskusi a ve světě informací;
- necháváme žáky reprodukovat informace a vytvářet na ně vlastní názor;
- nabízíme žákům dopisování se zahraničními vrstevníky;
- snažíme se je podpořit a pozitivně motivovat i v případě omylů a chyb, abychom tak zabránili komunikačním blokům a obavám z jejich budoucího řečnického výstupu;
- zadáváme žákům takovou práci, jejímž výstupem je slovní (ústní) shrnutí nebo závěr v podobě samostatné písemné práce.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu tím, že zadáváme práce, které ústí v kolektivní řešení, porovnávání argumentů a obhajobu nejlepších řešení formou asertivního jednání, naslouchání, formou věcné a racionální argumentace;
- podporujeme skupinovou práci tím, že zadáváme takové problémové situace, které vyžadují, pro svůj rozsah či obtížnost, rozdělení dílčích témat mezi členy pracovního týmu.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme potřebnost sociálních norem, ohleduplného a nezištného chování jednotlivců ve společnosti; využíváme k tomu demonstraci na konkrétních příkladech (události ve světě, mezilidské vztahy);
- snažíme se vést žáky k toleranci, pomoci druhým, empatii a smyslu pro odpovědnost tím, že rozebíráme dané modelové situace a hledáme řešení nebo rozebíráme ta, ke kterým v dané situaci přistoupili;
- srovnáváme a obhajujeme vztah ke kulturnímu dědictví našeho národa a společenství národů dané jazykové oblasti.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme relaci mezi učením a praktickým využitím v pracovně právním vztahu (překlady, tlumočení, práce v dané jazykové oblasti);
- navozujeme pocit odpovědnosti za vykonanou práci;
- vedeme žáky ke zvládnutí zátěžové situace vzniklé např. nakumulováním učiva, čímž vytváříme model pro budoucí výkon povolání;
- v rámci možností a prostředků nutíme žáky k plánování, rozfázování činností a k pocitu zodpovědnosti za výsledek práce důslednou kontrolou jejich práce, prověřováním úrovně výsledku jejich práce a hodnocením a komentováním hodnocení.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu a k jejich zpracování různými formami (např. referáty, prezentace);
- seznamujeme žáky s německými vyhledávači a vedeme je k posouzení důvěryhodnosti informačního zdroje z německy mluvící oblasti;
- vedeme žáky k digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a k vytváření digitálního obsahu za použití vlastních zdrojů, např. videí nebo fotografií;
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona, upozorňujeme je na nutnost uvádět bibliografické zdroje;
- vedeme žáky k využívání online česko-německého a německo-českého slovníku a k práci s vhodnými internetovými aplikacemi;
- při práci na počítači se snažíme vést žáky k práci s německou klávesnicí;
- při formulování písemného vyjádření vedeme žáky k dodržování zásad typografie

Vzdělávací obsah: Německý jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (Poslech s porozuměním) Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní)	Reprodukuje co nejvěrněji způsob německé výslovnosti a melodie.	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Úvod do německého jazyka, struktura jazyka. Kennenlernen Begrüßen Namen und den Wohnort sagen Formular ausfüllen Den Namen buchstabieren	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (Poslech s porozuměním) Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (Poslech s porozuměním)	Reaguje v běžných situacích včetně slušnostních frází.	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – škola, zvířata	Meine Klasse Über Personen sprechen Zahlen (Telefonnummern) Sagen, was du magst. Interviews in der Klasse machen. Tiere Über Tiere sprechen. Einen Text über Tiere schreiben.	Mediální výchova • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce) • Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení)
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (Mluvení) Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní) Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Zeptá se na informaci, kterou v dané situaci potřebuje, je schopen informaci podat, vyjádřit ji v písemné podobě.	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Kalendářní rok (hodiny, dny v týdnu, měsíce, roční období)	Reakce a konverzace na dané téma Mein Schultag Uhrzeiten und Tageszeiten Wochentage Tagesablauf Hobbys	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva apod.) Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a

(Psaní) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (Mluvení)		Volný čas	Über Hobbys sprechen Eine Verabredung machen Sagen, was du kannst oder nicht kannst.	demokratického společenství) Multikulturní výchova • Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (Čtení s porozuměním) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (Čtení s porozuměním) Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (Čtení s porozuměním) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Mluvení)	Diskutuje v krátkých a jednoduchých větách s ostatními o dané problémové situaci.	Rodina Povolání Nákupy	Meine Familie Ein Bild beschreiben Über Familie sprechen Einen Text über Familien verstehen. Über Berufe sprechen Was kostet das? Sagen,was etwas kostet Sagen,was man haben möchte. Informationen in einem Text finden.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
		Prohlubování a systematizace učiva 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Německý jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (Poslech s porozuměním)	Napíše zprávu v takové formě, aby byla pro ostatní srozumitelná, rozumí ústnímu či písemnému sdělení jiné osoby. Reprodukuje události, zážitky vlastní nebo někoho jiného.	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Domov	Mein Zuhause Gefühle benennen Dein Zimmer beschreiben. Über Tätigkeiten zu sprechen. Anweisungen geben.	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě)
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Mluvení) Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní) Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (Poslech s porozuměním)	Rozumí krátkému a přehlednému formuláři a vyplní ho.	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Jídlo Volný čas Svátky	Das schmeckt gut. Sagen,was du gerne, lieber, am liebsten isst. Über Späzialitäten sprechen. Am Imbiss etwas bestellen Meine Freizeit Über Freizeitaktivitäten sprechen. Freizeiaktivitäten planen Noten, Zeugnisse und Ferien vergleichen. Weihnachten	Mediální výchova • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální	Popíše osobu, porovná vlastnosti více osob, nakreslí osobu podle	Lidské tělo Zdraví	Das sieht gut aus. Über den Körper sprechen.	Výchova demokratického občana

oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (Čtení s porozuměním) Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (Čtení s porozuměním)	zadaných instrukcí v cizím jazyce.	Oblékání	Sich und andere beschreiben. Kleidung Über Kleidung und Mode sprechen.	• Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství)
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (Mluvení) Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (Mluvení)	Reaguje v běžných situacích včetně slušnostních frází. Reprodukuje události, zážitky vlastní nebo někoho jiného.	Volný čas	Partys Jemanden einladen Glückwünsche Eine Party planen. Über Party sprechen.	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva apod.) Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) • Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (Poslech s porozuměním) Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (Čtení s porozuměním)	Objasní své plány do budoucna. Vybere základní činnosti dne a ústně či písemně je vyjádří.	Obec Dopravní prostředky Reálie zemí příslušných jazykových oblastí (reálie Německa) Příroda Počasí	Meine Stadt Über deine Stadt sprechen, Deinen Schulweg beschreiben. Nach demWeg fragen, Auskunft geben. E-Mail verstehen Eine Reise planen Ferien Argumente formulieren Über Ferienpläne sprechen	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)

			Eine Ferienpostkarte schreiben	
		Prohlubování a systematizace učiva 3. a 4. ročníku		

5.1.6. Název vyučovacího předmětu: RUSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Ruský jazyk je samostatný povinný předmět (výběr z předmětů Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk a Španělský jazyk), jehož obsahovou náplní je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, psaní, mluvení), pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a praktických komunikačních situací, které jsou adekvátní fyzickému a mentálnímu věku žáků, korespondují s jejich zájmy a nadáním a slouží k praktickému využití v budoucnosti, například pro studium v zahraničí, v budoucím zaměstnání, při cestování atd. Rámec výuky tvoří základy gramatiky a její pasivní a aktivní procvičování. Nedílnou součástí výuky je výklad reálií dané jazykové oblasti, aby tak žáci mohli poznat odlišnou kulturu a vývoj jiných národů a byli schopni pochopit a naučit se tolerovat kulturní rozdíly.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace), Výchova demokratického občana (okruh Občanská společnost a škola), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět). Průřezová témata jsou realizována formou samostatných projektů, besed a skupinové výuky.

Ruský jazyk jako další cizí jazyk je žákům nabízen k výběru spolu se Španělským, Německým a Francouzským jazykem. Počet žáků ve skupině tedy pokaždé závisí na počtu přihlášených, předpoklad však je, že by se měl pohybovat mezi 8–14 žáky. Výuka probíhá ve 3. a 4. ročníku osmiletého gymnázia v rozsahu 3 samostatných vyučovacích hodin týdně. Místem organizace výuky je běžná učebna, popřípadě jazyková učebna.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- nabízíme žákům různé metody a strategie pro efektivní studium slovní zásoby, gramatiky, reálií, praktických situací;
- konzultujeme a rozebíráme jejich přístup při domácí přípravě na vyučování a ve vyučovací hodině;
- vedeme žáky k samostatnému zpracování informací zadáváním doplňkových aktivit při hodině i nad rámec výuky v hodině (zadávání samostatné práce k danému konverzačnímu tématu s využitím textů, slovníků, internetu apod.);
- seznamujeme žáky pomocí příbuzných témat s rozmanitostí, kterou na sebe vážou probíraná témata z oblasti lexika, gramatiky a reálií;
- na konkrétních příkladech a situacích zdůrazňujeme praktické použití probírané látky v reálném životě.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k řešení** problémů jsou využívány následující postupy:

- využíváme modelových problémových situací, které mohou nastat v dané jazykové oblasti, a vedeme žáky k jejich zdárnému vyřešení;
- na základě známého a osvojeného učiva vedeme žáky k samostatnému prohloubení látky v dané praktické situaci;
- snažíme se žákům předvést více variant řešení, abychom poukazovali na variabilitu způsobů řešení;
- snažíme se přimět žáky ke kreativitě při řešení problémové situace.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence komunikativní** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k takovým formám projevu, které by rozvíjely jejich verbální i nonverbální projev, schopnost porozumět obsahu sdělení a plnohodnotně se orientovat ve věcné diskusi a ve světě informací;
- necháváme žáky reprodukovat informace a vytvářet na ně vlastní názor;

- nabízíme žákům dopisování se zahraničními vrstevníky;
- snažíme se je podpořit a pozitivně motivovat i v případě omylů a chyb, abychom tak zabránili komunikačním blokům a obavám z jejich budoucího řečnického výstupu;
- zadáváme žákům takovou práci, jejímž výstupem je slovní (ústní) shrnutí nebo závěr v podobě samostatné písemné práce.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu tím, že zadáváme práce, které ústí v kolektivní řešení, porovnávání argumentů a obhajobu nejlepších řešení formou asertivního jednání, naslouchání, formou věcné a racionální argumentace;
- podporujeme skupinovou práci tím, že zadáváme takové problémové situace, které pro svůj rozsah či obtížnost vyžadují rozdělení dílčích subtémat mezi členy pracovního týmu.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme potřebnost sociálních norem, ohleduplného a nezištného chování jednotlivců ve společnosti; využíváme k tomu demonstraci na konkrétních příkladech (události ve světě, mezilidské vztahy);
- snažíme se vést žáky k toleranci, pomoci druhým, empatii a smyslu pro odpovědnost tím, že rozebíráme dané modelové situace a hledáme řešení nebo rozebíráme ta, ke kterým v dané situaci přistoupili;
- srovnáváme a obhajujeme vztah ke kulturnímu dědictví našeho národa a společenství národů dané jazykové oblasti.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme relaci mezi učením a praktickým využitím v pracovně právním vztahu (překlady, tlumočení, práce v dané jazykové oblasti);
- navozujeme pocit odpovědnosti za vykonanou práci;
- vedeme žáky ke zvládnutí zátěžové situace vzniklé např. nakumulováním učiva, čímž vytváříme model pro budoucí výkon povolání;
- v rámci možností a prostředků nutíme žáky k plánování, rozfázování činností a k pocitu zodpovědnosti za výsledek práce důslednou kontrolou jejich práce.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu a k jejich zpracování různými formami (např. referáty, prezentace);
- seznamujeme žáky s ruskými vyhledávači a vedeme je k posouzení důvěryhodnosti ruskojazyčného informačního zdroje;
- vedeme žáky k digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a k vytváření digitálního obsahu za použití vlastních zdrojů, např. videí nebo fotografií;
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona, upozorňujeme je na nutnost uvádět bibliografické zdroje;
- vedeme žáky k využívání online česko-ruského a rusko-českého slovníku a k práci s vhodnými internetovými aplikacemi;
- při práci na počítači se snažíme vést žáky k práci s ruskou klávesnicí;
- při formulování písemného vyjádření vedeme žáky k dodržování zásad typografie

Vzdělávací obsah: Ruský jazyk, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně. (Poslech s porozuměním)	Reaguje na pokyny učitele, chápe zadání cvičení v učebnici.	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí jednoduché pokyny a otázky učitele	Ruský přízvuk a intonace Jednoduché pokyny a otázky učitele	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (Poslech s porozuměním)	Zná význam běžných slov a frází, reaguje na slovní a vizuální podněty.	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce), zvířata	Ruský přízvuk a intonace Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba, hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti), zvířata	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (Poslech s porozuměním)	Porozumí obsahu ústního sdělení jiné osoby a krátkých dialogů. Zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech).	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce), zvířata	Ruský přízvuk a intonace Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba, hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti), zvířata	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (Mluvení)	Reprodukuje způsob ruské výslovnosti a melodie.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně),	Ruský přízvuk a intonace	Osobnostní a sociální výchova

	Zná význam běžných frází a správně je používá. Sestaví jednoduché dialogy související se životem.	základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce), zvířata	Výslovnost přízvučných a nepřízvučných samohlásek Výslovnost tvrdých a měkkých souhlásek Výslovnost „я, е, ё, ю“ Pozdravy a představování; jméno po otci Oslovování v ruštině Poděkování Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba, hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti), zvířata Skloňování podstatných jmen Zájmena osobní a přivlastňovací Číslovky 0–100, 1000 Vyjádření „мám, máš; мám rád“ Vyjádření záporu Slovesa „быть, жить, говорить, изучать, писать, играть“ Slovesa pohybu Zvratná slovesa Časování sloves I. a II. typu Minulý čas	• Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje učení) • Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva apod.)

			Příslovce Vazby odlišné od češtiny	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Mluvení)	Reprodukuje způsob ruské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá. Uvede základní údaje o sobě, vyjmenuje a krátce představí členy své rodiny. Uvede, co mají rádi jeho blízcí; vyjmenuje domácí zvířata. Pojmenuje dny v týdnu, školní předměty, uvede informace o svém rozvrhu. Vyjádří vlastními slovy svůj názor na téma škola a školní předměty.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce), zvířata	Ruský přízvuk a intonace Výslovnost přízvučných a nepřízvučných samohlásek Výslovnost tvrdých a měkkých souhlásek Výslovnost „я, е, ё, ю“ Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba, hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti), zvířata Skloňování podstatných jmen Zájmena osobní a přivlastňovací Číslovky 0–100, 1000 Vyjádření „мám, máš; мám рáд“ Vyjádření záporu Slovesa „быть, жить, говорить, изучать, писать, играть“ Slovesa pohybu Zvratná slovesa Časování sloves I. a II. typu Minulý čas Příslovce	

			Vazby odlišné od češtiny	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (Mluvení)	Reprodukuje způsob ruské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá. Reaguje v běžných situacích včetně slušnostních frází; pozdraví, představí se, poděkuje a rozloučí se.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce), zvířata	Ruský přízvuk a intonace Výslovnost přízvučných a nepřízvučných samohlásek Výslovnost tvrdých a měkkých souhlásek Výslovnost „я, е, ё, ю“ Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba, hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti), zvířata Skloňování podstatných jmen Zájmena osobní a přivlastňovací Číslovky 0–100, 1000 Vyjádření „мám, máš; мám рáд“ Vyjádření záporu Slovesa „быть, жить, говорить, изучать, писать, играть“ Slovesa pohybu Zvratná slovesa Časování sloves I. a II. typu Minulý čas Příslovce Vazby odlišné od češtiny	

Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Přeloží jednoduché informační nápisy a orientační pokyny.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce)	Ruský přízvuk a intonace Azbuka Škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba, hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti)	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Přeloží či interpretuje písemné sdělení, zná význam běžných slov a frází.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce), zvířata	Ruský přízvuk a intonace Azbuka Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba, hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti), zvířata	
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Orientuje se v textu, vyhledá v něm základní informace a odpovědi na otázky.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických	Ruský přízvuk a intonace Azbuka Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba,	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství

		okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce), zvířata	hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti), zvířata	a demokratického společenství) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) • Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) • Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Správně používá běžné fráze. Vyplní krátký a přehledný formulář.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích	Ruský přízvuk a intonace Azbuka, nácvik psaní jednotlivých písmen azbuky Pravopis – psaní „и“ po „г, к, х“	

		probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola	Pravopis samohlásek po souhláskách „ж, ш, ц“ Domov, rodina, škola Slovesa „быть, жить, говорить, изучать, писать“	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Správně používá běžné fráze. Napíše krátké sdělení o sobě, rodině, škole, o oblíbených dnech a zálibách ve volném čase.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce), zvířata	Ruský přízvuk a intonace Azbuka, nácvik psaní jednotlivých písmen azbuky Pravopis – psaní „и“ po „г, к, х“ Pravopis samohlásek po souhláskách „ж, ш, ц“ Vzkaz Dopis, psaní adresy Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba, hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti), zvířata Skloňování podstatných jmen Zájmena osobní a přivlastňovací Číslovky 0–100, 1000	

			Vyjádření „mám, máš; mám rád“ Vyjádření záporu Slovesa „быть, жить, говорить, изучать, писать, играть“ Slovesa pohybu Zvratná slovesa Časování sloves I. a II. typu Minulý čas Příslovce Vazby odlišné od češtiny	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Správně používá běžné fráze. Používá slovník, orientuje se v gramatických přehledech. Napíše krátký dopis o sobě či blízké osobě.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok (dny	Ruský přízvuk a intonace Azbuka, nácvik psaní jednotlivých písmen azbuky Pravopis – psaní „и“ po „г, к, х“ Pravopis samohlásek po souhláskách „ж, ш, ц“ Vzkaz Dopis, psaní adresy Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, byt a jeho vybavení, kalendářní rok (dny v týdnu, denní doba, hodiny, měsíce v roce, roční období, činnosti), zvířata Skloňování podstatných jmen	

		v týdnu, hodiny, roční období, měsíce), zvířata	Zájmena osobní a přivlastňovací Číslovky 0–100, 1000 Vyjádření „mám, máš; mám rád“ Vyjádření záporu Slovesa „быть, жить, говорить, изучать, писать, играть“ Slovesa pohybu Zvratná slovesa Časování sloves I. a II. typu Minulý čas Příslovce Vazby odlišné od češtiny	
		Prohlubování a systematizace učiva 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Ruský jazyk, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně. (Poslech s porozuměním)	Reaguje na pokyny učitele, chápe zadání cvičení v učebnici.	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí jednoduché pokyny a otázky učitele	Ruský přízvuk a intonace Jednoduché pokyny a otázky učitele	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (Poslech s porozuměním)	Zná význam běžných slov a frází, reaguje na slovní a vizuální podněty.	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (reálie Ruska)	Ruský přízvuk a intonace Jídla a nápoje, potraviny, příbor Oblečení a obuv, názvy obchodů, zboží; barvy Vlastnosti člověka, vzhled člověka Názvy zemí, jejich hlavní města; dovolená Národnosti a jejich jazyky Dopravní prostředky Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Svátky a tradice Významné památky a místa Moskvy Příroda, počasí	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (Poslech s porozuměním)	Porozumí obsahu ústního sdělení jiné osoby a krátkých dialogů. Zachytí konkrétní informace (např. o lidském	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů	Ruský přízvuk a intonace Jídla a nápoje, potraviny, příbor Oblečení a obuv, názvy obchodů, zboží; barvy	

	těle, nákupech, dopravních prostředcích, počasí).	Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí	Vlastnosti člověka, vzhled člověka Dopravní prostředky Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Svátky a tradice Příroda, počasí	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (Mluvení)	Reprodukuje způsob ruské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá. Sestaví jednoduché dialogy související se životem.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí	Ruský přízvuk a intonace Výslovnost samohlásek, tvrdých a měkkých souhlásek Jídla a nápoje, potraviny, příbor Oblečení a obuv, názvy obchodů, zboží; barvy Vlastnosti člověka, vzhled člověka Názvy zemí, jejich hlavní města; dovolená Národnosti a jejich jazyky Dopravní prostředky Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Svátky a tradice Příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena; pádové otázky	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje učení) • Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva apod.)

			Stupňování přídavných jmen Číslovky 100–1000; řadové číslovky Spojení číslovek s podstatnými jmény Časování sloves; přítomný, minulý a budoucí čas Rozkazovací způsob Vazby „кому нужно, кому нельзя“ Vyjádření „musím, nesmím“ Vazby odlišné od češtiny Spojovací výrazy	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Mluvení)	Reprodukuje způsob ruské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá. Uvede základní údaje o sobě, vyjmenuje a krátce představí členy své rodiny. Uvede, co mají rádi jeho blízcí. Pojmenuje vybraná jídla, oblečení, dopravní prostředky. Vyjádří vlastními slovy svůj názor na téma příroda a počasí.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Ruský přízvuk a intonace Výslovnost samohlásek, tvrdých a měkkých souhlásek Jídla a nápoje, potraviny, příbor Oblečení a obuv, názvy obchodů, zboží; barvy Vlastnosti člověka, vzhled člověka Názvy zemí, jejich hlavní města; dovolená Národnosti a jejich jazyky Dopravní prostředky Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky	

		Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí	Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Svátky a tradice Příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena; pádové otázky Stupňování přídavných jmen Číslovky 100–1000; řadové číslovky Spojení číslovek s podstatnými jmény Časování sloves; přítomný, minulý a budoucí čas Rozkazovací způsob Vazby „кому нужно, кому нельзя“ Vyjádření „musím, nesmím“ Vazby odlišné od češtiny Spojovací výrazy	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (Mluvení)	Reprodukuje způsob ruské výslovnosti a melodie. Zná význam běžných frází a správně je používá. Reaguje v běžných situacích včetně slušnostních frází; pozdraví, představí se, objedná si v restauraci, poděkuje a rozloučí se.	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	Ruský přízvuk a intonace Výslovnost samohlásek, tvrdých a měkkých souhlásek Jídla a nápoje, potraviny, příbor Oblečení a obuv, názvy obchodů, zboží; barvy Vlastnosti člověka, vzhled člověka	

		Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí	Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Svátky a tradice Významné památky a místa Moskvy Příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena; pádové otázky Stupňování přídavných jmen Číslovky 100–1000; řadové číslovky Spojení číslovek s podstatnými jmény Časování sloves; přítomný, minulý a budoucí čas Rozkazovací způsob Vazby „кому нужно, кому нельзя“ Vyjádření „musím, nesmím“ Vazby odlišné od češtiny Spojovací výrazy	
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Přeloží jednoduché informační nápisy a orientační pokyny.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických	Ruský přízvuk a intonace Azbuka Jídla a nápoje, potraviny, příbor Oblečení a obuv, názvy obchodů, zboží; barvy	

		okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí	Vlastnosti člověka, vzhled člověka Názvy zemí, jejich hlavní města; dovolená Národnosti a jejich jazyky Dopravní prostředky Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Svátky a tradice Příroda, počasí	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (Čtení s porozuměním)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Přeloží či interpretuje písemné sdělení, zná význam běžných slov a frází.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí	Ruský přízvuk a intonace Azbuka Jídla a nápoje, potraviny, příbor Oblečení a obuv, názvy obchodů, zboží; barvy Vlastnosti člověka, vzhled člověka Dopravní prostředky Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Svátky a tradice Příroda, počasí	
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Orientuje se v textu, vyhledá v něm základní	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu	Ruský přízvuk a intonace Azbuka Jídla a nápoje, potraviny, příbor	Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)

(Čtení s porozuměním)	informace a odpovědi na otázky.	probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (reálie Ruska)	Oblečení a obuv, názvy obchodů, zboží; barvy Vlastnosti člověka, vzhled člověka Názvy zemí, jejich hlavní města; dovolená Národnosti a jejich jazyky Dopravní prostředky Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Svátky a tradice Významné památky a místa Moskvy Příroda, počasí	• Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) • Etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti) • Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Ruský přízvuk a intonace Azbuka, nácvik psaní jednotlivých písmen azbuky	

	Správně používá běžné fráze. Vyplní krátký a přehledný formulář.	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, obec	Jídla a nápoje, potraviny, příbor Vlastnosti člověka, vzhled člověka Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Podstatná a přídavná jména, zájmena Číslovky Slovesa Vazby odlišné od češtiny	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Správně používá běžné fráze. Napíše krátké sdělení o sobě, rodině, o ročních obdobích a počasí, o zálibách ve volném čase.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec,	Ruský přízvuk a intonace Azbuka, nácvik psaní jednotlivých písmen azbuky Jídla a nápoje, potraviny, příbor Oblečení a obuv, názvy obchodů, zboží; barvy Vlastnosti člověka, vzhled člověka Názvy zemí, jejich hlavní města; dovolená Národnosti a jejich jazyky Dopravní prostředky Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky	

		dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí	Svátky a tradice Příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena; pádové otázky Stupňování přídavných jmen Číslovky 100–1000; řadové číslovky Spojení číslovek s podstatnými jmény Časování sloves; přítomný, minulý a budoucí čas Rozkazovací způsob Vazby „кому нужно, кому нельзя“ Vyjádření „musím, nesmím“ Vazby odlišné od češtiny Spojovací výrazy	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (Psaní)	Zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou. Správně používá běžné fráze. Používá slovník, orientuje se v gramatických přehledech. Napíše krátký dopis o sobě či blízké osobě.	Grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány	Ruský přízvuk a intonace Azbuka, nácvik psaní jednotlivých písmen azbuky Vzkaz Dopis Jídla a nápoje, potraviny, příbor Vlastnosti člověka, vzhled člověka Budovy ve městě, označení míst ve městě, památky	

		elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, obec, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí	Lidské tělo, zdraví, nemoci, léky Svátky a tradice Příroda, počasí Podstatná a přídavná jména, zájmena; pádové otázky Stupňování přídavných jmen Číslovky 100–1000; řadové číslovky Spojení číslovek s podstatnými jmény Časování sloves; přítomný, minulý a budoucí čas Rozkazovací způsob Vazby „кому нужно, кому нельзя“ Vyjádření „musím, nesmím“ Vazby odlišné od češtiny Spojovací výrazy	
		Prohlubování a systematizace učiva 3. a 4. ročníku		

5.1.7. Název vyučovacího předmětu: DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Dramatická výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Dramatická výchova. Jedná se o samostatný volitelný předmět, který má celkovou povinnou časovou dotaci 1 hodinu týdně (použito z disponibilní časové dotace) ve 2. ročníku osmiletého gymnázia. Místem výuky je klasická učebna.

Předmět si klade za cíl vést žáky ke kultivovanému mluvenému a pohybovému projevu. Ukazuje souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých, učí prozkoumávat témata z více úhlů pohledu a pojmenovávat hlavní téma a konflikt. Dramatická a inscenační tvorba je představována jako společný tvůrčí proces. Učí rozpoznávat ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, kriticky hodnotit dramatická díla i současnou mediální tvorbu.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti), které jsou realizovány těmito formami: skupinová a hromadná výuka.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- motivujeme žáky k mimoškolním aktivitám (působení v dramatických kroužcích);
- poskytujeme přehled základních termínů a faktografie v oblasti dramatické tvorby;
- praktickými činnostmi poskytujeme prostor pro vlastní umělecké vyjádření, možnost rozvinout svůj talent;
- prostřednictvím vnímání a analýzy dramatických děl nabízíme žákům také jiné než pouze racionální poznávání světa.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů;
- prozkoumáním tématu z různých úhlů pohledu rozvíjíme schopnost pojmenovat hlavní téma a konflikt, uvědomovat si rozdíly a analogie mezi fiktivní situací a realitou;
- při praktických činnostech oceňujeme schopnost pohotově reagovat a improvizovat.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** jsou využívány následující postupy:

- podporujeme samostatnost žáků, prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe;
- uplatňováním kultivovaného mluveného a pohybového projevu a dodržováním základů hlasové hygieny napomáháme jejich zkvalitnění;
- rozvíjíme schopnost verbální i nonverbální komunikace;
- při analýze dramatických děl poskytujeme prostor pro vyjádření a obhájení vlastního názoru.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- přistupujeme k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém žáci přijímají a plní své úkoly;
- vedeme žáky k přijímání zodpovědnosti za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku;

- snažíme se o navození vstřícné a podnětné atmosféry směřující k rozvoji vnímavosti a tvořivosti.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- poznáváním a porovnáním dramatických děl přispíváme k ocenění tradic naší kultury.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k plánování a hodnocení jejich práce.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k uplatňování digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah: Dramatická výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla.	Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla.	Základní předpoklady dramatického jednání: Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace Smyslové vnímání Řeč těla	Práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace Tempo rytmus, artikulace Řečník Komunikační technika	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (řeč těla, řeč zvuků slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků) • Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
Propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých.	Propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých.	Sociálně komunikační dovednosti – komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce Proces dramatické a inscenační tvorby: Práce na postavě – charakter, motivace, vztahy Konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav Komunikace, sdělení, sdílnost	Komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce Charakter, motivace, vztahy Řešení konfliktu jednáním postav Spolupráce v inscenační tvorbě	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání) • Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) • Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) • Psychohygiena (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích) • Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání

		Umění rozhovoru Sebepoznání, zdravé sebevědomí, důvěra, sebedůvěra Typologie člověka – okrajově		– regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí.	Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí.	Základní předpoklady dramatického jednání: Herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava; strukturace herní a jevištní situace Proces dramatické a inscenační tvorby: Náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování v dramatických situacích Utváření skupiny Improvizační techniky	Vstup do role, jevištní postava; strukturace herní a jevištní situace Nalézání a vyjadřování námětů a témat Fantazie, představivost	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (specifické komunikační dovednosti: monologické formy; dialog) • Psychohygiena (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích) • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality)
Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou.	Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou.	Dramatická situace, příběh – řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy	Řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy Orientace v prostoru – pomyslném a skutečném Zástupný předmět	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí)
Přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu,	Přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu	Recepce a reflexe dramatického umění:	Dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk	Osobnostní a sociální výchova

ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku.	procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku.	Vybrané etapy a typy světového a českého divadla Výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby Inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk Komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe Aktivní příprava představení	Prezentace, sebereflexe Skupinová spolupráce, improvizace, asociace	• Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) • Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích) • Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc) • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu.	Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu.	Divadlo – vymezení pojmu Základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace Základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama Základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima Ukázky z divadelní a filmové tvorby – možnosti zpracování literární předlohy Současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní,	Situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace Komedie, tragédie, drama Činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima Návštěva divadelního představení	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)

		rozhlasová a multimediální tvorba		

5.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Matematika a její aplikace

5.2.1. Název vyučovacího předmětu: MATEMATIKA

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Matematika je samostatným povinným předmětem ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace určeným pro 1.– 4. ročník osmiletého gymnázia. Zahrnuje v sobě témata vzdělávacích okruhů Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Vyučovací předmět přináší základní informace o číslech a proměnných, o závislostech a vztazích mezi veličinami a o geometrii. V souladu s tím si klade za cíl formulovat a rozvíjet u žáků zodpovědný vztah k matematice jako přírodní vědě, která je základem pro další přírodní vědy. Žáci by ji měli chápat jako základ pro rozvoj logického myšlení, které později uplatní v praktickém životě.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny okruhy následujících průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (okruhy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění) a Mediální výchova (okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě). Průřezová témata jsou realizována formou skupinové a hromadné výuky.

Vyučovací předmět je realizován celkem v rozsahu 18 vyučovacích hodin v 1. až 4. ročníku osmiletého gymnázia. Předmět se vyučuje v 1. a 4. ročníku osmiletého gymnázia jako jednohodinová hodina 4x týdně a ve 2. a 3. ročníku osmiletého gymnázia jako jednohodinová hodina 5x týdně. V 1. ročníku je jedna vyučovací hodina týdně dělená na skupiny. Výstupy splňují standardy pro základní vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úkolů;
- vedeme žáky ke stručnému vyjadřování využívajícímu matematického jazyka a symboliky;
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a vedeme žáky k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe;
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů;
- vedeme žáky k rozvíjení jejich paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů;
- vedeme žáky k rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů;
- vedeme žáky k rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů, jsou k tomu využívány následující postupy:

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života;
- vedeme žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů;
- vytváříme situace, v nichž má žák radost z vyřešeného problému;
- vedeme žáky ke znalosti osvědčených postupů řešení a ke schopnosti jejich aplikace při řešení obdobných úkolů a problémů;
- prohlubujeme kritičnost myšlení žáků – ověřovat úsudkem či odhadem vypočítané či naměřené výsledky;

- vedeme žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** podporujeme samostatnost žáků, prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe. Využíváme k tomu tyto postupy:

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu;
- využíváme e-learningovou výuku a výpočetní techniku;
- pěstujeme u žáků kritičnost při přebírání informací z médií všeho druhu;
- při řešení problémů využíváme diskusi, učíme dovednosti logické a kultivované argumentace;
- učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky; prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonalováním grafického projevu učíme žáky porozumět různým grafům, tabulkám a orientovat se v nich.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k pochopení ekologických a environmentálních souvislostí – volbou vhodných slovních úloh;
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k důslednému dodržování hygieny a ochrany zdraví při práci;
- vedeme žáky k zodpovědnému výběru povolání – profilace podporou analyzování vědních oborů a vlastních schopností;
- vedeme k systematickým pracovním návykům – pravidelná domácí příprava.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- učíme ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; žák je využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; žák se samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít;
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálních obsahů; žák k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu – učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- vyžadujeme od žáků využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce;
- vedeme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání.

Vzdělávací obsah: Matematika, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák provádí početní operace v oboru celých čísel.	Počítá v oboru celých čísel.	Celá čísla – číselná osa, čísla navzájem opačná	Číslo a proměnná	Učebnice: Úvodní opakování Kladná a záporná čísla
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel.	Počítá v oboru desetinných čísel.	Desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, číselné výrazy	Číslo a proměnná	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	Zaokrouhluje na počet platných číslic nebo na daný řád.	Desetinná čísla Zaokrouhlování	Číslo a proměnná	
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Vyřeší slovní a praktické úlohy z oboru celých a desetinných čísel.	Slovní a praktické úlohy	Číslo a proměnná	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů)
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru.	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	Rovinné útvary – bod, přímka, polopřímka, úsečka, úhel, kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) Konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu	Geometrie v rovině a prostoru	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů,	Geometrie v rovině a prostoru	

		vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost		
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	Využívá dělitelnost při řešení příkladů nebo slovních úloh.	Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	Číslo a proměnná	Učebnice: Dělitelnost
		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Vzdělávací obsah: Matematika, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	Načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové a osové souměrnosti.	Konstrukční úlohy – osová souměrnost, středová souměrnost	Geometrie v rovině a prostoru	Učebnice: Osová a středová souměrnost
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel.	Počítá v oboru racionálních čísel.	Desetinná čísla Racionální čísla Zlomky – převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	Číslo a proměnná	Učebnice: Racionální čísla a procenta
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	Vyjádří jakýmkoli způsobem vztah celku a části. Aplikuje své znalosti při řešení příkladů na procenta.	Desetinná čísla, zlomky Procenta – procento, základ, procentová část, počet procent, promile, jednoduché úrokování	Číslo a proměnná	Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů. Využívá potřebnou matematickou symboliku. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	Popíše vlastnosti rovinných útvarů (trojúhelníků a čtyřúhelníků). Řeší jednoduché praktické problémy.	Rovinné útvary – trojúhelník, čtyřúhelník (rovnoběžník, lichoběžník), shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)	Geometrie v rovině a prostoru	Učebnice: Trojúhelníky a čtyřúhelníky
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	Vypočítá obsah a obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku.	Metrické vlastnosti v rovině – obvod a obsah trojúhelníků a čtyřúhelníků	Geometrie v rovině a prostoru	

Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	Popíše vlastnosti základních těles – kvádru, krychle, hranolu.	Prostorové útvary – kvádr, krychle, kolmý hranol	Geometrie v rovině a prostoru	Učebnice: Hranoly
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	Vypočítá objem a povrch těles – kvádru, krychle, hranolu.	Prostorové útvary – objem a povrch kvádru, krychle, hranolu	Geometrie v rovině a prostoru	
Načrtne a sestrojí sítě základních těles.	Načrtne a sestrojí sítě základních těles – kvádru, krychle, hranolu.	Prostorové útvary – sítě kvádru, krychle, hranolu	Geometrie v rovině a prostoru	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny.	Dokáže vysvětlit pojem výraz nebo proměnná. Provádí operace s mnohočleny.	Mocniny a odmocniny – druhá a třetí mocnina a odmocnina, vyšší mocniny Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny, operace s mnohočleny	Číslo a proměnná	Učebnice: Výrazy 1
Zdůvodňuje a využívá metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů.	Vypočítá třetí stranu pravoúhlého trojúhelníku. Dokáže využít Pythagorovu větu při řešení úloh.	Metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta	Geometrie v rovině a prostoru	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

Vzdělávací obsah: Matematika, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	Řeší lineární rovnice a nerovnice.	Rovnice – lineární rovnice Výpočet neznámé ze vzorce Nerovnosti, intervaly Lineární nerovnice	Číslo a proměnná	Učebnice: Rovnice a nerovnice
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů.	Číselné a logické řady Logické a netradiční úlohy	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů. Využívá potřebnou matematickou symboliku.	Popíše vlastnosti kružnice a kruhu a řeší jednoduché praktické problémy.	Rovinné útvary – kruh a kružnice, délka kružnice, obsah kruhu Konstrukční úlohy – Thaletova kružnice	Kruh a kružnice Thaletova kružnice Délka kružnice Obsah kruhu	Učebnice: Kruhy a válce
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	Popíše vlastnosti rotačního válce. Vypočítá objem a povrch rotačního válce.	Prostorové útvary – rotační válec, objem a povrch rotačního válce	Geometrie v rovině a prostoru	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem, zlomkem, desetinným číslem). Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů.	Pracuje s pojmem poměr a aktivně ho užívá při řešení příkladů. Pracuje s měřítky map a plánů.	Poměr – úměra, poměr, trojčlenka, měřítko	Číslo a proměnná	Učebnice: Úměrnosti

Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem. Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	Umí vyjádřit závislost veličin (tabulkou, grafem, vzorcem). Rozhoduje, zda se jedná o přímou nebo nepřímou úměrnost.	Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, grafy, tabulky Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá a nepřímá úměrnost	Závislosti, vztahy a práce s daty	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Řeší konstrukční úlohy pomocí množin bodů daných vlastností; využívá přitom zavedenou matematickou symboliku. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy.	Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti Konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku Konstrukční a slovní úlohy	Geometrie v rovině a prostoru	Učebnice: Geometrické konstrukce Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění)
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. Určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny. Provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	Dokáže vysvětlit pojem výraz nebo proměnná. Provádí operace s mnohočleny. Provádí rozklad mnohočlenu. Provádí operace s lomenými výrazy.	Výrazy s proměnnými Operace s mnohočleny Rozklad mnohočlenu na součin Operace s lomenými výrazy	Číslo a proměnná	Učebnice: Výrazy 2
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Matematika, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	Řeší lineární rovnice a jejich soustavy, rovnice s neznámou ve jmenovateli a kvadratické rovnice. Aplikuje své poznatky při řešení slovních úloh.	Rovnice – lineární rovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli, kvadratické rovnice Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy řešené s využitím rovnic a jejich soustav	Číslo a proměnná	Učebnice: Rovnice a jejich soustavy
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Vytvoří tabulku, rovnici nebo graf dané funkce. Řeší reálné situace ve slovních úlohách.	Funkce – funkce lineární, kvadratická, přímá a nepřímá úměrnost, absolutní hodnota Slovní úlohy	Závislosti, vztahy a práce s daty	Učebnice: Funkce Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění) • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů)
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat.	Vyhledává a zpracovává data.	Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky Závislosti a data – základy statistiky – četnost znaku, aritmetický průměr, modus, medián	Závislosti, vztahy a práce s daty	Učebnice: Funkce Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění) • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních

				problémů vázaných na látku předmětů)
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	Využívá při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. Aplikuje své znalosti při výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku (sinus, kosinus, tangens, kotangens ostrého úhlu).	Rovinné útvary – podobnost, věty o podobnosti trojúhelníků Funkce úhlu v pravoúhlém trojúhelníku Úlohy o trojúhelníku	Geometrie v rovině a prostoru	Učebnice: Podobnost a funkce ostrého úhlu
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	Sestrojí obrazy jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání.	Volné rovnoběžné promítání – obrazy jednoduchých těles	Geometrie v rovině a prostoru	Učebnice: Jehlany a kužely
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti. Načrtne a sestrojí sítě základních těles.	Určí vzájemnou polohu přímek a rovin v prostoru. Vypočítá vzdálenosti a odchylky přímek a rovin. Popíše vlastnosti jehlanů a kuželů. Načrtne a sestrojí sítě jehlanů a kuželů.	Přímky a roviny v prostoru Kolmost přímek a rovin Vzdálenosti a odchylky Prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule Sítě jehlanů a kuželů	Geometrie v rovině a prostoru	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	Vypočítá objem a povrch jehlanů a kuželů.	Objemy a povrchy jehlanů a kuželů	Geometrie v rovině a prostoru	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti.	Vypočítá objem a povrch koule.	Prostorové útvary – koule	Geometrie v rovině a prostoru	
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje	Řeší úlohy na prostorovou představivost.	Netradiční geometrické úlohy Číselné a obrázkové analogie	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	

a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.				
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 4. ročníku		

5.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informatika

Oblast zahrnuje vzdělávací obor Informatika tvořený integrovaným předmětem Informatika.

5.3.1. Název vyučovacího předmětu: INFORMATIKA

Charakteristika předmětu: integrovaný povinný předmět

Předmět Informatika realizuje obsah vzdělávacího oboru Informatika dále část obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce – okruh Využití digitálních technologií. Do vzdělávacího obsahu integrovaného předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova (okruh Tvorba mediálního sdělení), Osobnostní a sociální výchova (okruhy Kreativita, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace a sebeorganizace). Průřezová témata jsou realizována formou hromadné výuky a samostatných projektů.

Předmět se vyučuje v 2. a 3. ročníku osmiletého gymnázia v rozsahu 1 hodina týdně a v 1. a 4. ročníku osmiletého gymnázia v rozsahu 2 hodiny týdně. V 1. ročníku je realizováno 0,75 hodiny a ve 4. ročníku je realizována 1 hodina z oboru Člověk a svět práce.

Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny tak, aby měl každý žák svůj počítač. Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou s připojením k internetu.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Částečně je výuka zaměřena na praktické zvládnutí práce s počítačem, žáci se naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Zvládnou základy práce s bitmapovými a vektorovými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Žáci se aktivně zapojí do projektů, které spojují více vzdělávacích oblastí RVP a v nichž se využívají digitální zařízení. Mohou se zúčastňovat soutěží, v nichž mohou prezentovat získané znalosti a dovednosti.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k učení** využíváme následující postupy:

- využíváme různých metod učení, dbáme na samostatnou práci využíváním e-learningu a prací s tutoriály a systémy nápověd;

- pěstujeme kritické myšlení nutné pro práci s informacemi z většího množství alternativních zdrojů a napomáháme tím ke zvyšování věrohodnosti získaných informací porovnáváním informací;
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a postupů.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k řešení problémů** využíváme následující postupy:

- vedeme žáky ke schopnosti řešit reálné problémy vyhledáváním úloh a větších projektů z reálného života;
- vedeme žáky k samostatnému uvažování řešením problémů;
- vedeme žáky ke znalosti osvědčených postupů řešení a ke schopnosti jejich aplikace řešením obdobných úkolů a problémů.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence komunikativní** využíváme následující postupy:

- učíme dovednosti logické a kultivované argumentace využíváním diskuse;
- vedeme žáky k tvořivému využívání prostředků výpočetní techniky při prezentaci výsledků jejich práce;
- využíváme možností internetové komunikace při řešení problémů;
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence sociální a personální** využíváme následující postupy:

- vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce navozením přátelské atmosféry při vyučování;
- učíme žáky týmové práci prostřednictvím projektové výuky;
- vedeme žáky k respektování pravidel chování společnou zodpovědností za techniku a výsledky práce.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence občanské** využíváme následující postupy:

- pěstujeme smysl pro zodpovědnost, vědomí práv i povinností vedením k respektování autorského zákona a vytvářením kritického postoje k jakémukoliv zneužívání techniky.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence pracovní** využíváme následující postupy:

- vedeme žáky k důslednému dodržování hygieny a ochrany zdraví při práci, k respektování norem vytvářením nezbytných dovedností a návyků;
- vedeme žáky k dodržování typografických a estetických zásad;
- učíme žáky plánovat práci, samostatně rozhodovat, užívat techniku ke zvýšení efektivnosti jejich práce i jejich učení zadáváním samostatné práce.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence digitální** využíváme následující postupy:

- snažíme se, aby žák ovládl běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využíval je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodoval, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky, aby získával, vyhledával, kriticky posuzoval, spravoval a sdílel data, informace a digitální obsah, k tomu volil postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- zadáváme komplexní úlohy, při kterých žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků a při tom využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- snažíme se, aby žák chápal význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamoval se s novými technologiemi, kriticky hodnotil jejich přínosy a reflektoval rizika jejich využívání
- vedeme žáky k tomu, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah: Informatika, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky.	Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. Propojuje vzájemně jednotlivá zařízení. Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením.	VDT: Operační systémy a jejich základní funkce, práce se složkami a soubory Údržba počítače Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát Antiviry, komprimace	Základy práce s počítačem a digitální technikou (VDT)	Člověk a svět práce – Využití digitálních technologií
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	Dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	VDT: Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (VDT)	Člověk a svět práce – Využití digitálních technologií
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – vzdělávání, zábava	VDT: Základní způsoby komunikace, mobilní služby, operátoři, tarify Bezpečný internet	Práce s internetem (VDT)	Člověk a svět práce – Využití digitálních technologií
Zpracuje a prezentuje informace v grafické formě. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.	Ovládá práci s a grafickými editory. Uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s obrazem.	VDT: Počítačové programy pro zpracování grafických informací – základní úpravy fotografií, archivace	Zpracování grafických informací (VDT)	Člověk a svět práce – Využití digitálních technologií Osobnostní a sociální výchova Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak)

Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému **Ukládá** a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	**Pojmenuje** části počítače a popíše, jak spolu souvisí (procesor operační paměť, disky) **Vysvětlí** rozdíl mezi programovým a technickým vybavením **Ukládá** a spravuje svá data ve vhodném formátu	**Pojmy** hardware a software **Složení** současného počítače a principy fungování jeho součástí **Operační** systémy: funkce, typy, typické využití Správa a formáty souborů	**Hardware a software** Tematický celek nové RVP **Digitální technologie**	
Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Vytvoří** myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	**Cíle** a metody útočníků bezpečná práce s hesly **Bezpečná** komunikace **Etika** v elektronické komunikace	**Bezpečnost** Tematický celek nové RVP **Digitální technologie**	
Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	**Najde** a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) **Popíše** pravidla uspořádání v existující tabulce **Doplní** podle pravidel do tabulky prvky, záznamy **Navrhne** tabulku pro záznam dat	**Data** v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a **hodnoty** v tabulce **Kontrola** hodnot v tabulce **Filtrování**, řazení a třídění dat **Porovnání** dat v tabulce a grafu **Řešení** problémů s daty	Tematický celek nové RVP **Data informace a modelování**	
Ovládá práci s textovými i tabulkovými editory.	Ovládá základy práce s textovým a tabulkovým editorem.	Základní úpravy textu – formát písma, formát odstavce, vzhled stránky.	Zpracování textů Zpracování tabulek Základy typografie	
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	Ovládá práci s programem pro tvorbu prezentací.	Základy práce s programem pro tvorbu prezentací	Tvorba prezentací	Tvorba mediálního sdělení

		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Vzdělávací obsah: Informatika, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu **Vymezí** problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní **Zhodnotí**, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	**Rozpozná** zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekóduje znaky, ke kódování využívá i binární čísla **Vysvětlí** známé modely jevů, situací, činností **Navrhuje** a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu **Vymezí** problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní **Zhodnotí**, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	**Data, informace**: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat **Kódování a přenos dat**: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; barevné modely, bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity **Modelování**: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	Tematický celek nové RVP **Data, informace a modelování** **Data a informace** **Modelování pomocí grafů a schémat**	

Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	**Popíše** pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují **Pojmenuje** role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	**Informační systémy** – úvod	
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen **Vyb**ere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému **V blokově** orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné **Ov**ěří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému **Po** přečtení programu vysvětlí, co vykoná **Ověří** správnost programu, najde a opraví v něm chyby **Používá** cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, **Vytváří** vlastní bloky a používá je v dalších programech **Používá** podmínky pro větvení programu i ukončení opakování **Diskutuje** různé programy pro řešení problému **Vybere** z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	**Nástroje** programovacího prostředí **Blokově** orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné **Vytvoření** programu – Opakování, cykly Podprogramy **Opakování** s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi **Větvení programu**, rozhodování Grafický výstup,	Tematický celek nové RVP **Algoritmizace a programování** Programování – Opakování, vlastní bloky Programování – Podmínky, postavy a události Programování – Větvení parametry a proměnné	

	Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu **Hotový** program upraví pro řešení příbuzného problému	souřadnice **Podprogramy** s parametry Proměnné		
		Závěrečný projekt Prohlubování a systematizace učiva 2. ročníku		

Vzdělávací obsah: Informatika, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení **Vyb**ere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému **V blokově** orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné **Ověř**í správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	**Řeš**í problémy sestavením algoritmu **V blokově** orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému **Po přečtení** programu vysvětlí, co vykoná **Ověří** správnost programu, najde a opraví v něm chyby **Diskutuje** různé programy pro řešení problému **Vybere** z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní **Řeší** problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků **Hotový** program upraví pro řešení příbuzného problému **Zvažuje** přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně.	**Dekompozice** úlohy**,** popsání problému Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu **Ověření** algoritmu, Testování, odladění, odstranění chyb, úprava algoritmu a programu Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Tvorba programů, potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; **Autorství** a licence programu; etika programátora	**Tematický celek nové RVP** **Algoritmizace a programování** **Programovací projekt a plán jeho realizace** **Programovací projekty** **Kontrola** **Tvorba digitálního obsahu**	**Osobnostní a sociální výchova** Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak)

Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů **Vymezí** problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat **Nastavuje** zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat **Sám** evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů **Při** tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky **Používá** k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) **Řeší** problémy výpočtem s daty **Seřadí** tabulku dat podle daného kritéria a používá filtry na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy **Využívá** funkce pro automatizaci zpracování dat **Ověří** hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat, zhodnotí funkčnost a případně navrhne její úpravu	**Informační systémy**: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti **Návrh a tvorba evidence dat**: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel **Hromadné zpracování dat**: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí Relativní a absolutní adresy buněk Funkce s číselnými a textovými vstupy	**Informační systémy** Tematický celek nové RVP **Hromadné zpracování dat** Tematický celek nové RVP	

		Prohlubování a systematizace učiva 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Informatika, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky. Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení. Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením. Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou. Poskytne první pomoc při úrazu.	Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky. Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení. Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava. Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou. Poskytne první pomoc při úrazu.	**VDT:** Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GSM, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování Mobilní služby – operátoři, tarify Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih První pomoc při úrazu elektrickým proudem	**Digitální technika** Technické vybavení počítače **Digitální technologie** Vzájemná komunikace zařízení (VDT) **Mobilní služby** **Zpracovávání informací** (VDT) BOZP a první pomoc (VDT)	**Člověk a svět práce – Využití digitálních technologií – VDT** Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)

Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě **Ukládá** a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos **Vybírá** nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky **Poradí** si s typickými závadami a chybovými stavy počítače **Dokáže** usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**D**iskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě **Diskutuje** o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich **Ukládá** a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti, uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky **Poradí** si s typickými závadami a chybovými stavy počítače **Dokáže** usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení Diskutuje o cílech a metodách hackerů **Diskutuje**, čím vším vytváří svou digitální stopu	**Datové** a programové soubory, jejich asociace v OS, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací, fungování nových technologií kolem mě **Typy**, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy internetu, datacentra, cloud **Web**: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač **Princip** cloudových aplikací, metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva **Postup** při řešení technických problémů s digitálním zařízením **Bezpečnostní** rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy **Zabezpečení** digitálních zařízení a dat: aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	Hardware a software Tematický celek nové RVP –Digitální technologie Tematický celek nové RVP Počítačové sítě Tematický celek nové RVP Řešení technických problémů **Tematický celek nové RVP** Bezpečnost **Tematický celek nové RVP** Digitální identita Tematický celek nové RVP	

Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Ovládá práci s textovými, grafickými editory i a využívá vhodných aplikací. Používá informace z různých informačních. **Seřadí** tabulku dat podle daného kritéria a používá filtry na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy **Využívá** funkce pro automatizaci zpracování dat	**Digitální** stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat. Fungování a algoritmy sociálních sítí Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Získávání a základní úpravy obrázků Základní pojmy počítačové grafiky, pixel, DPI, barevné prostory Textový editor, styly, tabulátory, seznam, obsah Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) **Hromadné zpracování dat**: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí Relativní a absolutní adresy buněk Funkce s číselnými a textovými vstupy	Zpracování a využití informací Počítačová grafika Zpracování textů Zpracování multimediálních informací Zpracování tabulek a grafů Informační systémy Hromadné zpracování dat	

V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	**Sestaví** program pro desku Micro:bit a otestuje jej **Přečte** program, najde v něm chybu a odstraní ji **Používá** opakování, rozhodování, proměnné **Ovládá** výstupní zařízení desky **Používá** vstupy ke spouštění a řízení běhu programu **Připojí** k desce další zařízení, které z desky ovládá **Vyřeší** problém naprogramováním desky Micro:bit	**Sestavení** programu a oživení Micro:bitu **Ovládání** LED displeje **Tlačítka** a senzory náklonu **Připojení** sluchátek, tvorba hudby **Propojení** dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově **Připojení** a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	**Programování hardwarové desky**	Spolupráce a řešení problémů **Osobnostní a sociální výchova** Osobnostní rozvoj **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažen **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
		Tvorba projektů zaměřená na propojení fyzikálních měření a programování. Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika (Realizace projektů a účast v soutěžích využívajících digitální technologie)		**Osobnostní a sociální výchova** Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) Práce v realizačním týmu
		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 4. ročníku		

5.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost

Oblast zahrnuje vzdělávací obory Dějepis, Výchova k občanství a Člověk a svět práce zařazené do předmětů Dějepis, Občanská výchova a Globální výchova.

5.4.1. Název vyučovacího předmětu: DĚJEPIS

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Jedná se o samostatný povinný předmět, jehož výuka probíhá v 1.–4. ročníku osmiletého gymnázia v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, většinou ve specializované učebně.

Předmět směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili kořeny lidské společnosti, vztahy mezi lidmi i vztah člověka k přírodě. Jeho cílem je rozvíjet zájem o minulost a současnost vlastního národa i jiných národů, předávat historické zkušenosti, především ty, které se promítají i do naší současnosti. V souladu s tím je kladen důraz na dějiny 19. a 20. století. Předmět formuje u žáků postoje, které jim umožní aktivní zapojení do života demokratické společnosti, vede žáky k toleranci a k respektování jiných názorů, k ochraně přírodního i kulturního dědictví.

Tento předmět obsahuje tematické celky Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Nejstarší civilizace a kořeny evropské kultury, Křesťanství a středověká Evropa, Objevy a dobývání – počátky nové doby, Modernizace společnosti, Moderní doba, Rozdělený a integrující se svět.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna také následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (okruh Mezilidské vztahy), Výchova demokratického občana (okruhy Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita), Environmentální výchova (okruhy Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí) a Mediální výchova (okruh Fungování a vliv médií ve společnosti). Průřezová témata jsou realizována formou skupinové a hromadné výuky, exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** používáme tyto postupy:

- studiem textů verbálních i ikonických i prostým porozuměním odbornému textu vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich využívání v procesu učení i v praktickém životě;
- vedeme žáky k vyvozování společenských souvislostí;
- poskytujeme prostor pro samostatnou práci v hodinách, společně hodnotíme výsledky práce.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** používáme tyto postupy:

- výkladem a prací s odbornou historickou literaturou vedeme žáky k osvojování, posouzení a užívání historických pojmů a skutečností;
- rozvíjíme intelektové vědomosti a dovednosti žáků potřebné k samostatnému řešení problémů;
- shromažďováním a analýzou vyhledávaných informací učíme žáky kriticky myslet.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** používáme tyto postupy:

- samostatným vyhledáváním historického materiálu vedeme žáky k porozumění různým typům textů i obrazových materiálů a k využívání informačních a komunikačních prostředků;
- zapojováním žáků do diskuse poskytujeme prostor pro obhajobu vlastního názoru, rozvíjíme schopnost argumentovat;
- nácvikem učíme žáky vést kultivovanou diskusi, dbáme na vhodný výběr jazykových prostředků.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** používáme tyto postupy:

- diskutováním o historických problémech učíme žáky komunikovat v malé i větší skupině, vedeme je k respektování různých hledisek;
- analýzou historických událostí vedeme žáky k posouzení jednání ostatních lidí;
- zadáváním individuálních úkolů podporujeme sebedůvěru žáků.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** používáme tyto postupy:

- poznáváním kulturních památek formou exkurzí i studia ikonického materiálu vedeme žáky k respektování a chránění historického dědictví;
- pochopením rozdílů mezi kulturními etniky učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vedeme je k názorové toleranci.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** používáme tyto postupy:

- přednesením referátů učíme žáky samostatně pracovat s informacemi a obrazovým materiálem, vedeme je k plánování práce a k samostatnému rozhodování;
- posilujeme u žáků úctu k práci předků, vedeme je k ochraně kulturních památek.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** používáme tyto postupy:

- učíme a seznamujeme žáky s historickými aplikacemi, poukazujeme na výhody práce s historickým materiálem a programy;
- využíváme elektronické a digitální historické podklady, kterými demonstrujeme získané historické informace;
- doporučujeme použití historických herních aplikací, využitelných při opakování a upevnění získaných znalostí;
- využíváme historické dokumenty v elektronické podobě pro názornou demonstraci, následnou prezentaci a všeobecný přehled;
- představujeme portál moderních dějin, jeho využitelnost a interakci při získávání, přehledu, prezentování historických poznatků a jejich následnou vazby na aktuální problémy;
- naznačujeme výhodu práce s digitálními archivními prameny, jejich využití při tvorbě odborných článků a středoškolské odborné činnosti;

Vzdělávací obsah: Dějepis, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.	Vysvětlí smysl historického zkoumání. Uvede příklad potřebnosti dějepisných znalostí.	Člověk v dějinách: Význam zkoumání dějin	Historie a dějepis Paměť lidstva	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.	Popíše činnost archivů a muzeí. Podle příkladů uvede druhy historických pramenů.	Člověk v dějinách: Získávání informací o dějinách; historické prameny	Hmotné a písemné prameny Muzeum, archiv, knihovna, galerie Historická památka	Mediální výchova • Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu)
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	Popíše různé způsoby měření času. Rozpozná různé druhy map. Objasní účel historické mapy.	Člověk v dějinách: Historický čas a prostor	Kalendář, datum a letopočet; určování století a tisíciletí; časová osa Atlasy českých a světových dějin	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.	Porovná vývojové typy člověka podle obrázků. Popíše obydlí, ve kterých žili pravěcí lidé. Podle obrázků uvede znaky typické pro život pravěkého člověka.	Počátky lidské společnosti: Člověk a lidská společnost v pravěku	Zrození člověka (mýty a věda) Starší doba kamenná	Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) Projekt Škola trochu jinak • Přednáška archeologa
Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	Objasní nezbytnost přechodu pravěké společnosti od lovu k chovu a od sběru k pěstování na základě změny klimatu.	Počátky lidské společnosti: Člověk a lidská společnost v pravěku	Mladší doba kamenná Doba bronzová Doba železná	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí)

	Popíše funkci pravěkých nástrojů. Uvede příklady využití kovů v pravěké společnosti. Vysvětlí souvislost mezi použitím kovu a kvalitou zemědělské práce.			
Uvede příklady archeologických kultur na našem území.	Přiřadí podle typických znaků některé předměty k jednotlivým archeologickým kulturám.	Počátky lidské společnosti: Člověk a lidská společnost v pravěku	Život pravěkých lidí na našem území Významné archeologické lokality	
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	Vyjmenuje oblasti vzniku nejstarších států. Vyloží souvislost mezi budováním zavlažovacího systému a existencí nejstarších států. Rozpozná podobné a odlišné rysy způsobu života v nejstarších státech.	Nejstarší civilizace; kořeny evropské kultury: Nejstarší starověké civilizace	Mezopotámie Egypt Indie Čína	Environmentální výchova • Ekosystémy (pole; vodní zdroje; lidské sídlo, město, vesnice) • Základní podmínky života (voda; ovzduší; půda; přírodní zdroje)
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	Identifikuje a popíše na základě obrázků významné historické památky nejstarších civilizací.	Nejstarší civilizace; kořeny evropské kultury: Kulturní odkaz nejstarších starověkých civilizací	Mezopotámie Egypt Palestina (Bible) Indie a Čína	Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	Popíše vývoj řecké a římské kultury. Vyjmenuje významné osobnosti antické kultury a objasní jejich přínos evropské civilizaci.	Nejstarší civilizace; kořeny evropské kultury: Antické Řecko a Řím	Egejská kultura Antická mytologie Antická kultura (architektura, výtvarné umění, literatura a divadlo, olympiáda, věda) Počátky křesťanství	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin	Popíše vznik řeckých městských států a různé formy jejich řízení.	Nejstarší civilizace; kořeny evropské kultury: Antické Řecko a Řím	Velká řecká kolonizace Řecké městské státy (Sparta a Athény)	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina/třída)

v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	Popíše sociální rozvrstvení v konkrétních státech. Vyloží funkci státních institucí v antických státech. Objasní příčiny a důsledky řeckých a římských válek. Uvede významné osobnosti a jejich přínos pro rozvoj antického Řecka a Říma.	Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	Řecko-perské války a peloponéská válka Helenistické období Řím – doba královská, doba republiky a doba císařství Výbojné války Římanů; krize a pád Říma Naše země v období existence římské říše	Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Vzdělávací obsah: Dějepis, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	Vymezí oblasti obydlené nově příchozími etniky. Objasní souvislost mezi příchodem nových etnik a současným etnickým rozdělením Evropy. Uvede příčiny rozdílného vývoje nejstarších státních útvarů.	Křesťanství a středověká Evropa: Nový etnický obraz Evropy	Stěhování národů Vytváření středověké Evropy	Multikulturní výchova • Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik)
Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti.	Vyjmenuje významné raně středověké říše. Vysvětlí příčiny, které vedly ke vzniku raně středověkých státních útvarů. Rozpozná rozdíly ve správě raně středověkých říší. Uvede příklady střetávání a prolínání raně středověkých kultur.	Křesťanství a středověká Evropa: Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu; Arabové, Turci	Formování a vývoj středověkých států v Evropě Byzantská říše Arabská říše a islám Boj mezi Anglií a Francií o nadvládu v západní Evropě	Multikulturní výchova • Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik) • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Vysvětlí okolnosti vzniku Velké Moravy a českého státu. Orientuje se v územních změnách ve střední Evropě. Charakterizuje vnitropolitickou a hospodářskou situaci českého státu. Objasní politické vztahy Velkomoravské říše a českého státu	Křesťanství a středověká Evropa: Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	Velkomoravská říše Počátky a rozvoj českého státu (Přemyslovci, Lucemburkové)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)

	k významným evropským státním útvarům. Popíše vliv okolních kultur na velkomoravskou a českou kulturu.			
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.	Uvede základní rysy křesťanství, judaismu a islámu. Popíše příčiny a důsledky velkého schizmatu. Objasní příčiny rostoucího vlivu církve na vývoj středověké společnosti. Vysvětlí příčiny a důsledky boje o investituru. Uvede pokusy katolické církve o územní a náboženskou expanzi. Vysvětlí příčiny vzniku opozičních myšlenek uvnitř katolické církve.	Křesťanství a středověká Evropa: Křesťanství Císařství a papežství Křížové výpravy	Úloha křesťanství při vzniku středověkých států Rozdělení křesťanské církve na východní a západní Boj o investituru Křížové výpravy	Multikulturní výchova • Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	Charakterizuje učení o trojím lidu. Objasní vliv kolonizace na změnu sociální struktury. Popíše středověké způsoby hospodaření. Uvede základní znaky románského a gotického životního stylu. Rozliší románské a gotické architektonické památky.	Křesťanství a středověká Evropa: Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění, vzdělanost	Společnost a hospodářství v období středověku Románská kultura Gotická kultura	Environmentální výchova • Ekosystémy (les; pole; vodní zdroje; lidské sídlo, město, vesnice) • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) Projekt Škola trochu jinak • Rotunda sv. Kateřiny
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové	Objasní vliv antiky na život raně novověkého člověka.	Objevy a dobývání; počátky nové doby:	Renesance a humanismus v Itálii a dalších zemích	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	Popíše změny ve společnosti v důsledku šíření humanismu a renesance. Rozpozná základní znaky renesančního umění. Objasní, jak změny v myšlení lidí ovlivnily výsady katolické církve. Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve a reakci církve na tyto požadavky.	Renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou	Reformace v Německu Evropské státy a šíření reformace Katolická reformace	• Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) Mediální výchova • Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na postoje a chování)
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	Vysvětlí příčiny, průběh a důsledky husitství. Vyloží hlavní myšlenky Husova učení. Porovná cíle jednotlivých husitských proudů. Popíše vývoj vztahu českých panovníků k české reformaci. Objasní důsledky ekonomické a kulturní izolace Čech v době husitského hnutí.	Objevy a dobývání; počátky nové doby: Husitství	Česká společnost v předhusitské době Jan Hus Husitské hnutí České země po husitství (Jiří z Poděbrad, Jagellonci)	Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	Objasní příčiny a důsledky zámořských objevů. Uvede evropské mocnosti a osobnosti, které podnikaly zámořské objevy a dobývaly nová území. Demonstruje objevená a dobývaná území.	Objevy a dobývání; počátky nové doby: Zámořské objevy a počátky dobývání světa	Vznik španělského království Zámořské objevy a jejich důsledky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Multikulturní výchova • Multikulturalita (multikulturalita jako

				prostředek vzájemného obohacování)
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Objasní význam rostoucí moci Habsburků pro politický vývoj v Evropě. Popíše náboženské rozdělení Evropy v 16. století a vyloží jeho důsledky. Porovná postavení českého státu v Evropě před nástupem Habsburků na český trůn a po něm. Popíše vývoj vztahu mezi habsburským panovníkem a českými stavy.	Objevy a dobývání; počátky nové doby: Český stát a velmoci v 15.–18. století	Náboženské poměry v Evropě v 16. století Obrana proti Habsburkům v západní Evropě Vznik středoevropského soustátí pod vládou Habsburků Odboj českých stavů proti Habsburkům	Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	Vysvětlí příčiny třicetileté války. Porovná cíle konkrétních států (účastníků války). Na příkladech demonstruje důsledky války pro obyvatelstvo českých zemí. Porovná poměr sil v Evropě před válkou a po ní.	Objevy a dobývání; počátky nové doby: Reformace a evropské státy v 15.–18. století	Třicetiletá válka České země za třicetileté války Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

Vzdělávací obsah: Dějepis, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.	Popíše projevy absolutismu v západní a východní Evropě. Objasní funkci parlamentu v anglické revoluci. Objasní souvislost mezi posilováním pozice buržoazie a růstem moci parlamentu. Vyloží hlavní myšlenky osvícenců a jejich vliv na společenské změny.	Objevy a dobývání; počátky nové doby: Velmoci v 15.–18. století Osvícenství	Nizozemský odboj proti španělské nadvládě Anglická revoluce Osvícenství Absolutní monarchie ve Francii Rusko za Romanovců Habsburská monarchie Vznik Pruska	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (lidská práva jako regulativ vztahů)
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	Rozpozná základní znaky baroka a rokoka. Uvede nejvýznamnější díla barokních umělců působících v českých zemích. Určí naše významné barokní památky.	Objevy a dobývání; počátky nové doby: Barokní kultura	Baroko v Evropě a v českých zemích Rokoko	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	Popíše výsadní postavení Anglie jako hospodářské velmoci na přelomu 18. a 19. století. Vyjmenuje nově vzniklá průmyslová odvětví a výrobní odvětví, ve kterých došlo k zásadním změnám. Porovná sílu konkrétních sociálních vrstev v konkrétních zemích před	Modernizace společnosti: Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Vznik USA	Anglie konstituční monarchií Průmyslová revoluce Evropská společnost a národy v 18.–19. století Vznik USA a první demokratická ústava Utopický socialismus a sny o spravedlivé společnosti	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti) • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie) Environmentální výchova

	vznikem průmyslu a po jeho vzniku. Objasní souvislost mezi formou vlády a rychlostí modernizace společnosti.			• Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí; doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí; změny v krajině) Mediální výchova • Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v politickém životě)
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Vysvětlí příčiny vzniku francouzské revoluce a její důsledky pro Francii. Popíše průběh francouzské revoluce. Uvede základní myšlenky Deklarace práv člověka a občana. Popíše hlavní události období Napoleonovy vlády a vliv napoleonských válek na konkrétní státy. Objasní význam Vídeňského kongresu pro polit. uspořádání Evropy po napoleonských válkách.	Modernizace společnosti: Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	Velká francouzská revoluce Evropa v období napoleonských výbojů Vídeňský kongres a nové uspořádání Evropy	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, respektování; lidská práva jako regulativ vztahů) Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti)
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Charakterizuje osvícenský absolutismus. Uvede do souvislosti změny v habsburské monarchii a etapy emancipace českého národa.	Modernizace společnosti: Národní hnutí velkých a malých národů Utváření novodobého českého národa	Habsburská monarchie a české země v době osvícenského absolutismu Evropské země a národní hnutí Habsburská monarchie v 1. polovině 19. století České národní obrození	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)

	Vyjmenuje významné představitele českého národního hnutí. Porovná cíle konkrétních evropských národních emancipačních hnutí. Rozpozná základní znaky dobových kulturních směrů.		Kultura klasicismu a romantismu	• Etnický původ (postavení národnostních menšin)
Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	Objasní význam buržoazie pro rozvoj evropských národních emancipačních hnutí. Vysvětlí vliv dělnictva na průběh revolucí 1848 v konkrétních státech. Vymezí cíle a požadavky revolučního hnutí v konkrétních zemích. Popíše důsledky revolučního procesu pro vybrané evropské státy.	Modernizace společnosti: Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	Revoluce 1848–1849 v Evropě a českých zemích Francie za Napoleona III. Vznik Rakousko-Uherska, vývoj v českých zemích	Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie)
Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy.	Porovná cíle anglického konzervatismu a liberalismu. Objasní cíle dělnických sdružení a stran ve 2. polovině 19. století. Popíše typické rysy ruského absolutismu ve 2. polovině 19. století. Uvede příklad sílícího nacionalismu v Evropě ve 2. polovině 19. století.	Modernizace společnosti: Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus) Politické strany Ústava Občanská práva	Viktoriánská Anglie Dělnická otázka a dělnické hnutí Rusko za posledních Romanovců Nové myšlenkové proudy a hnutí na konci 19. století (nacionalismus, rasismus, antisemitismus, anarchismus)	Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie)

Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	Objasní důsledky sjednocení Itálie a Německa. Popíše politický vývoj v USA ve 2. polovině 19. století. Porovná rychlost průmyslového rozvoje v USA a ve vyspělých evropských zemích. Vyjádří vlastními slovy vliv nových vynálezů na rozvoj kultury. Vysvětlí příčiny rostoucího napětí na Balkáně. Popíše rozdělení kolonií mezi mocnosti na konci 19. století. Vyloží cíle válečných bloků. Rozpozná vybrané dobové umělecké styly.	Modernizace společnosti: Industrializace a její důsledky pro společnost Konflikty mezi velmocemi Kolonialismus Kulturní rozrůzněnost doby	Sjednocení Itálie a Německa Občanská válka v USA Technicko-vědecká revoluce Koloniální politika velmocí Ohniska napětí, balkánská otázka Mocenská seskupení na přelomu 19. a 20. století Kultura v občanské společnosti	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí; doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí; ochrana přírody a kulturních památek) • Vztah člověka k prostředí (náš životní styl)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Dějepis, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	Popíše příčiny, průběh a důsledky 1. a 2. světové války. Uvede do souvislosti rozvoj konkrétních průmyslových odvětví a průběh válek.	Moderní doba: První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Druhá světová válka Politické, mocenské a ekonomické důsledky války	Příčiny a počátek 1. světové války Vojenské operace a válečná technika Válka na východní frontě a pád carismu České země za války, československý odboj Konec války, vítězství Dohody Příčiny, průběh a výsledky 2. světové války Charakteristické rysy války Důsledky 2. světové války	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu) • Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí)
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	Popíše významné historické mezníky meziválečného období. Porovná politické rozdělení konkrétních částí světa před 1. světovou válkou a po ní. Porovná postavení občana ve vybraných demokratických a totalitních státech. Popíše průběh a objasní důsledky hospodářských a polit. krizí ve vybraných demokratických státech.	Moderní doba: Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech	Versailleský mírový systém a poválečné uspořádání světa Poválečná obnova a prosperita ve 20. letech Světová hospodářská krize Ohrožení demokracie totalitou Občanská válka ve Španělsku Rozpad versailleského systému – nebezpečí nového válečného konfliktu	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému) Mediální výchova • Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu)
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech	Vyloží souvislost mezi politickým uspořádáním světa po 1. světové válce a nastolením totalitních	Moderní doba: Totalitní systémy (komunismus, fašismus,	Poválečná krize Komunismus a fašismus Vznik SSSR, stalinismus Italský fašismus	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět

a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	režimů v konkrétních státech. Na příkladech demonstruje společné a rozdílné znaky vybraných meziválečných totalitních systémů. Uvede do souvislosti růst moci totalitních režimů a vznik lokálních válečných konfliktů ve 30. letech. Objasní postoj totalitních režimů k lidským právům.	nacismus), důsledky pro Československo a svět	Německý nacismus Japonsko – asijská velmoc	očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů) Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie)
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Objasní nezbytnost existence vnitřního a vnějšího nepřítele pro fungování totalitního režimu. Vyloží nebezpečí nacistických rasových teorií, prokáže zrůdnost holocaustu. Posoudí nebezpečí rasistických a antisemitských projevů pro pozitivní vývoj společnosti.	Moderní doba: Totalitní systémy 2. světová válka, holocaust	Nacismus v Německu, teorie o nadřazené rase árijské; opatření proti Židům a Romům Nacistická genocida Židů za 2. světové války (holocaust, koncentrační tábory)	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Uvede významné historické mezníky vývoje Československa v letech 1918–1945. Popíše sociální a politický systém Československa.	Moderní doba: Vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Situace v našich zemích za druhé světové války, domácí a zahraniční odboj	Vznik Československa První československá republika Obrana demokracie a republiky Mnichovská konference a vznik 2. republiky Kultura mezi válkami	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Rozpozná významné průmyslové oblasti Československa. Charakterizuje vývoj politických vazeb Československa s evropskými státy. Objasní národnostní problémy v Československu. Popíše vývoj československo-německých vztahů. Posoudí vztah Čechů k nacistickému Německu za 2. světové války. Rozpozná základní znaky dobových uměleckých stylů.		Rozbití republiky Protektorát Čechy a Morava 2. odboj českého a slovenského národa Obnovení Československa	• Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) Mediální výchova • Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu)
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.	Objasní pojem studená válka. Vysvětlí příčiny vzniku studené války. Uvede příklady vojenského střetávání supervelmocí. Porovná ekonomický vývoj a politický systém vybraných států východního a západního bloku. Vysvětlí příčiny krizových projevů v zemích východního bloku.	Rozdělený a integrující se svět: Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)	Poválečné uspořádání světa Období studené války Poválečný vývoj v západních zemích a v zemích východního bloku Poválečný vývoj v Československu Rozpad SSSR a pád komunistických režimů Obnovení demokracie a vznik České republiky	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů) Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému) • Formy participace občanů v politickém životě

	Charakterizuje příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku. Vysvětlí příčiny, které vedly v roce 1989 k revolucím v zemích východního bloku.	Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky		(společenské organizace a hnutí) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) Mediální výchova • Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu)
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	Popíše důležité mezníky procesu evropské integrace.	Rozdělený a integrující se svět: Euroatlantická spolupráce	Euroatlantická spolupráce a proces integrace Evropy (NATO, EHS, EU, G8)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) • Jsme Evropané (Evropská integrace)
Posoudí postavení rozvojových zemí.	Charakterizuje proces dekolonizace. Demonstruje na příkladech ekonomické, politické a sociální problémy zemí třetího světa.	Rozdělený a integrující se svět: Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	Rozpad koloniálního světa Hlavní ohniska konfliktů	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi)
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Objasní příčiny vzniku a cíle světového terorismu. Posoudí vliv globalizace na život ve vybraných oblastech světa. Vysvětlí význam začlenění České republiky do integračního procesu při současném zachování národních tradic.	Rozdělený a integrující se svět: Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	Problémy současného světa a globální problémy lidstva Kultura a věda ve 2. polovině 20. století	Multikulturní výchova • Multikulturalita (Multikulturalita současného světa) Environmentální výchova • Základní podmínky života (přírodní zdroje)

				• Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 4. ročníku		

5.4.2. Název vyučovacího předmětu: OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: integrovaný předmět

Vyučovací předmět Občanská výchova je povinný integrovaný předmět vzdělávacích oborů Výchova k občanství, Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví. Předmět je určen pro 1.– 4. ročník osmiletého gymnázia. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce, konkrétně okruh Svět práce, je realizován v průběhu studia ve 4. ročníku kapitolou Podnikání a doplněn formou projektu v rámci dvou celodenních bloků. Náplní bloku je jak teoretický výklad látky, tak skupinová práce na zadané téma, prezentace výsledků práce před třídou a exkurze na Úřad práce. Z minimální časové dotace vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je použito 0,75 hodiny. Do vzdělávacího obsahu integrovaného předmětu jsou začleněna témata vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj). Vyučovací předmět je realizován pro celou třídu v rozsahu 1 samostatné vyučovací hodiny v každém ročníku. Místem organizace výuky je běžná učebna.

Jeho obsahovou náplní je vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Pomáhá k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí, seznamuje žáky s životem v rodině, v hospodářském a politickém světě a učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy, pravidla společenského chování. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl pro občanskou odpovědnost, motivuje k účasti na společenském dění, vytváří návyky věcné a demokratické diskuse založené na toleranci a pochopení druhých. V konkrétní rovině napomáhá rozvíjet zdravě kritické myšlení vedoucí k věcnému demokratickému řešení konfliktů, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti.

Do vzdělávacího obsahu integrovaného předmětu jsou dále začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika), Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Evropa a svět nás zajímá), Multikulturní výchova (okruh Multikulturalita). Témata jsou realizována převážně formou samostatných projektů, exkurzí, besed a skupinové výuky. Výstupy splňují standardy finanční gramotnosti pro základní vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k samostatnosti a aktivnímu přístupu ke studiu v hodinách i při samostudiu (referáty, prezentace aktuálních událostí, samostatné práce a úvahy na zadaná témata);
- aktivně pracujeme s pojmy a obraty z oblastí mezilidského a společenského soužití a uvádíme žáky do základní právní terminologie;
- rozebíráme jejich přístup při domácí přípravě na vyučování a ve vyučovací hodině;
- vedeme žáky k samostatnému zpracování informací z různých informačních zdrojů zadáváním doplňkových aktivit při hodině i nad rámec výuky v hodině (internet, slovníky, encyklopedie, denní tisk, knihovny apod.);
- seznamujeme žáky pomocí příbuzných témat s rozmanitostí, kterou na sebe vážou probíraná témata;

- na konkrétních příkladech a situacích zdůrazňujeme praktické použití probírané látky v reálném životě;
- vedeme žáky k integrování poznatků a dovedností z výuky i osobního života s informacemi z dalších zdrojů.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k řešení problémů** jsou využívány následující postupy:

- využíváme modelových problémových situací (diskuse o celospolečenských a aktuálních problémech), které mohou nastat, a vedeme žáky k vnímání mnohosti řešení, názorů, koncepcí a učíme je orientovat se ve složitosti dnešního světa;
- na základě známého a osvojeného učiva vedeme žáky k samostatnému prohloubení látky v dané praktické situaci;
- snažíme se žákům předvést více variant řešení, abychom poukazovali na variabilitu způsobů řešení;
- snažíme se přimět žáky ke kreativitě při řešení problémové situace a rozvíjíme schopnost samostatného myšlení a utváření vlastních názorů a postojů.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence komunikativní** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k takovým formám projevu, které by rozvíjely jejich verbální i neverbální projev, schopnost porozumět obsahu sdělení a plnohodnotně se orientovat ve věcné diskusi a ve světě informací;
- necháváme žáky reprodukovat informace a vytvářet a obhájit vlastní názor;
- snažíme se je podpořit a pozitivně motivovat i v případě omylů a chyb, abychom tak zabránili komunikačním blokům a obavám z jejich budoucího řečnického výstupu;
- zadáváme žákům takovou práci, jejímž výstupem je slovní (ústní) shrnutí (referáty, vystoupení před třídou).

Pro utváření a rozvíjení **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu tím, že zadáváme práce, které ústí v kolektivní řešení, porovnávání argumentů a obhajobu nejlepších řešení formou asertivního jednání, naslouchání, formou věcné a racionální argumentace;
- podporujeme skupinovou práci tím, že zadáváme takové problémové situace, které vyžadují, pro svůj rozsah či obtížnost, rozdělení dílčích podtémat mezi členy pracovního týmu.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme potřebnost sociálních norem, ohleduplného a nezištného chování jednotlivců ve společnosti; využíváme k tomu demonstraci na konkrétních příkladech (události ve světě, mezilidské vztahy);
- vedeme je k pochopení a respektování kulturních odlišností;
- snažíme se vést žáky k toleranci, pomoci druhým, empatii a smyslu pro odpovědnost tím, že rozebíráme dané modelové situace a hledáme řešení nebo rozebíráme ta, ke kterým v dané situaci přistoupili;
- srovnáváme a obhajujeme vztah ke kulturnímu a přírodnímu dědictví našeho národa a společenství národů;
- vedeme žáky k úctě k místním, regionálním a státním institucím, přírodním a kulturním památkám;
- ukazujeme důležitost sounáležitosti sociálního a přírodního prostředí a ochrany přírodních zdrojů na základě případů ekologických problémů a katastrof ve světě.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- zdůrazňujeme relaci mezi učením a praktickým využitím v pracovně právním vztahu;
- navozujeme pocit odpovědnosti za vykonanou práci;
- vedeme žáky ke zvládnutí zátěžové situace vzniklé např. nakumulováním učiva, čímž vytváříme model pro budoucí výkon povolání;

- v rámci možností a prostředků nutíme žáky k plánování, rozfázování činností a k pocitu zodpovědnosti za výsledek práce důslednou kontrolou jejich práce, prověřováním úrovně výsledku jejich práce a hodnocením a komentováním hodnocení;
- seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi v oboru pracovního práva.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme studenty k vyhledávání informací na internetu a k jejich zpracování různými formami (např. úkoly, referáty, prezentace) - učíme je pracovat se zdroji a kriticky hodnotit informace získané na internetu
- vedeme studenty k posouzení důvěryhodnosti informačního zdroje, vysvětlujeme pojmy jako hoax, fake news, konspirace + vysvětlujeme studentům, jak se jim bránit, učíme je rozlišovat různé druhy médií a rozdíly mezi zprávami a názory
- vedeme studenty k uvědomování si existence autorského zákona, upozorňujeme je na nutnost třídit a správně uvádět bibliografické zdroje (v souladu s normou ČSN ISO **690)**
- vedeme studenty k pochopení významu digitálních technologií pro studium a obecně k fungování lidské společnosti, k tomu, aby kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání (snažíme se organizovat i semináře, workshopy s odborníky, VŠ studenty)
- Věnujeme se ve výuce tématu fungování sociálních sítí a obsahu, který na nich studenti mohou najít – třeba i dezinformace, které nevědomky nesdílel kamarád nebo oblíbený youtuber
- vedeme studenty k tomu, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah: Občanská výchova, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	Utvoří pravidla soužití třídy a respektuje tato pravidla a pravidla školy.	Člověk ve společnosti: Naše škola – školní řád, chování podporující dobré vztahy	Naše škola – školní řád	Výchova ke zdraví
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými řeší nenásilným způsobem.	Zná a respektuje svá práva a své povinnosti v naší škole. Vytváří si vztah ke vzdělávání a k naší škole. Rozlišuje správné a nesprávné chování své i svých spolužáků. Aktivně si vštěpuje základy komunikace mezi spolužáky a s osobami nadřízenými. Podílí se na skupinovém projektu „Naše škola z mého pohledu“ a představí jej v rámci týmové prezentace před třídou.	Člověk ve společnosti: Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	Naše škola – práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, význam vzdělání pro život, škola a třída jako důležité sociologické skupiny žáka	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy – význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy: žákovských rad či parlamentů; formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci)
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická	Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická	Vztahy mezi lidmi a formy soužití: Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Rodina, škola, obec – vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	Výchova ke zdraví Adaptační kurz

komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	komunita, rodinné prostředí). Rozumí principu solidarity v rodině a na příkladech dokáže uvést vztahy mezi členy rodiny.	Rodina	Rodina, vyživovací povinnost	
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků.	Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	Projekt Škola trochu jinak • Šikana – beseda Výchova ke zdraví
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	Dokáže uvést státní symboly a objasnit jejich účel. Umí stručně vyprávět o některých významných osobnostech našeho státu. Zná státní svátky a umí vysvětlit v historických souvislostech jejich význam pro ČR a pro něj jako občana ČR. Dokáže rozlišit projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Umí vyjmenovat důležité kulturní a přírodní památky naší obce a našeho kraje a	Člověk ve společnosti: Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní	Naše vlast – zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa obce a	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti – jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku; principy soužití s minoritami – vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

	vysvětlí, proč je důležité o tyto objekty pečovat. Podílí se na skupinovém projektu „Zajímavá kulturní nebo přírodní památka našeho regionu“, představí jej v rámci týmové prezentace před třídou.	rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	regionu, významní rodáci, místní tradice; ochrana přírodních a kulturních památek, přírodních objektů a majetku; obec jako základní jednotka samosprávy státu	• Formy participace občanů v politickém životě (obec jako základní jednotka samosprávy státu)
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vytváří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	Dokáže vyjádřit vlastními slovy svůj vztah ke kultuře a kulturním institucím v jeho okolí, uvádí příklady masmédií a aktivně se s nimi seznamuje, rozlišuje mezi reklamou, propagandou a seriózními informacemi v tisku, televizi a na internetu.	Člověk ve společnosti: Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	Dokáže vlastními slovy vysvětlit termín solidarita a uvede příklady lidské solidarity ve společnosti, seznámí se s projektem Adopce na dálku, rozumí principu solidarity v rodině a dalších sociálních skupinách.	Člověk ve společnosti: Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti – jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí,	Popíše, jak se chovat v situacích ohrožení zdraví.	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě,	Ochrana člověka za mimořádných situací	Projekt Škola trochu jinak • Beseda s městskou policií Výchova ke zdraví

v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.		rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Rozlišuje formální a neformální chování, dokáže analyzovat formální a neformální skupiny, na příkladech doloží vztahy jedinců v těchto skupinách a z toho sám vyvodí teoretické poznatky pro chování ve skupinách, rozumí pojmu tolerance a je schopen analyzovat netolerantní chování ve svém okolí.	Člověk ve společnosti: Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.	Uvědomuje si obsah pojmů morálka a mravnost, na konkrétních příkladech jednání dokáže sám rozpoznat, zda jde o jednání mravné, či nikoliv a samostatně argumentuje a obhájí svůj názor, posoudí vztah mezi právem a morálkou.	Člověk ve společnosti: Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	Morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	Výchova demokratického občana • Formy participace občanů v politickém životě (společenské organizace a hnutí) • Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti)

Vzdělávací obsah: Občanská výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	Bezpečné chování a komunikace	Projekt Škola trochu jinak • Kriminalita mladých, kyberšikana – beseda Výchova ke zdraví
Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky.	Definuje znaky státu, typy a formy státu, negativa totalitních režimů.	Člověk, stát a právo: Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie – spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka; význam Ústavy jako základního zákona země)
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	Pojmenuje složky státní moci, jejich orgány a instituce, orgány a instituce státní správy a samosprávy a vysvětlí jejich úkoly. Objasní nutnost participace společenských organizací a hnutí.	Člověk, stát a právo: Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie – spravedlnost,

	Vysvětlí podstatu a význam Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod.			řád, norma, zákon, právo, morálka) • Formy participace občanů v politickém životě (obec jako základní jednotka samosprávy státu)
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	Dokáže definovat znaky demokracie a demonstrovat je na ČR, chápe význam pojmů politický pluralismus a sociální dialog a aplikuje je do praxe na konkrétním příkladu. Definuje pozici občana v demokratickém systému a pojmy majoritní a minoritní společnost a jejich pozice ve společnosti.	Člověk, stát a právo: Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev	Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam Úloha občana v demokratické společnosti; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému – právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost) • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti)
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	Objasní význam a funkce voleb v demokracii a srovná je s volbami v nedemokratických systémech.	Principy demokracie	Význam a formy voleb do zastupitelstev, volební systémy a demokratické volby a politika	Výchova demokratického občana • Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika – parlamentní, krajské a komunální volby)
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.	Popíše formu a obsah právního řádu a způsob publikace právních předpisů. Orientuje se v základních právních vztazích, dokáže si poradit v základních problémech právního	Člověk, stát a právo: Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis,	Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	

Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	vztahu, v běžných praktických situacích. Dokáže stručně popsat důsledky spáchání protiprávního jednání.	publikování právních předpisů Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí. Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb včetně produktů finančního trhu). Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek. Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu.	Orientuje se v základních právních vztazích, dokáže si poradit v základních problémech právního vztahu, aplikuje základy práva na běžné praktické situace, vyřeší jednoduchou situaci vzniklou v právním vztahu. Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele. Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy.	Člověk, stát a právo: Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; obsahy smluv, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; předpisy na ochranu spotřebitele, styk s úřady	Význam právních vztahů; obsahy smluv, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	

Vzdělávací obsah: Občanská výchova, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Uvědomuje si rozdíly v psychice lidí, definuje základní kategorie psychických jevů a diskutuje o kladných a záporných charakterových vlastnostech. Popíše, jak lze rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Člověk jako jedinec: Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál	Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (principy soužití s minoritami – vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika; jak se promítá mé já v mém chování) • Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	Orientuje se v základní psychologické terminologii, naučené pojmy je schopen sám vysvětlit a popsat jejich funkci. Vytváří si žebříček hodnot. Analyzuje a na příkladech objasní příklady stereotypie v posuzování druhých lidí.	Člověk jako jedinec: Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznání (dovednosti pro učení a studium) • Sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepojetí) • Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)

				• Poznávání lidí (chyby při poznávání lidí)
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	Ujasní si význam motivace a na příkladech doloží svou argumentaci z běžných situací v životě. Zpracuje samostatně projekt „Sebeanalýza“, kde aplikuje naučenou látku na sebe sama.	Osobnostní a sociální rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc)
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam	Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	Osobnostní a sociální rozvoj: Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Člověk jako jedinec:	Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	Výchova ke zdraví

vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.		Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace Bezpečné chování a komunikace	Výchova ke zdraví Výchova ke zdraví

		Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	Objasní a obhájí význam lidských práv, posoudí a rozezná práva a povinnosti občanů a cizinců a projevy porušování lidských práv.	Člověk, stát a právo: Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace, práva a povinnosti občana	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana)
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. Navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti), vybere nejvhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč.	Člověk, stát a hospodářství: Hospodaření – rozpočet domácnosti, příjmy a výdaje, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní Přebytek a nedostatek finančních prostředků Nárok na reklamaci Úvěry, úročení	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní Přebytek a nedostatek finančních prostředků Nárok na reklamaci Úvěry, úročení	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) Projekt Škola trochu jinak • Finanční gramotnost

	Vybere nejvhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu. Posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení. Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN. Vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby.	Pojištění	Pojištění	

Vzdělávací obsah: Občanská výchova, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	Dokáže se chovat v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, důležitá telefonní čísla, tísňová volání	Projekt Škola trochu jinak • Beseda se záchranáři Výchova ke zdraví
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.	Zváží styl života a připraví doporučení.	Změny v životě člověka a jejich reflexe: Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity Hodnota a podpora zdraví: Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Tělesná a duševní hygiena Celostní pojetí člověka a zdraví Podpora zdraví v komunitě	Projekt Škola trochu jinak • Láska, AIDS a vztahy • Přednáška nutriční poradkyně Výchova ke zdraví
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.	Objasní podstatu a význam různých forem vlastnictví, dokáže objasnit termín duševní vlastnictví a na příkladech doloží nutnost	Člověk, stát a hospodářství: Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a	Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi,	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti)

	jejich respektování v běžném životě.	různými formami vlastnictví	majetkem a různými formami vlastnictví	• Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie)
Stanoví cenu jako součást nákladů, zisku a DPH. Vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníka, místa, období. Rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH) a klamavé nabídky. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit.	Charakterizuje základní formy podnikání v ČR. Dokáže objasnit pojmy nabídka, poptávka a trh, vysvětlí princip tržní ekonomiky, umí objasnit princip tvorby ceny v tržní ekonomice. Vysvětlí podstatu inflace a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit.	Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější právní formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny Inflace; podstata fungování trhu	Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání; tvorba ceny Inflace	Člověk a svět práce – Svět práce Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti)
Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku.	Dokáže vysvětlit funkci peněz, rozumí pojmům hotovostní a bezhotovostní peníze, umí objasnit pojmy úvěr, spoření, aktiva, pasiva, seznámí se s některými druhy cenných papírů.	Člověk, stát a hospodářství: Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení; nakládání s penězi Člověk, stát a hospodářství:	Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení	

Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.	Charakterizuje bankovní soustavu ČR, rozumí základní funkci bank. Dokáže objasnit termín daň, uvádí různé typy daní v ČR, vysvětlí pojem státní rozpočet a orientuje se zběžně v jeho přerozdělování občanům a jejich institucím.	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění	
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	Rozlišuje základní typy ekonomik, porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb v ekonomice.	Člověk, stát a hospodářství: Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	Funkce výroby, obchodu, služeb a jejich návaznost	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Prokáže v modelových situacích schopnost	Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní	Trh práce – charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce Základní principy u volby profesní orientace, sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní	Člověk a svět práce – Svět práce Pozn.: učivo bude probráno v rámci projektu, jeho součástí bude exkurze na Úřad práce do Ústí nad Orlicí

Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vliv na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců	
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	Objasní význam evropské integrace, zná instituce EU a dokáže popsat jejich funkci, uvědomuje si výhody evropské integrace – jak pro integrovanou Evropu, tak pro členské státy i jejich občany.	Mezinárodní vztahy, globální svět: Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	Podstata a význam evropské integrace, její výhody, EU a ČR	Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti) Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech

				• Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích.	Dokáže objasnit význam spolupráce mezi státy z hlediska ekonomického, politického, bezpečnostního, zná názvy, základní strukturu a funkce stěžejních mezinárodních organizací – NATO, OSN, Rada Evropy.	Mezinárodní vztahy, globální svět: Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.); kolektivní obrana	Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)
Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	Objasní pojem globalizace, dokáže uvést příklady výhod a nevýhod tohoto celosvětového jevu, dokáže definovat výhody a nevýhody globalizace pro něj samotného. Zná a umí vysvětlit pojmy globálové, lokálové, globální vesnice, globalizační nůžky, princip udržitelného rozvoje. Zamýšlí se nad celosvětovými problémy, které globalizace přináší, a nad způsoby jejich řešení, obhájí svůj názor na globalizaci před třídou (skupinová práce) a samostatně vypracuje projekt „Globalizace – její výhody a nevýhody pro	Mezinárodní vztahy, globální svět: Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	Globalizace – projevy, klady a zápory globalizace; významné globální problémy, způsoby jejich řešení	Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích) Multikulturní výchova • Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)

	mne“; tento projekt představí třídě. Dokáže vysvětlit podstatu terorismu a odmítá jej jako prostředek řešení problémů.			

5.4.3. Název vyučovacího předmětu: GLOBÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: integrovaný předmět

Vyučovací předmět Globální výchova je integrovaným volitelným předmětem vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda. Předmět je určen pro 2. ročník osmiletého gymnázia. Vyučovací předmět přináší základní informace o globálním pojetí světa a lidské společnosti. V souladu s tím si klade za cíl formulovat a rozvíjet u žáků zodpovědný vztah ke společnosti a životnímu prostředí.

Do vzdělávacího obsahu integrovaného předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané), Multikulturní výchova (okruhy Multikulturalita, Etnický původ), Mediální výchova (okruhy Kritické vnímání mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu), Environmentální výchova (okruhy Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí), Osobnostní a sociální výchova (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika). Průřezová témata jsou realizována formou skupinové práce, simulační hry a projektu.

Jedná se o volitelný předmět, který má celkovou povinnou časovou dotaci 1 hodinu týdně (použito z disponibilní časové dotace) ve 2. ročníku osmiletého gymnázia. Realizován je v učebně, v terénu a učebně výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- seznamujeme žáky s různými metodami učení a podporujeme samostatnou práci v hodinách (strukturované čtení, výtah, myšlenková mapa, brainstorming, prezentace) s prostorem pro zhodnocení výsledků práce, podporujeme týmovou práci žáků (projekt);
- poskytujeme přehled informací, podporujeme zápisy formou přehledů, výtahů, grafů a tabulek, podporujeme práci s informacemi a jejich systematizaci;
- vysvětlujeme ve výuce odborné termíny v jejich jazykových souvislostech, vedeme žáky k pochopení souvislostí historických, geografických a společenských;
- seznamujeme žáky s obecně používanými znaky a symboly;
- seznamujeme žáky s využitím internetu jako zdroje vzdělávání.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů. V předmětu Globální výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- vedeme žáky formou problémových otázek a problémové výuky k citlivosti na vnímání problémů a jejich řešení (brainstorming, týmová práce);
- vedeme žáky k práci s literaturou a internetovými zdroji (výtah), jejich analýze, vyvozování závěrů (prezentace) a jejich porovnávání se závěry spolužáků (demokratická diskuse);
- poskytujeme ve výuce prostor pro samostatné řešení problémových úloh a rozborem postupu rozvíjíme učení metod řešení problémů;
- vedeme žáky k přijímání důsledků jejich rozhodnutí.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** podporujeme samostatnost žáků, prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe. V předmětu Globální výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- vedeme žáky k slohově správné tvorbě referátů a záznamů, poskytujeme prostor k nácviku ústních prezentací a slovně hodnotíme pokroky v ústním projevu;
- vedeme k nácviku komunikace internetem;
- vedeme žáky ke kultivované diskusi formou nácviku (práce v kruhu, simulovaná diskuse);
- poskytujeme žákům ve výuce rozmanitý textový, obrazový a audiovizuální materiál, učíme je jejich rozboru a použití (záznam, výtah, dramatizace);
- formou rozborů prezentací, týmových prací, komunikace a chování vedeme k tvorbě přátelské atmosféry třídy a školy.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu, umožňujeme jim podílet se na tvorbě pravidel týmové práce a výběru role (skupinová výuka, simulační hra, prezentace);
- vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce v týmu (hodnocení týmové práce);
- vedeme žáky k vnímání a rozboru diskuse a prezentace (simulační rozhovor);
- podporujeme individualitu žáků a umožňujeme jim prezentovat výjimečné stránky jejich osobnosti;
- poskytujeme prostor a metody pro sebehodnocení (portfolio).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- podporujeme ve výuce nácvik dovedností diskuse a argumentace, vedeme k pochopení příčin odlišností etnik, minorit, mužů a žen, vychováváme k empatii prostřednictvím metod dramatizace, volného psaní;
- vedeme žáky k pochopení vzniku a nutností zákonů a společenských norem (myšlenková mapa, volné psaní);
- vytváříme u žáků algoritmy jednání v krizových situacích simulací krizových situací.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- umožňujeme žákům, aby se seznámili s různými pracovními podmínkami;
- vedeme žáky k zodpovědnému výběru povolání – profilace – podporou vnímání sebereflexe a seznámení se vzdělávacími obory.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k využívání informačních technologií při získávání informací, ovládání běžně používaných digitálních zařízení
- učíme žáky zpracovat informace pomocí vhodných programů, které jim usnadní práci a zkvalitní její výsledky
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním

Vzdělávací obsah: Globální výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla.	Zjistí a porovná, jak přírodní podmínky ovlivňují život lidí.	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy	Klima a rozmístění sídel Hospodářství a přírodní zdroje	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi)
Rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií.	Vnímá stereotypy a nadsázku v obsahu médií a diskutuje o nich.	Kritické vnímání mediálních sdělení	Národnostní stereotypy	Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)
Rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu.	Porovná projevy kultur. Rozumí evropským národním symbolům.	Objevujeme Evropu a svět Zážitky a zkušenost z Evropy	Styl života a tradice Multipolis	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace; co Evropu spojuje a co ji rozděluje) • Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy)
Chápe souvislosti evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje.	Zná svou rodinnou historii. Nakreslí schéma rodokmenu.	Rodinné příběhy	Rodokmen Etnický původ	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
Zná různé etnické a kulturní skupiny žijící v české a evropské společnosti.	Vysvětlí a chápe odlišnosti minorit.	Mezilidské vztahy ve společnosti	Rovnocennost menšin Etnický původ	Multikulturní výchova • Etnický původ (postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a

				kulturních skupinách žijících v české společnosti) • Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)
Rozvíjí vědomosti potřebné pro porozumění odlišnostem mezi národy.	Vyhledá a vysvětlí příklady událostí a artefaktů v okolí mající vztah k Evropě a světu.	Jsme Evropané	Dějiny Evropy u nás doma	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
Využívá vlastní schopnosti k týmové práci.	Vytvoří plakát nebo napíše článek do tisku.	Tvorba mediálních sdělení	Výrazové prostředky sdělení	Mediální výchova • Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro časopis) • Práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a zodpovědnosti)
Komunikuje o problémech životního prostředí.	Zjistí a vysvětlí, jak přírodní podmínky ovlivňují život lidí.	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy	Základní podmínky života	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologický problém)
Hodnotí objektivnost informací týkajících se ekologických problémů.	Třídí informace týkající se stavu životního prostředí. Analyzuje informace o životním prostředí.	Kvalita ovzduší Kvalita vody	Měření programu GLOBE Zpracování dat měření	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
Chápe souvislosti lokálních a globálních problémů životního prostředí.	Třídí informace týkající se problémů životního prostředí.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Odpady Doprava a životní prostředí	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí; odpady a hospodaření s odpady)

Angažuje se v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.	Posoudí stav životního prostředí v obci. Doporučí změny pro zlepšení životního prostředí v obci.	Vztah člověka k prostředí	Naše obec Aktuální ekologický problém	Mediální výchova • Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro internet) • Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu) Osobnostní a sociální výchova • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí) Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (naše obec)
Angažuje se v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.	Zvažuje svůj životní styl ve vztahu k životnímu prostředí.	Vztah člověka k prostředí	Náš životní styl Ekopolis	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (náš životní styl) Osobnostní a sociální výchova • Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)
Angažuje se v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.	Vytvoří a obhájí soubor pravidel pro trvale udržitelný život.	Vztah člověka k prostředí	Vliv médií na postoje a chování	Mediální výchova • Tvorba mediálního sdělení (technologické možnosti a jejich omezení)

5.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

Oblast zahrnuje vzdělávací obory Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis a část oborů Výchova ke zdraví, Člověk a svět práce realizované v předmětech Fyzika, Chemie, Biologie, Zdraví člověka, Geologie, Zeměpis, Globální výchova, Chemicko-biologická praktika a Fyzikálně-matematická praktika.

5.5.1. Název vyučovacího předmětu: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Fyzika je samostatným povinným vyučovacím předmětem z části vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Ve vyučovacím předmětu Fyzika jsou žáci vedeni k systematickému poznávání fyzikálních jevů a procesů vyskytujících se v přírodě, v běžném životě a v technické či technologické praxi. Dále jsou vedeni k hledání příčin, souvislostí a vztahů v přírodních faktech a jevech a k pochopení významu fyziky pro život člověka. Charakteristickým rysem vyučovacího předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny okruhy následujících průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozvíjení rozhodovací dovednosti), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Jsme Evropané), Mediální výchova (okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality), Environmentální výchova (okruhy Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí), Multikulturní výchova (okruh Lidské vztahy). Průřezová témata jsou realizována formou skupinové a hromadné výuky.

Vyučovací předmět je realizován celkem v rozsahu 8 vyučovacích hodin, vyučuje se v 1. až 4. ročníku osmiletého gymnázia jako jednohodinová vyučovací jednotka 2x týdně. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a fyzikální laboratoř. V rámci předmětu budou organizovány laboratorní práce (viz příloha č. 4) a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce Fyziky se rozvíjejí všechny klíčové kompetence, zejména kompetence žáků k učení, k řešení problémů a kompetence pracovní. Při vhodné volbě metod se rozvíjí i kompetence komunikativní, sociální a personální a občanské.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** používáme tyto postupy

- učíme žáky ne mechanickému učení, ale vyhledávání vztahů a souvislostí – ovšem za předpokladu zvládnutí přitom i potřebných znalostí;
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly (např. tvorba krystalů kuchyňské soli, difúze) a vedeme je k vyvozování závěrů;
- učíme žáky pracovat s informacemi;
- vedeme žáky k přesnému vyjadřování, k přesnému využívání fyzikální symboliky a k aktivnímu využívání matematických znalostí.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence k řešení problémů** používáme tyto postupy

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů;
- vytváříme situace, v nichž má žák radost z vyřešeného problému;
- vedeme žáky k tomu, aby uměli vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu, a k tomu, aby uměli své hypotézy ověřit nebo vyvrátit;
- využíváme prostředky výpočetní techniky – zdroj informací i možnost experimentů.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence komunikativní** používáme tyto postupy

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu;
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, využívání matematické a fyzikální symboliky, učíme žáky porozumět různým grafům, tabulkám apod. a orientovat se v nich;
- využíváme e-learningovou výuku, audiovizuální a výpočetní techniku;
- vedeme žáky ke správné tvorbě záznamu laboratorních prací;
- pěstujeme u žáků kritičnost při přebírání informací z médií všeho druhu;
- při řešení problémů využíváme diskusi, učíme dovednosti logické a kultivované argumentace.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence sociální a personální** používáme tyto postupy

- využíváme při řešení praktických úloh týmovou práci;
- učíme žáky formulovat přesně jejich myšlenky, umět obhájit jejich názor a přijmout názor druhého;
- učíme žáky klást otázky;
- vedeme žáky k respektování pravidel chování (laboratorní řád, provozní řád učebny fyziky, výpočetní techniky).

Pro utváření a rozvíjení **kompetence občanské** používáme tyto postupy

- pěstujeme u žáků smysl pro zodpovědnost, vědomí práv a povinností, které jsou s nimi spjaty.

Pro utváření a rozvíjení **kompetence pracovní** používáme tyto postupy

- vedeme žáky k důslednému dodržování hygieny a ochrany zdraví při práci;
- vedeme žáky k zodpovědnému výběru povolání – profilace.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** používáme tyto postupy**:**

- vedeme žáky k využívání informačních technologií k získávání informací, jejich kritickému hodnocení a správnému zpracování;
- učíme žáky zpracovávat měření pomocí vhodných programů na počítači, zjednodušit si práci využitím digitálních technologií, zautomatizovat rutinní činnosti, tvořit tabulky, grafy;
- vedeme žáky k porozumění grafických vyjádření fyzikálních závislostí a následné interpretaci;
- učíme žáky vytvářet výstupy z měření na počítači, požadujeme správně strukturované protokoly;
- vyžadujeme od žáků prezentaci výsledků své práce v digitální podobě;
- diskutujeme s žáky o přínosu, ale i rizicích digitálních technologií pro ně samé i lidskou společnost.

Vzdělávací obsah: Fyzika, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	Rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné a plynné. Nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek. Popíše alespoň jeden jev, který nepřímo dokazuje neustálý, neuspořádaný pohyb částic.	Vlastnosti látek a těles: Tělesa a látky Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou Částicová stavba látek Difúze	Látky a tělesa	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání; řešení problémů)
Změří velikost působící síly.	Změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země). Experimentálně určí póly magnetu. Znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu. Popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití.	Vzájemné působení těles: Síla a její měření Gravitační síla a gravitační pole Elektrické vlastnosti látek – elektrické pole a el. síla Magnetické vlastnosti látek – magnetické pole a magnetická síla	Síly	Projekt Škola trochu jinak • Fyzikální pokusy
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	Změří vhodným měřidlem fyzikální veličinu.	Měření fyzikálních veličin – měřené veličiny: Měření délky Měření objemu	Látky a těleso	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (evropská integrace – zavedení a

Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů. Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	Vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny. Určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem. Zjistí hustotu látky v tabulkách. Převádí údaje o čase v různých jednotkách. Uvede příklad změny délky a objemu tělesa při změně teploty. Změří změny teploty s časem a zaznamená je tabulkou a grafem.	Měření hmotnosti Hustota Měření času Teplota a její změna		užívání metrické soustavy, nutnost kooperace v EU) Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení – sleduje předpovědi změn teplot v tisku, rozhlase, televizi, orientuje se v grafech změn teploty)
Sestaví správně podle schématu el. obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	Sestaví jednoduchý el. obvod podle schématu. Určí a pokusem ověří podmínky vedení proudu obvodem. Uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky el. proudu. Dodržuje pravidla bezpečnosti práce s el. zařízeními. Vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu el. proudem.	Elektrický obvod: Elektrický proud Vodič a izolant Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač Tepelné účinky el. proudu Bezpečné chování při práci s el. přístroji a zařízeními	Elektromagnetické jevy	Environmentální výchova • Základní podmínky života (energie – využívání energie, způsoby šetření energií u tepelných spotřebičů)

		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Vzdělávací obsah: Fyzika, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	Rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje. Rozliší přímočarý a křivočarý, rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb. Určí rychlost rovnoměrného pohybu. Vypočte dráhu rovnoměrného pohybu a nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase. Vypočte průměrnou rychlost pohybu.	Pohyby těles: Klid a pohyb tělesa Pohyb přímočarý a křivočarý Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný Rychlost a dráha rovnoměrného pohybu Průměrná rychlost	Pohyb těles	Mediální výchova • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem – vyhledává zajímavé údaje o rekordních rychlostech v různých sportovních odvětvích)
Změří velikost působící síly. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Změří velikost síly. Znázorní sílu graficky. Určí výslednici rovnoběžných sil. Graficky určí výslednici sil. Rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní, nebo labilní.	Síla, skládání sil: Znázornění síly Gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa Gravitační pole Tíhová síla Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Rovnováha sil Skládání různoběžných sil Těžiště tělesa	Síly	
Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé	V jednoduchých případech předpoví, jaký bude pohyb	Posuvné účinky síly, pohybové zákony: Posuvné účinky síly	Síly	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení

výsledné síly v jednoduchých situacích.	tělesa nebo jeho změna, když zná výslednici sil. Určí síly působící na těleso, které je v rovnováze. Na případech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce jsou stejně velké, opačného směru, současně vznikají a zanikají.	Newtonovy zákony (první, druhý – kvalitativně, třetí): Zákon síly Zákon setrvačnosti Zákon vzájemného působení těles		smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – na konkrétních příkladech se učí překonávat nesprávné intuitivní představy o vztahu pohybu a síly)
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.	Rozhodne, zda je páka v rovnovážné poloze. Uvede příklady užití páky v praxi a objasní výhodnost užití páky v daném případě. Určí podmínku rovnováhy na kladce pevné a volné. Uvede příklady užití kladek v praxi.	Otáčivé účinky síly: Rovnováha sil na páce Moment síly Užití páky Rovnováha sil na pevné kladce	Síly	
Změří velikost působící síly.	Předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo plochy, na kterou síla působí. Určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu. Navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak.	Deformační účinky síly: Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí	Síly	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí – škody na silnicích způsobené přetěžováním nákladů automobilů)
Změří velikost působící síly.	Porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé	Tření: Smykové tření	Síly	Environmentální výchova

	tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch. Rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zvětšení nebo zmenšení.	Třecí síla a její měření Ovlivňování velikosti třecí síly v praxi		• Základní podmínky života (energie – energie a život; snižování ztrát energie zmenšováním odporových sil při pohybu vozidel)
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	Vysvětlí princip hydraulického zařízení. Objasní některé jevy, které souvisejí s hydrostatickým tlakem (např. sifon, stavba hrází). Určí výpočtem i pokusem velikost vztlakové síly působící na těleso v kapalině. Předpoví, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet se či plovat. Porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku. Uvede příklad prokazující existenci vztlakové síly v atmosféře a uvede příklad jejího praktického užití.	Mechanické vlastnosti kapalin: Pascalův zákon Hydraulická zařízení Hydrostatický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny Vztlaková síla Archimédův zákon Potápění, plování a vznášení se těles v klidných tekutinách Mechanické vlastnosti plynů: Atmosférický tlak a jeho měření, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Vztlaková síla na tělesa v plynech	Mechanické vlastnosti tekutin	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity • Řešení problémů a rozvíjení rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů – např. při hledání vztahu pro hydrostatický tlak a vztlakovou sílu) • Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)

	Změří tlak plynu v uzavřené nádobě (např. v pneumatice) a rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak.	Tlak plynu v uzavřené nádobě (podtlak, přetlak), jeho měření		
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí.	Rozliší zdroj světla a osvětlené těleso. Uvede velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích. Objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce. Vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce.	Světelné jevy: Vlastnosti světla Zdroje světla Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích Přímočaré šíření světla Měsíční fáze Stín Zatmění Měsíce a Slunce	Světelné děje	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

Vzdělávací obsah: Fyzika, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	Rozhodne, zda se koná práce. Vypočte práci, je-li dána síla a dráha, po které síla působí. Porovná práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a kladkostrojem. Určí výkon z práce a času.	Práce, výkon: Práce Práce při zvedání těles kladkami Výkon a účinnost	Energie	Multikulturní výchova • Lidské vztahy (tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého – respekt ke spoluobčanům vykonávajícím fyzicky namáhavou práci)
Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	Na příkladech nebo pokusem ukáže, že se E_k a E_p tělesa projevuje schopností tělesa konat práci. V jednoduchých případech určí změnu energie tělesa z vykonané práce. Popíše vzájemnou přeměnu pohybové a polohové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli.	Pohybová a polohová energie: Formy energie Pohybová energie Polohová energie Přeměna polohové a pohybové energie	Energie	Environmentální výchova • Základní podmínky života (přírodní zdroje – možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů energie)
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	Objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic. Uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce. Rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota.	Vnitřní energie, teplo: Částicové složení látek Vnitřní energie Změna vnitřní energie konáním práce Změna vnitřní energie tepelnou výměnou	Energie	Environmentální výchova • Základní podmínky života (přírodní zdroje – principy hospodaření s přírodními zdroji; energie – způsoby šetření, např. vhodnou izolací domů, využití energie slunečního záření k vytápění a k ohřívání

Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	V konkrétním příkladu tepelné výměny předpoví, jak se budou měnit teploty daných těles. Určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně. Porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich užití. Na příkladech z denního života ukáže, jak lze účelně zvětšovat nebo zmenšovat tepelnou výměnu vedením a zářením. Uvede příklady změn skupenství z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje. Vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky. Předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení či zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou, uvede praktické užití.	Teplo Měrná tepelná kapacita látky Určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně Tepelná výměna prouděním Tepelné záření Využití energie slunečního záření Přeměny skupenství látek: Tání a tuhnutí Skupenské teplo tání Vypařování a var, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Kapalnění		vody, ekologické a ekonomické argumenty pro a proti využití sluneční energie jako obnovitelného zdroje energie)

	Vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků. Popíše základní součásti spalovacích motorů a vysvětlí rozdíl mezi zážehovým a vznětovým motorem. Porovná škodlivost provozu různých spalovacích motorů pro životní prostředí.	Pístové spalovací motory		Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí – posoudí využití spalovacích motorů v dopravě z ekologického a ekonomického hlediska)
Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností.	Vysvětlí elektrování těles vzájemným třením. Uvede příklady z praxe, jak se z hlediska bezpečnosti zabraňuje elektrostatického přitahování těles a kde se naopak využívá.	Elektrický náboj: Elektrický náboj Elektrické pole Elektrování těles třením Vodič a izolant v el. poli Siločáry el. pole	Elektromagnetické jevy	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí – omezení znečišťování prostředí v odlučovačích popílku)
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Změří el. proud a napětí. Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.	Objasní podstatu vedení el. proudu. Objasní nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky a jističe. Změří el. proud ampérmetrem. Změří el. napětí mezi dvěma místy v obvodu. Umí při výpočtech používat Ohmův zákon. Porovná odpor dvou kovových drátů, které se	Elektrický proud: El. proud v látkách El. odpor Tepelné účinky el. proudu Měření el. proudu Měření el. napětí Zdroje el. napětí Ohmův zákon Závislost odporu na vlastnostech vodiče	Elektromagnetické jevy	Environmentální výchova • Základní podmínky života (energie – využívání energie; zná způsoby šetření energie u tepelných spotřebičů, porovná výkony různých domácích el. spotřebičů z údajů na jejich štítcích, volba optimálního spotřebiče podle jeho energetické náročnosti – třída A, B, C – z hlediska ekonomického i ekologického)

Sestaví správně podle schématu el. obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	liší délkou, průřezem, materiálem. Rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, výsledný el. proud a výsledný el. odpor spotřebičů. Určí el. práci vykonanou za určitou dobu. Porovná el. energii spotřebovanou různými domácími spotřebiči. Navrhne úspory el. energie v domě.	Výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe Regulace hodnoty proudu reostatem Elektrická práce Elektrická energie Výkon el. proudu		
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.	Určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku. Vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí. Umí kvalitativně porovnat zdroje zvuku podle hlasitosti a rozhodnout, který je škodlivý, např. hlasitá hudba. Pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na zdroji zvuku, vzdálenosti zdroje	Zvukové jevy: Vlastnosti zvuku – zdroje zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku Rychlost šíření zvuku v různých prostředích Výška zvukového tónu Ucho jako přijímač zvuku Odraz zvuku na překážce, ozvěna Pohlcování zvuku	Zvukové děje	Multikulturní výchova • Lidské vztahy (význam kvality mezilidských vztahů – respektování práv druhých lidí, neobtěžovat je nadměrným hlukem el. sekaček trávy, reproduktorů hudebních nástrojů, televizních a rozhlasových přijímačů, hudebních nástrojů) Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví – způsoby ochrany před hlukovým znečištěním

Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	od našeho ucha, prostředí, v němž se zvuk šíří, a na citlivosti sluchového ústrojí. Navrhne možnosti, jak zmenšit vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka.	Ochrana před nadměrným hlukem		prostředí, např. protihlukové stěny u dálnic)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Fyzika, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	Prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s el. proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech. Vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru. Uvede příklady využití elektromotoru. Předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce a ukáže, na čem závisí jeho hodnota a směr.	Elektromagnetické jevy: Magnetické pole cívky s proudem Elektromagnet Působení magnetického pole na cívku s proudem Elektromotor Elektromagnetická indukce	Elektromagnetické děje	
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého.	Objasní vznik střídavého proudu. Z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu (napětí) určí periodu střídavého proudu (napětí) a kmitočet. Objasní princip činnosti stejnosměrného elektromotoru. Určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady praktického využití.	Střídavý proud: Vznik střídavého proudu Stejnosměrný elektromotor Transformátor	Elektromagnetické děje	

	Popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné el. síti.	Výroba a přenos el. energie		
Rozliší vodič a izolant. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého.	Vysvětlí význam uzemnění u domácích spotřebičů. Řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními.	Bezpečné zacházení s el. zařízeními: Elektrické spotřebiče v domácnosti Ochrana před úrazem el. proudem	Elektromagnetické děje	
Zapojí správně polovodičovou diodu.	Objasní podstatu vedení el. proudu v elektrolytech. Objasní podstatu vedení el. proudu v polovodičích. Zapojí polovodičovou diodu v propustném a závěrném směru. Uvede příklad využití usměrňujícího účinku polovodičové diody. Objasní podstatu vedení el. proudu v plynech. Popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem.	Vedení el. proudu v látkách: El. proud v kapalinách El. proud v polovodičích El. proud v plynech	Elektromagnetické děje	
Využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude	Využívá zákon odrazu světla. Zobrazí daný předmět rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem. Na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla ke	Světelné jevy: Zákon odrazu světla Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) Lom světla	Světelné děje	

lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	kolmici a kdy k lomu od kolmice. Uvede příklad úplného odrazu světla. Dokáže pokusem, že sluneční světlo je složeno z barevných světel. Rozliší pokusem spojku a rozptylku. Určí, jaký obraz vznikne při použití spojky nebo rozptylky. Vysvětlí funkci čočky v lidském v oku. Znázorní vznik obrazu v mikroskopu a dalekohledu. Uvede příklady využití mikroskopu a dalekohledu.	Úplný odraz světla Rozklad bílého světla optickým hranolem Barva těles Čočky – zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) Optické vlastnosti oka Lupa a mikroskop Dalekohledy		
Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie. Zhodnotí výhody, nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Popíše základní stavební částice atomu. Uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti. Uvede příklady využití radionuklidů. Popíše štěpnou reakci. Vysvětlí, k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně.	Jaderná energie: Atom Radioaktivita Využití jaderného záření Štěpná reakce Jaderná energie Jaderný reaktor Jaderná elektrárna	Energie	Environmentální výchova • Základní podmínky života (energie – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, způsoby šetření; přírodní zdroje – zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost)

	Porovná výhody a nevýhody tepelné, vodní a jaderné elektrárny. Popíše možnosti ochrany před jaderným zářením.	Ochrana lidí před radioaktivním zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.	Popíše, z čeho se skládá Sluneční soustava. Vyjmenuje planety podle jejich vzrůstající vzdálenosti od Slunce. Popíše, jaká síla způsobuje pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. Vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou.	Země a vesmír: Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze Hvězdy a jejich složení	Vesmír	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 4. ročníku		

5.5.2. Název vyučovacího předmětu: CHEMIE

Charakteristika předmětu: samostatný povinný předmět

Vyučovací předmět Chemie je samostatným povinným předmětem z části vzdělávacího oboru Chemie určeným pro 3. a 4. ročník osmiletého gymnázia. Zahrnuje v sobě témata Pozorování, pokus a bezpečnost práce, Směsi, Částicové složení látek a chemické prvky, Chemické reakce, Anorganické sloučeniny, Organické sloučeniny, Chemie a společnost. Vyučovací předmět přináší základní informace o chemii jako vědě, čím se zabývá, jaké je její využití pro člověka a v čem spočívá nebezpečí zneužití některých látek. V souladu s tím si klade za cíl formovat a rozvíjet u žáků zodpovědný vztah k chemickým látkám.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova (okruhy Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Jsme Evropané), Osobnostní a sociální výchova (okruhy Kooperace a kompetence, Rozvoj schopností poznávání), Mediální výchova (okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení), Výchova demokratického občana (okruh Občan, občanská společnost a stát). Okruhy jsou realizovány formou hromadné výuky a projektu.

Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 4 vyučovacích hodin, tedy 2 hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku osmiletého gymnázia. Předmět se vyučuje jako jednohodinová vyučovací jednotka 2x týdně. V rámci předmětu budou organizovány laboratorní práce (viz příloha č. 4), exkurze a přednášky dle možností. Ve výuce může být používán program GLOBE.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- seznamujeme žáky s různými metodami učení a podporujeme samostatnou práci v hodinách (skupinová práce, samostudium) s prostorem pro zhodnocení výsledků práce jako nácviku organizování vlastního učení, vedeme k přehledu o hodnocení v rámci kolektivu a umění rozebrat své vlastní nedostatky;
- podporujeme individualitu a specializaci žáků možnostmi přednesení a obhájení vlastní práce (referáty, olympiády), vedeme je tak k schopnosti samostatného slovního a písemného projevu;
- poskytujeme přehled informací pro kategorizování a klasifikaci učiva (zápisy formou přehledů a tabulek, grafů, schémat, práce s informacemi, práce s pracovními texty pro ZŠ), vedeme tak žáky ke schopnosti porozumět odbornému textu a jeho aplikaci v praxi;
- vysvětlujeme ve výuce odborné termíny v jejich jazykových souvislostech (latina, slovanské jazyky, němčina, angličtina), důsledně užíváme chemickou terminologii a vedeme tak žáky k analyzování a vyvozování souvislostí historických, geografických a společenských;
- formou laboratorních prací a domácích pokusů vedeme žáky k samostatným zápisům pozorování a vyvozování závěrů, schopnosti samostatně zapisovat pracovní postupy, výsledky pozorování a vyvozovat závěry.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** jsou využívány následující postupy:

- pracujeme s aktuálními informacemi z médií (katastrofy, změny v zákonech) a rozvíjíme tak schopnost formulovat problém, navrhovat řešení, umět se orientovat v problematice;
- zadáváme práci s literaturou, internetem, tiskem, časopisy a vedeme tak žáky ke schopnosti konfrontace různých řešení, umění vybrat optimální řešení;
- využíváme mezipředmětové vztahy a rozvíjíme schopnost nakreslit grafy, provést výpočty, určit chyby při praktických měřeních.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** jsou využívány následující postupy:

- rovnoměrně využíváme slovní a písemný projev;
- v závěru praktických laboratorních cvičení provádíme diskusi na dané téma a žáci tak získávají umění jasně a srozumitelně formulovat myšlenky, názory, výstupy a schopnost správně formulovat řešení zadaných úkolů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- při laboratorních cvičeních užíváme týmovou práci a žáci získávají vědomí zodpovědnosti (i ve dvojicích) za vykonanou práci;
- v hodinách výuky podporujeme pozitivní vztahy v kolektivu a žáci získávají schopnost tolerovat a respektovat různé individuality v kolektivu, pomáhat slabším spolužákům.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- diskutujeme o aktuálních informacích v médiích a žáci tak získávají schopnost formulovat vlastní názor na porušení zákonných a společenských norem;
- průběžně při probírání učiva informujeme o možných mimořádných situacích a žáci získávají schopnost vytvořit si správný postoj při řešení konkrétní situace.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- v laboratorních cvičeních vedeme k důslednému dodržování BOZP a žáci získávají rozvoj osobní zodpovědnosti za ochranu sebe samých, svých spolužáků a školního majetku;
- vytváříme správný postoj při porušení platných norem a předpisů (úhrada škody, oprava zničených pomůcek, …);
- vytváříme atmosféru důvěry mezi vyučujícím a žákem;
- organizujeme vhodné exkurze, žáci tak získávají přehled o možnostech užití chemie v praxi a případnou orientaci na budoucí povolání.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k využívání informačních technologií k získávání informací, jejich kritickému hodnocení a správnému zpracování;
- učíme žáky zpracovávat pomocí vhodných programů na počítači výstupy z laboratorních prací, zjednodušit si práci využitím digitálních technologií, zautomatizovat rutinní činnosti, tvořit tabulky, grafy, nákresy aparatur;
- vedeme žáky k porozumění změn vlastností látek, barevných změn při reakcích a následné interpretaci;
- učíme žáky vytvářet výstupy z pozorovaných změn na počítači, požadujeme správně strukturované protokoly;
- požadujeme od žáků prezentaci výsledků své práce v digitální podobě;
- diskutujeme s žáky o přínosu, ale i rizicích digitálních technologií pro ně samé i lidskou společnost.

Vzdělávací obsah: Chemie, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	Porovná vlastnosti látek.	Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S-věty Varovné značky a jejich význam Odpady	Pozorování a vlastnosti látek Metody zjišťování vlastností látek Skupenství Zásady bezpečné práce	Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci při týmové práci) Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí)
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.	Vysvětlí, jak se chovat v případě mimořádných situací (havárie, úniky nebezpečných látek).	Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	Havárie	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti – přijímat odpovědnost za své činy)
Rozlišuje směsi a chemické látky. Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi.	Rozlišuje směsi a popíše, jak a kdy dochází k rozpouštění pevných látek; prakticky provede oddělování složek směsí.	Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky, hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok, vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku, oddělování	Druhy směsí a jejich oddělování	Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže) • Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů)

		složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)		
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. Uvede příklady znečišťování vody.	Rozliší druhy vod.	Směsi – roztoky Voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody	Voda – čistota, druhy vod, tvrdost, úprava vody, polarita vody, voda jako rozpouštědlo	Environmentální výchova • Základní podmínky života (voda) • Ekosystémy (vodní zdroje) Projekt Voda
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.	Popíše atom a vysvětlí rozdíly mezi atomy a molekulami.	Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	Částicové složení látek	
Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.	Definuje vlastnosti prvků a chemických sloučenin na základě jejich umístění v periodické soustavě.	Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo Chemické sloučeniny – názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	Vlastnosti prvků a chemických sloučenin Periodická soustava Značky prvků	Environmentální výchova • Základní podmínky života (přírodní zdroje) Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování)
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.	Zařadí prvky do periodické soustavy a vysvětlí vznik chemické vazby.	Prvky Chemické sloučeniny – chemická vazba	Třídění prvků Chemická vazba Chemické zákony	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)

Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.	Chápe podstatu chemických reakcí.	Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost Klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní	Chemické reakce	
Uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	Vysvětlí, proč dochází ke znečišťování vzduchu. Vysvětlí princip hoření a hašení.	Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	Vzduch – složení vzduchu, hoření a hašení	Environmentální výchova • Základní podmínky života (ovzduší)
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	Pojmenuje nebo vytvoří vzorce oxidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů a popíše jejich vlastnosti.	Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny – vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin Hydroxidy – vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných hydroxidů	Oxidy Halogenidy Kyseliny Hydroxidy	
Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.	Objasní pojmy kyselost a zásaditost a vysvětlí nebezpečí kyselých dešťů pro životní prostředí.	Kyseliny Hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků	Roztoky kyselé a zásadité	Environmentální výchova • Základní podmínky života (půda) • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí)

Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	Aplikuje znalosti při měření pH a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	Kyseliny Hydroxidy	Měření kyselosti Neutralizace	
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí.	Pojmenuje nebo vytvoří vzorce solí; popíše jejich vlastnosti.	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	Soli – názvosloví, zástupci, použití	Environmentální výchova • Základní podmínky života (půda – hnojiva) • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí)
		Prohlubování a systematizace učiva 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Chemie, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Přečte chemické rovnice.	Dokáže napsat chemickou rovnici.	Chemické reakce a jejich klasifikace	Chemická rovnice Základní chemické zákony	
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	Uhlovodíky	Environmentální výchova – • Základní podmínky života (přírodní zdroje – ropa) Vztah člověka k prostředí (náš životní styl)
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	Deriváty uhlovodíků	Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci při týmové práci) Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium)
Žák se orientuje ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.	Objasní důležitost přírodních látek pro život na Zemi.	Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	Přírodní látky – bílkoviny, tuky, sacharidy	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.	Dokáže napsat chemickou rovnici a vypočítá hmotnosti látek z rovnice.	Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	Chemická rovnice a výpočty z rovnic Základní chemické zákony Látkové množství	

Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení, navrhne postupy.	Vypočítá složení roztoků.	Směsi	Roztoky a jejich složení Hmotnostní zlomek	
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	Vysvětlí pojmy jako elektrolýza, redoxní reakce, koroze a aplikuje poznatky na konkrétní příklady z praxe.	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza Chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou	Redoxní reakce Elektrolýza Koroze Výroba kovů	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů)
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	Objasní nebezpečí využívání některých vyčerpatelných zdrojů energie.	Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	Teplo a energie Paliva	Environmentální výchova • Základní podmínky života (přírodní zdroje – jejich vyčerpatelnost, principy hospodaření s přírodními zdroji) • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině)
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.	Vysvětlí, jak se chovat v případě mimořádných situací (havárie, úniky nebezpečných látek).	Mimořádné události – havárie chemických provozů, únik nebezpečných látek	Havárie	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti)
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	Popíše, proč je práce s hořlavinami nebezpečná a vysvětlí principy hašení některých látek.	Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti Mimořádné události	Hořlaviny Havárie	
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	Odhadne klady a zápory využití chemického průmyslu.	Chemie ve službách člověka	Chemický průmysl	

		Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika		
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Průmyslová hnojiva Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Detergenty, pesticidy a insekticidy Léčiva a návykové látky Odpady	Průmyslová hnojiva Plasty a syntetická vlákna Detergenty, pesticidy a insekticidy Léčiva a návykové látky Odpadové hospodářství	Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení)
		Prohlubování a systematizace učiva 3. a 4. ročníku		

5.5.3. Název vyučovacího předmětu: BIOLOGIE

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Biologie je povinný samostatný předmět určený pro 1. a 2. ročník osmiletého gymnázia. Zahrnuje v sobě vzdělávací obor Přírodopis s tématy Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů a Základy ekologie.

Vyučovací předmět je výrazně ekologicky zaměřen a přináší základní informace o jednotlivých ekosystémech a jejich společenstvech.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat: Environmentální výchova (okruhy Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí), Mediální výchova (okruhy Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Jsme Evropané). Průřezová témata jsou realizována těmito formami: hromadná a skupinová výuka ve třídě, vycházka a exkurze, výuka v laboratoři a počítačové učebně, samostatná práce žáků (domácí úkoly, tvorba prezentací, projekty).

Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 2 vyučovacích hodin, a to 2x týdně 1 vyučovací hodina. V rámci předmětu jsou organizovány jednodenní terénní exkurze zaměřené na poznávání přírodnin a vztahů ekosystémů našeho okolí formou projektu. Součástí předmětu jsou laboratorní práce (viz příloha č. 4).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** využíváme následující postupy:

- seznamujeme žáky s různými metodami učení a podporujeme samostatnou práci v hodinách (strukturované čtení, výtah, myšlenková mapa, prezentace) s prostorem pro zhodnocení výsledků práce jako nácviku organizování vlastního učení;
- podporujeme individualitu a specializaci žáků možnostmi přednesení a obhájení vlastní práce a referátů;
- poskytujeme přehled informací pro kategorizování a klasifikaci učiva (zápisy formou přehledů a tabulek, práce s informacemi, internetové referáty), vedeme žáky k uspořádání přírodovědných sbírek;
- vysvětlujeme ve výuce odborné termíny v jejich jazykových souvislostech (latina, slovanské jazyky, němčina, angličtina), vedeme žáky k analyzování a vyvozování souvislostí historických, geografických a společenských;
- formou laboratorních prací a domácích pokusů vedeme žáky k samostatným zápisům pozorování a vyvozování závěrů;
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** využíváme následující postupy:

- vedeme žáky formou problémových otázek a problémové výuky k citlivosti na vnímání problémů, jejich formulování, posouzení a řešení (brainstorming, týmová práce);
- vedeme žáky k práci s literaturou a internetovými zdroji (výtah), jejich analýze, vyvozování závěrů (prezentace) a jejich porovnávání se závěry spolužáků (diskuse);
- poskytujeme ve výuce prostor pro samostatné řešení problémových úloh a rozborem postupu rozvíjíme učení metod analýzy a řešení problémů (tvorba potravního řetězce, …);

- umožňujeme ověřovat teorii řešení problémů formou pokusů (klíčení, živné roztoky, …) a její aplikování v podobných situacích;
- vedeme systematicky k samostatnému vyvozování a formulování závěrů laboratorních prací, rozborů problémových úloh, formou prezentace prací podporujeme samostatnost žáků.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** využíváme následující postupy:

- vedeme žáky k slohově správné tvorbě referátů a zápisů pokusů, poskytujeme prostor k nácviku ústních prezentací a slovně hodnotíme pokroky v ústním projevu;
- vedeme žáky ke kultivované diskusi (argumentace, posouzení) formou nácviku (práce v kruhu, simulovaná diskuse);
- poskytujeme žákům ve výuce rozmanitý textový, obrazový a audiovizuální materiál, učíme je jejich analýze, shrnutí a porovnání (záznam, výtah, dramatizace);
- formou rozborů prezentací, týmových prací, komunikace a chování vedeme k tvorbě přátelské atmosféry třídy a školy.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** využíváme následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu, umožňujeme jim podílet se na organizaci pravidel týmové práce a výběru role (skupinová výuka, simulační hra, prezentace);
- vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce v týmu (analyzování uspořádání týmové práce, vzájemné vyučování);
- vedeme žáky k vnímání a rozboru diskuse a prezentace (simulační rozhovor, etogram);
- podporujeme individualitu žáků a umožňujeme jim prezentovat výjimečné stránky jejich osobnosti (referát, plakát, pokus, výrobek);
- poskytujeme prostor a metody pro sebehodnocení, aby žáci dokázali hodnotit a zdůvodnit jednání své i ostatních lidí.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** využíváme následující postupy:

- vedeme žáky k pochopení a zdůvodnění vzniku a nutnosti zákonů a společenských norem v návaznosti na přírodní zákonitosti a ochranu zdraví (myšlenková mapa, volné psaní);
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k místním, regionálním a státním přírodním památkám (exkurze, referáty), aby dokázali vysvětlit a obhájit význam památek;
- vedeme žáky k pochopení ekologických a environmentálních souvislostí (myšlenková mapa) v lokálních i globálních podmínkách (projektová výuka) a vlastnímu vyjadřování názorů k této problematice.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** využíváme následující postupy:

- umožňujeme žákům formou laboratorních a terénních prací seznámení s různými pracovními podmínkami a vedeme je tak k plánování práce a samostatnému rozhodování;
- vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel BOZP, dodržování pravidel a zákonů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** využíváme následující postupy:

- vedeme žáky k doplňování běžného učiva o informace z digitálních zdrojů
- učíme je aktivně vyhledávat a hodnotit různé zdroje dostupných informací
- vedeme je k přehledné a zajímavé prezentaci jejich výsledků, ať už jde o referáty, laboratorní práce nebo terénní pozorování
- zájemcům umožňujeme i rozsáhlejší zpracování jejich samostatné práce, např. ve formě videí nebo rozsáhlejších prezentací
- vedeme žáky k dodržování právních a etických norem při práci v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah: Biologie, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	Pojmenuje a rozliší naše nejznámější jedlé a jedovaté houby.	Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	Biologie hub	Environmentální výchova • Ekosystémy (les)
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Významní biologové a jejich objevy	Historie biologie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie biologie)
Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.	Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.	Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam	Biologie hub	Environmentální výchova • Ekosystémy (les)
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Pojmenuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich	Biologie rostlin	Environmentální výchova • Ekosystémy (les, vodní zdroje, louky)

		vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Praktické metody poznávání přírody		
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	Shrne závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	Význam rostlin a jejich ochrana Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	Biologie rostlin	Environmentální výchova • Ekosystémy (les, lidské sídlo) Adaptační kurz Projekt Les ve škole
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Shrne základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní na příkladech jejich přizpůsobení danému prostředí.	Projevy chování živočichů	Biologie živočichů	Environmentální výchova • Ekosystémy (les, vodní zdroje, louky)
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Posoudí význam živočichů v přírodě a pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování.	Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy	Biologie živočichů	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Adaptační kurz
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	Ekosystémy, rovnováha v ekosystému	Organismy a prostředí Základy ekologie	Environmentální výchova • Základní podmínky života (ekosystémy – biodiverzita)
Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a	Chápe a vysvětlí pojmy organismus, populace,	Ekosystémy, organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi	Organismy a prostředí Základy ekologie	Environmentální výchova • Ekosystémy (les, vodní zdroje, louky)

objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	společenstvo, neživá složka ekosystému.	organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva		
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Potravní řetězce	Organismy a prostředí Základy ekologie	Environmentální výchova • Ekosystémy (les, vodní zdroje, louky)
Uvede příklad kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	Uvede příklad kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	Přirozené a umělé ekosystémy	Ochrana přírody a životního prostředí Základy ekologie	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody)
Uvede příklad kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	Uvede příklad kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. Orientuje se ve vlivech různých látek na životní prostředí a zdraví člověka. Angažuje se v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí. Chová se odpovědně v nakládání s odpady.	Plasty a syntetická vlákna Léčiva a návykové látky Odpady a hospodaření s odpady	Léčiva a návykové látky Odpadové hospodářství Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (náš životní styl) Adaptační kurz
		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Vzdělávací obsah: Biologie, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Posoudí význam živočichů v přírodě a pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování.	Projevy chování živočichů Péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	Biologie živočichů	
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Pojmenuje základní systematické skupiny živočichů a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Systém živočichů Praktické metody poznávání přírody	Biologie živočichů	Environmentální výchova • Ekosystémy (les, pole, moře, tropický deštný les)
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	Shrne závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí a jejich využití člověkem.	Význam rostlin a jejich ochrana Hospodářské plodiny	Biologie rostlin	Environmentální výchova • Ekosystémy (les, pole, moře, tropický deštný les) Mediální výchova • Práce v realizačním týmu (utváření týmu) • Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro internet)
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Vyjmenuje základní projevy a podmínky života, popíše vývoj organismů.	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam	Obecná biologie a genetika	Environmentální výchova • Základní podmínky života (ochrana biologických druhů)
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.	Shrne základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií.	Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy	Obecná biologie a genetika	

		jednobuněčné a mnohobuněčné		
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů.	Popíše základní orgány rostlin a živočichů, vysvětlí jejich funkci.	Základní struktura života	Obecná biologie a genetika	
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	Roztřídí organismy do říší a nižších taxonomických jednotek a vytvoří sbírku přírodnin.	Význam a zásady třídění organismů	Obecná biologie a genetika, systém organismů	
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním.	Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	Obecná biologie a genetika	
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů.	Vybaví si příklady dědičnosti v praktickém životě.	Dědičnost a proměnlivost organismů	Obecná biologie a genetika	
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	Vlastními slovy vyjádří význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	Obecná biologie a genetika	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.	Objasní rozdíly ve výživě různých druhů hub a jejich význam v ekosystémech.	Houby bez plodnic a s plodnicemi – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	Obecná biologie a genetika	Environmentální výchova • Ekosystémy (les)
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	Popíše uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	Anatomie a morfologie rostlin, základní struktura života – buňky, pletiva, orgány, orgánové	Biologie rostlin	

		soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné		
Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku.	Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí.	Anatomie a morfologie rostlin	Biologie rostlin	
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	Popíše základní fyziologické procesy rostlin a jejich využití při pěstování.	Fyziologie rostlin	Biologie rostlin	
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	Biologie živočichů	
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Roztřídí živočichy do hlavních taxonomických skupin.	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů: prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	Biologie živočichů	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

5.5.4. Název vyučovacího předmětu: ZDRAVÍ ČLOVĚKA

Charakteristika předmětu: integrovaný předmět

Vyučovací předmět Zdraví člověka je integrovaným povinným předmětem vzdělávacích oborů Přírodopis a Výchova ke zdraví určeným pro 1., 2. a 3. ročník osmiletého gymnázia. Propojuje v sobě témata Biologie člověka (Fylogeneze a ontogeneze člověka, Anatomie a fyziologie, Nemoci, úrazy a prevence, Životní styl) a Výchovy ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj).

Vyučovací předmět přináší základní informace o stavbě lidského těla. V souladu s tím si klade za cíl formulovat a rozvíjet u žáků zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví.

Do vzdělávacího obsahu integrovaného předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova (okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení), Environmentální výchova (okruhy Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí), Multikulturní výchova (okruhy Etnický původ, Kulturní diference, Lidské vztahy), Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Komunikace), Výchova demokratického občana (okruh Občan, občanská společnost a stát). Průřezová témata jsou realizována těmito formami: hromadná a skupinová výuka ve třídě, exkurze, výuka v laboratoři a počítačové učebně, samostatná práce žáků (domácí úkoly, tvorba prezentací, projekty).

Vyučovací předmět je realizován v rozsahu jednoho čtyřhodinového bloku v 1. ročníku v průběhu adaptačního kurzu, jednoho čtyřhodinového bloku v 2. ročníku v průběhu lyžařského výcvikového kurzu a 2 vyučovacích hodin týdně v 3. ročníku. Předmět se vyučuje v 3. ročníku 2x týdně jako jednohodinová jednotka. Součástí předmětu jsou laboratorní práce (viz příloha č. 4), které probíhají v rámci uvedené dvouhodinové dotace v 3. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- seznamujeme žáky s různými metodami učení a podporujeme samostatnou práci v hodinách (strukturované čtení, výtah, myšlenková mapa, brainstorming, prezentace) s prostorem pro zhodnocení výsledků práce, umožňujeme e-learningovou výuku, podporujeme individualitu a specializaci žáků (prezentace, referáty);
- poskytujeme přehled informací pro tvorbu systému, podporujeme zápisy formou přehledů a tabulek, podporujeme práci s informacemi a jejich systematizaci (internetové referáty);
- vysvětlujeme ve výuce odborné termíny v jejich jazykových souvislostech (latina, slovanské jazyky), vedeme žáky k pochopení souvislostí historických, geografických a společenských;
- formou laboratorních prací vedeme žáky k samostatným zápisům pozorování a vyvozování závěrů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů. V předmětu Zdraví člověka jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- vedeme žáky formou problémových otázek a problémové výuky k citlivosti na vnímání problémů a jejich řešení (brainstorming, týmová práce);
- vedeme žáky k práci s literaturou a internetovými zdroji (výtah), jejich analýze, vyvozování závěrů (prezentace) a jejich porovnávání se závěry spolužáků (diskuse);
- poskytujeme ve výuce prostor pro samostatné řešení problémových úloh a rozborem postupu rozvíjíme učení metod řešení problémů (sestavení a rozbor jídelníčku).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** podporujeme samostatnost žáků, prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe. V předmětu Zdraví člověka jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- vedeme žáky k slohově správné tvorbě referátů a záznamů pokusů, poskytujeme prostor k nácviku ústních prezentací a slovně hodnotíme pokroky v ústním projevu;
- vedeme žáky ke kultivované diskusi formou nácviku (práce v kruhu, simulovaná diskuse);
- poskytujeme žákům ve výuce rozmanitý textový, obrazový a audiovizuální materiál, učíme je jejich rozboru a použití (záznam, výtah, dramatizace);
- formou rozborů prezentací, týmových prací, komunikace a chování vedeme k tvorbě přátelské atmosféry třídy a školy.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** používáme následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu, umožňujeme jim podílet se na tvorbě pravidel týmové práce a výběru role (skupinová výuka, simulační hra, prezentace);
- vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce v týmu (hodnocení týmové práce, vzájemné vyučování);
- vedeme žáky k vnímání a rozboru diskuse a prezentace (simulační rozhovor, etogram);
- podporujeme individualitu žáků a umožňujeme jim prezentovat výjimečné stránky jejich osobnosti (referát, plakát), poskytujeme prostor a metody pro sebehodnocení (portfolio).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k pochopení pojmů a podmínek fyzického a psychického zdraví, podporujeme ve výuce nácvik dovedností diskuse a argumentace, vedeme k pochopení příčin odlišností etnik, minorit, mužů a žen, vychováváme k empatii prostřednictvím metod dramatizace, volného psaní;
- vedeme žáky k pochopení vzniku a nutností zákonů a společenských norem v návaznosti na přírodní zákonitosti a ochranu zdraví (myšlenková mapa, volné psaní);
- vytváříme u žáků algoritmy jednání v krizových situacích nácvikem první pomoci a simulací krizových situací;
- vytváříme u žáků vědomí významu sportovních aktivit (laboratorní práce – hodnocení fyzické kondice).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- umožňujeme žákům formou laboratorních prací seznámení s různými pracovními podmínkami;
- vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel BOZP a hygieny a dodržování pravidel a zákonů;
- vedeme žáky k zodpovědnému výběru povolání – profilace – podporou vnímání sebereflexe a seznámení se vzdělávacími obory.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k doplňování běžného učiva o informace z digitálních zdrojů
- učíme je aktivně vyhledávat a hodnotit různé zdroje dostupných informací
- vedeme je k přehledné a zajímavé prezentaci jejich výsledků, ať už jde o referáty, laboratorní práce
- zájemcům umožňujeme i rozsáhlejší zpracování jejich samostatné práce, např. ve formě videí nebo
- rozsáhlejších prezentací
- vedeme žáky k dodržování právních a etických norem při práci v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah: Zdraví člověka, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Shrne základní projevy chování živočichů v přírodě.	Projevy chování živočichů	Projevy chování živočichů Etologie živočichů	Environmentální výchova • Ekosystémy (les, vodní zdroje, louky)
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	Definuje základní vývojové stupně člověka a porovná je. Posoudí rozdíly mezi rasami.	Fylogeneze člověka Lidské rasy	Člověk v systému savců Vývoj člověka Lidské rasy	Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi)
Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	Obhájí nesmyslnost rasové nesnášenlivosti. Chápe změny v dospívání a kultivovaně se chová.	Osobnostní a sociální rozvoj	Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy	Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) Výchova ke zdraví
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří.	Objasní vznik a vývin nového jedince.	Rozmnožování člověka, ontogeneze – rozmnožování	Pohlavní ústrojí Oplození Nitroděložní vývin	
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	S pochopením reaguje na fyziologické změny v průběhu ontogeneze, kultivovaně se chová a aktivně projevuje	Změny v životě člověka a jejich reflexe: Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	Vývin jedince po narození – tělesné, duševní a společenské změny	Multikulturní výchova • Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik)

Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	odpovědný vztah ke svému životnímu stylu.			• Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami a generacemi; lidská solidarita) Osobnostní a sociální výchova • Komunikace (cvičení pozorování a naslouchání) Výchova ke zdraví
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.	Stanoví souvislosti mezi zdravím a uspokojováním lidských potřeb. Zváží styl života a připraví doporučení.	Změny v životě člověka a jejich reflexe: Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity Zdravý způsob života a péče o zdraví Hodnota a podpora zdraví	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Tělesná a duševní hygiena Celostní pojetí člověka a zdraví Podpora zdraví v komunitě	Osobnostní a sociální výchova • Psychohygiena (dovednosti pro dobrý vztah k sobě samému) • Sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepojetí) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině) Výchova ke zdraví
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	Popíše polohu a funkci orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy.	Anatomie a fyziologie	Opěrná, pohybová, dýchací a cévní soustava	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování)
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými,	Obhájí nebo vyvrátí vliv médií na lidské zdraví.	Zdravý způsob života a péče o zdraví:	Ochrana před chorobami Odpovědnost za zdraví	Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání

přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	Zná možnosti podpory zdraví.	Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, epidemie Podpora zdraví a její formy		rozdílu mezi informativním a reklamním sdělením) Výchova ke zdraví
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života. Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	Rozliší příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence.	Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	Infekční choroby První pomoc Životní styl	Projekt Škola trochu jinak • Český červený kříž, první pomoc • Úrazy v dopravě • Kuželky

Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	Zná rizika zneužívání návykových látek a ví, jak se chovat v rizikových situacích.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Psychohygiena	Výchova ke zdraví Osvětový program sdružení MIMOSA
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	Popíše polohu a funkci orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy.	Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací	Trávicí, vylučovací, nervová a hormonální soustava	

		a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti		
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	Aplikuje znalosti o stravování do svého jídelníčku.	Zdravý způsob života a péče o zdraví, výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy	Výživa a zdraví	Výchova ke zdraví
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	Doporučí obranu před riziky ohrožujícími zdraví.	Hodnota a podpora zdraví: Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Stres a jeho vztah ke zdraví Civilizační choroby Auto-destruktivní závislosti	Osobnostní a sociální výchova • Psychohygiena (dovednosti zvládání stresových situací) • Sebepoznání a sebepojetí (moje psychika) Výchova ke zdraví
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	Rozhoduje uvážlivě o metodách relaxace organismu.	Osobnostní a sociální rozvoj Zdravý způsob života a péče o zdraví:	Psychohygiena Seberegulace Sebepoznání Režim dne	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání; organizace vlastního času)

		Životní styl – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim		Výchova ke zdraví
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	Popíše, jak se chovat v situacích ohrožení zdraví.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	Ochrana člověka za mimořádných situací	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti – odpovědnost v dopravě) Výchova ke zdraví

		Prohlubování a systematizace učiva 3. ročníku		

5.5.5. Název vyučovacího předmětu: GEOLOGIE

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Geologie je samostatným povinným předmětem z části vzdělávacího oboru Přírodopis určeným pro 4. ročník osmiletého gymnázia. Zahrnuje v sobě témata vzdělávacího oboru Přírodopis: Neživá příroda a Obecná biologie a genetika.

Vyučovací předmět přináší základní informace o stavbě zemského tělesa a jeho přeměnách a o vývoji organismů na Zemi. V souladu s tím si klade za cíl formulovat a rozvíjet u žáků zodpovědný vztah k neživé přírodě.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova (okruhy Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí), Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznávání, Kooperace a kompetice). Průřezová témata jsou realizována těmito formami: hromadná a skupinová výuka ve třídě, vycházka a exkurze, výuka v laboratoři a počítačové učebně, samostatná práce žáků (domácí úkoly, tvorba prezentací, projekty).

Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 2 vyučovacích hodin. Předmět se vyučuje ve 4. ročníku osmiletého gymnázia jako jednohodinová vyučovací jednotka 2x týdně. Součástí výuky je terénní exkurze, laboratorní práce (viz příloha č. 4).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy.

- seznamujeme žáky s různými metodami učení a podporujeme samostatnou práci v hodinách (strukturované čtení, výtah, brainstorming, prezentace) s prostorem pro zhodnocení výsledků práce, podporujeme individualitu a specializaci žáků (prezentace, referáty);
- poskytujeme přehled informací pro tvorbu systému, podporujeme zápisy formou přehledů a tabulek, podporujeme práci s informacemi a jejich systematizaci (internetové referáty);
- vysvětlujeme ve výuce odborné termíny v jejich jazykových souvislostech (latina, němčina, angličtina), vedeme žáky k pochopení souvislostí geologických, geografických a biologických;
- formou laboratorních prací vedeme žáky k samostatným zápisům pozorování a vyvozování závěrů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů. V předmětu Geologie jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- vedeme žáky formou problémových otázek a problémové výuky k citlivosti na vnímání problémů a jejich řešení (brainstorming, týmová práce);
- vedeme žáky k práci s literaturou a mapami (výtah), jejich analýze, vyvozování závěrů (prezentace) a jejich porovnávání se závěry spolužáků (diskuse);
- poskytujeme ve výuce prostor pro samostatné řešení problémových úloh a rozborem postupu rozvíjíme učení metod řešení problémů (určování hornin a nerostů).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** podporujeme samostatnost žáků, prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe. V předmětu Geologie jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- vedeme žáky k slohově správné tvorbě referátů a záznamů pokusů, poskytujeme prostor k nácviku ústních prezentací a slovně hodnotíme pokroky v ústním projevu;

- vedeme žáky ke kultivované diskusi formou nácviku (simulovaná diskuse);
- poskytujeme žákům ve výuce rozmanitý textový, obrazový a audiovizuální materiál, učíme je jejich rozboru a použití (záznam, výtah);
- formou rozborů prezentací, týmových prací, komunikace a chování vedeme k tvorbě přátelské atmosféry třídy a školy.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** používáme následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu, umožňujeme jim podílet se na tvorbě pravidel týmové práce a výběru role (skupinová výuka, simulační hra, prezentace);
- vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce v týmu (hodnocení týmové práce, vzájemné vyučování);
- vedeme žáky k vnímání a rozboru diskuse a prezentace (simulační rozhovor);
- podporujeme individualitu žáků a umožňujeme jim prezentovat výjimečné stránky jejich osobnosti (referát, plakát);
- poskytujeme prostor a metody pro sebehodnocení (portfolio).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k pochopení vzniku a nutností zákonů a společenských norem v návaznosti na přírodní zákonitosti a ochranu zdraví (myšlenková mapa, volné psaní);
- vytváříme u žáků algoritmy jednání v krizových situacích nácvikem první pomoci a simulací krizových situací;
- vytváříme u žáků vědomí významu ochrany přírodních zdrojů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- umožňujeme žákům formou laboratorních prací seznámení s různými pracovními podmínkami;
- vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel BOZP a hygieny a dodržování pravidel a zákonů;
- vedeme žáky k zodpovědnému výběru povolání – profilace – podporou vnímání sebereflexe a seznámení se vzdělávacími obory.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k doplňování běžného učiva o informace z digitálních zdrojů
- učíme je aktivně vyhledávat a hodnotit různé zdroje dostupných informací
- vedeme je k přehledné a zajímavé prezentaci jejich výsledků, ať už jde o referáty, laboratorní práce nebo terénní pozorování
- zájemcům umožňujeme i rozsáhlejší zpracování jejich samostatné práce, např. ve formě videí nebo
- rozsáhlejších prezentací
- vedeme žáky k dodržování právních a etických norem při práci v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah: Geologie, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.	Vysvětlí vývoj Země. Zváží názory na vznik života.	Země – vznik a stavba Země Vznik života, názory na vznik života	Vznik a stavba Země Teorie vzniku života	Environmentální výchova • Základní podmínky života (přírodní zdroje)
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Rozlišuje projevy života a zařazení organismů do systému.	Základní složení a struktura živých soustav, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty Význam a zásady třídění organismů	Obecné vlastnosti života Hierarchie organismu Fylogenetický systém	
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.	Aplikuje poznání fosilií pro určení geologického vývoje a stáří.	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	Geologické změny planety Vznik a vývoj života Přizpůsobení organismů prostředí	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.	Vysvětlí geologický vývoj Evropy a ČR.	Geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty	Vývoj Evropy Český masív Karpaty	
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	Určí podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny. Porovná a vysvětlí způsoby vzniku minerálů a hornin.	Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	Vznik, vlastnosti význam, krystalografie	Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro etické zvládání konkurence)

Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	Vysvětlí princip vzniku vnitřních i vnějších geologických jevů.	Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky	Geologické změny planety	Environmentální výchova • Základní podmínky života (voda, ovzduší)
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.	Vysvětlí podstatu vzniku půd a porovná vlastnosti jednotlivých půd.	Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	Složení, vlastnosti Význam Přeměna	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí) • Základní podmínky života (půda)
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Vysvětlí vliv podnebí a počasí na život na Zemi. Orientuje se v grafických záznamech počasí.	Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře,	Vývoj podnebí Předpověď počasí	Environmentální výchova • Základní podmínky života (ovzduší)

		sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi		
		Prohlubování a systematizace učiva 4. ročníku		

5.5.6. Název vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Zeměpis je samostatným předmětem z části vzdělávacího oboru Zeměpis určeným pro 1.–4. ročník osmiletého gymnázia. Zahrnuje v sobě témata Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika, Terénní geografická výuka.

Vyučovací předmět přináší základní informace o planetě Zemi. Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Zeměpis. Od ostatních předmětů v rámci výše uvedené vzdělávací oblasti se Zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru. V souladu s tím si klade za cíl formulovat a rozvíjet u žáků zodpovědný vztah k jejich rodné zemi, republice i kraji.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova (okruhy Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět). Průřezová témata vyučujeme formou hromadné výuky.

Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 6 vyučovacích hodin, tedy 2 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku osmiletého gymnázia a 1 hodina týdně ve 3. a 4. ročníku osmiletého gymnázia. Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku jako jednohodinová vyučovací jednotka 2x týdně a ve 3. a 4. ročníku jako jednohodinová jednotka 1x týdně. V rámci předmětu budou organizovány exkurze a cvičení a pozorování v terénu dle možností. Pro výuku je používán program GLOBE.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Zeměpis používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení:**

- seznamujeme žáky s různými metodami učení a podporujeme samostatnou práci v hodinách s prostorem pro zhodnocení výsledků práce;
- poskytujeme přehled informací pro kategorizování a klasifikaci učiva (práce s informacemi, referáty);
- vysvětlujeme ve výuce odborné termíny v jejich jazykových souvislostech (slovanské jazyky, němčina, angličtina), vedeme žáky k analyzování a vyvozování souvislostí geografických a společenských;
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů.

V předmětu Zeměpis používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů:**

- vedeme žáky k práci s geografickou literaturou a internetovými zdroji (výtah) a jejich porovnávání se závěry spolužáků (diskuse);
- poskytujeme ve výuce prostor pro samostatné vytváření problémových úloh a rozborem postupu rozvíjíme učení metod řešení problémů (sestavení plánu trasy pochodu).

V předmětu Zeměpis používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- vedeme žáky k správné tvorbě referátů, poskytujeme prostor k nácviku ústních výstupů (geografické zajímavosti) a slovně hodnotíme výsledky;
- vedeme žáky ke kultivované diskusi formou nácviku;

- poskytujeme žákům ve výuce rozmanitý textový, obrazový a audiovizuální geografický materiál.

V předmětu Zeměpis používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální:**

- vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce;
- vedeme žáky k vnímání geografických souvislostí;
- podporujeme individualitu žáků a umožňujeme jim zvýrazňovat výjimečné stránky jejich osobnosti (referát atd.).

V předmětu Zeměpis používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- vedeme žáky k pochopení pojmů a podmínek fyzického a psychického zdraví, podporujeme ve výuce nácvik dovedností, vedeme k analyzování příčin odlišností etnik, mužů a žen;
- vedeme žáky k pochopení a zdůvodnění vzniku a nutnosti zákonů a společenských norem v návaznosti na přírodní zákonitosti a ochranu zdraví;
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k místním, regionálním a státním přírodním památkám;
- vytváříme u žáků vědomí významu sportovních aktivit (geografická vycházka);
- vedeme žáky k pochopení ekologických vztahů v lokálních i globálních podmínkách.

V předmětu Zeměpis používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní:**

- vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel BOZP, dodržování pravidel a zákonů;
- vedeme žáky k zodpovědnému výběru povolání – profilace – podporou analyzování vědních oborů a vlastních schopností.

V předmětu Zeměpis používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální:**

- učíme a seznamujeme žáky s geografickými aplikacemi, poukazujeme na výhody práce s geografickými aplikacemi a programy;
- využíváme elektronické a digitální mapové podklady, kterými demonstrujeme geografické informace;
- doporučujeme použití geografických herních aplikací, využitelných při opakování a upevnění získaných znalostí;
- využíváme geografické dokumenty v elektronické podobě pro názornou demonstraci a všeobecný přehled;
- rámcově představujeme GIS (geografický informační systém), jeho využitelnost a interakci při získávání, přehledu a prezentování geografických poznatků;

Vzdělávací obsah: Zeměpis, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Porovná vlastnosti Země a ostatních těles. Popíše tvar Země a vysvětlí, jak působí pohyby Země na život organismů.	Přírodní obraz Země: Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	Země jako vesmírné těleso Sluneční soustava Slunce Pohyby Země	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry. Porovnává různé krajiny.	Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	Přírodní krajiny (atmosféra, hydrosféra, pedosféra, litosféra, biosféra)	Environmentální výchova • Ekosystémy (moře, tropický deštný les; kulturní krajina) Program GLOBE
Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	Vysvětlí působení procesů v přírodní sféře a jejich vliv na člověka.	Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	Přírodní oblasti v jednotlivých regionech	
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie: Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy	Poledníky a rovnoběžky Zeměpisné souřadnice Určování zeměpisné polohy	

Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.		v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	Měřítko a obsah plánů a map	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Vzdělávací obsah: Zeměpis, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.	Rozlišuje podle různých kritérií regiony světa.	Regiony světa: Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	Afrika Austrálie a Oceánie Jižní Amerika Severní Amerika Asie Evropa	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi)
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Najde na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa.	Světadíly, oceány, makroregiony světa	Afrika Austrálie a Oceánie Jižní Amerika Severní Amerika Asie Evropa (porovnání vyspělosti států)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů a oceánů.	Světadíly, oceány, makroregiony světa	Afrika Austrálie a Oceánie Jižní Amerika Severní Amerika Asie Evropa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (evropská integrace)

makroregionů světa a vybraných (modelových) států.			(poloha, rozloha, hospodářství, politické rozdělení)	
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Posoudí změny, které nastaly, nastávají nebo můžou nastat v jednotlivých regionech.	Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	Afrika Austrálie a Oceánie Jižní Amerika Severní Amerika Asie, Evropa (ekologické problémy, globální problémy)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny; Evropa a svět)
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	Dokáže zhodnotit informace z grafů a statistických tabulek, chápe základní kartografickou terminologii.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie: Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky;	Kartografické pojmy Základní topografické útvary Čárové a plošné útvary a jejich kombinace Plán, mapa	

		statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	Smluvené značky a vysvětlivky	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

Vzdělávací obsah: Zeměpis, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	Posoudí rozložení populace ve světě, její růst a dynamiku pohybu.	Společenské a hospodářské prostředí: Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	Obyvatelstvo světa Lidské rasy, národy, jazyky Náboženství	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů a styl života v evropských rodinách)
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	Porovná jednotlivá lidská sídla a popíše jejich znaky.	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	Venkovská a městská sídla Struktura a funkce měst	
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	Najde na mapách surovinové a energetické zdroje světa. Porovná faktory, které vedou k rozmístění hospodářských aktivit.	Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	Světové hospodářství – zemědělství, průmyslová výroba, těžba surovinových zdrojů Doprava, služby, cestovní ruch	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (evropská integrace)
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a	Porovnává státy světa podle různých znaků. Ukáže na mapách hlavní geopolitické změny	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti,	Státy podle polohy, rozlohy, počtu obyvatel, správního členění, politického systému Problémy jednotlivých států	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět)

politické problémy v konkrétních světových regionech.	a politické problémy v jednotlivých světadílech.	kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska		
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	Uvede příklady rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	Životní prostředí: Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	Krajina – základní složky	
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	Uvádí důsledky a rizika chování člověka na životní prostředí.	Vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	Ekologie Principy a zásady ochrany přírody Chráněná území přírody Globální problémy lidstva	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek; dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Zeměpis, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	Popíše a zařadí místní region. Zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu.	Česká republika: Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	Místní krajina – její rozvoj	
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Stanoví na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky. Uvádí příklady institucí a organizací, ve kterých působí Česká republika.	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě,	ČR – přírodní poměry, historický vývoj, klimatické a hydrologické poměry, hospodářství, doprava ČR a svět ČR a mezinárodní organizace Služby a zahraniční obchod ČR	

		zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu		
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky.	Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	Oblasti ČR	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané (instituce Evropské unie a jejich fungování) • Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace: Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života –	Terénní cvičení Určování hlavních a vedlejších světových stran Pohyb podle mapy a azimutů Odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu Panoramatické a schématické náčrtky	

		živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Živelné pohromy Chování v modelových situacích	
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 4. ročníku		

5.5.7. Název vyučovacího předmětu: CHEMICKO-BIOLOGICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika předmětu: integrovaný předmět

Vyučovací předmět Chemicko-biologická praktika je integrovaným předmětem vzdělávacích oborů Člověk a svět práce, Přírodopis a Chemie. Je určený pro 4. ročník osmiletého gymnázia. Propojuje v sobě okruhy Práce s laboratorní technikou, Pozorování, pokus a bezpečnost práce, Organické sloučeniny, Anorganické sloučeniny a Praktické poznávání přírody. Vyučovací předmět přináší základní informace o fungování přírody. V souladu s tím si klade za cíl formulovat a rozvíjet u žáků zodpovědný vztah ke společnosti a životnímu prostředí a posílit pracovní kompetence žáků.

Do vzdělávacího obsahu integrovaného předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova (okruhy Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí) a Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení). Formou výuky průřezových témat je hromadná výuka a projekt.

Předmět se vyučuje ve 4. ročníku osmiletého gymnázia jako jednohodinový blok 1x za 14 dní. Třída je při výuce dělena na polovinu. Místem výuky je učebna, chemická a biologická laboratoř, terén.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- seznamujeme žáky s různými metodami učení a podporujeme samostatnou práci v hodinách (strukturované čtení, výtah, prezentace) s prostorem pro zhodnocení výsledků práce, podporujeme týmovou práci žáků (projekt);
- poskytujeme přehled informací, podporujeme zápisy formou přehledů, výtahů, grafů a tabulek, podporujeme práci s informacemi a jejich systematizaci;
- seznamujeme žáky s obecně používanými znaky a symboly;
- seznamujeme žáky s využitím internetu jako zdroje vzdělávání.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů. V předmětu jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- vedeme žáky formou problémových otázek a problémové výuky k citlivosti na vnímání problémů a jejich řešení (brainstorming, týmová práce);
- vedeme žáky k práci s literaturou, její analýze, vyvozování závěrů (protokol) a jejich porovnávání se závěry spolužáků (demokratická diskuse);
- poskytujeme ve výuce prostor pro samostatné řešení problémových úloh a rozborem postupů rozvíjíme učení metod řešení problémů;
- vedeme žáky k přijímání důsledků jejich rozhodnutí.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** podporujeme samostatnost žáků, prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe. V předmětu jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- vedeme žáky k slohově správné tvorbě záznamů, poskytujeme prostor k nácviku ústních prezentací a slovně hodnotíme pokroky v ústním projevu;
- vedeme žáky ke kultivované diskusi formou nácviku;
- poskytujeme žákům ve výuce rozmanitý textový, obrazový a audiovizuální materiál, učíme je jejich rozboru a použití (záznam, výtah, nákres);

- formou rozborů protokolů, týmových prací, komunikace a chování vedeme k tvorbě přátelské atmosféry třídy a školy.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** používáme následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu, umožňujeme jim podílet se na tvorbě pravidel týmové práce a výběru role (skupinová výuka);
- vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce v týmu (hodnocení týmové práce);
- vedeme žáky k vnímání a rozboru diskuse a prezentace (simulační rozhovor);
- podporujeme individualitu žáků a umožňujeme jim prezentovat výjimečné stránky jejich osobnosti.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- podporujeme ve výuce nácvik dovedností diskuse a argumentace;
- vedeme žáky k pochopení vzniku a nutností zákonů a společenských norem (laboratorní řád);
- vytváříme u žáků algoritmy jednání v krizových situacích simulací krizových situací.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- umožňujeme žákům, aby se seznámili s různými pracovními podmínkami;
- vedeme žáky k zodpovědnému výběru povolání – profilace – podporou vnímání sebereflexe a seznámení se vzdělávacími obory.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- požadujeme, aby žáci používali digitální technologie při výuce-vyhledání informací, tvorba prezentací
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- vedeme žáky, aby dokázali zpracovat laboratorní měření a výsledky do tabulek a grafů
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah: Chemicko-biologická praktika, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Sestaví a respektuje laboratorní a terénní řád.	Pravidla chování při práci	Laboratorní řád Nebezpečí v terénu	Výchova ke zdraví Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou
Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci.	Pracuje samostatně s určovací literaturou, s encyklopediemi a se zdroji na internetu.	Práce s odbornou literaturou	Organismy ekosystémů Bioindikátory	Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu) Environmentální výchova • Základní podmínky života (ekosystémy – biodiverzita)
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Ovládá praktické metody poznávání přírody.	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů	Sběr organismů Určování organismů Fenologická pozorování Práce s mikroskopem lupou, fotoaparátem, dalekohledem,	Environmentální výchova • Základní podmínky života (ochrana biologických druhů)

Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.	Aplikuje znalosti postupů pro plánování experimentální práce. Vede samostatný záznam o své činnosti a zhodnotí její výsledky. Ví, jak poskytnout první pomoc při poleptání, popálení a úrazu el. proudem.	Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky První pomoc	Práce s teploměrem Sestavení aparatury Organizace a průběh práce v chemické laboratoři Příprava chemických látek a jejich izolace Poleptání, popálení, úraz el. proudem	Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Orientuje se v cizorodých látkách životního prostředí.	Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Plasty – vlastnosti, použití, likvidace	Typy chemických látek a jejich recyklace Indikátory Vlastnosti plastů	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologický problém) • Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady)
Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	Ví, jak omezovat znečištění vody a vzduchu.	Voda – čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	Rozbor vody Měření stavu ovzduší	Environmentální výchova • Základní podmínky života (voda, ovzduší) • Vztah člověka k prostředí (naše obec) Projekt GLOBE
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů.	Orientuje se v grafických záznamech počasí.	Podnebí a počasí ve vztahu k životu	Vývoj podnebí Předpověď počasí	

5.5.8. Název vyučovacího předmětu: FYZIKÁLNĚ-MATEMATICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika předmětu: integrovaný předmět

Vyučovací předmět Fyzikálně-matematická praktika je integrovaným předmětem vzdělávacích oborů Fyzika, Matematika a její aplikace, Člověk a svět práce. Je určený pro 4. ročník osmiletého gymnázia. Předmět se vyučuje jako jednohodinový blok 1x za 14 dní. Třída je při výuce dělena na polovinu. Místem výuky je učebna, fyzikální laboratoř, případně terén.

Předmět propojuje obor Fyzika a okruhy Práce s laboratorní technikou, Závislosti, vztahy a práce s daty, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Vyučovací předmět umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomit i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikace v praktickém životě. Žáci si mohou osvojit důležité dovednosti, dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Předmět navazuje na poznatky získané v oborech Fyzika, Matematika, Chemie a Biologie.

Vyučovací předmět je realizován formou laboratorních prací, formou projektů, samostatné a skupinové práce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- umožňujeme žákům samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy a měřit různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky jejich pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro vlastní učení;
- umožňujeme žákům samostatně či v kooperaci s ostatními žáky provádět experimenty, které buď ověřují či potvrzují vyslovované hypotézy, nebo slouží jako základ pro odhalování fyzikálních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách;
- seznamujeme žáky s možnostmi, jak vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je efektivně v dalším studiu;
- podporujeme zápisy formou přehledů, výtahů, grafů a tabulek, podporujeme práci s informacemi a jejich systematizaci;
- seznamujeme s využitím internetu jako zdroje vzdělávání.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** jsou využívány následující postupy:

- umožňujeme žákům rozpoznávat problémy v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání při využití metod a prostředků, které mají v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.);
- umožňujeme žákům vyjádřit či formulovat (jednoznačně) problém, na který narazí při svém fyzikálním vzdělávání;
- vedeme žáky k posuzování řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti a z těchto hledisek k porovnávání i případných různých řešení daného problému;
- vedeme žáky k práci s literaturou, její analýze, vyvozování závěrů (protokol) a jejich porovnávání se závěry spolužáků (demokratická diskuse);
- poskytujeme ve výuce prostor pro samostatné řešení problémových úloh a rozborem postupu rozvíjíme učení metod řešení problémů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k slohově správné tvorbě záznamů, poskytujeme prostor k nácviku ústních prezentací;
- podporujeme samostatnost žáků;
- prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe;
- vedeme žáky ke kultivované diskusi formou nácviku;
- formou rozborů protokolů, týmových prací, komunikace a chování vedeme k tvorbě přátelské atmosféry třídy a školy.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí zodpovědnosti za práci v týmu, umožňujeme jim podílet se na tvorbě pravidel týmové práce a výběru role (skupinová výuka);
- vytváříme u žáků vědomí vlivu přátelské atmosféry na efektivitu práce v týmu;
- podporujeme individualitu žáků a umožňujeme jim prezentovat výjimečné stránky jejich osobnosti.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k pochopení vzniku a nutností zákonů a společenských norem (laboratorní řád).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- umožňujeme žákům seznámení se s různými pracovními podmínkami;
- vedeme žáky k zodpovědnému výběru povolání – profilace – podporou vnímání sebereflexe a seznámení se s vzdělávacími obory.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- používáme při laboratorních úlohách, ale i v běžných hodinách LabQuesty (přenosný datalogger) a měřící přístroje spojené s počítačem, žáci se na nich učí zpracovávat data a měření, využívat digitální technologie k ulehčení práce;
- učíme žáky zpracovávat statistické výsledky měření pomocí digitálních technologií, zautomatizovat tvorbu tabulek a grafů;
- vedeme žáky k tvorbě přehledných a správně strukturovaných protokolů.

Vzdělávací obsah: Fyzikálně-matematická praktika, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci.	Respektuje laboratorní řád.	Pravidla chování při práci	Laboratorní řád	Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou
Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.	Ví, jak poskytnout první pomoc při poleptání, popálení a úrazu el. proudem.	První pomoc	Poleptání, popálení, úraz el. proudem	
Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.	Aplikuje znalosti postupů pro plánování experimentální práce.	Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	Práce se základními fyzikálními měřidly	Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou
Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci.	Vede samostatný záznam o své činnosti a zhodnotí její výsledky.			

Vyhledá, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat. Zpracuje výsledky měření. Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Vyhledává data. Vyhodnocuje a zpracovává data. Zpracuje výsledky svého měření.	Závislosti a data Chyby měření, aritmetický průměr, přesnost měření Funkce	Fyzikální měření	
Vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou práci.	Pracuje samostatně s encyklopediemi a se zdroji na internetu.	Země a vesmír Jaderná a alternativní energie, elektrárny	Práce s odbornou literaturou	Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Logické a netradiční úlohy	Úlohy z matematické olympiády	

5.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

Oblast zahrnuje vzdělávací obory Hudební výchova a Výtvarná výchova, realizované v předmětech Hudební výchova a Výtvarná výchova, a nepovinný předmět Sborový zpěv.

5.6.1. Název vyučovacího předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Výtvarná výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Jedná se o samostatný povinný předmět realizovaný v 1. až 3. ročníku osmiletého gymnázia v rozsahu 2 vyučovacích hodin jako dvouhodinový blok 1x týdně, ve 4. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Pro výuku je k dispozici odborná učebna.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí Výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (okruhy Kreativita, Kooperace a kompetice) a Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diferenciace, Etnický původ). Okruhy jsou realizovány převážně formou frontální výuky, případně samostatných projektů a besed.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- seznámením s různými způsoby osvojování poznatků pomáháme žákům s výběrem vhodných metod učení;
- umožněním realizace vlastních nápadů podněcujeme tvořivost žáků;
- vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy;
- prostřednictvím vnímání a analýzy uměleckých děl nabízíme žákům jiné než čistě racionální poznávání světa;
- poskytujeme přehled základních termínů a faktografie v oblasti dějin výtvarného umění a teorie výtvarného umění;
- motivujeme žáky k mimoškolním výtvarným aktivitám (působení ve výtvarných kroužcích apod.);
- poskytujeme prostor pro vlastní umělecké vyjádření, rozvoj talentu.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů. V předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- řešením modelových výtvarných problémů rozvíjíme vědomosti a dovednosti žáků potřebné k samostatnému zvládnutí úkolů;
- nastíněním více možných přístupů a řešení motivujeme žáky k samostatnému hledání vlastních postupů;
- při praktických výtvarných činnostech oceňujeme schopnost originálně reagovat, kreativně řešit problémy;
- vedeme žáky ke znalosti osvědčených postupů řešení a ke schopnosti jejich aplikace pro řešení obdobných úkolů a problémů.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** podporujeme samostatnost žáků, prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe. V předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- při analýze výtvarných děl poskytujeme široký prostor pro vyjádření a obhájení vlastního názoru ústní i písemnou formou;
- vedeme žáky k pochopení umění jako svébytného prostředku komunikace;
- debatami o výtvarných pracích podporujeme žáky v přesné a výstižné formulaci jejich názorů a postojů;
- žáci se osobně účastní procesu tvorby a chápou proces tvorby jako způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě;
- vedeme žáky k vytváření vlastních projektů a dbáme na jejich následnou obhajobu, zveřejňování.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** používáme následující postupy:

- vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života;
- prostřednictvím vlastní tvorby usilujeme o uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince;
- využíváme skupinové práce při vhodných příležitostech;
- vedeme žáky k toleranci a úctě k práci jiných;
- usilujeme o kultivaci projevu a utváření hierarchie hodnot.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- žáci se učí chápat a poznávat umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech;
- vychováváme k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností;
- vedeme žáky k ocenění naší kulturní tradice.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** používáme následující postupy:

- vedeme žáky k plánování, samostatnému rozhodování a hodnocení výsledků jejich práce.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** používáme následující postupy:

- seznamujeme žáky s návody a postupy při užívání digitálních technologií ve výtvarném umění i vlastní tvorbě;
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií pro vlastní tvůrčí aktivity;
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů uměleckých děl s respektem k ochraně duševního vlastnictví a autorských práv;

- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu a k jejich zpracování různými formami (např. referáty, prezentace);
- využíváme dokumenty z dějin umění v elektronické podobě pro názornou demonstraci a všeobecný přehled;

Vzdělávací obsah: Výtvarná výchova, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Vybírá, vytváří a pojmenovává linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a aplikuje je pro vyjádření vlastních zkušeností.	Rozvíjení smyslové citlivosti: Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamické vyjádření	Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamické vyjádření	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)

Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Využívá výtvarné techniky k záznamu zkušeností a představ.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Uplatňuje výtvarné techniky (včetně některých používaných v současném výtvarném umění) pro vlastní tvůrčí záměry.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Uplatňování subjektivity: Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)

		Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Vybírá a kombinuje prostředky k vlastnímu vyjádření a porovnává jejich účinky s existujícími výtvarnými pracemi. Rozliší působení výtvarných prací v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení apod.)
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických	Interpretuje výtvarné práce na základě vlastních zkušeností i znalostí historie umění.	Ověřování komunikačních účinků: Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a	Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění;	

souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.		proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	historické, sociální a kulturní souvislosti	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Je schopen vyjádřit vlastní postoj a názor na výtvarnou práci.	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	Jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) • Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Vysvětluje a obhajuje výsledky vlastní i cizí tvorby.	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	Utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) • Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa) Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – jasná a respektující komunikace)

		Prohlubování a systematizace učiva 1. ročníku		

Vzdělávací obsah: Výtvarná výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Vybírá, vytváří a pojmenovává linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a aplikuje je pro vyjádření vlastních zkušeností. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamické vyjádření (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Využívá výtvarné techniky k záznamu zkušeností a představ. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů – hudebních, dramatických	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti

			(náročnější práce než v předchozím ročníku)	„dotahovat“ nápady do reality)
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Uplatňuje výtvarné techniky (včetně některých používaných v současném výtvarném umění) pro vlastní tvůrčí záměry. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Vybírá a kombinuje prostředky k vlastnímu vyjádření a porovnává jejich účinky s existujícími výtvarnými pracemi. Rozliší působení výtvarných prací v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení apod.)
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Interpretuje výtvarné práce na základě vlastních zkušeností i znalostí historie umění. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Proměny komunikačního obsahu (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti (náročnější práce než v předchozím ročníku)	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Je schopen vyjádřit vlastní postoj a názor na výtvarnou práci. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Osobní postoj v komunikaci (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování (náročnější	Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) • Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)

			práce než v předchozím ročníku)	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Vysvětluje a obhajuje výsledky vlastní i cizí tvorby. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace. (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) • Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa) Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení apod.)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. a 2. ročníku		

Vzdělávací obsah: Výtvarná výchova, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Vybírá, vytváří a pojmenovává linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a aplikuje je pro vyjádření vlastních zkušeností. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamické vyjádření (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Využívá výtvarné techniky k záznamu zkušeností a představ. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti

			(náročnější práce než v předchozím ročníku)	„dotahovat“ nápady do reality)
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Uplatňuje výtvarné techniky (včetně některých používaných v současném výtvarném umění) pro vlastní tvůrčí záměry. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Vybírá a kombinuje prostředky k vlastnímu vyjádření a porovnává jejich účinky s existujícími výtvarnými pracemi. Rozliší působení výtvarných prací v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení apod.)
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Interpretuje výtvarné práce na základě vlastních zkušeností i znalostí historie umění. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Proměny komunikačního obsahu (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti (náročnější práce než v předchozím ročníku)	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Je schopen vyjádřit vlastní postoj a názor na výtvarnou práci. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Osobní postoj v komunikaci (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování (náročnější	Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) • Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)

			práce než v předchozím ročníku)	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Vysvětluje a obhajuje výsledky vlastní i cizí tvorby. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace. (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) • Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa) Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení apod.)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 3. ročníku		

Vzdělávací obsah: Výtvarná výchova, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Využívá výtvarné techniky k záznamu zkušeností a představ. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Uplatňuje výtvarné techniky (včetně některých používaných v současném výtvarném umění) pro vlastní tvůrčí záměry. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)

			(fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech (náročnější práce než v předchozím ročníku)	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Vybírá a kombinuje prostředky k vlastnímu vyjádření a porovnává jejich účinky s existujícími výtvarnými pracemi. Rozliší působení výtvarných prací v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení apod.)
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Interpretuje výtvarné práce na základě vlastních zkušeností i znalostí historie umění. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Proměny komunikačního obsahu (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) • Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)

Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Je schopen vyjádřit vlastní postoj a názor na výtvarnou práci. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Osobní postoj v komunikaci (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování (náročnější práce než v předchozím ročníku)	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Vysvětluje a obhajuje výsledky vlastní i cizí tvorby. (vyšší úroveň než v předchozím ročníku)	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace. (náročnější práce než v předchozím ročníku)	Multikulturní výchova • Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) • Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa) Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení apod.)
		Prohlubování a systematizace učiva 1. až 4. ročníku		

5.6.2. Název vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: samostatný předmět

Vyučovací předmět Hudební výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova. Jedná se o samostatný povinný předmět pro žáky 1., 2., 3. a 4. ročníku osmiletého gymnázia s hodinovou dotací 1 hodiny týdně. Pro výuku je k dispozici odborná učebna, která je vybavena hudebními nástroji a audiotechnikou.

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. Žáci jsou seznamováni se základními hudebními styly, žánry a formami, nechybí přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a jejich děl. Velký důraz je kladen také na zpěv a další praktické hudební činnosti.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (okruhy Kreativita, Kooperace a kompetice), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané). Okruhy jsou realizovány těmito formami: skupinová a hromadná výuka.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** využíváme následující postupy:

- seznámením s různými způsoby osvojování poznatků pomáháme žákům s výběrem vhodných metod učení;
- prostřednictvím vnímání a analýzy uměleckých děl nabízíme žákům také jiné než pouze racionální poznávání světa;
- praktickými vokálními, instrumentálními a hudebně pohybovými činnostmi poskytujeme prostor pro vlastní umělecké vyjádření, možnost rozvinout svůj talent;
- motivujeme žáky k mimoškolním hudebním aktivitám (působení v pěveckých sborech, hudebních skupinách apod.);
- poskytujeme přehled základních termínů a faktografie v oblastech hudební teorie a dějin hudby.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků a jejich postupů. V předmětu Hudební výchova využíváme následující postupy:

- řešením modelových příkladů rozvíjíme vědomosti a dovednosti žáků potřebné k samostatnému zvládnutí úkolů;
- předvedením více variant řešení motivujeme žáky k samostatnému hledání vlastních postupů;
- při praktických hudebních činnostech oceňujeme schopnost pohotově reagovat a improvizovat.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** podporujeme samostatnost žáků, prostřednictvím skupinové práce a jejího hodnocení rozvíjíme schopnost sebereflexe. V předmětu Hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence následující postupy:

- při analýze hudebních děl poskytujeme široký prostor pro vyjádření a obhájení vlastního názoru ústní i písemnou formou;
- při praktických hudebních činnostech využíváme možnosti nonverbální hudební komunikace (rytmická cvičení, hra na ozvěnu, tvoření předvětí a závětí apod.);

- dodržováním zásad pěveckého dýchání a správné artikulace napomáháme zkvalitnění řečnického projevu.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** využíváme následující postupy:

- při výběru skladeb vedeme žáky ke schopnosti tolerovat a ctít vkus ostatních;
- nácvikem vícehlasých písní a skladeb s instrumentálním doprovodem podporujeme skupinovou práci, dbáme na zapojení všech žáků;
- snažíme se o navození vstřícné a podnětné atmosféry směřující k rozvoji vnímavosti a tvořivosti.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** využíváme následující postupy:

- poslechem, analýzou i praktickým nácvikem hudebních skladeb vedeme žáky k poznání, že všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné;
- poznáváním a porovnáním uměleckých děl přispíváme k ocenění tradice naší kultury.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** využíváme následující postupy:

- prostřednictvím referátů učíme žáky samostatně pracovat s informacemi, podporujeme je při využívání moderních informačních technologií;
- vedeme žáky k plánování, k samostatnému rozhodování a k hodnocení výsledků jejich práce.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** využíváme následující postupy:

- seznamujeme žáky s návody a postupy při užívání digitálních technologií v hudbě i při dílčích hudebních činnostech;
- motivujeme žáky k využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dalších dostupných programů pro reprodukční činnost i vlastní tvůrčí aktivity;
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů uměleckých děl i běžné hudební produkce s respektem k ochraně duševního vlastnictví a autorských práv;
- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu a k jejich zpracování různými formami (např. referáty, prezentace);

Vzdělávací obsah: Hudební výchova, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, vytváří jednoduché doprovody, taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt, improvizuje závětí, sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, identifikuje základní vlastnosti tónů.	Zpěv písní Tvoření doprovodu Taktování Improvizace Sluchová cvičení	Zpěv lidových písní Lidová píseň na našem území Lidový dvojhlas Píseň a její hudební forma Tvorba jednoduchých doprovodů Taktování a dirigování jednoduchých písní Hra na ozvěnu Improvizace závětí	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) (Tyto okruhy prolínají celým studiem na osmiletém gymnáziu.)
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu, při zpěvu dodržuje správné	Vokální činnosti: Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její	Hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu Zpěv lidových a umělých písní Nácvik vícehlasu	

ocenit kvalitní vokální projev druhého.	pěvecké návyky a hlasovou hygienu, dokáže zhodnotit a ocenit kvalitní pěvecký projev druhého.	nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie	Kánon Výběr písní z různých období Rytmická cvičení	

		zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje hudební motivy a témata, tvoří jednoduché doprovody, provádí jednoduché vokální a rytmické improvizace.	Sluchová analýza Zpěv Tvoření doprovodu Improvizace	Poslech skladeb Identifikace a zpěv známých motivů a témat Tvorba jednoduchých doprovodů Hra na ozvěnu Tvorba závětí Rytmická štafeta a další rytmické a pohybové hry	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, zapíše tóny do notové osnovy, rozpoznává a charakterizuje základní hudební období a hudební formy.	Notopis Hudební dějiny	Notopis v houslovém klíči Česká hudba 19. a 20. století Opera v české hudbě Opereta, muzikál, hudební revue	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových	Identifikuje některé dobové tance, na základě svých individuálních hudebních	Instrumentální činnosti: Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce	Poslech skladeb a následná identifikace dobových tanců	

prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	a pohybových schopností spojuje zpěv či poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi.	melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) Záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Hudebně pohybové činnosti: Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace	Hra na dirigenta Hra na tělo	

		Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dokáže je pojmenovat, vnímá použité výrazové prostředky a chápe jejich význam, všímá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu.	Poslechové činnosti: Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	Hudební nauka Symfonický orchestr Hudební výrazové prostředky Hudební nástroje Hudební nástroje v lidové hudbě	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji	Orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele, zařadí na základě svých individuálních schopností	Poslechové činnosti: Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou	Hudební dějiny Poslech a hudební analýza Česká hudba 19. a 20. století Opera v české hudbě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji s dalšími skladbami.	vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	Opereta, muzikál, hudební revue	• Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Postihuje charakteristické znaky uměleckého díla a zařadí jej do historických souvislostí.	Hudební dějiny Poslech a analýza skladeb	Česká hudba 19. a 20. století Opera v české hudbě Opereta, muzikál, hudební revue	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)

Vzdělávací obsah: Hudební výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, vytváří jednoduché doprovody, taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt, improvizuje závětí, sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, identifikuje základní vlastnosti tónů.	Zpěv písní Tvoření doprovodu Taktování Improvizace Sluchová cvičení	Zpěv lidových písní Lidový dvojhlas Tvorba jednoduchých doprovodů Taktování a dirigování jednoduchých písní Hra na ozvěnu Improvizace závětí	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) (Tyto okruhy prolínají celým studiem na osmiletém gymnáziu.)
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu, při zpěvu dodržuje správné	Vokální činnosti: Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její	Hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu Zpěv lidových a umělých písní Nácvik vícehlasu	

ocenit kvalitní vokální projev druhého.	pěvecké návyky a hlasovou hygienu, dokáže zhodnotit a ocenit kvalitní pěvecký projev druhého.	nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie	Kánon Výběr písní z různých období Rytmická cvičení	

		zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje hudební motivy a témata, tvoří jednoduché doprovody, provádí jednoduché vokální a rytmické improvizace.	Sluchová analýza Zpěv Tvoření doprovodu Improvizace	Poslech skladeb Identifikace a zpěv známých motivů a témat Tvorba jednoduchých doprovodů Hra na ozvěnu Tvorba závětí Rytmická štafeta a další rytmické a pohybové hry	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, zapíše tóny do notové osnovy, rozpoznává a charakterizuje základní hudební období a hudební formy.	Notopis Stupnice Intervaly Hudební dějiny	Notopis v houslovém klíči Durové stupnice Hudební baroko a klasicismus Hudba a tanec, balet, pantomima Hudba a slovo, scénická hudba, melodram	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových	Identifikuje některé dobové tance, na základě svých individuálních hudebních	Instrumentální činnosti: Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce	Poslech skladeb a následná identifikace dobových tanců	

prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	a pohybových schopností spojuje zpěv či poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi.	melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) Záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Hudebně pohybové činnosti: Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace	Technika taktování a dirigování Rytmická hra na tělo	

		Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dokáže je pojmenovat, vnímá použité výrazové prostředky a chápe jejich význam, všímá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu.	Poslechové činnosti: Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	Hudební nauka Dynamická a tempová označení Durové stupnice	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji	Orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele, zařadí na základě svých individuálních schopností	Poslechové činnosti: Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou	Hudební dějiny Poslech a hudební analýzy Hudební baroko a klasicismus	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji s dalšími skladbami.	vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	Hudba a tanec, balet, pantomima Hudba a slovo, scénická hudba, melodram	• Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Postihuje charakteristické znaky uměleckého díla a zařadí jej do historických souvislostí.	Hudební dějiny Poslech a analýza skladeb	Hudební baroko a klasicismus Hudba a tanec, balet, pantomima Hudba a slovo, scénická hudba, melodram	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)

Vzdělávací obsah: Hudební výchova, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, vytváří jednoduché doprovody, taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt, improvizuje závětí, sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, identifikuje základní vlastnosti tónů.	Zpěv písní Tvoření doprovodu Taktování Improvizace Sluchová cvičení	Zpěv lidových písní Zpěv umělých písní Dvojhlas, kánon Tvorba jednoduchých doprovodů Taktování a dirigování jednoduchých písní	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) (Tyto okruhy prolínají celým studiem na osmiletém gymnáziu.)
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu, při zpěvu dodržuje správné	Vokální činnosti: Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její	Hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu Zpěv lidových a umělých písní Nácvik vícehlasu	

ocenit kvalitní vokální projev druhého.	pěvecké návyky a hlasovou hygienu, dokáže zhodnotit a ocenit kvalitní pěvecký projev druhého.	nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie	Výběr písní z různých období Proměny písně ve staletích Rytmická cvičení	

		zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje hudební motivy a témata, tvoří jednoduché doprovody, provádí jednoduché vokální a rytmické improvizace.	Sluchová analýza Zpěv Tvoření doprovodu Improvizace	Poslech skladeb Identifikace a zpěv známých motivů a témat Tvorba jednoduchých doprovodů Rytmická štafeta a další rytmické a pohybové hry	Škola trochu jinak • Bubeníci
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, zapíše tóny do notové osnovy, rozpoznává a charakterizuje základní hudební období a hudební formy.	Notopis Stupnice Intervaly Hudební dějiny	Notopis v houslovém klíči Durové stupnice Mollové stupnice Tvoření intervalů Hudební romantismus a hudba 20. století Periodizace hudebních dějin	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových	Identifikuje některé dobové tance, na základě svých individuálních hudebních	Instrumentální činnosti: Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce	Poslech skladeb a následná identifikace dobových tanců	

prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	a pohybových schopností spojuje zpěv či poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi.	melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) Záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Hudebně pohybové činnosti: Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace	Technika taktování a dirigování Rytmická hra na tělo	

		Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dokáže je pojmenovat, vnímá použité výrazové prostředky a chápe jejich význam, všímá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu.	Poslechové činnosti: Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	Hudební nauka Symfonický orchestr Dynamická a tempová označení Durové stupnice Mollové stupnice Intervaly	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji	Orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele, zařadí na základě svých individuálních schopností	Poslechové činnosti: Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou	Hudební dějiny Poslech a hudební analýza Hudební romantismus a hudba 20. století	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji s dalšími skladbami.	vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	Periodizace hudebních dějin	• Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Postihuje charakteristické znaky uměleckého díla a zařadí jej do historických souvislostí.	Hudební dějiny Poslech a analýza skladeb	Hudební romantismus a hudba 20. století Periodizace hudebních dějin	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)

Vzdělávací obsah: Hudební výchova, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, vytváří jednoduché doprovody, taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt, improvizuje závětí, sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, identifikuje základní vlastnosti tónů.	Zpěv písní Tvoření doprovodu Taktování Improvizace Sluchová cvičení	Zpěv lidových písní Zpěv umělých písní Lidový dvojhlas Dvojhlas, kánon Tvorba jednoduchých doprovodů Improvizace Taktování a dirigování jednoduchých písní	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) (Tyto okruhy prolínají celým studiem na osmiletém gymnáziu.)
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže	Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu, při zpěvu dodržuje správné	Vokální činnosti: Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její	Hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu Zpěv lidových a umělých písní Nácvik vícehlasu	

ocenit kvalitní vokální projev druhého.	pěvecké návyky a hlasovou hygienu, dokáže zhodnotit a ocenit kvalitní pěvecký projev druhého.	nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie	Výběr písní z různých období Rytmická cvičení	

		zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje hudební motivy a témata, tvoří jednoduché doprovody, provádí jednoduché vokální a rytmické improvizace.	Sluchová analýza Zpěv Tvoření doprovodu Improvizace	Poslech skladeb Identifikace a zpěv známých motivů a témat Tvorba jednoduchých doprovodů, improvizace Tvorba závětí Rytmická štafeta a další rytmické a pohybové hry	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, zapíše tóny do notové osnovy, rozpoznává a charakterizuje základní hudební období a hudební formy.	Notopis Stupnice Intervaly Hudební dějiny	Notopis v houslovém klíči Durové stupnice Mollové stupnice Tvoření intervalů Periodizace hudebních dějin Hudba 20. století Hudební středověk a renesance Hudba duchovní a světská Hudba vážná a populární Vývoj české populární hudby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)

Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	Identifikuje některé dobové tance, na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností spojuje zpěv či poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi.	Instrumentální činnosti: Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) Záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Hudebně pohybové činnosti: Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění	Poslech skladeb a následná identifikace dobových tanců Technika taktování a dirigování	

		Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dokáže je pojmenovat, vnímá použité výrazové prostředky a chápe jejich význam, všímá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu.	Poslechové činnosti: Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	Hudební nauka Symfonický orchestr Partitura Durové stupnice Mollové stupnice Intervaly Role interpreta a hudebního skladatele	

Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	Orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele, zařadí na základě svých individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji s dalšími skladbami.	Poslechové činnosti: Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	Hudební dějiny Poslech a hudební analýza Hudba 20. a 21. století Hudební gotika a renesance Hudba duchovní a světská Hudba vážná a populární Vývoj české populární hudby Periodizace hudebních dějin	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Postihuje charakteristické znaky uměleckého díla a zařadí jej do historických souvislostí.	Hudební dějiny Poslech a analýza skladeb	Hudba 20. a 21. století Hudební gotika a renesance Hudba duchovní a světská Hudba vážná a populární Vývoj české populární hudby Periodizace hudebních dějin	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) • Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)

5.6.3. Název vyučovacího předmětu: SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika předmětu: nepovinný předmět

Vyučovací předmět Sborový zpěv patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět Hudební výchova na nižším stupni osmiletého gymnázia. Je veden jako nepovinný a je nabízen žákům 1.–4. ročníku osmiletého gymnázia s časovou dotací 1 hodiny týdně. Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce jsou užívány podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Vzdělávání v oboru Hudební výchova přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V tomto procesu dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k hudebnímu dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Vzdělávání v tomto oboru vede žáky k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních aktivit, k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, k získávání orientace v širokém spektru písňové tvorby různých hudebních stylů, k poznávání písňové tvorby různých národů, k rozvoji celkové hudebnosti žáků.

Prostřednictvím vokálních, poslechových, instrumentálních i hudebně pohybových činností mohou žáci uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu. V neposlední řadě je žákům dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (okruhy Kreativita, Kooperace a kompetice), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Evropa a svět nás zajímá). Okruhy jsou realizovány těmito formami: skupinová a hromadná výuka.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** využíváme následující postupy:

- podle individuálních schopností a dovedností žáci vyhledávají, třídí a porovnávají informace;
- získané znalosti propojují do souvislostí;
- žáci jsou vedeni k používání odborné terminologie;
- stanoví se dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** využíváme následující postupy:

- žáci jsou vedeni ke správným způsobům řešení problémů;
- řešením modelových příkladů rozvíjíme dovednosti potřebné k samostatnému zvládnutí úkolů;
- předvedením více variant řešení motivujeme žáky k samostatnému hledání vlastních postupů;
- na základě individuální hudební vyspělosti postihují žáci z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** využíváme následující postupy:

- samostatnost žáků je podporována prostřednictvím skupinové práce, to napomáhá rozvoji sebereflexe;

- při práci ve skupině vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru, vhodné formy obhájení, ale také toleranci k názoru druhých;
- žákům jsou záměrně předkládány úkoly, při nichž mohou spolupracovat;
- hojně využíváme možnosti nonverbální komunikace (rytmická cvičení, hra na ozvěnu, tvoření předvětí a závětí, pohybově-rytmická cvičení, …);
- napomáháme zkvalitnit řečnický projev žáků (dodržováním zásad správného dýchání a artikulace).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** využíváme následující postupy:

- žáci efektivně spolupracují a respektují názory jiných;
- jsou vedeni k objektivitě při hodnocení práce své i spolužáků;
- učí se chápat odlišné kvality spolužáků;
- snaží se respektovat pravidla práce v týmu, dodržovat je a tím kladně ovlivňovat kvalitu práce;
- každému žákovi je umožněno zažít úspěch, radost ze vzájemné spolupráce a společné činnosti;
- je dána možnost využít vstřícné a podnětné atmosféry směřující k rozvoji vnímavosti a tvořivosti.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** využíváme následující postupy:

- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění;
- poznáním a porovnáním hudebních děl přispíváme k ocenění tradice naší kultury;
- žáci jsou vedeni k poznání, že všechny kultury jsou rovnocenné, žádná není nadřazená jiné (prostřednictvím poslechu, analýzy a praktickým nácvikem skladeb).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** využíváme následující postupy:

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení, posilujeme jejich vytrvalost a dodržování vymezených pravidel;
- žáci si vytváří pozitivní vztah ke zpěvu.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** využíváme následující postupy:

- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií,

Vzdělávací obsah: Sborový zpěv, 1.–4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Dodržuje hlasovou hygienu (dechová opora, artikulace, péče o hlas).	Nácvik lidových českých písní lidových písní jiných národů	Zpěv lidových písní Lidový dvojhlas Píseň a její hudební forma Tvorba jednoduchých doprovodů Improvizace závětí	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, pozitivní myšlení) Multikulturní výchova • Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) • Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) (Tyto okruhy prolínají celým studiem na osmiletém gymnáziu.)
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně	Upevňuje správné pěvecké návyky (tvorba tónu, artikulace, práce s dechem, správný postoj, …).	Nácvik umělých písní současných autorů, písní dětských v úpravě pro sborové provedení	Hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu Zpěv lidových a umělých písní	

v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.			Nácvik vícehlasu Výběr písní z různých období	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Snaží se o vyrovnaný intonačně čistý sborový zvuk, rytmicky přesný hlasový projev v jednohlase i vícehlase.	Nácvik jednohlasých písní a skladeb, kánonů (v českém jazyce i v cizích jazycích) z české i evropské tvorby	Identifikace a zpěv známých motivů a témat Tvorba jednoduchých doprovodů hry	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	Rozvíjí hlasový rozsah, kvalitu hlasového projevu, zlepšuje celkovou úroveň vlastního pěveckého projevu.	Nácvik dvojhlasých, popřípadě vícehlasých úprav lidových písní (v závislosti na vyspělosti zpěváků)	Nácvik písní různých stylů a žánrů Intonační cvičení	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) Multikulturní výchova • Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Osvojuje si písně, skladby a sbory českých i světových tvůrců. Vnímá výrazové prostředky, chápe jejich význam, všímá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu.	Nácvik dvojhlasých, popřípadě vícehlasých písní umělých (v závislosti na počtu zpěváků a jejich vyspělosti).	Nácvik písní, vnímání ostatních hlasů, sborové cítění Využívání hudebně výrazových prostředků v praktických činnostech	

5.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví

Oblast zahrnuje vzdělávací obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

Obor Výchova ke zdraví není samostatným předmětem, ale je realizován v předmětech Občanská výchova, Zdraví člověka a Tělesná výchova. Část učiva je realizována v průběhu projektu Škola trochu jinak, dále v 1. ročníku v průběhu adaptačního kurzu a ve 2. ročníku v průběhu lyžařského výcvikového kurzu.

Zdravotní tělesná výchova je svými výstupy zahrnuta do výuky Tělesné výchovy.

5.7.1. Název vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: integrovaný předmět

Vyučovací předmět Tělesná výchova je povinný integrovaný předmět a je určen pro 1. až 4. ročník osmiletého gymnázia. Realizuje obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů a možností. Využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací v individuálně utvářené nabídce pohybových činností. Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech.

Do vzdělávacího předmětu Tělesná výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (okruhy Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti), Multikulturní výchova (okruh Lidské vztahy) a Mediální výchova (okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality), které jsou realizovány těmito formami: výuka hromadná a skupinová.

Vyučovací předmět je realizován v 1.–3. ročníku v rozsahu 3 vyučovacích hodin a ve 4. ročníku osmiletého gymnázia v rozsahu 2 hodin týdně. Výuka je realizována v tělocvičně, na hřišti, v terénu, na adaptačním kurzu v 1. ročníku, na lyžařském výcvikovém kurzu ve 2. ročníku a v průběhu projektu Škola trochu jinak.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení** jsou využívány následující postupy:

- podporujeme u žáků samostatnou práci v hodinách (cvičení na stanovištích v rámci sportovní gymnastiky), vedeme je k samostatnosti, sebehodnocení a ke srovnání s normou (např. v průběhu atletického bloku, bloku sportovní gymnastiky – vše je zakončeno hodnocením dle tabulek);
- během výuky klademe důraz na teoretické zvládnutí pohybových dovedností a osvojení si pravidel jednotlivých her;
- žákům dáváme prostor samostatně se realizovat přímo ve vyučování (samostatně vedené rozcvičky);
- jako škola se účastníme řady sportovních her v rámci AŠSK ve vybraných sportovních odvětvích, která jsou v našem okrese vyhlašována, kde všichni mají možnost kriticky zhodnotit výsledky svého učení.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů** vedeme žáky k samostatnému hodnocení jejich výsledků. K tomu jsou využívány následující postupy:

- především v pohybových aktivitách v přírodě vedeme žáky k praktickému řešení úkolů běžného života (zdravověda, orientace v terénu, odhad vzdálenosti, práce s busolou, orientační běh s plněním praktických úkolů, pobyt na lyžích).

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní** podporujeme samostatnost žáků prostřednictvím skupinové práce. K tomu jsou využívány následující postupy:

- rozvíjíme vzájemnou komunikaci mezi žáky (kolektivní sporty), formulaci, posouzení a řešení problémů v Tv (týmová práce);
- ve výuce poskytujeme samostatný prostor pro komunikaci mezi žáky a učitelem, žáky navzájem, žáci mohou svou měrou přispět k průběhu hodiny (např. organizování rozcviček, ukázky břišních tanců, karate, bojová umění, aerobik, to, co v osnovách není);
- pravidelná sportovní utkání (Gaudeamus – volejbalový turnaj tříd), sportovní dny, společné lyžařské zájezdy podporují komunikaci a chování, což vede k vytvoření přátelské atmosféry ve třídě i v celé škole.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k vědomí odpovědnosti za práci v kolektivu (týmu) v hodinách Tv, používáme skupinou práci, především v bloku sportovní gymnastiky (cvičení na stanovištích ve skupinách, kde jsou odkázáni na vzájemnou pomoc);
- vedeme žáky k samostatné organizaci skupiny (samostatné vedení rozcviček) a k podílu na hodnocení a ocenění práce druhých.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k respektování osobnosti druhého, formulaci obecných pravidel chování v hodinách Tv, podřizování se názoru většiny (při plnění skupinových úkolů);
- podporujeme individualitu žáků a umožňujeme jim prezentovat výjimečné schopnosti a dovednosti, poskytujeme prostor pro sebehodnocení žáků a hodnocení práce druhých.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence pracovní** jsou využívány následující postupy:

- pestrou nabídkou mimoškolní sportovní činnosti umožňujeme vlastní rozvoj žáků, případnou orientaci na budoucí povolání;
- umožňujeme žákům používat bezpečně a účinně různá materiální vybavení potřebná v hodinách Tv;
- žáci se učí respektovat a dodržovat přesně stanovená pravidla pro chování při sportovních činnostech, herní pravidla sportovních her, učí se kázni a plnění povinností;
- vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel BOZP.

Pro utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální** jsou využívány následující postupy:

- vedeme žáky k digitálnímu zpracování, ukládání a sdílení informací, např. videa nebo fotografie a následné sebereflexi
- využíváme dokumenty z historie sportu v elektronické podobě pro všeobecný přehled;
- využíváme aplikace a zařízení, jako jsou chytré hodinky, mobilní telefony, k záznamu a sledování průběhu činnosti v pohybových aktivitách a sportech
- motivujeme studenty k využití moderních technologií a aplikací zaměřených na tvorbu cvičebních plánů určených ke zlepšení a udržení kondice nebo sloužící k nápravě oslabeného lidského organismu

Vzdělávací obsah: Tělesná výchova, 1. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	Vytvoří a posoudí pravidla soužití a řídí se jimi. Rozhoduje uvážlivě o metodách relaxace organismu.	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Osobnostní a sociální rozvoj Zdravý způsob života a péče o zdraví: Životní styl – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	Vztahy ve dvojici a komunitě Psychohygiena Seberegulace Sebepoznání Režim dne	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Komunikace (komunikace v různých situacích – prosba, vysvětlování apod.) • Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd.) Výchova ke zdraví Adaptační kurz
Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	Rozliší potřebu typu první pomoci.	Nemoci, úrazy a prevence, psychohygiena	První pomoc	Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – jasná a srozumitelná komunikace) Adaptační kurz

Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Vyhýbá se vědomě činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	Zdravotní tělesná výchova
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Vysvětlí význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců.	Činnosti ovlivňující zdraví: Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Zakázané prostředky v tělesných aktivitách, škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a požívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepojetí) • Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Používá hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného.	Činnosti ovlivňující zdraví: Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Základní zásady bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu, BOZP	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí (můj vztah k sobě samé/mu; moje vztahy k druhým lidem)
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Osvojí si pohybové hry – s různým zaměřením;	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:	Pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	Osobností a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace

a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech.	netradiční pohybové hry a aktivity.	Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením		(stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) • Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech.	Zvládne turistiku a pobyt v přírodě.	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Rozvoj fyzických i psychických schopností Rozvoj pohybových dovedností Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, zajištění tepla	Pohybové dovednosti Turistika a pobyt v přírodě	Osobností a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) • Komunikace (komunikace v různých situacích – omluva, řešení konfliktů, vysvětlování apod.) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence) Adaptační kurz
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře,	Osvojí si základy atletiky.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy	Atletika	Osobností a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

soutěžích, při rekreačních činnostech.	Osvojí si základy gymnastiky. Osvojí si základy sportovních her.	překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Šplh Sportovní hry – vybíjená, přehazovaná, odbíjená, košíková, kopaná a doplňkové sportovní hry dle možnosti školy (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie)	Gymnastika Sportovní hry	• Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence) Projekt Škola trochu jinak • Sportovní hry
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Aplikuje pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží.	Činnosti podporující pohybové učení: Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	Příprava a organizace utkání	Osobností a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Aplikuje zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.	Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů a soutěží	Osvojené míčové hry, zpevňování dovedností	Osobností a sociální výchova • Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) • Komunikace (komunikace v různých situacích – omluva, přesvědčování,

				řešení konfliktů, vyjednávání apod.)
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech.	Osvojí si pohybové dovednosti.	Pohybové aktivity podle možností školy: plavání, bruslení, lyžování, snowboarding a další netradiční aktivity	Pohybové aktivity	Adaptační kurz a sportovní dny
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Zná historii a současnost sportu.	Historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta)	Společná utkání v míčových hrách, sportovní dny	Osobností a sociální výchova • Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc)

Vzdělávací obsah: Tělesná výchova, 2. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	Vysvětlí role členů komunity a vliv na sociální klima a zdraví.	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	Vztahy a pravidla soužití v komunitě	Osobnostní a sociální výchova • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí)
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	Rozhoduje uvážlivě o metodách relaxace organismu.	Osobnostní a sociální rozvoj Zdravý způsob života a péče o zdraví: Životní styl – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost	Psychohygiena Seberegulace Sebepoznání Režim dne	Výchova ke zdraví Lyžařský výcvikový kurz
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Aplikuje hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech.	Činnosti ovlivňující zdraví: Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Organizace prostoru a pohybových činností –	Základní zásady bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) • Komunikace (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání) Sportovní dny

		v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj (výběr, ošetřování)		Projekt Škola trochu jinak • Lezecká stěna
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Osvojí si základy atletiky. Osvojí si základy gymnastiky. Osvojí si základy sportovních her.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Šplh Sportovní hry – vybíjená, přehazovaná, odbíjená, košíková, kopaná; doplňkové sportovní hry dle možnosti školy – minikopaná, florbal, ringo, baseball, lakros (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie)	Atletika Gymnastika Sportovní hry	Osobností a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) • Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) • Komunikace (komunikace v různých situacích – omluva, řešení konfliktů, vysvětlování apod.) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech.	Osvojí si základy lyžování, snowboarding, bruslení.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové	Lyžařský a snowboardový kurz	Osobností a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (další zimní sporty podle podmínek školy) Základní a rozšiřující dovednosti a techniky sjezdového lyžování a snowboardingu Přednášky dle plánu LVK (nebezpečí hor, výstroj a výzbroj, první pomoc, technika jízdy)		• Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence) Lyžařský výcvikový kurz
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	Popíše manipulativní chování a doporučí obranu.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Skryté formy a stupně násilí a zneužívání Bezpečné chování Manipulativní reklama a informace	Multikulturní výchova • Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování – základní morální normy) Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě) • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti) Výchova ke zdraví

Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla. Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	Zajistí první pomoci při úrazech a v horách.	Zdravý způsob života a péče o zdraví: Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, základy první pomoci	První pomoc Životní styl	Osobnostní a sociální výchova • Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – jasná a srozumitelná komunikace) Výchova ke zdraví Lyžařský výcvikový kurz

Vzdělávací obsah: Tělesná výchova, 3. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	Zná význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců.	Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Napravovací cvičení Posilovací cvičení	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika) • Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Zdravotní tělesná výchova
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Umí popsat hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech.	Činnosti ovlivňující zdraví: Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	BOZP, škodlivost zakázaných látek	
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Objasní zdravotně orientovanou zdatnost.	Činnosti ovlivňující zdraví: Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením	Zdravotně orientovaná zdatnost	Zdravotní tělesná výchova
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Zdokonaluje se v základech atletiky.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:	Atletika	Osobností a sociální výchova

a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Zdokonaluje se v základech gymnastiky. Zdokonaluje se v základech sportovních her.	Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Gymnastika, akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Šplh Sportovní hry – vybíjená, přehazovaná, odbíjená, košíková, kopaná; doplňkové sportovní hry dle možnosti školy – minikopaná, florbal, ringo, baseball, lakros (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie)	Gymnastika Sportovní hry	• Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) • Komunikace (komunikace v různých situacích – omluva, řešení konfliktů, vysvětlování apod.) • Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence) • Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)

Vzdělávací obsah: Tělesná výchova, 4. ročník osmiletého gymnázia

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.	Zná prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.	Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí, rozvoj vytrvalosti)	Posilovací a napravovací cvičení formou kruhového tréninku nebo v posilovně	Zdravotní tělesná výchova
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Aplikuje prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.	Individuální rozcvičení, strečink celého těla před ukončením hodiny i po ní, na závěr hodiny uvolnění nejzatěžovanějších partií těla	Protahovací a napravovací cvičení	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání, vůle) Projekt Škola trochu jinak • Lanové centrum – káry
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Zdokonaluje se v základech atletiky. Ovládá základy gymnastiky.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Šplh Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a	Atletika Gymnastika Moderní gymnastika	Osobností a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) • Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) • Komunikace (komunikace v různých situacích – omluva, řešení konfliktů, vysvětlování apod.)

	Zvládá základní estetické a kondiční formy cvičení s hudbou. Ovládá základy sportovních her.	rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance Sportovní hry – vybíjená, přehazovaná, odbíjená, košíková, kopaná; doplňkové sportovní hry dle možnosti školy – minikopaná, florbal, ringo, baseball, lakros (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie)	Sportovní hry	• Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Dokáže komunikovat v Tv.	Činnosti podporující pohybové učení: Komunikace v hodinách Tv (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech)	Základní pravidla sportovních her, používání správné sportovní terminologie	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Zvládá měřit a posuzovat pohybové dovednosti.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	Klasifikace	Osobností a sociální výchova • Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)

	Rozlišuje zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		• Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Dokáže komunikovat v Tv – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech.	Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybové činnosti	Sportovní dny	Osobností a sociální výchova • Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc) • Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) • Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Umí změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a vyhodnotit je.	Práce s tabulkou výkonů, doplňování příslušných dat, čtení a zjišťování potřebných dat	Práce s tabulkou výkonů, doplňování příslušných dat, čtení a zjišťování potřebných dat	Osobností a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium)
Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Vyhýbá se vědomě činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Všestranné rozvíjející pohybové činnosti – pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	Zdravotní tělesná výchova

		obsah Tv (s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení)		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Osvojí si základy úpolových sportů.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Úpoly – základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karatedó	Úpoly	

5.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je realizován v předmětech Informatika, Občanská výchova, Fyzikálně-matematická praktika a Chemicko-biologická praktika. Minimální časová dotace tohoto vzdělávacího oboru je 3 hodiny.

V předmětu Informatika je probíráno učivo okruhu Využití digitálních technologií; ve 4. ročníku je z minimální časové dotace použito 1,75 hodiny.

V předmětu Občanská výchova je ve 4. ročníku osmiletého gymnázia probírán okruh Svět práce; z minimální časové dotace je použito 0,75 hodiny.

V předmětu Fyzikálně-matematická praktika je probíráno učivo okruhu Práce s laboratorní technikou; z minimální časové dotace je použito 0,25 hodiny.

V předmětu Chemicko-biologická praktika je probíráno učivo okruhu Práce s laboratorní technikou; z minimální časové dotace je použito 0,25 hodiny.

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLE

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi (i jeho zákonným zástupcům) zpětnou vazbu, prostřednictvím níž jsou předávány informace o tom, jak danou problematiku žák zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, zda volí efektivní způsoby učení, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje, kde má rezervy. Současně by měl být žák hodnocením motivován k dalšímu učení. Součástí je i sebehodnocení dětí, jejich schopnost posoudit svoji práci i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.

Způsob hodnocení

Výkon žáka je hodnocen klasifikací s pěti klasifikačními stupni ve stupnici 1–5. K průběžné klasifikaci lze využít i známek s minusem.

Kritéria klasifikace

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

1. Být otevřený k dětem i zákonným zástupcům, stanovit a vysvětlit jasná kritéria pro hodnocení.
2. Umožnit žákům účast na hodnotícím procesu.
3. Hodnotit individuální pokrok bez srovnávání s ostatními.

Základní pravidla pro použití klasifikace

Známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.

1. Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo.
2. Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
3. Písemné práce žáků jsou zakládány do složek.
4. Všechny zásadnější písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli čas se na ně připravit.
5. Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby, uvědomění si chyby je příležitost naučit se to lépe.
6. Při jednohodinové týdenní dotaci předmětu je třeba mít minimálně dvě známky za klasifikační období, při dvouhodinové nejméně tři a při vícehodinové alespoň čtyři.
7. Pokud má žák během klasifikačního období více než 30 % absencí z celkového objemu uskutečněných hodin v tomto období či neabsolvoval počet zkoušení dle požadavků učitele v příslušném předmětu, popř. obojí, nebude žák v řádném termínu klasifikován a bude stanoven termín pro dodatečnou klasifikaci.

Klasifikační stupně

1 – Žák pracuje samostatně, logicky myslí, svědomitě plní všechny úkoly, aktivně se zapojuje, samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě, ústní projev je plynulý a věcně správný, pracuje aktivně při týmové práci, prokazuje tvořivost, na výuku se připravuje systematicky.

2 – Žák pracuje samostatně, s drobnými chybami, ústní projev vyžaduje pobídky, dovede používat naučené znalosti v praxi, svědomitě plní všechny úkoly, samostatné práce odevzdává včas, pracuje aktivně při týmové práci, přípravu na výuku si plánuje.

3 – Žák samostatně plní jednodušší úkoly, ústní projev je s chybami, složitější úkoly plní s pomocí, pracuje při týmové práci, přípravu na výuku si plánuje.

4 – Žák se snaží, samostatně plní nejjednodušší úkoly, při hodinách pracuje s pomocí, podílí se na práci v týmu, příprava na výuku je chaotická.

5 – Žák se nesnaží, nezvládá učivo, neplní zadané úkoly, nepracuje při hodinách, pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem.

6.1.1. Hodnocení žáků v předmětu Český jazyk a literatura

Podklady pro klasifikaci

1. Jazyková výchova (Mluvnice)
- v každém ročníku 6 kontrolních diktátů
- pravopisná a gramatická cvičení
- jazykový rozbor
- ústní zkoušení u tabule
- aktivita
- skupinová práce při hodině
- plnění domácích úkolů

2. Literární výchova
- referáty o knihách a spisovatelích
- recitace básní
- ústní zkoušení u tabule
- aktivita
- práce s textem, rozbor přečteného textu
- písemný test v okruhu určité kapitoly (autoři, díla, pojmy)
- vedení kulturního deníku

3. Komunikační a slohová výchova
- 2 písemné (slohové) práce v každém ročníku
- mluvní cvičení
- plnění domácích úkolů
- vlastní tvorba v rámci výuky i domácí přípravy

Při hodnocení mluvnické části jsou nejdůležitější známky z kontrolních diktátů a jazykových rozborů. Výslednou známku ovlivní i výkony v dílčích úkolech (ústní zkoušení, krátké písemné prověrky atd.). Při celkovém hodnocení bude uplatněna rovnocennost všech tří složek (jazykové výchovy, literární výchovy, komunikační a slohové výchovy).

Klasifikační stupně

1 – Žák pracuje samostatně, logicky myslí, svědomitě plní všechny úkoly, aktivně se zapojuje do výuky, samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě, ústní projev je plynulý a věcně správný, pracuje aktivně při týmové práci, prokazuje tvořivost.
2 – Žák pracuje samostatně, s drobnými chybami, ústní projev vyžaduje pobídky, dovede používat naučené znalosti v praxi, svědomitě plní všechny úkoly, samostatné práce odevzdává včas, pracuje aktivně při týmové práci.
3 – Žák samostatně plní jednodušší úkoly, ústní projev je s chybami, složitější úkoly plní s pomocí, pracuje při týmové práci.
4 – Žák se snaží, samostatně plní nejjednodušší úkoly, při hodinách pracuje s pomocí, podílí se na práci v týmu.
5 – Žák se nesnaží, nezvládá učivo, neplní zadané úkoly, nepracuje při hodinách, pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem.

6.1.2. Hodnocení žáků v předmětu Anglický jazyk

Podklady pro klasifikaci

Výkon žáka je hodnocen klasifikací s pěti klasifikačními stupni ve stupnici 1–5. Hodnotí se ústní projev (vyprávění, dialog) a projev písemný (překlad gramatických vět, testy na slovní zásobu, slohové práce, projekty, čtení s porozuměním a poslech s porozuměním). V každém pololetí žáci píší jednu kompozici na určité probírané téma. Hodnotí se nejen gramatická a lexikální správnost, ale i správnost obsahová, stupeň porozumění, to vše vždy s ohledem na věk žáka a rozsah probírané látky. Za dobrý či špatný výkon může vyučující ohodnotit žáka individuální formou bonusu či malusu. Při hodnocení bereme v úvahu i aktivitu, popř. pasivitu žáka v hodinách.

1 – Žák pracuje samostatně, logicky myslí, svědomitě plní všechny úkoly, aktivně se zapojuje do výuky, samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě, ústní projev je plynulý a věcně správný, pracuje aktivně při týmové práci, prokazuje tvořivost.

2 – Žák pracuje samostatně, s drobnými chybami, ústní projev vyžaduje pobídky, dovede používat naučené znalosti v praxi, svědomitě plní všechny úkoly, samostatné práce odevzdává včas, pracuje aktivně při týmové práci.

3 – Žák samostatně plní jednodušší úkoly, ústní projev je s chybami, složitější úkoly plní s pomocí, pracuje při týmové práci, v činnostech je méně aktivní.

4 – Žák se snaží, samostatně plní nejjednodušší úkoly, při hodinách pracuje s pomocí, podílí se na práci v týmu, je málo aktivní.

5 – Žák se nesnaží, je převážně pasivní, nezvládá učivo, neplní zadané úkoly, při hodinách nepracuje, pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem.

6.1.3. Hodnocení žáků v předmětu Další cizí jazyk

(hodnocení pro další cizí jazyk volitelný z předmětů Španělský jazyk, Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk)

Podklady pro klasifikaci

Výkon žáka je hodnocen klasifikací s pěti klasifikačními stupni ve stupnici 1–5. Hodnotí se ústní projev (vyprávění, dialog) a projev písemný (překlad gramatických vět, testy na slovní zásobu, slohové práce, projekty, čtení s porozuměním a poslech s porozuměním). V každém pololetí žáci píší jednu kompozici na určité probírané téma. Hodnotí se nejen gramatická a lexikální správnost, ale i správnost obsahová, stupeň porozumění, to vše vždy s ohledem na věk žáka a rozsah probírané látky. Za dobrý či špatný výkon může vyučující ohodnotit žáka individuální formou bonusu či malusu. Při hodnocení bereme v úvahu i aktivitu, popř. pasivitu žáka v hodinách.

1 – Žák pracuje samostatně, logicky myslí, svědomitě plní všechny úkoly, aktivně se zapojuje do výuky, samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě, ústní projev je plynulý a věcně správný, pracuje aktivně při týmové práci, prokazuje tvořivost.

2 – Žák pracuje samostatně, s drobnými chybami, ústní projev vyžaduje pobídky, dovede používat naučené znalosti v praxi, svědomitě plní všechny úkoly, samostatné práce odevzdává včas, pracuje aktivně při týmové práci.

3 – Žák samostatně plní jednodušší úkoly, ústní projev je s chybami, složitější úkoly plní s pomocí, pracuje při týmové práci, v činnostech je méně aktivní.

4 – Žák se snaží, samostatně plní nejjednodušší úkoly, při hodinách pracuje s pomocí, podílí se na práci v týmu, je málo aktivní.

5 – Žák se nesnaží, je převážně pasivní, nezvládá učivo, neplní zadané úkoly, při hodinách nepracuje, pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem.

6.1.5. Hodnocení žáků v předmětu Dramatická výchova

Klasifikace – průběžně i na vysvědčení budou výkony žáků hodnoceny známkou.

Praktické činnosti

Hodnoticí hlediska:
1. aktivní přístup k tvořivé činnosti
2. osobitý tvůrčí přístup (představivost, individualita projevu, originalita)
3. pracovní zaujetí, snaha dosáhnout cíle
4. talent a jeho využití
5. kooperace ve skupině
6. schopnost verbálního i nonverbálního vyjádření
7. schopnost hodnotit výsledky práce vlastní i práce ostatních

Klasifikační stupně

1 – Práce je z výše uvedených hledisek bezchybná, nebo jen s malými nedostatky.
2 – Práce vykazuje z výše uvedených hledisek chyby a nedostatky.
3 – Práce vykazuje z výše uvedených hledisek závažné chyby a nedostatky.
4, 5 – Uděluje se jen výjimečně, pokud práce vykazuje závažné chyby a nedostatky a žák projevuje nezájem o práci a předmět.

Teorie

Klasifikační stupně
1 – Žák učivo ovládá bezchybně, nebo jen s malými chybami a nedostatky, samostatně uvažuje.
2 – Žák učivo ovládá s chybami a nepřesnostmi.
3 – Žák se zhruba orientuje v učivu, podrobnější a hlubší znalosti chybí.
4 – Znalosti jsou torzovité, žák se v problematice neorientuje.
5 – Žádné nebo téměř žádné znalosti.

6.1.6. Hodnocení žáků v předmětu Matematika

Klasifikační stupně

1 – Žák samostatně logicky myslí, samostatně a bezchybně řeší zadané úkoly, umí pracovat s tabulkami a různými grafy.
2 – Žák dovede používat naučené znalosti v praxi, postupuje samostatně, s drobnými chybami řeší zadané úkoly.
3 – Žák samostatně počítá jednodušší příklady, složitější příklady (příklady pro dvojkaře a jedničkáře) spočítá s pomocí učitele, dovede používat naučená pravidla a vzorce v příkladech z praxe.
4 – Žák se snaží, samostatně počítá jen nejjednodušší příklady, další přiměřené (příklady pro trojkaře) počítá s pomocí, zná základní pravidla pro početní výkony, zná vzorce alespoň krátkodobě.

5 – Žák se nesnaží, chybuje v nejjednodušších příkladech, nezná základní pravidla pro početní výkony, nezná vzorce.

Podklady pro klasifikaci

1. kontrolní práce – jednohodinové tematické prověrky (váha 10)
2. ostatní známky – písemné zkoušení, ústní zkoušení (váha 5)
3. další aktivita – samostatná práce, domácí úkoly, referáty, úspěšná účast v soutěžích, práce v hodinách, vypracovávání domácích úkolů atd. (viz poznámka)

Poznámka:
a) Učitel může v závěrečné klasifikaci přihlédnout k dalším aktivitám žáka.
b) Při rozdílu jednoho nebo dvou stupňů mezi kontrolními pracemi a ostatními známkami může učitel přihlédnout k další aktivitě.

Výsledná známka:	**Přepočítaný průměr:**
1	1,0–1,49
2	1,5–2,49
3	2,5–3,49
4	3,5–4,49
5	4,5–5,00

6.1.7. Hodnocení žáků v předmětu Informatika

Podklady pro klasifikaci

1. Písemné zkoušení (váha 5)
2. Testy (váha 1, 3, 5, 10)
3. Samostatná práce v hodině (váha 1)
4. Samostatný projekt – týmový nebo individuální (váha 5)
5. Dobrovolný domácí projekt, účast v soutěžích, reprezentace školy (váha 1, 5, 10)
6. Spolupráce (ochota a schopnost pracovat v týmu, spolehlivost plnění zadaných úkolů, samostatnost, váha 1, 3)
7. Aktivita při hodinách (váha 1, 3, 5)

Tyto oblasti tvoří souhrnný celek, který je hodnocen a na konci pololetí klasifikován příslušnou známkou na vysvědčení
Poznámka:
Učitel může v závěrečné klasifikaci přihlédnout k dalším aktivitám žáka.

Výsledná známka:	**Přepočítaný průměr:**
1	1,0–1,49
2	1,5–2,49
3	2,5–3,49
4	3,5–4,49
5	4,5–5,00

Klasifikační stupně

1 – Žák pracuje samostatně, svědomitě plní všechny úkoly, aktivně se zapojuje, samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě, pracuje na projektech.

2 – Žák pracuje samostatně, s drobnými chybami, svědomitě plní všechny úkoly, samostatné práce odevzdává včas, pracuje na projektech.
3 – Žák samostatně plní jednodušší úkoly, složitější úkoly plní s pomocí, pracuje na projektech.
4 – Žák se snaží, samostatně plní nejjednodušší úkoly, při hodinách pracuje s pomocí, podílí se na práci na projektech.
5 – Žák se nesnaží, nezvládá učivo, neplní zadané úkoly, nepracuje při hodinách, pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem.

6.1.8. Hodnocení žáků v předmětu Dějepis

Podklady pro klasifikaci

Konečné hodnocení žáka vychází z celé škály žákovy činnosti. Tyto činnosti můžeme rozčlenit do několika oblastí:

1. Ústní zkoušení
2. Písemné zkoušení:
- menší úkoly prověřující faktografii
- větší, souhrnné testy za určité období
3. Samostatná práce (přímo v hodině nebo jako domácí úkol, většinou práce s textem, získávání a třídění informací)
4. Referáty – hodnotí se podle těchto kritérií:
- výběr informací (referát má obohatit, ne opakovat už známé z výuky)
- přiměřený rozsah
- uvedení zdroje informací
- kvalita přednesu
- příprava zápisu pro žáky
- kvalita písemného zpracování
5. Aktivita
6. Účast v soutěžích
7. Spolupráce (ochota a schopnost pracovat v týmu, spolehlivost plnění zadaných úkolů, samostatnost)

Tyto oblasti tvoří souhrnný celek, který je hodnocen a na konci pololetí klasifikován příslušnou známkou na vysvědčení.

Klasifikační stupně

1 – Žák pracuje samostatně, logicky myslí, svědomitě plní všechny úkoly, aktivně se zapojuje, samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě, ústní projev je plynulý a věcně správný, pracuje aktivně při týmové práci, prokazuje tvořivost.
2 – Žák pracuje samostatně, s drobnými chybami, ústní projev vyžaduje pobídky, dovede používat naučené znalosti v praxi, svědomitě plní všechny úkoly, samostatné práce odevzdává včas, pracuje aktivně při týmové práci.
3 – Žák samostatně plní jednodušší úkoly, ústní projev je s chybami, složitější úkoly plní s pomocí, pracuje při týmové práci.
4 – Žák se snaží, samostatně plní nejjednodušší úkoly, při hodinách pracuje s pomocí, podílí se na práci v týmu.
5 – Žák se nesnaží, nezvládá učivo, neplní zadané úkoly, nepracuje při hodinách, pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem.

6.1.9. Hodnocení žáků v předmětu Občanská výchova

Podklady pro klasifikaci

V průběhu klasifikačního období budou žáci bodováni.
Občanská výchova je zaměřena především na vytváření postojů, formování vlastních názorů a uplatňování získaných vědomostí v občanském životě. Proto hlavní kritéria hodnocení spočívají v těchto oblastech:

1. Schopnost samostatné i týmové práce
- samostatné zpracování úkolů v hodině i doma

2. Dovednost při vyhledávání a zpracování údajů, faktů, informací
- výběr a zpracování aktuálních zpráv (vlastními slovy, zdůvodnění výběru, vyvolání diskuze)
- vyhledávání údajů, shromažďování informací a forma zpracování, referáty

3. Dovednost vyjádřit přiměřeně svůj názor na věc či danou problematiku
- zapojení do diskuze, aktivita v hodinách
- úroveň diskuze, umění argumentace
- schopnost vyslechnout názor druhých

4. Faktografické znalosti učiva a jejich použití při řešení situačních úkolů
- písemné testy

Klasifikační stupně

1 – Žák pracuje samostatně, logicky myslí, svědomitě plní všechny úkoly, aktivně se zapojuje, samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě, ústní projev je plynulý a věcně správný, pracuje aktivně při týmové práci, prokazuje tvořivost.
2 – Žák pracuje samostatně, s drobnými chybami, ústní projev vyžaduje pobídky, dovede používat naučené znalosti v praxi, svědomitě plní všechny úkoly, samostatné práce odevzdává včas, pracuje aktivně při týmové práci.
3 – Žák samostatně plní jednodušší úkoly, ústní projev je s chybami, složitější úkoly plní s pomocí, pracuje při týmové práci.
4 – Žák se snaží, samostatně plní nejjednodušší úkoly, při hodinách pracuje s pomocí, podílí se na práci v týmu.
5 – Žák se nesnaží, nezvládá učivo, neplní zadané úkoly, nepracuje při hodinách, nespolupracuje se spolužáky ani s vyučujícím.

Žák si plánuje jednotlivé oblasti učiva, aby byl průběžně připraven na vyučovací hodinu. Pokud cítí, že něco nezvládl, má možnost poradit se s vyučujícím. Na výkonech žáka v hodinách a při samostatné práci a samostudiu vyučující pozná, jak žák k přípravě a plánování učiva přistupuje. Hodnocení lze tedy vztáhnout vždy ke konkrétnímu projevu žáka (samostatná práce, referát, podíl na kolektivní práci, při zkoušení atd.) a provádět jej v rámci tohoto konkrétního projevu.
Tato pravidla vyučující individuálně aplikuje na další alternativy diagnostiky žáků.
Při konečné klasifikaci učitel přihlédne k aktivitě a práci žáka v hodině.

6.1.10. Hodnocení žáků v předmětu Globální výchova

Podklady pro klasifikaci

1. písemné zkoušení
   (váha 5)
2. vyhledávání informačních zdrojů a práce s nimi
   (váha 5)
3. týmová práce, hodnocení dle spolupráce a sebehodnocení skupiny

(váha 10)
4. referáty (dobrovolné), domácí úkoly
   (váha 3)
5. samostatná dlouhodobá práce
   (váha 10)
6. aktivita v hodině – odpovědi, tvořivost (průběžně)
   (váha 3)

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá podstatu probraných jevů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využívat k samostatnému řešení úloh. Chápe souvislosti mezi probíraným učivem a praktickým životem a dovede je využívat. Prokazuje připravenost při práci se zdroji, samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě. Pracuje aktivně při týmové práci, na výuku se připravuje systematicky.
2 – Totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností. Dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit. Přípravu na výuku si plánuje.
3 – Žák správně chápe podstatu globálních vztahů. Má potíže při přípravě samostatné práce. Dopouští se závažnějších chyb při řešení úloh, jeho odpovědi jsou neúplné. Přípravu na výuku si plánuje.
4 – Žák ovládá učivo jen částečně. Při samostatných pracích je nedbalý, v ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý. Podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit. Příprava na výuku je chaotická.
5 – Žák neovládá učivo. Na návodné otázky odpovídá nesprávně (nebo neodpovídá vůbec), nechápe podstatu úloh. Pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem, neplánuje přípravu na výuku, nepracuje pro tým.

6.1.11. Hodnocení žáků v předmětu Fyzika

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá fyzikální podstatu probraných jevů a zákonů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využívat k samostatnému řešení úloh. Zná fyzikální jednotky a dovede je při řešení úloh správně používat. Chápe souvislosti mezi probíraným učivem ve fyzice a jiným předmětem a dovede je využívat. Prokazuje pohotovost při frontálních pokusech a laboratorních pracích, samostatnost při měření a počítání s naměřenými veličinami, při kreslení grafů. Je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem.
2 – Totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností. Dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit.
3 – Žák správně chápe fyzikální podstatu jevů. Má potíže při sestavování pokusů, dopouští se závažnějších chyb při řešení úloh. Jeho odpovědi jsou neúplné.
4 – Žák ovládá učivo jen částečně. Zná nejdůležitější fyzikální veličiny, jednotky a zákony, ale jen s obtížemi je dokáže používat k řešení úkolů. Při frontálních pokusech a laboratorních pracích je nesamostatný. V ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý. Podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit.
5 – Žák neovládá učivo. Na návodné otázky odpovídá nesprávně (nebo neodpovídá vůbec), nechápe podstatu úlohy. Pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem.

Podklady pro klasifikaci

1. kontrolní práce – tematické prověrky
   (váha 5)

2. ostatní známky – písemné zkoušení, ústní zkoušení
   (váha 5)
3. laboratorní práce
   (váha 3)
4. další aktivita – samostatná práce, domácí úkoly, týmové a skupinové práce, referáty, úspěšná účast v soutěžích, práce v hodinách, vypracovávání domácích úkolů atd. (viz poznámka)

Poznámka:
Učitel může v závěrečné klasifikaci přihlédnout k dalším aktivitám žáka.

Výsledná známka:	**Přepočítaný průměr:**
1	1,0 – 1,49
2	1,5 – 2,49
3	2,5 – 3,49
4	3,5 – 4,49
5	4,5 – 5,00

6.1.12. Hodnocení žáků v předmětu Chemie

Podklady pro klasifikaci

1. písemné zkoušení – tematické prověrky (nejméně 3x za pololetí)
   (váha 5)
2. ústní zkoušení
   (váha 5)
3. laboratorní práce a protokoly
   (váha 5)
4. týmová práce, hodnocení dle spolupráce a sebehodnocení skupiny
   (váha 5)
5. referáty (dobrovolné), domácí úkoly
   (váha 3)
6. účast v soutěži – olympiáda
   (váha 10)

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá podstatu probraných jevů, zákonů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využívat k samostatnému řešení úloh. Zná názvosloví a jednotky a dovede je při řešení úloh správně používat. Chápe souvislosti mezi probíraným učivem v Chemii a v praktickém životě a dovede je využívat. Prokazuje pohotovost a připravenost při pokusech a laboratorních pracích, samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě. Pracuje aktivně při týmové práci. Na výuku se připravuje systematicky.
2 – Totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností. Dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit. Připravuje se na výuku.
3 – Žák správně chápe podstatu chemických dějů. Při přípravě pokusů je nesamostatný. Dopouští se závažnějších chyb při řešení úloh, jeho odpovědi jsou neúplné. Přípravu na výuku si plánuje.
4 – Žák ovládá učivo jen částečně. Zná nejdůležitější názvosloví, jednotky a zákony, ale jen s obtížemi je dokáže používat k řešení úkolů. Při pokusech a laboratorních pracích je nesamostatný. V ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý. Podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit. Příprava na výuku je chaotická, samostatné práce neodevzdává včas, mají nedostatečnou úroveň.
5 – Žák neovládá učivo. Na návodné otázky odpovídá nesprávně (nebo neodpovídá vůbec), nechápe podstatu úloh. Pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem, neplánuje přípravu na výuku. Nepracuje pro tým. Neodevzdává samostatné práce.

6.1.13. Hodnocení žáků v předmětu Biologie

Podklady pro klasifikaci

1. písemné zkoušení – tematické prověrky (nejméně 3x za pololetí)
   (váha 5)
2. ústní zkoušení
   (váha 5)
3. poznávání organismů (nejméně 1x za pololetí)
   (váha 5)
4. laboratorní práce a protokoly
   (váha 5)
5. týmová práce, hodnocení dle spolupráce a sebehodnocení skupiny
   (váha 5)
6. referáty (dobrovolné), domácí úkoly
   (váha 3)
7. samostatná dlouhodobá práce – pozorování, sbírka
   (váha 10)
8. aktivita v hodině – odpovědi, tvořivost (průběžně)
   (váha 3)
9. účast v soutěži – olympiáda, poznávací soutěž
   (váha 10)

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá podstatu probraných jevů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využívat k samostatnému řešení úloh. Zná organismy a dovede je správně zařazovat do systému a ekosystémů. Chápe souvislosti mezi probíraným učivem v Přírodopise a praktickým životem a dovede je využívat. Prokazuje připravenost při laboratorních pracích, o práci vede záznamy. Samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě. Pracuje aktivně při týmové práci. Na výuku se připravuje systematicky.
2 – Totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností. Dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit. Připravuje se na výuku.
3 – Žák správně chápe podstatu přírodních vztahů. Má potíže při přípravě laboratorních prací, při řešení úloh je nesamostatný. Jeho odpovědi jsou neúplné. Připravuje se na výuku.
4 – Žák ovládá učivo jen částečně. Zná nejdůležitější organismy, ale jen s obtížemi je dokáže zařazovat. Při laboratorních pracích je nesamostatný. V ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý. Podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit. Příprava na výuku je chaotická, samostatné práce neodevzdává včas a mají nedostatečnou úroveň.
5 – Žák neovládá učivo. Na návodné otázky odpovídá nesprávně (nebo neodpovídá vůbec), nechápe podstatu úloh. Pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem, neplánuje přípravu na výuku. Nepracuje pro tým. Neodevzdává samostatné práce.

6.1.14. Hodnocení žáků v předmětu Zdraví člověka

Podklady pro klasifikaci

1. písemné zkoušení – tematické prověrky (nejméně 3x za pololetí)
   (váha 5)
2. ústní zkoušení
   (váha 5)

3. laboratorní práce a protokoly
   (váha 5)
4. týmová práce, hodnocení dle spolupráce a sebehodnocení skupiny
   (váha 5)
5. referáty (dobrovolné), domácí úkoly
   (váha 3)
6. samostatná dlouhodobá práce – pozorování
   (váha 10)
7. aktivita v hodině – odpovědi, tvořivost (průběžně)
   (váha 3)
8. účast v soutěži – první pomoc, olympiáda
   (váha 10)

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá podstatu probraných jevů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využívat k samostatnému řešení úloh. Zná stavbu a funkci lidského těla a dovede vyvozovat souvislosti se zdravím člověka. Chápe souvislosti mezi probíraným učivem předmětu a praktickým životem a dovede je využívat. Prokazuje připravenost při laboratorních pracích, o práci vede záznamy. Samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě. Pracuje aktivně při týmové práci. Na výuku se připravuje systematicky.
2 – Totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností. Dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit. Připravuje se na výuku.
3 – Žák správně chápe podstatu vztahů v organismu. Při přípravě laboratorních prací je nesamostatný, dopouští se závažnějších chyb při řešení úloh. Jeho odpovědi jsou neúplné. Dlouhodobá pozorování a záznamy má neúplné. Připravuje se na výuku.
4 – Žák ovládá učivo jen částečně. Zná nejdůležitější orgány, ale jen s obtížemi vysvětlí funkci a vztah ke zdraví. Při laboratorních pracích je nesamostatný. V ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý. Podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit. Příprava na výuku je chaotická, samostatné práce neodevzdává včas, mají nedostatečnou úroveň.
5 – Žák neovládá učivo. Na návodné otázky odpovídá nesprávně (nebo neodpovídá vůbec), nechápe podstatu úloh. Pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem, neplánuje přípravu na výuku. Nepracuje pro tým. Neodevzdává samostatné práce.

6.1.15. Hodnocení žáků v předmětu Geologie

Podklady pro klasifikaci

1. písemné zkoušení – tematické prověrky (nejméně 3x za pololetí)
   (váha 5)
2. ústní zkoušení
   (váha 5)
3. poznávání přírodnin
   (váha 5)
4. laboratorní práce a protokoly
   (váha 5)
5. týmová práce, hodnocení dle spolupráce a sebehodnocení skupiny
   (váha 5)
6. referáty (dobrovolné), domácí úkoly
   (váha 3)
7. aktivita v hodině – odpovědi, tvořivost (průběžně)

(váha 3)
8. účast v soutěži – olympiáda, regionální poznávací soutěž
(váha 10)

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá podstatu probraných jevů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využívat k samostatnému řešení úloh. Zná neživé přírodniny a dovede vyvozovat souvislosti mezi jejich vlastnostmi a vznikem a zařadit je do systému. Chápe souvislosti mezi probíraným učivem předmětu a praktickým životem a dovede je využívat. Prokazuje připravenost při laboratorních pracích, o práci vede záznamy. Samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě. Pracuje aktivně při týmové práci. Na výuku se připravuje systematicky.
2 – Totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností. Dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit. Přípravu na výuku si plánuje. Zná neživé přírodniny a jejich vlastnosti, umí je zařadit je do systému.
3 – Žák správně chápe podstatu vztahů v geosféře. Má potíže při přípravě laboratorních prací. Zná nejdůležitější neživé přírodniny, ale jen s obtížemi je zařadí do systému. Dopouští se závažnějších chyb při řešení úloh. Jeho odpovědi jsou neúplné. Dlouhodobá pozorování a záznamy má neúplné. Přípravu na výuku si plánuje.
4 – Žák ovládá učivo jen částečně. Zná nejdůležitější neživé přírodniny, ale jen s obtížemi je zařadí do systému. Při laboratorních pracích je nesamostatný. V ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý. Podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit. Příprava na výuku je chaotická.
5 – Žák neovládá učivo. Na návodné otázky odpovídá nesprávně (nebo neodpovídá vůbec), nechápe podstatu úloh. Pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem, neplánuje přípravu na výuku. Nepracuje pro tým.

6.1.16. Hodnocení žáků v předmětu Zeměpis

Podklady pro klasifikaci

1. písemné zkoušení – tematické prověrky (nejméně 3x za pololetí)
2. ústní zkoušení dle možností
3. referáty (dobrovolné), domácí úkoly
4. aktivita v hodině – odpovědi, tvořivost (průběžně)
5. účast v soutěži – olympiáda

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá podstatu probraných jevů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využívat k samostatnému řešení úloh. Chápe souvislosti mezi probíraným učivem předmětu a praktickým životem a dovede je využívat. Samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě, na výuku se připravuje systematicky.
2 – Totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností. Dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit. Přípravu na výuku si plánuje.
3 – Žák správně chápe podstatu vztahů v geosféře. Dopouští se závažnějších chyb při řešení úloh, jeho odpovědi jsou neúplné. Dlouhodobá pozorování a záznamy má neúplné. Přípravu na výuku si plánuje.
4 – Žák ovládá učivo jen částečně. V ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý. Podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit. Příprava na výuku je chaotická.
5 – Žák neovládá učivo. Na návodné otázky odpovídá nesprávně (nebo neodpovídá vůbec). Nechápe podstatu úloh. Pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem, neplánuje přípravu na výuku.

Písemné prověrky jako objektivní způsob hodnocení umožní a usnadní porovnávat vědomosti žáků jednotlivých ročníků. Otázky jsou koncipovány tak, aby žáci mohli odpovědi na některé z nich vyhledat atlasech a zároveň u některých prokázat své paměťové vědomosti.

Hodnocení :

Známka	**Počet správných odpovědí**
1	10
2	9–8
3	7–6
4	5–4
5	3–0

6.1.17. Hodnocení žáků v předmětu Chemicko-biologická praktika

Podklady pro klasifikaci

1. písemné zkoušení
   (váha 5)
2. laboratorní práce a protokoly
   (váha 5)
3. týmová práce
   (váha 5)
4. dlouhodobé pozorování
   (váha 10)
5. referáty, domácí úkoly
   (váha 3)

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá podstatu probraných jevů, zákonů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využívat k samostatnému řešení úloh. Zná názvosloví a jednotky a dovede je při řešení úloh správně používat. Chápe souvislosti mezi probíraným učivem a praktickým životem a dovede je využívat. Prokazuje připravenost při pokusech a laboratorních pracích. Samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě. Pracuje aktivně při týmové práci. Na výuku se připravuje systematicky.
2 – Totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností. Dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit. Přípravu na výuku si plánuje.
3 – Žák správně chápe podstatu dějů. Má potíže při přípravě pokusů, dopouští se závažnějších chyb při řešení úloh. Jeho odpovědi jsou neúplné. Přípravu na výuku si plánuje.
4 – Žák ovládá učivo jen částečně. Zná nejdůležitější názvosloví, jednotky a zákony, ale jen s obtížemi je dokáže používat k řešení úkolů. Při pokusech a laboratorních pracích je nesamostatný. V ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý. Podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit. Příprava na výuku je chaotická.
5 – Žák neovládá učivo. Na návodné otázky odpovídá nesprávně (nebo neodpovídá vůbec), nechápe podstatu úloh. Pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem, neplánuje přípravu na výuku. Nepracuje pro tým.

6.1.18. Hodnocení žáků v předmětu Fyzikálně-matematická praktika

Podklady pro klasifikaci

1. písemné zkoušení

(váha 5)
2. laboratorní práce a protokoly
   (váha 5)
3. týmová práce
   (váha 5)
4. referáty, domácí úkoly, příprava
   (váha 3)

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá podstatu probraných jevů, zákonů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využívat k samostatnému řešení úloh. Zná názvosloví a jednotky a dovede je při řešení úloh správně používat. Chápe souvislosti mezi probíraným učivem a praktickým životem a dovede je využívat. Prokazuje připravenost při pokusech a laboratorních pracích. Samostatné práce odevzdává včas a v dobré kvalitě. Pracuje aktivně při týmové práci. Na výuku se připravuje systematicky.
2 – Totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností. Dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit. Přípravu na výuku si plánuje.
3 – Žák správně chápe podstatu dějů. Má potíže při přípravě pokusů. Dopouští se závažnějších chyb při řešení úloh, jeho odpovědi jsou neúplné. Přípravu na výuku si plánuje.
4 – Žák ovládá učivo jen částečně. Zná nejdůležitější názvosloví, jednotky a zákony, ale jen s obtížemi je dokáže používat k řešení úkolů. Při pokusech a laboratorních pracích je nesamostatný. V ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý. Podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit. Příprava na výuku je chaotická.
5 – Žák neovládá učivo. Na návodné otázky odpovídá nesprávně (nebo neodpovídá vůbec), nechápe podstatu úloh. Pomoc a vybízení k práci se míjejí účinkem, neplánuje přípravu na výuku. Nepracuje pro tým.

6.1.19. Hodnocení žáků v předmětu Výtvarná výchova

Klasifikace – průběžně i na vysvědčení budou výkony žáků hodnoceny známkou.

Podklady pro klasifikaci

1. aktivní přístup k tvořivé činnosti
2. osobitý tvůrčí přístup (představivost, individualita projevu, originalita)
3. samostatná tvořivá práce
4. pracovní zaujetí, snaha dosáhnout cíle
5. talent a jeho využití
6. materiální příprava
7. spolupráce s ostatními během skupinové práce
8. formulace vlastního názoru na výtvarnou práci
9. teoretická znalost probraných výtvarných technik a oblastí výtvarného umění

Výtvarné práce

Klasifikační stupně

1 – Práce je z výše uvedených hledisek bezchybná, nebo jen s malými nedostatky.
2 – Práce vykazuje z výše uvedených hledisek chyby a nedostatky.
3 – Práce vykazuje z výše uvedených hledisek závažné chyby a nedostatky.

4, 5 – Uděluje se jen výjimečně, pokud práce vykazuje závažné chyby a nedostatky a žák projevuje nezájem o práci a předmět.

Teorie – dějiny umění

Klasifikační stupně

1 – Žák učivo ovládá bezchybně, nebo jen s malými chybami a nedostatky, samostatně uvažuje.
2 – Žák učivo ovládá s chybami a nepřesnostmi.
3 – Žák se zhruba orientuje v dějinách umění, dokáže charakterizovat slohy a směry, podrobnější a hlubší znalosti chybí.
4 – Žák se v problematice neorientuje, jeho znalosti jsou torzovité.
5 – Žák neprokazuje žádné nebo téměř žádné znalosti.

6.1.20. Hodnocení žáků v předmětu Hudební výchova

Podklady pro klasifikaci

V hudební výchově hodnotíme žáky formou známek 1–5. Vzhledem k výchovnému charakteru předmětu však známky 4 a 5 používáme pouze výjimečně. Prověřují se znalosti z oblasti hudební nauky, hudebních forem a také hudebních dějin. Zkoušení probíhá ústní i písemnou formou. Praktické hudební činnosti jsou známkovány pouze v případě úspěšného provedení a na základě dobrovolnosti. Při konečné klasifikaci přihlížíme rovněž k aktivitě a práci žáka v hodině.

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá učivo bezchybně, poznatky si osvojil nejen teoreticky, ale také je uplatňuje v praxi. Při hodině pracuje aktivně a samostatně.
2 – Žák zvládá učivo s drobnými nedostatky, při praktické aplikaci poznatků se dopouští chyb, které však dokáže sám odstranit.
3 – Žák disponuje pouze základními vědomostmi, není schopen samostatné práce, dopouští se často hrubých chyb.
4, 5 – Udělujeme pouze v případě absolutního nezájmu o předmět, žák není schopen zformulovat ani základní informace a poučky.

6.1.21. Hodnocení žáků v předmětu Sborový zpěv

Podklady pro klasifikaci

V předmětu Sborový zpěv hodnotíme žáky formou známek 1–3. Vzhledem k výchovnému charakteru předmětu a k dobrovolnosti volby však známku 3 nepoužíváme. Hodnotíme hlavně aktivní přístup k práci, praktické dovednosti.

Klasifikační stupně

1 – Žák ovládá učivo bezchybně, poznatky uplatňuje v praxi. Při hodině pracuje aktivně a samostatně.
2 – Žák zvládá učivo s drobnými nedostatky, při praktické aplikaci poznatků se dopouští chyb, které však dokáže sám odstranit.
3 – Žák disponuje pouze základními vědomostmi, není schopen samostatné práce, dopouští se často hrubých chyb, projevuje nezájem o předmět.

6.1.22. Hodnocení žáků v předmětu Tělesná výchova

Podklady pro klasifikaci

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník – specifikovanými pro hodnocené období. Při hodnocení v předmětu Tělesná výchova vycházíme z následujících kritérií a jejich váhy:

1. **Aktivita** žáka 50 % známky
2. **Zlepšení** ukazatelů pohybových schopností a výkonnosti 25 % známky
3. Porovnání osobní **výkonnosti** s tabulkou výkonů 25 % známky

Klasifikační stupně

STUPEŇ	HLEDISKA HODNOCENÍ
1 výborný	- žák má zájem o probírané učivo v plném rozsahu - je při hodině aktivní - cvičí se zájmem - vyvíjí maximální úsilí při rozvoji pohybových schopností a dovedností - projevuje velkou snahu o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem - ve všech hodinách uvědoměle a přesně plní zadané úkoly - při sportovních hrách dodržuje pravidla a chová se v duchu fair play - tvořivě uplatňuje získané vědomosti a dovednosti (rozcvičky, sestavy, herní projev) - v měřených testech a disciplínách vykazuje zlepšení - za pololetí splní všechna kritéria hodnocení - ve srovnání s tabulkami hodnocení dosahuje výborných výsledků - je ohleduplný, ctí sportovní chování - pravidelně se připravuje na hodiny (cvičební úbor, obuv)
2 chvalitebný	- má zájem o probírané učivo v plném rozsahu - spolupracuje při rozvoji pohybových schopností, osvojování dovedností a znalostí - snaží se o dosažení výkonu odpovídajícího jeho schopnostem bez větší píle - občas úmyslně poruší herní pravidla, menší přestupky proti sportovnímu chování - při sportovních hrách se chová v duchu fair play - u většiny měřených testů a disciplín vykazuje zlepšení - za pololetí splní všechny klasifikované disciplíny - ve srovnání s tabulkou atletických výkonů dosahuje převážně hodnocení výborný a chvalitebný - s drobnými nedostatky se připravuje na hodiny Tv (cvičební úbor, obuv)
3 dobrý	- má jen částečný zájem o probírané učivo - neprojevuje se snaha o dosažení dobrých výkonů - někdy až po opakované pobídce učitele rozvíjí pohybové schopnosti, dovednosti a znalosti - zadané úkoly plní nedbale, nepřesně, s dopomocí učitele

	- nespolupracuje s ostatními - častá nepřipravenost na hodinu (cvičební úbor, obuv) - úmyslná nekázeň při hodině - jen u některých měřených testů a disciplín vykazuje zlepšení (viz výše) - za pololetí nesplní všechny disciplíny - ve srovnání s tabulkou atletických výkonů dosahuje převážně hodnocení chvalitebný a dobrý
4 dostatečný	- projevuje malý zájem o pohybový rozvoj - cvičí jen na opakovanou výzvu vyučujícího - zvládá pohybové úkoly jen s dopomocí - ve srovnání s tabulkou výkonů dosahuje převážně hodnocení dostatečný - za pololetí nesplní převážnou většinu disciplín - velice častá nepřipravenost na hodiny (cvičební úbor, obuv)
5 nedostatečný	- nemá zájem o pohybový rozvoj - většinou necvičí - nezvládá pohybové úkoly ani s dopomocí - převážně nenosí cvičební úbor